

Moeder's Agenda

1966

volume 7

Moeder's Agenda

Vol. VII

1966

Vertaald uit het Engels

Institut de Recherches Evolutives

Dit boek werd eerst gepubliceerd in Frans onder de titel L'Agenda de
Mère---1966
© Institut de Recherches Évolutives, Parijs, 1980
Geleverd in het Engels onder de aanwijzing van Satprem

*Deze agenda... is
mijn gift aan
degenen, die van me houden*

MOEDER

INHOUDSOPGAVE

Januari	7
Januari 8, 1966	7
Januari 14, 1966	8
Januari 19, 1966	11
Januari 22, 1966	12
Januari 26, 1966	17
Januari 31, 1966	19
Februari	25
Februari 11, 1966	25
Februari 16, 1966	27
Februari 19, 1966	27
Februari 23, 1966	30
Februari 26, 1966	31
Maart	35
Maart 2, 1966	35
Maart 4, 1966	37
Maart 9 1966, ...	43
Maart 19, 1966	47
Maart 26, 1966	51
Maart 30, 1966	59
April 6, 1966	61
April 9, 1966	61
April 13, 1966	62
April 16, 1966	65
April 20, 1966	68
April 23, 1966	70
April 24, 1966	71
April 27, 1966	72
April 30, 1966	77
Mei	80
Mei 7, 1966	80
Mei 14, 1966	82
Mei 18, 1966	87
Mei 22, 1966	92
Mei 25, 1966	95
Mei 28, 1966	96
Juni	98
Juni 2, 1966	98
Juni 4, 1966	102
Juni 8, 1966	102
Juni 11, 1966	105
Juni 15, 1966	107
Juni 18, 1966	109
Juni 25, 1966	110
Juni 29, 1966	114
Juli	118
Juli 6, 1966	118
Juli 9, 1966	119
Juli 23, 1966	122
Juli 27, 1966	122
Juli 30, 1966	127
Augustus	129
Augustus 3, 1966	129
Augustus 6, 1966	133
Augustus 10, 1966	134
Augustus 13, 1966	137
Augustus 15, 1966	137
Augustus 19, 1966	140
Augustus 24, 1966	141
Augustus 27, 1966	144
Augustus 31, 1966	145
September	150
September 3, 1966	150

September 7, 1966	152
September 14, 1966	155
September 17, 1966	159
September 24, 1966	167
September 28, 1966	168
September 30, 1966	173
Oktober	180
Oktober 5, 1966	180
Oktober 8, 1966	181
Oktober 12, 1966	184
Oktober 15, 1966	186
Oktober 19, 1966	187
Oktober 22, 1966	189
Oktober 26, 1966	192
Oktober 29, 1966	196
November	202
November 3, 1966	202
November 9, 1966	205
November 12, 1966	211
November 15, 1966	212
November 19, 1966	215
November 23, 1966	221
November 26, 1966	223
November 30, 1966	227
December	231
December 7, 1966	231
December 14, 1966	239
December 17, 1966	239
December 20, 1966	243
December 21, 1966	244
December 24, 1966	247
December 28, 1966	248
December 31, 1966	249

Januari

Januari 8, 1966

(Moeder leest een brief van Sri Aurobindo hardop, die zij bedoelt te publiceren in de Februari uitgave van het "Bulletin".)

"De enige schepping, waarvoor er enige plaats op aarde is, is de supramentale, het brengen van de goddelijke Waarheid naar beneden op de aarde, niet alleen in het denkvermogen en het vitale, maar in het lichaam en in de Materie. Ons object is niet om alle 'beperkingen' te verwijderen op de uitbreiding van het ego, of om een vrij speelveld te geven en onbepaalde ruimte voor de vervulling van de ideeën van het menselijke denkvermogen, of de verlangens van de egocentrische levenskracht. Niemand van ons is hier om 'te doen wat we willen', of een wereld te creëren, waarin we tenminste in staat zullen zijn om te doen, zoals we willen; we zijn hier om te doen, wat het Goddelijke wil en om een wereld te creëren, waarin de Goddelijke Wil zijn waarheid kan manifesteren, die niet langer vervormd wordt door de menselijke onwetendheid, of geperverteerd en verkeerd vertaald door het menselijke verlangen. Het werk, dat de sadhak van de supramentale yoga moet doen, is niet zijn eigen werk, waarvoor hij zijn eigen condities neer kan leggen, maar het werk van het Goddelijke, dat hij moet doen volgens de condities, die neergelegd zijn door het Goddelijke. Onze yoga is niet ter wille van onszelf, maar ter wille van het Goddelijke. We moeten niet onze eigen persoonlijke manifestatie zoeken, de manifestatie van het individuele ego, dat bevrijd is van alle bindingen en van als banden, maar de manifestatie van het Goddelijke. Van die manifestatie moet onze eigen spirituele bevrijding, perfectie, volheid het resultaat zijn en een deel, maar niet in een egoïstische zin of voor enig egocentrisch of zelf-zoekend doeleinde. Deze bevrijding, perfectie, volheid moet niet nagejaagd worden ter wille van onszelf, maar ter wille van het Goddelijke."

Sri Aurobindo

Ik vind dit bewonderenswaardig! En het zou steeds weer en weer herhaald moeten worden --- tegen zichzelf en tegen anderen, iedere minuut.

Het is het perfecte antwoord op de huidige conditie.

Dat is het punt, is het niet: het raakt juist de kern van de moeilijkheid (*Moeder knijpt iets, dat erg klein en hard is, tussen haar vingers*). Ondanks alles, zelfs ofschoon je alles zou kunnen geven, alles overgeven, is er iets (*zelfde gebaar*), en dat iets blijft er altijd, erachter.

Gisteravond was ik zo blij om dit te lezen. Ik zei, "Daar! Dit hebben we nodig."

We moeten het publiceren en het tegen iedereen herhalen.

* * *

(Spoedig daarna stelt Satprem, die de stapel papieren ziet op Moeder's tafel, voor om wat met hem mee te nemen om de stapel te reduceren.)

Nee, dat is mijn moeilijkheid niet, mijn moeilijkheid is, dat teveel mensen mijn papieren behandelen. Curieus genoeg is het bijna materieel: wanneer ik iets wegleg, en wanneer niemand het aanraakt, vind ik het weer; ik hoef er niet naar te zoeken: ik vind het onmiddellijk. Maar zelfs, wanneer iemand het wegneemt zonder het te verstoren, is de atmosfeer weg en weet ik niet langer, hoe ik het gearrangeerd heb. En hier zijn vier, vijf, zes mensen, die mijn papieren behandelen --- zeven. Dus *(Moeder wijst op de stapels in iedere hoek):* chaos.

Januari 14, 1966

(Volgend op een "toeristen" trip, die Satprem om zekere redenen in India moest maken.)

Voelde je enig verschil?

Welk verschil?

Tussen hier zijn en in Bangalore zijn?

Oh, voor mij was het allemaal hels. Dat alles is hel.

Oh, is dat het effect, dat het op je had?

Oh, ja!

Dan is het allemaal okay.

Toerisme en dat alles is hel. Ik deed mijn taak --- niet erg goed, maar ik deed het.

Dan is het allemaal okay.

Om je de hele waarheid te vertellen, is dat, wat je tegen mij zei,¹ maar ik wilde weten, of je het uitwendig gevoeld had. Ik wist het bijna meteen. En toen was er tussen ons een verschillend contact met wat we hier hebben, en het drukte uit..., wat zal ik zeggen? (*lachend*) Een gebrek aan aanpassing.

Is het een zwakte?

Het was erg uitgesproken, erg uitgesproken. En er was in je een intensiteit (*gebaar van geklemde vuisten*), een behoefte om dingen te veranderen.

Ah, yes! Het is zuiver hel. Het is een valsheid in ieder detail.

Ja, dat klopt.

Het is vals.

Vals, vals.

(*stilte*)

Er was deze plotselinge dood van Shastri.² Voor mij lag het voor de hand. Vreemd genoeg werd mij (lang geleden) verteld, dat zij elkaar gingen ontmoeten in Rusland, en toen mij dat verteld werd, antwoordde ik spontaan, "Wanneer hij daar naartoe gaat, zal hij sterven." (Ik wist nooit waarom, maar zo was het.) Toen ging het uit mijn denkvermogen, en deze keer werd mij verteld, dat de conferentie plaats zou vinden, maar ik hoorde niet of zij vertelden mij niet (ik weet niet, welke van de twee), dat het in Rusland zou zijn, en dus... Ondertussen vertelde iemand, die Shastri ontmoette over mijn boodschap³ en hij antwoordde, dat het voor hem een uitdrukking van de waarheid was, maar... "*Wat kan ik daaraan doen? Ik ben een kleine man*"⁴ Dat zei hij. Daarna bleef ik stil, en toen mij verteld werd over de conferentie, dacht ik, "We zouden er tenminste het "beste" uit moeten halen" --- Ik "laadde" hem ten volle. Maar ik laadde hem, alsof hij een krachtige man was.... Dat is gevaarlijk!⁵

Maar ik wist de tijd, dat zij in de conferentie waren, en plotseling, in het midden van de nacht, werd ik met een schok gewekt door iemand, die om hulp riep --- hij was het.

De volgende dag, vroeg in de morgen, werd mij verteld, dat hij dood was. Het raakte me niet als "nieuws"! Ik zei, "Maar natuurlijk. Het spreekt

---

¹ In het innerlijke bewustzijn.

² India's Premier gedurende de gesprekken in Tasjkent met Ayub Khan voor de schikking van het Indo-Pakistaanse conflict.

³ "India moest vechten, totdat India en Pakistan nogmaals EEN werden."

⁴ Schuine letters geven woorden of zinnen aan, die door Moeder in het Engels gesproken zijn.

⁵ Shastri stierf aan een hartaanval.

vanzelf, dat het zo is.” En het lijkt (ik hoorde alle details naderhand --- lang naderhand, in de loop van de dag), het lijkt, dat het erg moeilijk ging en toen de gesprekken eindigden in wat hij beschouwde als een succes (het was klaarblijkelijk het “beste” (!), dat daar kon gebeuren), was hij opgetogen en nogal gelukkig⁶; toen ging hij naar zijn kamer en opende na enkele minuten de deur en riep om een dokter, en in geen tijd was het voorbij. Dat was waarschijnlijk, toen hij riep. Maar het was een erg lange tijd geleden beslist.

Er was niets om “opgetogen” over te zijn! Zij verloren het kleine beetje voordeel, dat zij verkregen hadden gedurende de oorlog.

Ja (*Moeder schudt haar hoofd*). Het lijkt, dat het het beste was, dat zij konden bevatten.

Ik vind het verdrietig.

Nee, het is de voortzetting van hetzelfde verhaal.⁷

Ja, het is de voortzetting van hetzelfde verhaal.... U kent de indruk, die ik had, toen ik hoorde over Shastri's dood?... Ik had de indruk, dat het een symbool was, en dat het de dood van de Gnoom was.⁸ De dood van de Dwergen. Dat het de bodem van de put was en het einde van het tijdperk van de Gnomen. En dat we nu misschien weer zouden gaan opklimmen.

Laten we het hopen.... Op het moment is alles in onzekerheid.

Maar het [Shastri's dood] was noodzakelijk. Wanneer iets moest veranderen, was het noodzakelijk.

Zeker.

Omdat hij geen slechte man was, natuurlijk.

Oh, nee!

Hij was erg klein.

Maar geen van die mensen zijn slecht --- zij zijn niets.

Oh, sommigen zijn geperverteerd. Maar zij zijn erg klein.

Ja, niets

---

⁶ India stemde toe om zich terug te trekken uit enige strategische posten, die het bezet had in Kashmir gedurende de recente vijandigheden, en Pakistan verklaarde, dat het geen kracht zou gebruiken om dit meningsverschil met India te settelen.

⁷ Moeder bedoelt, “Hetzelfde verhaal van dezelfde attitude sinds Gandhi en Nehru.”

⁸ Shastri was erg kort.

Maakte zijn zaak enig verschil voor je trip?

Oh, kleine details, alle winkels waren dicht.... Maar denkt u niet, dat het werkelijk het teken is van een verandering van richting?

Hoe kan ik het neerzetten?... Men hoopt het.⁹

Ja, men hoopt het.

De weerstand van de krachten van Valsheid hebben een climax bereikt, zij zijn in een staat van acuut geweld --- acuut.

Ja, het schittert.

Februari en Maart zijn erg kritische maanden. In April (*Moeder maakt een gebaar van omkering*) zullen dingen misschien de ware richting nemen.

Daar. Wel, ik ben blij, dat we bewust zijn van wat je me vertelde (!)

Oh, ik was iedere minuut bewust van die hel.

Het is goed, erg goed. Je was veel dichterbij dan gewoonlijk. Veel dichterbij, als iets, dat fysiek nabij is.

De nabijheid was altijd boven (*gebaar boven het hoofd*), in de brede lijnen, maar hier was het een fysieke nabijheid en het besef, dat... wel, dat een zeker type weerstand ging eindigen, weg ging vallen. Dus zei ik tegen mijzelf, "Dat is erg goed, erg noodzakelijk." Wanneer het "toeren" je niet al te vermoeid heeft, is het okay, dat was het enige nadeel... (hoe kan ik het neerzetten?) waarvan ik kan zeggen, dat ik het "vreesde," omdat ik niets vrees, maar dat ik zag als dat het mogelijk was.

Nee, nee! Binnen een of twee dagen zal ik goed zijn.

Dat is exact, wat ik wilde.

Januari 19, 1966

---

⁹ Gedurende de hele conversatie leek Moeder nogal skeptisch of, op zijn minst gezegd, terughoudend.

(*Moeder kopieert uit haar dikke witte notitieboek enkele zinnen van haar vertaling van "Savitri."*)

...Dichtbij mijn pen is er een kleine schijf van Sri Aurobindo's licht, dat sprankelt en sprankelt.... Ik zie het meer dan mijn handschrift. Het is niet meer dan dit (*vijf centimeter*) en het schijnt, het schijnt helder --- blauw licht, van het zilverachtige blauw, dat Sri Aurobindo's blauw was. Het schijnt en het schijnt, en het beweegt samen met mijn vingers.¹⁰

En wanneer ik spreek, wanneer ik dingen zeg, die "komen," dan zijn er twee schijven (ik weet niet, waarom). Niet een, maar twee, en zij zijn groter (*ongeveer tien centimeter*), de een boven de ander. Wanneer ik over een ervaring vertel, bijvoorbeeld, of een vraag beantwoordt, dan zijn er twee van hen, een weinig groter.

En wanneer ik concentreer op iemand, terwijl ik de Heer roep, dan is er over het algemeen nabij de schouder (*gebaar tussen het persoon's hoofd en de schouder*), een groot gouden licht, zo, dat erg helder, de hele tijd sprankelt en sprankelt, schijnt en schijnt. En wanneer het licht weggaat, gaat de concentratie weg.

Maar nu net was het amusant, het was erg klein, zoals dit, en bewoog mee met mijn pen. Nu is het klaar, weg! (*Moeder lacht*)

Januari 22, 1966

Ik zag Purani vannacht. Het is de eerste keer, dat ik hem gezien heb, sinds hij uit zijn lichaam ging.¹¹ Er waren ook andere mensen. Ik zag hem in de subtiele wereld en hij was helemaal lichtblauw en roze, en alles om hem heen was roze en lumineus (*Moeder maakt een dansgebaar*). Hij was tevreden, oh, zo tevreden, hij zei, "Nu ben ik gelukkig!"

(*stilte*)

Veel preoccupaties?

---

¹⁰ Moeder had al vorig jaar een overeenkomstige opmerking gemaakt. Zie *Agenda VI*, de conversatie van 6 November 1965, pag 287.

¹¹ Purani, een charmante oude discipel, die overleed op 11 December 1965. Zie *Agenda VI*, conversatie van 28 December 1965, p. 341.

Nee! Deze morgen leefde ik gedurende twee uur in een soort zaligvolle staat, waarin er, oh, zo een heldere gewaarwording was, dat alle vormen van het leven, in alle werelden en op alle tijden, de uitdrukkingen zijn van een keuze: je koos om op die manier te zijn.

Het is erg moeilijk om het in woorden te zetten.... Het soort dwang, waarin we denken, dat we moeten leven en waaraan we denken, dat we onderworpen zijn, waren vol-le-dig verdwenen, en er was een perfect spontane en natuurlijke perceptie, dat leven op aarde, het leven in de andere werelden en alle types van leven op de aarde, en alle types van leven in andere werelden, eenvoudig een kwestie van keuze zijn: je koos om zo te zijn, en je kiest constant om zus of zo te zijn, of om te kiezen dat dit of dat zou moeten gebeuren; en je koos ook om te denken, dat je onderworpen bent aan een Lot of een Noodzaak of een Wet, die je dwingt --- alles is een kwestie van keuze. En er was een besef van lichtheid, van vrijheid (*zelfde dansgebaar*), en dan een van die glimlachen naar alles. En tegelijkertijd geeft het een enorm vermogen. Alle besef van dwang, van noodzaak (en zelfs meer van lot) was vol-le-dig verdwenen. Alle ziekten, alle gebeurtenissen, alle drama's, alles ervan --- verdwenen. En deze concrete en zo grimmige werkelijkheid van het fysieke leven --- volledig weggegaan.

Het interessante is, dat mijn ervaring opkwam uit mijn ontmoeting met Purani vannacht. Ik ontmoette Purani in een zekere wereld, en hij was in een zekere toestand, als degene, die ik net beschreven heb, maar dan het verschil tussen Purani, zoals hij hier was en Purani, zoals hij nu is... plotseling was het als een sleutel. Ik sprak met hem, hij sprak met mij, en zei, "Oh, ik ben zo gelukkig, zo gelukkig!" En in die toestand leefde ik deze morgen gedurende meer dan anderhalf uur. Naderhand ben ik verplicht om terug te komen... naar een toestand, die ik kunstmatig vind, maar waar niets aan gedaan kan worden, vanwege anderen, het contact met anderen en dingen en de ontelbare dingen, die gedaan moeten worden. Maar toch blijft de ervaring op de achtergrond. En je wordt achtergelaten met een soort geamuseerde glimlach naar alle complicaties van het leven --- de toestand, waarin mensen het resultaat van keuze zijn, en individueel de vrijheid van keuze er is, maar ze het VERGETEN hebben. Dat was zo interessant!

Tegelijkertijd zag ik het hele plaatje van de menselijke kennis (omdat, wanneer die toestanden aanwezig zijn, alle menselijke realisaties, alle menselijke kennis komen, als een panorama voor de nieuwe toestand en worden terug op hun plaats gezet --- wanneer een ervaring komt, is het altijd, altijd alsof retrospectief), en ik zag, hoe alle theorieën, alle geloven, alle filosofische ideeën verbonden zijn met de nieuwe toestand.... Oh, het was zoveel plezier!

En het heeft geen rust nodig; deze ervaringen zijn zo concreet en spontaan en werkelijk (zij zijn niet het resultaat van een wil, nog minder van een inspanning), dat zij geen rust nodig hebben: ik was bezig met wassen. Ik nam mijn hele ontbijt in die toestand, het was betoverend.

Alleen toen die mensen kwamen (en ik deed zelfs de “ei verdeling” --- ik weet niet of je er bewust van bent, maar ik ben degene, die je ei iedere dag in je doos doet --- ik deed mijn ei verdeling in die toestand, ik gaf bloemen in die toestand), alleen naderhand, toen brieven kwamen, waar ik naar moest luisteren en beantwoorden en alle manier van dingen (*gebaar van een wagenlading, die gedumpt werd*) --- dan vervaagt het, het wordt gewist. Het laat me nog in een halve droom, maar de ervaring is weg: het is dat niet langer.

Maar diegenen, die om de een of andere reden greep krijgen op deze ervaring zonder alle filosofische en mentale voorbereiding te hebben, die ik had (de “heiligen,” of in ieder geval alle mensen, die een spiritueel leven geleid hebben), hadden in plaats ervan een erg scherpe indruk van de onwerkelijkheid van het leven en de illusie van het leven. Maar dat is alleen een nauwe manier van ernaar kijken. Dat is het niet --- dat is het niet, ALLES is een keuze! Alles, alles. De Heer’s keuze, maar IN ONS; niet daar (*gebaar boven*): hier. En we zijn er niet gewaar van, het is diep beneden in onszelf. Maar, wanneer we er gewaar van zijn, kunnen we kiezen --- we kunnen ons keuze kiezen, dat is prachtig!

Toen die toestand er bijvoorbeeld was, vertelde ik mijn lichaam, “Maar zie, jij onhandige dwaas, waarom kies je om dramatisch te zijn” Om pijn te hebben, om dit en dat te zijn?...” En dat soort van lot, en binding en hardheid van bestaan --- dat alles is verdwenen. Alles verdwenen. Het was lichtblauw, lichttroze, alles lumineus en helder en... (*zelfde dansgebaar*)... drijvend.

Ik stel me erg goed voor, dat het niets iets absoluuts is; het was alleen EEN manier van zijn, maar een betoverende manier van zijn!... Gewoonlijk denken zij, wanneer diegenen, die niet voldoende intellectuele voorbereiding hebben, een ervaring als deze, dat zij de “enige” waarheid gevangen hebben. En dan dogmatiseren zij vandaar. Maar ik zag helder, dat het dat niet was: het was EEN manier van zijn, maar een wonderbaarlijke manier van zijn, natuurlijk! Oneindig superieur aan degene, die we hier hebben. En we KUNNEN het hier hebben: ik had het. Ik had het nogal concreet. En er is altijd iets, dat verkeerd gaat (een pijn hier en een pijn daar, of dit of dat, en dan gaan omstandigheden ook verkeerd, altijd moeilijkheden)... de kleur van alles verandert. En het wordt drijvend, weet je, licht --- licht, soepel. Alle hardheid en rigiditeit --- weg.

En het gevoel, dat wanneer je kiest om op die manier te zijn, je door kan gaan met zo te zijn. En het is waar. Het is alle slechte gewoonten --- gewoonten, die op de aarde geweest zijn gedurende duizenden jaren, klaarblijkelijk --- het zijn allemaal slechte gewoonten, die je stoppen; maar er is geen reden, waarom het geen permanente toestand zou kunnen zijn. Omdat het alles verandert! Alles verandert!... Weet je, ik poetste mijn tanden, waste mijn ogen, deed de meest materiële dingen, hun natuur veranderde! En er was een vibratie, een bewuste vibratie in het oog, dat gewassen werd, in de tandenborstel, in... Dat alles, alles ervan was

verschillend. En het is duidelijk, dat wanneer je de meester van die toestand wordt, je alle omstandigheden om je heen kan veranderen.

Recent (gedurende enige tijd), was er diezelfde moeilijkheid van het lichaam, dat niet beperkt is en opgesloten in een schil, zoals in het algemeen het geval is, en dat vrijelijk ontvangt... zelfs niet met het gevoel van "ontvangen" --- dat de vibraties HEEFT van alles om zich heen; En dan, wanneer alles eromheen, mentaal of moreel, gesloten is, onwillig om te begrijpen, is het een beetje moeilijk, wat betekent, dat de elementen, die gekomen zijn, getransformeerd moeten worden. Het is een soort totaliteit --- een erg veelvuldige en onstabiele totaliteit --- die je gebied van bewustzijn en actie vertegenwoordigt en waaraan je constant moet werken om een harmonie te herstellen (een minimum aan harmonie), en wanneer iets om je heen "verkeerd gaat" volgens het gewone idee, maakt het het werk een beetje moeilijk. Het is subtiel, hardnekkig, en obstinaat tegelijkertijd. Ik herinner me, dat er vannacht, toen ik me uitstreckte op mijn bed, in het lichaam een aspiratie voor Harmonie was, voor Licht, voor een soort glimlachende vrede; het lichaam aspireerde bovenal naar harmonie door al die dingen, die knarsen en schrappen. En de ervaring was waarschijnlijk het resultaat van die aspiratie: ik ging daarheen en ontmoette een roze en lichtblauwe Purani (!) --- wat een blauw! Het mooie, erg mooie lichtblauw van Sri Aurobindo.

Ik heb dat alleen opgemerkt in dit lichaam's leven, ik heb dezelfde ervaring nooit tweemaal ervaren --- ik zou hetzelfde type ervaring kunnen hebben tot een hogere graad of tot een veel uitgestrektere graad, maar nooit identiek hetzelfde. En ik behoud de ervaring niet: ik ben constant, constant (*gebaar voorwaarts*), vooruit aan het smeden; weet je, het werk van transformatie van de bewustzijn is zo snel, het moet zo snel gedaan worden, dat je geen tijd hebt om te genieten of bij een ervaring te verblijven of er langdurige bevrediging uit te trekken, het is onmogelijk. Het komt krachtig, erg krachtig, het verandert alles, dan komt er iets anders. Het is hetzelfde met de transformatie van de cellen: er komen allerlei soorten kwalen, maar voor het bewustzijn zijn zij duidelijk kwalen, die gerelateerd zijn aan de transformatie, dus zie je dat bijzondere punt, je wil, dat orde hersteld wordt; tegelijkertijd weet iets heel goed, dat de kwaal kwam om de transitie te maken van het gewone automatische functioneren naar het bewuste functioneren onder de directe Aanwijzing en de directe Invloed van de Allerhoogste. En het lichaam zelf weet dit (toch is het niet grappig om pijn hier of pijn daar te hebben, of dat dit of dat gedesorganiseerd is, maar het WEET). En wanneer dat punt bereikt is in een zeker stadium van transformatie, ga je naar een ander punt, dan naar een ander, en dan weer naar een ander. Dus is niets gedaan, geen werk is definitief gedaan, totdat... alles klaar is. Dus moet je hetzelfde werk weer doen, maar op een hoger en een uitgestrekter niveau, of met een intensiteit of in een groter detail (het hangt van het geval af), totdat ALLES tot een tot een homogeen punt gebracht is en op dezelfde manier klaar is.

Volgens wat ik zie, gaat het zo snel als het kan gaan. Maar het heeft nogal veel tijd nodig. En alles is een kwestie van de gewoonte veranderen.

De hele automatische gewoonte van millennia moet veranderd worden in een bewuste actie, die direct begeleid wordt door het allerhoogste Bewustzijn.

De tendens is om te zeggen, dat het veel meer tijd nodig heeft en veel moeilijker is, omdat je omgeven bent door mensen en in de wereld handelt, maar als je niet in die condities was, zouden veel dingen over het hoofd gezien worden, veel. Veel dingen zouden ongedaan blijven. Er zijn allerlei vibraties, die niet in affiniteit zijn met dit aggregaat [Moeder's cellulaire aggregaat] en dat zou nooit een gelegenheid gehad hebben om de transformerende Kracht aan te raken, wanneer we niet in contact zouden zijn met alle mensen.

Het is volmaakt duidelijk --- volmaakt duidelijk --- dat men in de beste condities geplaatst wordt en met het maximum aan mogelijkheden voor actie... wanneer men het oprecht wil.

* * *

*De Moeder neemt de vertaling
Op van "Savitri":*

Each in its hour eternal claimed went by
Ideals, systems, sciences, poems, crafts
Tireless there perished en again recurred,
Sought restlessly by some creative Power.
But all were dreams crossing an empty vast.

Elk op hun uur, als eeuwig verkondigd, gingen voorbij:
Idealen, systemen, wetenschappen, gedichten, ambachten
Vergingen daar onvermoeid en kwamen weer terug,
Rusteloos gezocht door een of ander creatief Vermogen;
Maar alle waren dromen, die een lege onmetelijkheid
doorkruisten.

(X.IV.642)

Dit alles is hetzelfde! Het is amusant.

Hij had zeker overeenkomstige ervaringen [aan Moeder's], toen hij deze zinnen schreef.

Januari 26, 1966

(Betreffende de voorgaande conversatie: de blauwe en roze Purani)

(Ironisch) Het is jammer, dat we geen beelden kunnen maken van die dingen, omdat Purani veel bewonderaars had en discipelen, overvloedig in Amerika, en dus als ik hen een afbeelding zou kunnen sturen van Purani, zoals ik hem zag, blauw en roze, *(lachend)*, dat zou betoverend zijn.

(lange stilte)

Er is op het moment een systematische afbraak van alle vooropgezette ideeën, vooroordelen, gewoonten, alle gezichtspunten --- de sociale, morele, hygiënische, gezondheid gezichtspunten --- “het” krijgt greep op alles, het ene na het andere, en het breekt het met zo een ironie af!

Vannacht was het over “hygiënische” maatregelen, betreffende voedsel, en er was een zo komische demonstratie van hoe onwetend de voorzorgen zijn, die we nemen en alle soorten vooroordelen, die we hebben... met scènes en beelden, die onschatbare komedies zouden maken op het toneel, oh!...

Het was over garnalen om op te eten (!) en het riep naar mijn denkvermogen, hoe mensen zijn in Europa; zij zijn helemaal niet, zoals hier, opgejaagd door de gedachte van de mogelijke besmetting van het voedsel, dat zij eten: wanneer je in Europa een vrucht ziet, neem je het en eet je het. Garnalen, ik herinner me dat ik er een paar bij een grote toonbank had gekocht in een grote kruidenierswinkel, maar die sowieso buiten op de stoep stond – je dacht er nooit over na. En er gebeurt niets met je!... Het was erg vroeg in de morgen, en zo komisch! Als de grappigste klucht --- wie ook schreef deze kluchten? *(Moeder probeert vergeefs om de naam te herinneren)* Ik herinner het me nu niet.... Weet je, namen komen langs een raaklijn, en aan de andere kant kwam er als een grap, “kraakbeen”! *(Moeder lacht)* Wat is ook de naam van die “moderne,” die kluchten schrijft, maar hen erg goed schreef?

Courteline.

(Moeder lacht) Kraakbeen!

Het ging over die grote garnalen, die hier “jumbo prawns” genoemd worden: zij zijn zo groot als rivierkreeft. Iemand (een discipel hier), die een nog lange tijd geleden stierf, kwam en bracht me garnalen; dat wil zeggen, ik ontmoette hem in de kamers beneden... Er zijn kamers, die ergens gereproduceerd worden, in een soort onderbewuste, in feite het onderbewuste, dat getransformeerd, georganiseerd moet worden, enzovoort, en er bestaat een soort reproductie van de kamers beneden [onder Moeder's kamer], maar niet exact hetzelfde (maar toch met dezelfde plattegrond), en er vindt een zekere categorie activiteiten plaats. Daar waren we een keer samen, vertelde ik je: je probeerde om mensen's

ideeën te verklaren (!) Het is dezelfde plaats. Het is niet fysiek hier, het is in het onderbewuste. Dus toen was die lange kerel er, die gedurende een lange tijd toezicht hield op de Samadhi, Haradhan; hij was er. En toen hij me zag arriveren, vertelde hij me, "Ik heb iets voor u meegebracht." En in een soort donkerblauwe doek had hij twee grote garnalen gewikkeld, die hij aan me gaf! Zij waren al gekookt en klaar om gegeten te worden. Het kleed vond ik niet erg leuk! Dus dacht ik, "Hoe kan ik ze een beetje schoner maken voor ze op te eten?" (*Lachend*) Weet je, het is een klucht --- een klucht om je je stupiditeit te... laten begrijpen. Ik begon met verwijderen van de... (hoe wordt het genoemd?), het is geen "huid"... Oh, het woord is hier niet gekomen, maar langs de raaklijn kwam "kuras"! (*Lachend*) Kuras en cartilage!... Hoe dan ook... Ik verwijderde dat, en zo gauw als ik het verwijderd had, zei ik tegen mijzelf, "Jij dwaas! Nu is het zelfs meer blootgesteld dan eerst!" Ik keek voor een pad, en rende naar de hoek (in de plaats van Pavitra's laboratorium), vond een kraan en plaatste mijn garnaal onder de kraan. Onmiddellijk vertelde iemand me (niet "iemand," de innerlijke stem vertelde me [*lachend*]), "Je water is zelfs viezer dan de doek!" Dus het bewustzijn kwam samen met het licht, en er werd mij met zo een heldere visie de relativiteit getoond van de maatregelen, die we nemen, die allemaal vooropgezette ideeën zijn, die niet gebaseerd zijn op ware kennis. En uiteindelijk vertelde hij me, "Kom op, eet, dat is het beste, dat je kan doen!" Dus at ik mijn garnaal, en het was erg goed!

^Weet je, we zouden een klucht kunnen schrijven. En scenes van dergelijke grappenmakerij!...

Er zijn veel van hen. En ieder met een intentie... (*lachend*) een "onderwijzende" intentie, om de kinderachtigheid te laten zien, waarin we leven.

* * *

*Dan neemt Moeder haar
Vertaling op van "Savitri";*

Ascetic voices called of lonely seers
On mountain summits or on river banks
Or from a desolate heart of forest glades
Seeking heaven's rest or the spirit's wordless peace,
Or in bodies motionless like statues, fixed
In tranced cessations of their sleepless thought
Sat sleeping souls, and this was too a dream.

Ascetische stemmen van eenzame zieners riepen
Op bergtoppen of bij rivieroeveren
Of uit het eenzame hart van open plekken in het bos
Op zoek naar hemelse rust of naar de geest's wereldloze vrede,
Of in lichamen, bewegingsloos als standbeelden, gevangen
In beëindigingen in trance van hun slapeloze denken,

Zaten slapende zielen, en ook dit was een droom.

(X.IV.642)

(Lachend) Hij is verschrikkelijk! Hij heeft een talent om alles te vernietigen.

Maar het is wonderbaarlijk waar. Het plaatst je onmiddellijk in de atmosfeer van de relativiteit van al die menselijke opvattingen.

Het probleem is, dat het uiterlijke wezen het moeilijk vindt om zijn gewoonte te vergeten om materiële dingen te beschouwen als waar, werkelijk, concreet: "Dit is concreet, je raakt het aan, je ziet het, je voelt het..."

Het begint te komen.

Ik vertel je, iedere nacht is het zo, iets wordt vernietigd door het komische en het ridicule. Het is erg interessant. Oh, wanneer het komt tot moraliteit, zijn er enige wonderbaarlijke dingen, wonderbaarlijk! Maar... *(Moeder plaatst een vinger op haar lippen)* dat is voor later.

Januari 31, 1966

(Omdat Satprem's brieven aan Moeder verdwenen zijn, herinnert hij zich niet, wat het "verdriet" veroorzaakte, waaraan Moeder hier refereert, waarschijnlijk zekere manieren van zijn in het leven, die hij moeilijk vond om te accepteren, of misschien zijn eigen onvermogen om het leven in de wereld te tolereren, zoals het is en zijn tendens om weg te schieten naar de hoogten --- tenzij het de afgrond was. Satprem vroeg de Moeder toen, of hij niet zou moeten beginnen met schrijven van een nieuw boek "The Sannyasin," waarin hij zou pogen om een zekere weigering van het leven, zoals het is, te bezweren.

Vertel me, waarom voel je je bedroefd?

Omdat... wanneer je gerealiseerd hebt, dat er een vooruitgang gemaakt moet worden, dan is er geen behoefte om je nog verdrietig te voelen. Wanneer men vooruitgang moet maken en het niet realiseert, moet men verdrietig zijn!

Ik heb goed gekeken, en het is inderdaad mogelijk, dat door een boek te schrijven, je van iets af zal komen, dat blijft hangen --- het is mogelijk. Mijn hoop was, dat het eenvoudig weg zou kunnen gaan door een

innerlijke beweging; maar toen ik je notitie gisteren ontving, keek ik goed en dacht, "Ja, het is waarschijnlijk noodzakelijk."

Het heeft een nadeel, maar het zal een voordeel hebben.... Ik refereer niet naar externe nadelen, die niet geholpen kunnen worden, die we moeten hanteren.¹² Ik bedoel voor jezelf: het concentreert je op een bijna hypnotische manier op een deel van je wezen, dat... bijna gevangen is in de vorm, in de vorm van expressie, dat wil zeggen, de "auteur," de "schrijver." Toch weet ik, en het is erg helder, dat je uiterlijke wezen in een groot deel daarvoor werd gevormd, maar vanuit een hoger standpunt: meer als een middel dan als een eind.

Zie je, je boek over Sri Aurobindo is exceptioneel in alle opzichten, en het was een soort hoogtepunt in uitdrukking. Er was ook het feit, dat Sri Aurobindo er altijd was, toen je het schreef. Toen het kwam, had ik een besef van een hoogtepunt, dat niet overtroffen kan worden.... Daarom dacht ik niet langer aan andere boeken: mijn bewustzijn gebruikte dit boek over Sri Aurobindo als een beginpunt naar iets anders, iets, dat completer is. Maar toen ik gisteren je brief las, dacht ik, "Misschien is er ten slotte inderdaad iets, dat uitgedrukt moet worden; misschien zal het de juiste manier zijn om af te komen van een verleden, dat blijft hangen."

Dat wilde ik je vertellen.

Wanneer je het moet doen, is het beter om het te doen, en het te doen met dit idee, met de aspiratie van een hele toestand van bewustzijn, die uitgedrukt moet worden om weg te gaan in het verleden en niet vast te blijven klampen aan je huidige bewustzijn.

Kan het ook een middel zijn om de waarheid te laten neerdalen, een Waarheid-Kracht, zoals het boek over Sri Aurobindo was, maar op een andere manier?

Dat is mogelijk. Het is mogelijk, maar... (*lachend*) ik vertel het je naderhand!

Net twee dagen geleden schreef ik aan iemand (iemand, die een beetje onder invloed is van ascetische ideeën), en ik vertelde die persoon, "Die gedachten --- en dat type actie --- behoren vanuit spiritueel standpunt tot het ascetische geloof, maar het-is-niet-langer-waar." En ik zei het met een verschrikkelijke kracht: HET-IS-NIET-LANGER-WAAR. En ik zag, dat het op een punt in de geschiedenis van de aarde noodzakelijk was om een zeker resultaat te bereiken, maar nu IS HET NIET LANGER WAAR. Voilà. Het heeft plaatsgemaakt voor een hogere en meer volledige waarheid. Vanuit dat gezichtspunt kan je boek klaarblijkelijk de expressie zijn van deze nieuwe kracht.

Het is mogelijk, het is geenszins onmogelijk.

---

¹² Moeder bedoelt de tijd, die nodig zal zijn om het boek te schrijven.

Het is een hele wereld van spiritueel denken en bestaan, waaraan ik haar meest perfecte uitdrukking zou willen geven, terwijl het tegelijkertijd vernietigen --- niet "vernietigen," maar laten zien, dat het alleen een kant is, een deel.

Ja, dat klopt.

(stilte)

Ik voelde ook, dat iets anders geschreven moest worden, door de hele Agenda gaan, zoals ik deed voor Sri Aurobindo (dat is verscheidene keren erg helder naar me toe gekomen), door de hele Agenda gaan vanaf het begin, en dan... U weet, dat ik, voordat ik het boek schreef over Sri Aurobindo, al zijn werken nam om ze weer te lezen, en terwijl ik ze las, leek mij verteld te worden, "Deze passage... die passage... deze passage..." Ik noteerde allerlei soorten passages. En toen ik naderhand het boek schreef, kwamen al die geselecteerde passages automatisch om zich te vermengen met wat tot me kwam. En ik heb dezelfde indruk gehad met al deze Agenda conversaties: op een dag zou ik ze allemaal weer moeten lezen in datzelfde bewustzijn en een aantal passages uitkiezen, die zich naderhand zouden kristalliseren in een boek.

Ja, maar nog niet --- nog niet.¹³

Nog niet, nee. Ik voel duidelijk, dat het niet voor nu is.

Het is niet voor nu. Niet voor nu, het is voor later.

Nee, voor mij, wanneer je dit boek schrijft, zullen we zien, omdat het afhangt van... Wanneer die Waarheid neerdaalt, wel, zal het neerdalen en dan zul je het automatisch uitdrukken. Natuurlijk kunnen we ernaar aspireren om op die manier te zijn. Maar we kunnen het niet vertellen, voordat het zo is.

In ieder geval is het nogal zeker, dat dit boek kan dienen als een sport om boven het verleden uit te stijgen en zekere moeilijkheden in je natuur te boven te komen. En dan keur ik het natuurlijk vanuit dat gezichtspunt onmiddellijk goed.

Dus is er helemaal geen probleem over, het moet alleen gedaan worden.

Er lijkt een twijfel over te blijven in je bewustzijn?

Zelfs met deze twijfels was er geen aarzeling; ik wilde je vertellen, "Doe het."

---

¹³ Dat zal acht jaar later zijn, wanneer Satprem zijn "trilogie" over Moeder zal schrijven.

De kwestie is van een subtieler orde: het is om te weten, of het “ding” er al is in de innerlijke en hogere werelden, en ik moet het doen, of dat het een beslissing is van mijn “schrijversego,” dat wil schrijven.

Het is er... (hoe kan ik het uitleggen?)

Het is er in zijn oude vorm.¹⁴ Dat je dingen te zeggen hebt, is zonder twijfel, en dat je hen zal zeggen, is voorbij de twijfel; maar het is in die vorm gebleven door... precies door een moeilijkheid, waarover je klaagde in je brief, en wat volhardt. Dus het is om tegelijkertijd af te komen van een zekere toestand van bewustzijn en, ja, van een zekere moeilijkheid. Je ware bewustzijn, weet je, het bewustzijn van je ware wezen is in een erg snelle opstijging; iets in je is er niet gewaar van en dat blijft achter, en dat veroorzaakt een ongemak in je. Dus het is helder, dat schrijven een goed middel is (waarschijnlijk het beste middel) om er af te komen: je werpt het buiten jezelf door het uit te drukken, en dan is het klaar, je moet er vanaf komen. Het is de VORM, begrijp je, alleen de vorm; het was altijd hetzelfde: de essentie en de geest, en aan de andere kant de vorm. Je stijgt als een pijl, en je weet het niet, omdat iets zo blijft, hard, strak, en het is alleen een vorm. Wel, het is beter om er vanaf te komen; het is de meest natuurlijke manier voor je om de vorm naar buiten te brengen, de toestand van bewustzijn en de moeilijkheid, het allemaal samen, in dezelfde tijd als je het boek schrijft.

Ik ben er zeker van, omdat ik een groot deel van de nacht besteed heb met ernaar kijken.

Ja, het is goed, doe het. Het zal zeker een erg interessant en uitstekend boek zijn, dat behulpzaam zal zijn voor veel mensen, maar het is hoe dan ook niet... Vanuit ons gezichtspunt is het secundair.

En nu ben je natuurlijk gelabeld, tenminste in Frankrijk, in Duitsland, in de USA, en hier, als “de auteur van het boek over Sri Aurobindo”: het zal een nieuw boek zijn door “de auteur van het boek over Sri Aurobindo.” Dus je zal een lezerspubliek hebben. Al die dingen zijn secundair voor me, maar zij zijn desalniettemin waar.

Maar waar ik in geïnteresseerd ben... Het enige, dat ik te zeggen heb ter verdediging van de schrijver's taak, is, dat voor mijn schrijven als een mantra is: het is belichamen van een vibratie van de waarheid.

Ja.

Dat is het ware doeleinde.

Ja, ja.

---

¹⁴ De eerste vorm van The Sannyasin, dat een soort Griekse tragedie zou zijn, met koor.

Als "dat" er niet is, ben ik niet geïnteresseerd.

Dat klopt zeker.

Maar er is een ding... Zelfs als een schrijver (jij in je huidige vorm en als een schrijver) kan je ALS EEN SCHRIJVER veel verschillende uitdrukkingen geven aan datgene, wat je op aarde aan wil trekken en uitdrukken: je kan het in veel verschillende vormen uitdrukken. We houden ons nu bezig met een bijzondere vorm, die je opgevat had; wel, wat deze vorm nuttig maakt, is, dat voor mij (wat ik je ga vertellen, zou een beetje algemeen kunnen zijn) het gebruikt kan worden als een pikhouweel, begrijp je, om dingen te ontwortelen, die je wil weigeren uit je bewustzijn: een zekere manier van zijn van je bewustzijn, dat zich terugtrekt in het verleden. En daarna zul je oprijzen naar uitdrukkingen van een hogere orde.

En, let wel, wanneer we naar het probleem kijken vanuit het aardse en menselijke standpunt, is het volledig deel van de dingen, die erg nuttig kunnen zijn voor de mensheid; wanneer je "humanitair," zou zijn, zou ik je vertellen: Zonder een schaduw van twijfel kan het erg nuttig zijn.

Dus vertel ik je, dat ik dat vannacht erg zorgvuldig zag, en ik ben tot deze conclusie gekomen: het moet gedaan worden. Daar, dat is alles.

Maar zonder droefheid --- zonder droefheid.

De obstakels ontdekken, de mislukkingen, de weerstanden in zijn eigen wezen, in zijn eigen bewustzijn, is geen nederlaag, het is een grote victorie. En men zou niet moeten klagen, men moet zich verheugen.

Maar het is vol tekortkomingen!

Ja! (*Moeder lacht*) Ja, ik weet het erg goed, we zijn vol tekortkomingen.

Ik weet zelfs niet, hoe ik moet leven!

Dat is inderdaad waar! (*Moeder lacht*) Dat is net, waarom je moeilijkheid hardnekkig is, anders zou het lang geleden weggegaan zijn. Het zou weggegaan moeten zijn. Het zal gaan, maar... het heeft een zeker recht om te blijven hangen, een recht, dat gegeven is door... ja, een zekere attitude van je bewustzijn naar het leven. Dat is in feite een van de andere dingen, die ik zag.

Ah, laat een heel verleden opgelost worden, buiten geweigerd worden --- uitgedrukt en geweigerd: "Het is voorbij, nu is het voorbij, ik heb er niet langer iets met je te maken: ik heb je geboorte gegeven."

Let wel, het is erg goed, erg nuttig voor veel mensen, die dat bewustzijn missen.¹⁵ Niets in de wereld is nutteloos, maar dingen moeten op hun plaats zijn. Wanneer men blijft hangen in een bewustzijn, dat te boven gekomen moet worden, wordt het een tekortkoming --- men moet alleen niet blijven hangen! Men moet het alleen weigeren en het gebruiken als een springplank om hoger te springen, dat is alles. Zo zie ik het. Zo zie ik alle onvermogens, alle tekortkomingen, alle *mislukkingen*, ik zie hen zo: "Okay, het is een springplank --- hop! Laten we springen, laten we nu verderop gaan.

Wanneer men het werk doet, dat ik doe en in contact is met alle kleinzielige reacties van het fysieke lichaam, van het meest materiële bewustzijn... mon petit, dan zou het ontmoedigend en verziekend zijn voor iedereen, die een ideaal heeft. Maar zo... zo is het, dus zo is het: het moet veranderen --- we zijn hier, zodat het verschillend zal worden. Zolang als we er niet bewust van zijn, zal het nooit veranderen. Daarom moet men zich verheugen, wanneer men bewust is, dat is alles.

Alle ontdekkingen zijn altijd genades --- wonderbaarlijke genades. Wanneer je dat ontdekt, kan je niets doen, wanneer je ontdekt, dat je een dwaas bent, wanneer je ontdekt, dat je geen vermogen hebt, wanneer je ontdekt, dat je zo kleinzielig bent en gemeen en stupide, wel... "Oh, Heer, ik bedank U zo veel, hoe goed bent U om me dit allemaal te laten zien!" En dan is het voorbij. Omdat op het moment, dat je het ontdekt, zeg je, "Nu is het aan U. U zal doen, wat gedaan moet worden om dit allemaal te laten veranderen." En het beste deel ervan is, dat het verandert! Het verandert. Wanneer je zo doet (*gebaar van offeren aan de Hoogten*), oprecht: "Oh, neem het, neem het, neem het, neem het van me weg, laat me met rust... alleen U"...

Het is wonderbaarlijk.

Daar.

---

¹⁵ De wereld weigeren, zoals het is en naar hoogten te klimmen.

Februari

Februari 11, 1966

(Moeder gaat door met haar vertaling van "Savitri": de visie van het vlak, waar alle formaties van het menselijke denkvermogen gevonden worden.)

Alle dingen die het verleden gemaakt heeft en verslagen, waren er.¹⁶

Alsof verloren overblijfsels van vergeten licht,
Vluchtten er vervagende openbaringen en verlossende
woorden
Voor haar geest uit met slepende vleugels,
Van hun zending ontdaan en van hun kracht om te redden,
De boodschappen van evangelistengoden,
Stemmen van profeten, geschriften van verdwijnende
geloven.

Nogal interessant volg ik al deze ervaringen van *Savitri*. Ik was verbaasd, dat ik de ervaring van die verschillende vreugden enkele dagen geleden had; ik zei tegen mijzelf, "Vreemd, waarom laten ze me de vreugde in al die dingen zien: de vreugde van vernietigen, de vreugde van scheppen, de vreugde van werken en veroveren, en dat alles? Ik was verrast, en toen...

Vannacht nog moet ik een tijdje tussen alle menselijke constructies hebben rondgelopen, maar die van hogere kwaliteit, niet de gewone constructies (die, waar Sri Aurobindo hier naar refereert: de filosofische, religieuze, spirituele constructies...). En zij werden gesymboliseerd door enorme gebouwen --- enorm --- die zo hoog waren... alsof mensen zo groot waren als de rand van deze stoel, nogal klein, in vergelijking met die enorme dingen --- enorm, enorm. Ik liep rond en iedere persoon kwam (ik zag nu iemand komen, nu een ander), iedere persoon kwam zeggen, "Het mijne is het ware pad." Dus ging ik met hem naar een open deur, waardoor een enorm landschap gezien kon worden, en net toen we bij de deur kwamen, ging het dicht!

Het was werkelijk erg interessant. Met alle soorten verschillende details, ieder met zijn eigen gewoonten. Ik heb de details nu vergeten, maar toen ik vannacht uit die plaats kwam, in het midden van de nacht,

---

¹⁶ As if lost remnants of forgotten light,
Before her mind there fled with trailing wings
Dimmed revelations and delivering words
Emptied of their mission and their strength to save
The message of the evangelists gods,
Voices of prophets, scripts of vanishing creeds (X.IV.642)

was ik nogal geamuseerd, ik zei tegen mijzelf, "Het is nogal amusant!" Weet je, toen zij spraken, kon je door een deur onmetelijk uitgestrekte gebieden voor je zien, in het volle licht, het was superbe; dan ging ik met die persoon naar de deur en... de deur werd gesloten. Het was werkelijk interessant.

En zo groot, zo groot, zo hoog --- we waren erg klein.

Er was geen einde aan hen.... En er waren mensen, altijd nieuwe mensen: nieuwe mannen, nieuwe vrouwen, nieuwe jonge mensen, nieuwe oude mensen, en van ieder mogelijk land. Het duurde een erg lange tijd.

Ik herinner me, dat ik tegen een van hen zei, "Ja, dit alles is erg goed, maar het is niet het ware voedsel, het laat je uitgehongerd achter." Dan was er iemand, die.... was. Ik weet niet uit welk land hij kwam: hij droeg een zwarte mantel, hij had zwart haar, een ietwat rond gezicht (hij zou Chinees geweest kunnen zijn, ik kan het niet zeggen, ik herinner het me niet). Hij zei tegen mij, "Oh, niet met mij! Proef dit en zie." En hij gaf me iets te eten --- het was absoluut eerste klas, oh, het was excellent! Dus keek ik naar hem, en ik zei, "Oh, je bent slim... laat me zien, laat me je pad zien." Hij vertelde me, "Ik heb geen pad."

Hoe dan ook, details... Wanneer ik dat allemaal opschreef in het midden van de nacht, dan zou het erg amusant zijn. Het was werkelijk amusant. En het komt overeen met wat we net gelezen hebben in *Savitri*.

Ja, hij zat erg comfortabel voor een pilaar (een pilaar, waarvan het einde niet gezien kon worden), en hij zei tegen mij, "Oh, ik heb geen pad." (*Moeder lacht*) Maar wat hij te eten gaf, was erg goed! Ik herinner me, dat ik het brak, ik beet erin, en ik had een heerlijke smaak.

Wat zou het kunnen zijn?... Ik weet het niet Het moeten bekende mensen geweest zijn.

En het was nogal vreemd: ik was altijd een beetje groter dan hen allemaal, en wanneer ik rondliep, deed ik het met een veel grotere snelheid dan zij, en wanneer ik de deuren bereikte, en er bijna doorging... dan kwamen zij en sloor de deur!

Erg amusant. Ik zou met dat alles volumes vol kunnen schrijven!

Maar vannacht begreep ik het niet, ik vroeg me af, "Waarom ga ik rondslechteren in dergelijke plaatsen?" Nu begrijp ik het!

Februari 16, 1966

Over Satprem's moeder:

... Het is geen wonder, dat je je moeder's zoon bent: het is natuurlijk (!) Het betekent veel dingen.... Het betekent een goed atavisme. Het betekent, dat de reis hier geen moeilijkheden vermenigvuldigde, integendeel. Wat mij betreft, koos ik mijn ouders [*lachend*] ga niet rond met herhalen, wat ik gezegd heb!), ik koos mijn ouders om een solide fysieke basis te hebben, omdat ik wist, dat het werk, dat ik moest doen, "erg, erg moeilijk" was en er een solide basis nodig was. Vanuit dat gezichtspunt slaagde ik. Maar toen waren er moeilijkheden... Het maakt niet uit, omdat vanuit het fysieke standpunt het goed was. Maar met jou is het dat niet: het is fysiek, begrijp je --- zij is fysiek ook je moeder. Dus het is erg goed.

Februari 19, 1966

(Betreffende de Playground Talk van 9 April, 1951, waarin Moeder sprak over de degeneratie van smaak, over de oorlog en wat een nieuwe oorlog zou betekenen:)

"Nu zijn we, om de waarheid te vertellen, weer op de opgaande curve. Ik denk, dat we werkelijk de bodem bereikt hebben van incoherentie, absurditeit en lelijkheid --- de smaak voor het lelijke en het onooglijke, het vieze, het beledigende. We hebben, denk ik, het dieptepunt bereikt.... Wanneer het op de juiste manier genomen wordt (en ik denk, dat er mensen zijn, die het op de juiste manier genomen hebben), kan het je recht naar de Yoga leiden, recht. Dat is, je voelt een soort erg diepe onthechting van alle dingen van deze wereld, een erg intense behoefte om iets anders te vinden, een heerszuchtige behoefte om iets waarlijk moois, waarlijk vers, waarlijk goeds te vinden... dus het leidt nogal natuurlijk naar een spirituele aspiratie. En die verschrikkingen lijken verdeelde mensen te hebben: een minderheid, die klaar was, zijn erg hoog gestegen; een meerderheid, die niet klaar was, zijn erg laag naar beneden gegaan. Die wentelen zich nu in de modder, en daarom kunnen we er op het moment niet uitkomen; en wanneer het doorgaat, zullen we naar een nieuwe oorlog gaan, en deze keer zal het werkelijk het einde van de beschaving zijn --- ik zeg niet het einde van de wereld, omdat niets het einde van de wereld kan zijn, maar het einde van deze beschaving, wat betekent, dat we een andere moeten bouwen. Je zou me kunnen vertellen, dat het erg goed zal zijn, want deze beschaving is in verval, het rot weg; maar er waren erin nog enige mooie dingen, die verdienen om gepreserveerd te worden, en het zou

erg jammer zijn, wanneer dat alles verdween. Maar wanneer er een nieuwe oorlog is, kan ik je vertellen, dat het zal verdwijnen. Want mensen zijn erg slimme schepselen, en zij hebben een manier gevonden om alles te vernietigen. En zij zullen het gebruiken, omdat wat is het nut om miljarden te besteden om zekere bommen te maken, wanneer zij niet gebruikt gaan worden? Wat is het nut van ontdekken, dat een stad vernietigd kan worden in enkele minuten, als het niet is om het te vernietigen! Men wil de vruchten van zijn inspanningen! Wanneer er een oorlog is, dan zal dat gebeuren.”

...Nogal gepast. We zullen het publiceren in het volgende *Bulletin*.

* * *

(Dan gaat Moeder door naar “Savitri,” het begin van een nieuwe dialoog tussen Savitri en de Dood:)

Once more arose the great destroying Voice:
Across the fruitless labour of the worlds
His huge denial's all-defeating might
Pursued the ignorant march of dolorous Time.

Opnieuw verrees de grote vernietigende Stem:
Langs het vruchteloze zwoegen van de werelden
Vervolgde de al-vernietigende macht van zijn enorme
ontkenning
De onwetende opmars van de bedroevende Tijd.

(X.IV.643)

De onwetende opmars van de bedroevende Tijd.... Dat is het nogal, we zijn arme duivels.

Dat is exact de toestand van het denkvermogen, waarin ik in geweest ben gedurende twee dagen, maar meer in het bijzonder deze morgen.... Oh, als een ervaring is het erg interessant.

De spontane activiteit van de Materie is defaitistisch [“de al-vernietigende macht”]. Het moet zich *overgeven*, het moet zich teniet doen, zodat het creatieve vermogen --- waarlijk creatief en victorieus --- zich kan manifesteren. Dat is heel interessant.

Théon zij gewoonlijk, dat deze defaitistische toestand (waarvan het resultaat de dood is), dit destructieve vermogen, geboren werd met de Vitale's infusie in de Materie. De rots, de steen, dat is, het meest exclusieve materiaal, is niet defaitistisch. Het begin van destructie kwam met het begin van de binnenkomst van de vitale kracht: met water --- water,

lucht, alles, dat beweegt. Alles, dat begint te bewegen, brengt het vermogen van destructie teweeg.

En in de menselijke materie wordt dit destructieve vermogen geassocieerd met beweging.

(stilte)

Met andere woorden, op aarde (laten we onszelf beperken tot de aarde), kwam met het Leven de Dood binnen.

(stilte)

En de eerste manifestaties van Leven waren zeker water en lucht, de wind, is het niet?

Vuur... Maar vuur, er is geen vuur zonder lucht --- vuur is het symbool van het allerhoogste Vermogen.

*(lange stilte
Moeder krabbelt enkele woorden)*

Hier is het antwoord:

*Waarheid hangt niet af
Van een externe vorm
En zal zich manifesteren ondanks
Alle slechte wil of oppositie.*

Ik heb dit geschreven in antwoord op deze heer [de Dood]. Het kwam met een vermogen: "Ah, je zal zien."

Maar ik zou willen weten, wat Savitri zegt. Wat zegt Savitri?...

Er is geen tijd over, we zullen dat de volgende keer zien.

Wat zegt zij tegen hem? Ik denk, dat zij altijd hetzelfde zegt: de almacht van Liefde.

Daar voel je de Kracht. Anders zou het niet waard zijn om te leven --- het is het werkelijk niet waard, het is niet leuk.

Februari 23, 1966

(Betreffende de Talk van 14 April 1951, waarin Moeder het verhaal vertelt van twee jonge mannen, die ongelukken tegen kwamen en een kat gebruikten als vitale ondersteuning om Moeder te informeren over hun dood.)

Charles de F.! Dat is het, ik herinner me, dat hij de zoon was van de ambassadeur van Frankrijk (voor Oostenrijk, denk ik). Hij was onderluitenant.

Met zijn compagnie ging hij naar buiten om een loopgraaf aan te vullen, en zij stierven allemaal. Het was een bloedbad.

Maar er is een vervolg op het verhaal.... Hij kwam naderhand. Toen hij eenmaal weer gevormd was, kwam hij; hij bleef dichtbij en vertelde me, "Ik ben gekomen, omdat het mijn verlangen en intentie was om naar India te gaan met u, en ik wilde het volbrengen." En hij kwam naar me toe; toen ik wegging naar India (de tweede keer), kwam hij met me mee. En lang na mijn terugkeer --- lang daarna, toen Pavitra hier kwam --- zag ik in een nacht plotseling, dat F. en Pavitra elkaar omhelsden! Gewoon zo. Toen ging F. bij hem binnen. En het interessante is, dat Pavitra dichtkunst niet leuk vond en erg weinig interesse had in kunst, en nadat die jongen zich met hem verenigde, begon hij een erg speciaal begrip te hebben van dichtkunst en interesse te vertonen in kunst! Hij voelde werkelijk een verandering in zich (ik had hem niet verteld, wat er gebeurd was).

Ik heb verscheidene dergelijke gevallen gezien, maar die was zo duidelijk. Zo duidelijk, zo precies. En zonder de medewerking van het actieve denken --- ik dacht er helemaal niet over na: een nacht zag ik hen zo, Pavitra was uit zijn lichaam gekomen, en de andere ging weg... (hij was altijd in rust in mijn aura), hij verliet mijn aura, zij omarmden elkaar, en toen ging de ene de andere binnen.¹⁷

Hij was nogal jong, hij was eenentwintig. Het was de eerste oorlog, de oorlog van de loopgraven.

De andere¹⁸ was ook een dichter, maar hij was de zoon van enige erg goede mensen (ik denk, dat zij van de lagere middenklasse waren, of misschien zelf boeren, mensen van het land), erg goede mensen, die een aanzienlijke inspanning deden om hun zoon voor studies naar Parijs te sturen. Hij was een erg goede student. Een jongen van dezelfde leeftijd: ongeveer twintig of eenentwintig. Een redelijk goede, intelligente dichter, en

---

¹⁷ Het extreem interessante feit is, dat een weinig later Moeder hetzelfde fenomeen opnieuw zal zien (van deze "dode persoon," die zich met Pavitra verenigt), met het bewustzijn van de cellen, en die nieuwe visie van het lichaam zal details voortbrengen, die aan Moeder's occulte visie ontsnapt waren, alsof het lichaam alleen zou kunnen zien, wat er "aan de andere kant" is.

¹⁸ Die niet stierf in de oorlog, maar vermoord was in Parijs. Hij nam gewoonlijk deel in bijeenkomsten van de kleine groep van occultisme, die Moeder verzorgde in Parijs.

hij was speciaal geïnteresseerd in het occultisme. Maar wat hem betreft, was hij inwendig niet gevormd; alleen zijn vitale bewustzijn nam de kat over.

Maar vreemd genoeg veranderde de blik van de kat's ogen volledig.

Februari 26, 1966

*Na de vertaling van "Savitri
(de dialoog met de Dood)*

“

Behold the figures of this symbol realm....
Here thou canst trace the outcome Nature gives
To the sin of being and the terror in things
And the desire that compels to live
And man's incurable malady of hope.

**Aanschouw de gedaanten van deze symbolische
werkelijkheid...**

**Kan u hier een resultaat traceren, dat de Natuur geeft
Aan de zonde van het bestaan en de dwaling in dingen
En de begeerte, die dwingt om te leven
En mensen's ongeneeslijke ziekte van de hoop.**

(X.IV.643)

Maar zij zal je antwoorden!... Ik zou willen weten, wat zij hem zal antwoorden.

(stilte)

Wanneer we het idee naar het eind willen volgen, waarmee Sri Aurobindo dit schreef, dan zou de Dood het principe zijn, dat Valsheid in de wereld creëerde.... Het is klaarblijkelijk Valsheid, die de Dood creëerde, of de Dood, die de Valsheid creëerde.

Het is eerder de Valsheid, die de Dood creëerde!

Logisch, ja.

Volgens het verhaal (wanneer het een verhaal genoemd kan worden), dat Théon vertelde, was het de Valsheid, die de Dood creëerde. Maar

volgens wat we net gelezen heb, zou het de Dood zijn, die de Valsheid creëerde.... Klaarblijkelijk moet het noch deze manier zijn, noch die! Het moet iets anders zijn, dat we zouden moeten vinden.

(stilte)

Theón's idee (dat ook past met de lering hier in India, waarin zij zeggen, dat het het besef van scheiding was, dat de hele Wanorde creëerde --- de Dood, de Valsheid, en de hele rest), Theón's idee was, dat die eerste vier Emanaties, dat is, Bewustzijn, Liefde, Leven, en de Waarheid (Liefde was de laatste, denk ik, maar ik herinner me niet langer, wat ik zei), die vier individuele geëmaneerde Wezens, volgens hem, in vol bewustzijn van hun vermogen en bestaan, zichzelf afsneden van hun Oorsprong. Met andere woorden, zij wilden alleen van zichzelf afhangen, zij voelden zelfs niet de behoefte om in verbinding te blijven met hun Oorsprong (ik zet het erg materieel neer). Dus toen veroorzaakte die afsnijding, dat Bewustzijn Onbewustheid werd, dat Liefde Lijden werd (het was geen Liefde --- het was feitelijk Ananda, die Lijden werd), dat Leven Dood werd, en dat Waarheid Valsheid werd. En zij slingerden zichzelf zo in de schepping. Toen was er een tweede schepping, die de schepping van de goden was, om de baldadigheid te herstellen, die veroorzaakt wordt door die vier (het verhaal wordt verteld op een kinderachtige manier om niet abstract te zijn, om concreet te worden). De goden zijn de tweede emanatie en zij kwamen om te herstellen. In India en overal werden aan hen verscheidene namen en functies gegeven en zij worden gevonden in het Bovenmentale gebied, dat wil zeggen, boven de fysieke quartair, het materiële quartair. En de functie van deze goden is om de schade te herstellen, die bewerkstelligd is door de anderen. En het gebied, waarin de anderen (de eerste Emanaties), geconcentreerd zijn, is het vitale gebied.

Dit alles kan filosofisch, intellectueel, enzovoort vertaald worden. Het wordt verteld als een verhaal, zodat de meest fysieke intelligentie het zou kunnen begrijpen. Maar in principe creëerde de scheiding van de Oorsprong de hele Wanorde. En zover als ik het weet, zeggen in India ook de Upanishads hetzelfde; Sri Aurobindo zegt in ieder geval, dat Wanorde kwam met het besef van Scheiding. Dus dat zijn verschillende manieren om hetzelfde te zeggen. In een geval, dat op een zekere manier gezien wordt, is het een gewilde scheiding; in het andere geval is het een onvermijdelijke consequentie --- onvermijdelijke consequentie van... van wat? Ik weet het niet.

Omdat volgens de theogonieën de goden in contact gebleven zijn met hun Oorsprong en voelen, dat zij de vertegenwoordiging zijn van de Oorsprong, zoals in de Indiase theogonie, waarin zij zeggen, dat Shiva de vertegenwoordiging is van het Allerhoogste --- Brahma, de schepper, Vishnu, de behouder, Shiva, de omvormer --- en alle drie zijn bewuste vertegenwoordigers van de Allerhoogste, maar gedeeltelijke.

Het ligt volmaakt voor de hand, dat die alleen manieren van spreken zijn. Er zijn inderdaad entiteiten, zij bestaan, maar... het is alleen een

manier van het verhaal vertellen; op de ene manier of de andere is het hetzelfde. Metafysica is ook een manier van het verhaal vertellen. En de ene is niet meer waar dan de andere.

(stilte)

Maar voor mij is het probleem, dat ik vind... Weet je, ik zoek naar het proces, dat zal leiden naar het vermogen om alles ongedaan te maken, wat gedaan werd.

Toen mensen Théon vroegen, "Waar zijn dingen op deze manier gebeurd?" (hij zei gewoonlijk, dat de eerste Emanatie en de volgende drie zich van elkaar scheidden), "Waarom scheidden zij zichzelf?", antwoordde hij erg simpel (*lachend*), "Waarom is de wereld, zoals het is, in deze toestand van wanorde? Waarom is het zo?... Dat is niet het interessante punt: het interessante punt is om het te maken, wat het moet zijn." Maar na al die jaren is er iets in me, dat het vermogen zou willen hebben of de sleutel: het proces. En het is niet noodzakelijk om te voelen of te beleven of te zien (maar "zien," ik bedoel actief zien) hoe het deze kant opging (*Moeder buigt haar pols in een richting*) om in staat te zijn om in die richting te gaan (*zij buigt het in de tegengestelde richting*)? Dat is de vraag.

(stilte)

Het is interessant, dat nu dit denkvermogen georganiseerd is, het lijkt met duizelingwekkende snelheid weer helemaal door het proces te gaan van menselijke mentale ontwikkeling, om... de sleutel precies te bereiken. Er is natuurlijk het besef, dat de toestand, waarin we zijn, een valse werkelijkheid is, maar er is een soort behoefte of aspiratie om een, niet mentaal of moreel "waarom" te vinden, niets van dien aard, maar een HOE --- hoe het op deze manier verdraaid werd (*Moeder buigt haar pols in een richting*) om recht uit te strekken (*gebaar in de tegengestelde richting*).

De zuivere gewaarwording heeft de ervaring van de twee vibraties [het valse en het ware, de verdraaide en de rechte vibraties], maar de transitie van de ene naar de andere is nog een mysterie. Het is een mysterie, omdat het niet verklaard kan worden: noch, wanneer het op deze manier gaat (*gebaar naar de valse richting*), noch wanneer het op die manier gaat (*gebaar in de ware richting*).

Dus er is iets, dat als Théon zegt, "Leer om zo te ZIJN [aan de ware kant] en zo te blijven." Maar er is een impressie, dat het "zo te blijven" moet afhangen van weten, waarom men zo is of hoe men zo is?

Ik weet niet of ik mijzelf begrepen maak!...

Maart

Maart 2, 1966

...Dingen worden steeds nauwer. Ik werk tot 9:30 's avonds om de geboortekaarten voor te bereiden voor de volgende dag.

Ik zag een "amusante" kleine gebeurtenis vannacht... Ik wilde u zien (of ik probeerde om u te zien) en u was in een kamer er net naast --- er was een hels kabaal! Een kabaal van mensen, die praatten en praatten. Ashram mensen. Het is vreemd, het was de eerste keer, dat het lawaai me verstoorde in een droom --- wat een lawaai maakten zij daar! Ik wilde hen vertellen, "Houdt je mond!"

Zo is het, zo is het exact. Maar ik zag je vannacht, dus je bent gekomen. Zo is het.

*(Dan stopt Moeder abrupt,
Gaat op haar ellebogen leunen
bij het raam)*

Wacht, ik zie niet helder meer... *(Moeder neemt haar hoofd in haar handen en blijft gedurende een moment bewegingsloos)*... Weet je, op een erg precieze, materiële en gedetailleerde manier ben ik het vermogen aan het ontwikkelen om te helen. Ik doe het niet opzettelijk, dat is gewoon zoals het is. En dan *(lachend)* wordt mij de gelegenheid gegeven om het te testen, om te experimenteren op mijn eigen lichaam --- er is altijd iets aan de hand. Er gaat plotseling iets verkeerd en ik gebruik mijn hand, of doe eenvoudig een concentratie, een of andere beweging of een andere, en alles verdwijnt --- maar materieel: het vermogen om te helen. Weet je, ik gebruik mijn hand en dan gaat de Kracht erdoor. Het is erg interessant. Alleen *(lachend)* ben ik het laboratorium! Dat is niet grappig.

* * *

(Betreffende een incident van klein belang, maar desalniettemin van betekenis. Moeder laat Satprem een envelop zien, die geld bevat en vraagt of zij hem er al een gegeven heeft.¹⁹ Moeder gaf Satprem in feite acht dagen geleden een blauwe envelop.)

Ik heb zo'n haast, wanneer ik dingen doe.... Wanneer ik, bijvoorbeeld, mijn morgenwerk klaar heb, zie ik iedere dag voor de lunch toe op het geld --- de dokter komt, P. komt, het is voorbij de lunchtijd, iedereen staat te wachten, de kassier staat ook te wachten op zijn geld. Iedereen klampt zich vast. Dus, in plaats van het werk te doen met mijn bewustzijn, wordt het bewustzijn dan helemaal ingenomen door al die mensen, die... "Het is tijd, het is tijd... het is laat, het is laat..." Dus doe ik dingen automatisch, en ik herinner me niet, wat ik doe --- Ik herinner me nooit iets, dat ik

---

¹⁹ Moeder gaf Satprem gewoonlijk iedere maand twintig roepies... om zijn sigaretten te kopen.

automatisch doe. En met jou herinnerde ik me niet, of ik je de envelop gegeven had of niet, omdat ik het in die toestand deed. Maar net, toen ik deze nieuwe envelop voorbereidde (deze keer deed ik het bewust), zag ik plotseling mijn gebaar, dat ik je een kleine blauwe envelop gaf, zo groot, en ik herinnerde de glimlach, waarmee je het aannam. Die twee dingen waren erg helder in mijn bewustzijn. Dus dacht ik, "Ik moet het gegeven hebben!"

Zo is het, ik herinner mijn hand, die de envelop geeft, en dan je glimlach.

* * *

*(Satprem leest dan voor Moeder een oude talk van 17 April 1951, en komt bij de passage van het perfectioneren van het fysieke instrument:
"Fysieke perfectie bewijst op geen enkele manier en geenszins, dat er één stap gezet is in de richting van spiritualiteit. Fysieke perfectie betekent dat het instrument, dat door de kracht --- welke kracht dan ook --- gebruikt zal worden, voldoende perfect zal zijn om opmerkelijk expressief te zijn. Maar het belangrijke punt, het essentiële punt, is de kracht, die het instrument zal gebruiken, en daar zal de keuze gemaakt moeten worden...."Moeder merkt op:)*

Ik herinner me het exacte moment toen ik dat zei --- de plaats, de tijd, het geluid, alles --- omdat ik op dat moment een goddelijke Wil voelde manifesteren. Ik herinner me, dat ik op dat moment gedacht had, "Ah, het zou iedere keer zo moeten zijn." En nu is het teruggekomen. Wat was de datum?

17 April 1951

* * *

*Naar het einde blijft Moeder
Lang in contemplatie
En neemt dan Satprem's handen.*

...Alles, Sri Aurobindo's blauwe licht.

Hij is zo nabij, zo nabij, zo erg nabij, hij vult je volledig.

Zo onmetelijk... zo stil, en tegelijkertijd levendig --- zo'n krachtige vibratie en perfecte stilte

Maart 4, 1966

(Moeder hervat haar commentaren op Sri Aurobindo's aforismen.)

115 --- De wereld is een lange wederkerende decimaal met Brahman voor haar hele getal. De periode lijkt te beginnen en te eindigen, maar de fractie is eeuwig; het zal nooit een eind hebben en had nooit een werkelijk begin.

116 --- Het begin en eind van dingen is een conventionele term van onze ervaring; in hun ware bestaan hebben deze termen geen werkelijkheid, er is geen einde en geen begin.

Er was deze laatste week alweer een hele ontwikkeling van die ervaring.

Uiteindelijk is het hetzelfde met de werelden als met de individuen, en met de universa hetzelfde als met de werelden. Alleen de duur verschilt: een individu is erg klein, een wereld is een beetje groter, en een universum is nog groter! Maar wat begint, eindigt.

Toch zegt Sri Aurobindo, dat er "geen begin is en geen eind," dat schepping en destructie eenvoudig een illusie zijn van het externe bewustzijn?

We worden gedwongen om woorden te gebruiken, maar het ding ontgaat ons. Wat voor ons vertaald wordt als het "eeuwige Principe," het "Allerhoogste," "God," heeft noch een begin, noch een eind: we zijn gedwongen om te zeggen, "Het is," maar zo is het niet, omdat het voorbij de Niet-manifestatie en de Manifestatie is; het is iets, wat we, in de Manifestatie, niet in staat zijn om te begrijpen en te bevatten --- en Dat is, wat noch een begin, noch een einde heeft. Maar Dat manifesteert constant en eeuwig als iets, dat begint en eindigt. Er zijn alleen twee manieren om "te eindigen," een, die gezien wordt als een destructie, een vernietiging, en de andere, die een transformatie is, en het zou lijken, dat terwijl Manifestatie perfecter wordt, de noodzaak van destructie vermindert, tot het punt, wanneer het zal verdwijnen en vervangen zal worden door het proces van progressieve transformatie.

Maar dat is nogal een menselijke en externe manier om het neer te zetten.

Ik ben absoluut bewust van de ontoereikendheid van woorden, maar door de woorden moeten we greep krijgen op het Ding.... De moeilijkheid voor menselijk denken, en nog meer voor expressie is, dat woorden altijd een besef van begin hebben.

(stilte)

Ik had de perceptie van deze manifestatie --- een "pulserende" manifestatie, zou ik kunnen zeggen --- die naar buiten opent,

verschrompelt, naar buiten opent, weer verschrompelt... en er komt een punt, wanneer naar buiten openen zodanig is, de vloeibaarheid, de plasticiteit, de capaciteit voor verandering zodanig zijn, dat er geen noodzaak meer is om weer te absorberen om nieuw te vormen, en er een progressieve transformatie zal zijn. Théon zei gewoonlijk (Ik denk, dat ik je hierover al verteld heb), dat dit de zevende universele schepping is, dat er zes *pralaya's*²⁰ geweest zijn en dit de zevende schepping is, maar dat het voor deze mogelijk is om getransformeerd te worden zonder weer geabsorbeerd te worden --- wat klaarblijkelijk volmaakt oninteressant is, omdat op het moment, dat je eeuwig bewustzijn hebt, het niet in het minst uitmaakt, of dingen op deze manier gaan of op die manier. Voor het beperkte menselijke bewustzijn is er een soort ambitie of noodzaak voor iets, dat niet eindigt, omdat er vanbinnen is, wat de "de herinnering van eeuwigheid" zouden kunnen noemen en die herinnering van eeuwigheid aspireert om de manifestatie te laten deelnemen aan die eeuwigheid. Maar wanneer het besef van eeuwigheid actief is en aanwezig, dan klaag je niet --- je klaagt toch niet als je een versleten kledingstuk weggooit? (Je kan eraan gehecht zijn, maar je klaagt hoe dan ook niet.) Het is hetzelfde: wanneer een universum verdwijnt, betekent het, dat het volledig haar functie vervuld heeft, het bereikt de grens van haar mogelijkheden, en een ander moet het vervangen.

Ik volgde de curve. Wanneer je erg klein bent in je bewustzijn en ontwikkeling, dan voel je een grote behoefte, dat de aarde niet verdwijnt, dat het bestendig wordt (terwijl men, zoveel als men wil, getransformeerd wordt, maar altijd met de aarde bestendig).

Een beetje verder, wanneer je een beetje meer... volwassen bent, dan hecht je er minder belang aan. En wanneer je in verdurende gemeenschap bent met het besef van eeuwigheid, wordt het hoofdzakelijk een kwestie van keuze; het is geen behoefte meer, omdat het iets is, dat het actieve bewustzijn niet beïnvloedt. Enkele dagen geleden (ik herinner me niet wanneer, maar nogal laat), leefde ik gedurende een hele morgen in dat Bewustzijn en ik zag dat, in de curve van de wezens' ontwikkeling, dat soort behoefte, een ogenschijnlijke nabije behoefte voor de voortzetting van aarde's leven --- de oneindige voortzetting van het aarde's leven --- ik zag, dat die behoefte geobjectiveerd wordt, z gezegd, het is niet zo nabij meer; het is als kijken naar een uitvoering en beoordelen of het zus of zo zou moeten zijn. Het is interessant als een verandering van standpunt.

Het is als een artiest, maar een artiest, die zichzelf vormt, en die een poging doet, twee pogingen, drie pogingen, zoveel pogingen als noodzakelijk, en eindigt dan met iets, dat compleet genoeg is in zichzelf en ontvankelijk genoeg om in staat te zijn om zich aan te passen aan nieuwe manifestaties, aan de behoeftes van nieuwe manifestaties, zodat het niet noodzakelijk zou zijn om alles terug te trekken om het allemaal weer samen te mengen en het allemaal weer naar buiten te brengen. Maar nu is het meer dan dat, en, zoals ik zei, een kwestie van keuze. Met andere

---

²⁰ *Pralaya*: het einde van een wereld.

woorden, de manifestatie was gemaakt voor de heerlijkheid van objectivering (de heerlijkheid van interesse, of... hoe dan ook), en wanneer eenmaal, wat gevormd is, plastisch genoeg is, ontvankelijk genoeg, soepel genoeg en uitgestrekt genoeg om constant gevormd te worden door de nieuwe krachten, die manifesteren, is er niet langer enige behoefte om alles ongedaan te maken om alles opnieuw te doen.

De curve liet zichzelf zien samen met een gezegde: "Wat begint, moet eindigen...." Dat lijkt een van die menselijke mentale constructies te zijn, die niet noodzakelijk waar zijn.

Maar het interessante punt is subjectief, dat het probleem zijn scherpte verliest, wanneer je ernaar kijkt vanuit een steeds hoger standpunt (of een centraler punt, om de waarheid te vertellen).

Het principe --- niet "principe," het is geen principe --- de wet lijkt hetzelfde te zijn voor het individu, de werelden, en de universa.

(lange stilte)

Zo gauw als je probeert uit te drukken (*Moeder maakt gebaar van omkering*), is alles omgebogen.... ik keek naar die ervaring van de relatie tussen het Bewustzijn en het Geheel: de relatie van het menselijke wezen met het Geheel, van de aarde (het aarde-bewustzijn) met het Geheel, van het bewustzijn van het gemanifesteerde bewustzijn met het Geheel, en van het bewustzijn, dat heerst over het universum --- alle universa --- met het Geheel; en dit onverklaarbare fenomeen, dat ieder punt van bewustzijn (een punt, dat geen enkele ruimte inneemt), ieder punt van bewustzijn in staat is om ALLE ervaringen te hebben.... Het is erg moeilijk uit te drukken.

We zouden kunnen zeggen, dat alleen beperkingen verschillen maken: verschillen van tijd, verschillen van ruimte, verschillen van schaal, verschillen van vermogen. Zij zijn alleen beperkingen. En zo gauw als het bewustzijn tevoorschijn komt uit de beperkingen, op ieder punt van de manifestatie en welke maat van die manifestatie ook (ja, de maat van die manifestatie is absoluut irrelevant), op ieder punt van de manifestatie, wanneer je tevoorschijn komt uit de beperkingen, is er HET Bewustzijn.

Wanneer we het uit die hoek bekijken, zouden we kunnen zeggen, dat de acceptatie van beperkingen de manifestatie toeliet. De mogelijkheid van de manifestatie kwam met de de aanvaarding van het besef van beperking.... Het is onmogelijk om uit te drukken. Zo gauw als je begint te spreken, krijg je altijd een besef van iets, dat zo gaat (*gebaar van een omkering*), een soort omvallen, en dan is het klaar, de essentie is weg. Dan komt het metafysische besef langs en zegt, "We zouden het op deze manier neer kunnen zetten, we zouden het op die manier neer kunnen zetten...." Om zinnen te maken: ieder punt bevat het Bewustzijn van het Oneindige en van het Eeuwige (dit zijn woorden, niets dan woorden). Maar de mogelijkheid van de ervaring is er. Het is een soort terug stappen buiten de ruimte.... We zouden voor de grap kunnen zeggen, dat zelfs de steen,

zelfs... --- oh, zeker water, zeker vuur --- het vermogen van Bewustzijn heeft: het oorspronkelijke (alle woorden, die komen, zijn idioot!), essentieel, oorspronkelijk (dit alles is betekenisloos), eeuwig, oneindig Bewustzijn.... Het is betekenisloos.... Het is betekenisloos, voor mij is het als stof, dat op een raam van glas gegooid is om te voorkomen, dat het transparant is!... Hoe dan ook, conclusie: na die ervaring beleefd te hebben (ik had het herhaaldelijk gedurende de laatste paar dagen, het bleef daar soeverein, ondanks alles --- werk, activiteiten --- en het heerste over alles), alle gehechtheid aan enige formule, wat dan ook, zelfs diegenen, die mensen gedurende eeuwen beroerd hebben, lijken kinderachtig voor me. En dan wordt het alleen een keuze: je kiest dingen om zoals dit te zijn of zoals dat of zoals dit; je zegt dit of dat of dit --- verheug jezelf, mijn kinderen... wanneer je het aangenaam vindt.

Maar het is zeker (dit is een observatie van algemeen gebruik), het is zeker, dat het menselijke denkvermogen om een impuls te hebben om te handelen, een verblijf voor zichzelf moet bouwen --- een min of meer uitgestrekte, meer of minder volledige, meer of minder soepele, maar het heeft een verblijf nodig. (*Lachend*) Maar dat is het niet! Het verdraait alles!

En het vreemde --- het vreemde --- is, dat je uitwendig doorgaat met automatisch leven volgens zekere manieren van leven, die niet langer zelfs de deugd hebben van klaarblijkelijke noodzaak, die zelfs niet langer de kracht van zijn hebben, die gewoonten hebben, maar die geaccepteerd worden en bijna automatisch beleefd worden met het besef (een soort gevoel van gewaarwording, maar het is noch een gevoel, noch een gewaarwording, het is een soort erg subtiele perceptie), dat iets, dat zo immens is, dat het ondefinieerbaar is, het zo wil. Ik zeg "wil het zo" of ik zeg "kiest het zo," maar het is "wil het zo"; het is een Wil, die niet functioneert als een menselijke wil, maar die het zo wil --- het wil of het ziet of het zo beslist. En in ieder ding is er die lumineuze, gouden, imperatieve Vibratie... die noodzakelijkerwijze al-krachtig is. En het resulteert in een achtergrond van volmaakt welzijn van Zekerheid, die een beetje lager naar beneden in het bewustzijn uitgedrukt wordt als een weldadige en geamuseerde glimlach.

Ik zou u een vraag willen stellen. Een beetje verder spreekt Sri Aurobindo over de werelden, die geen begin of geen eind hebben, en hij zegt, dat hun schepping en vernietiging "een spel van verstoppertje is met ons uitwendige bewustzijn...."²¹

Dat is zeker een erg elegante manier om hetzelfde te zeggen als ik net gezegd heb!

Ik wilde vragen, of, gezien van de andere kant, de materiële wereld nog helder waargenomen wordt, of dat alles verdampt... zoveel als, van deze kant gezien, de andere wereld lijkt te verdampen?

---

²¹ Aforisme 117 --- "Noch is het, dat ik niet eerder was, noch gij, noch deze koningen, noch wat we hierna zullen zijn." Niet alleen Brahman, maar wezens en dingen in Brahman zijn eeuwig; hun schepping en destructie zijn een spel van verstoppertje met ons uitwendige bewustzijn.

(*stilte*)

Het spel is interessant, wanneer men aan beide kanten bewust is.

Dat is een andere ervaring van de laatste paar dagen. Het kwam tot me op een zekere en absolute manier (ofschoon het erg moeilijk is om uit te drukken), dat deze zogenaamde “dwaling” van de materiële wereld, zoals het is, onmisbaar was voor wat je net gezegd hebt; dat is, de materiële modus of de materiële weg van waarnemen, van bewust worden van dingen, dat die modus verkregen was door “de dwaling” van deze schepping en zonder het niet bestaan zou hebben, en het niets zal zijn, dat zal verdwijnen in niet-bestaan, wanneer we het ware bewustzijn hebben --- het is iets, dat een TOEVOEGING is op een speciale manier (en het was waargenomen en beleefd in die tijd in het essentiële Bewustzijn).

Het was als een rechtvaardiging van de schepping, die een zekere modus van perceptie mogelijk maakte (die we zouden kunnen beschrijven met de woorden “precisie,” “exactheid” in de objectivering), die niet bestaan zou kunnen hebben zonder dat. Omdat, wanneer dat Bewustzijn --- het perfecte Bewustzijn, het ware Bewustzijn, HET Bewustzijn --- er was, aanwezig en beleefd met de uitsluiting van enig ander, er “iets” was als een levendige modus, wanneer ik het zo mag zeggen, een levendige modus van objectieve precisie en exactheid, die niet bestaan zou kunnen hebben zonder deze materiële vorm van de schepping.... Weet je, er was altijd dat grote “Waarom?” --- het grote “Waarom als dit?”, “Waarom dit alles?”, dat resulteerde in wat uitgedrukt wordt in het menselijke bewustzijn door lijden en misère en hulpeloosheid en alle, alle verschrikkingen van het gewone bewustzijn --- waarom? Waarom dit? En toen was het antwoord zo: In het ware Bewustzijn is er een levendige modus van precisie, exactheid, helderheid in de objectivering, die niet bestaan zou kunnen hebben zonder dat, dat niet de gelegenheid gehad zou hebben om te manifesteren. Dat is zeker. Het is het antwoord --- het al-krachtige antwoord op het “Waarom?”

Het is helder --- erg helder --- dat wat voor ons vertaald is als vooruitgang, als progressieve manifestatie, niet alleen een wet is van de materiële manifestatie, zoals wij het kennen, maar is juist het principe van de eeuwige Manifestatie. Wanneer we naar beneden willen klimmen naar het niveau van aardse denken, zouden we kunnen zeggen, dat er geen manifestatie is zonder vooruitgang. Maar wat WE vooruitgang noemen, wat “vooruitgang” is voor ons bewustzijn, hoog boven, is... het kan van alles zijn: een noodzaak, alles, wat we leuk vinden. Er is een soort absolute, dat we niet begrijpen, een absolute van zijn: het is zo, omdat het zo is, dat is alles. Maar voor ons bewustzijn is het “steeds meer,” “steeds beter” (en deze woorden zijn stupide), steeds perfecter, steeds beter waargenomen. Het is juist het principe van de manifestatie.

En er is een ervaring, die erg vluchtig kwam, maar precies genoeg om in staat te zijn om te zeggen (erg onhandig), dat --- ik ging bijna zeggen, de

“geur” van het Niet Gemanifesteerde --- dat het Niet Gemanifesteerde een speciale geur heeft door het gemanifesteerde.

Dit alles is alleen woorden, maar dat is alles, wat we hebben. Op een dag zullen we misschien woorden hebben en een taal, die in staat is om dingen op de juiste manier te zeggen; dat is mogelijk, maar het zal nog steeds een vertaling zijn.

Er is hier een niveau (*gebaar op borstniveau*), waar iets speelt met woorden, beelden, zinnen, zo (*glinsterend golvend gebaar*): het maakt mooie beelden; en het heeft een vermogen om je in contact te brengen met “het ding,” misschien een groter vermogen (tenminste zo groot, maar misschien groter) dan hier (*gebaar bij de top van het voorhoofd*), dan de metafysische uitdrukking (“metafysisch” is een manier om het neer te zetten). Beelden. Dat is, dichtkunst. Er is erin een bijna directe toegang tot die niet uitdrukbare Vibratie. Ik zie Sri Aurobindo’s uitdrukking in zijn poëtische vorm, het heeft een betovering en een eenvoud --- een eenvoud en een zachtheid en een doordringende betovering --- die je veel intiemer in direct contact plaatst dan al die dingen van het hoofd.

Daar. Dus in feite hebben niets gedaan (*lachend*), we hebben onze tijd verspild!

(*stilte*)

De manier, waarop al die ervaringen gebeuren, is waarlijk interessant. Ik vroeg me enkele dagen geleden af, “Waarom komen ze zo? Wat is de wet, die de orde bestuurt, waarin deze ervaringen komen?” (Zij komen abrupt --- ik kan zien, dat zij van buiten komen: zij komen niet van binnenuit, zij komen als een golf.) En er is altijd die gouden, glimlachende Kracht achter alles. Zelfs, wanneer de ervaring uitgedrukt wordt door iets, dat fysiek niet erg plezierig is, glimlacht het altijd, en Het zegt, “Kom op, maak geen ophef.” Maar het is besmettelijk, en je glimlacht... Weet je, voor het lichaam is, zo gauw als er iets komt, een vibratie, waar het niet aan gewend is, het eerste contact ongemak, en het moet verteld worden, “Blijf stil, wees niet bang, alles zal goed zijn...” Vreemd, we zijn erg kleine dingen --- erg kleine arme dingen. Maar we moeten lachen.

Daar, mon petit. En je bent erg dicht geassocieerd met die ervaringen, zelfs in je fysieke lichaam, en ik had deze laatste paar dagen verscheidene keren de gelegenheid om je te vertellen, “Zie, maak je geen zorgen.”²² Die dingen zijn werkelijk verschijningen, die het menselijke denken kristalliseert en verhardt, maar wanneer zij gezien worden met de vloeibaarheid van het ware bewustzijn, komen en gaan zij en gaan voorbij --- en zij zouden geen sporen nalaten, wanneer we soepel genoeg zijn om onszelf aan te passen. Zo is het. We moeten soepel en plastisch genoeg zijn om ons aan te passen aan al die vibraties, die binnenkomen en de

---

²² Zekere moeilijkheden waren inderdaad weer gebeurd, die Satprem zelfs niet tegen Moeder genoemd had.

zogenaamde “natuurlijke” functionering onderbreken. Wanneer iets verandert, is die gedachte (een gewoonlyke, onderbewuste gedachte²³) zo stupide, dat het alles bederft.

Maart 9 1966,

Er is een vraag, die ik u wil stellen. Het is in feite de vraag, die ik u de laatste keer wilde stellen.... Wanneer men in dat eeuwige Bewustzijn is, maakt met of zonder lichaam zijn weinig verschil, maar wanneer men “dood” is, zoals het genoemd wordt, zou ik willen weten, of de perceptie van de materiële wereld helder en precies blijft, of dat het zo vaag een onduidelijk wordt als het bewustzijn zou kunnen zijn, dat men heeft van de andere werelden, wanneer men aan deze kant is, in deze wereld? Sri Aurobindo spreekt van een spel van verstoppertje, maar het spel van verstoppertje is interessant, wanneer een toestand van zijn niet het bewustzijn van de andere toestanden ontnemt?

Gisteren of de dag ervoor zei ik de hele dag van morgen tot avond, “Ik ben... ik ben of ik heb het bewustzijn van een dood persoon op aarde.” Ik zet het in woorden, maar het leek te zeggen, “Zo is het bewustzijn van een dood persoon in relatie met de aarde en fysieke dingen.... ik ben een dood persoon, die op aarde leeft.” In overeenstemming met de stand van het bewustzijn (omdat het bewustzijn zijn stand voortdurend verandert), in overeenstemming met de stand van het bewustzijn, was het, “Dit is, hoe de doden zijn in relatie met de aarde,” dan, “Ik ben absoluut een dode in relatie met de aarde,” dan, “ik ben de manier, waarop een dood persoon leeft zonder enig bewustzijn van de aarde,” Ik ben nogal als een dode persoon, die op aarde leeft...” enzovoort. En ik ging door met spreken, handelen, doen, zoals gewoonlijk.

Maar het is zo gedurende een lange tijd geweest.

Gedurende een erg lange tijd, meer dan twee jaar, zag ik de wereld zoals dit (*opstijgend gebaar, van een niveau naar een hoger niveau*), en nu zie ik het zo (*neerdalend gebaar*). Ik weet niet, hoe ik het uit moet leggen, omdat er niets over gementaliseerd is, en niet-gementaliseerde gewaarwordingen hebben een zekere wazigheid, die hard te definiëren is. Maar woorden en denken waren op een zekere afstand (*gebaar rond het hoofd*), als iets, dat toekijkt en waardeert, met andere woorden, wat vertelt, dat het ziet --- iets rondom. En vandaag is het twee of drie keer extreem geweest (*ik bedoel, dat die toestand het hele bewustzijn domineerde*): een

---

²³ Het fysieke denkvermogen.

soort impressie (of gewaarwording of perceptie, maar het is niet als dat alles) van, "Ik ben een dode persoon, die op aarde leeft."

Hoe kan ik dat uitleggen?

En dan ontbreekt met visie de objectieve precisie (*Moeder maakt een gebaar, dat zij niet door haar ogen ziet*). Ik zie door en met het bewustzijn. Met horen hoor ik op een totaal verschillende manier; er is een soort "onderscheiding" (het is geen "inzicht"), iets, dat kiest in de perceptie, iets, dat beslist (dat beslist, maar niet arbitrair --- automatisch), wat gehoord wordt en wat niet gehoord wordt, wat waargenomen wordt en wat niet waargenomen wordt. Het is er al in de visie, maar nog sterker met het gehoor: alles, wat gehoord wordt met zekere dingen, is een voortdurende dreun; andere worden erg duidelijk gehoord, zo helder als kristal; nog andere zijn vervaagd, half gehoord. Met zicht is het hetzelfde: alles is achter een soort lumineuze mist (erg lumineus, maar het is een mist, wat betekent, dat er geen precisie is), dan zal er plotseling iets bijzonders absoluut precies en helder zijn, gezien met de meest precieze visie van detail. De visie is over het algemeen de uitdrukking van het bewustzijn in dingen. Dat is, alles lijkt veel subjectiever te worden, steeds minder objectief.... En het zijn geen visies, die zich opdringen aan het zicht, of geluiden, die zich opleggen aan het gehoor: het is een soort beweging van bewustzijn, die zekere dingen waarneembaar maakt en andere houdt alsof in een erg onnauwkeurige achtergrond.

Het bewustzijn kiest, wat het wil zien.

Er is niets persoonlijks --- niets persoonlijks. Er is klaarblijkelijk het besef van een keuze en een beslissing, maar er is geen besef van een persoonlijke keuze en beslissing --- bovendien is het "persoonlijke" gereduceerd tot de noodzaak om dit (*Moeder knijpt in de huis van haar hand*) tussenbeide te laten komen. Met eten is het bijvoorbeeld erg vreemd --- erg vreemd.... Het is alsof iemand, die over een lichaam waakt (wat zelfs geen erg precies en gedefinieerd iets is, maar een soort conglomeraat, dat samenhoudt), een toeschouwer van... iets, dat gebeurt! Nee, het is werkelijk een vreemde toestand. Vandaag is het, sinds ik opstond en tot nu toe, erg sterk geweest, het domineerde het hele bewustzijn. En er zijn zelfs tijden, wanneer je voelt, dat slechts niets je het contact kon laten verliezen (*gebaar van ontkoppeling, alsof een verbinding met het lichaam gescheiden werd*), en dat alleen als je erg stil en erg gelijkmoedig blijft --- gelijkmoedig --- het door kan gaan.

In het bewustzijn werd het de hele morgen vertaald door (dit alles wordt erg helder waargenomen), door de gedachte, "Oh, Moeder is ERG moe." Maar er is die soort toestand van gelijkmoedigheid, die onontvankelijk is voor de toestand rondom, die je in staat stelt om door te gaan, anders voel je, dat... (*zelfde gebaar van scheiding*) iets serieus onderbroken werd. Een of tweemaal moest ik naar binnengaan en stil worden. En het gaat door. En in feite kwam iets, toen het zo was en vertelde me (maar dit alles is woordloos), "Wanneer Satprem hier is, zal je

het begrijpen.” Toen was er kalmte, omdat het moment... (wat zal ik zeggen?) erg onzeker was. En er was een soort ontspanning: “Je zal begrijpen, wanneer hij hier is, je zal de uitleg hebben.”

Die ervaringen worden altijd voorafgegaan door de Allerhoogste Aanwezigheid, die naderbij komt op een erg intieme en innerlijke manier, met een soort suggestie, “Ben je klaar voor iets?” (dat was twee nachten geleden). Natuurlijk antwoordde ik, “Wat dan ook.” En de Aanwezigheid neemt zo’n wonderbaarlijke intensiteit aan, dat er een soort dorst naar is in het hele wezen, dat het constant zo is. Niets dan Dat bestaat meer, niets dan Dat heeft nog een *raison d’être*. En in het midden ervan komt de suggestie, “Ben je klaar voor iets?”

Ik praat over het lichaam. Het zijn niet de innerlijke wezens, het is het lichaam.

En het lichaam zegt altijd ja, het doet zo (*gebaar van overgave*). Geen keuze, geen voorkeur, zelfs geen aspiratie: een totale, volledige overgave. Dus dan komen dat soort dingen naar me toe; gisteren was het de hele dag: “Een dode persoon, die op aarde leeft.” Met de perceptie (geen erge uitgesproken perceptie, maar toch helder genoeg) van een uitgestrekt verschil tussen de manier van leven [van dit lichaam] en dat van andere mensen, van alle anderen, de mensen, die met me praten, de mensen, waarmee ik leef. Het is nog niet duidelijk, of scherp of erg precies, maar het is erg helder --- erg helder, erg waarneembaar. Het is een andere manier van leven.

Men zou geneigd zijn om te zeggen, dat het geen verwerving is vanuit het standpunt van bewustzijn, omdat dingen vervaagd worden. Ik weet niet, of die manier van zijn een verwerving is?

Het kan alleen een transitie zijn. Het is een overgankelijke modus.

Vanuit het standpunt van bewustzijn is het een enorme verwerving! Omdat alle slavernij, alle bindingen, alle bindingen met externe dingen, dat alles is voorbij, het is volledig weggevallen --- volledig weggevallen: er is absolute vrijheid. Met andere woorden, Dat blijft alleen, de Allerhoogste Meester is de meester. Vanuit dat gezichtspunt kan het alleen een verwerving zijn. Het is zo’n radicale realisatie.... Het lijkt een absolute van vrijheid te zijn, iets, dat beschouwd wordt als onmogelijk te realiseren, terwijl het gewone leven geleefd wordt op aarde.

Het correspondeert met de ervaring van absolute vrijheid, die men heeft in de hogere delen van het wezen, wanneer men volledig onafhankelijk geworden is van het lichaam. Maar het opmerkelijke punt (ik leg hier grote nadruk op) is, dat het bewustzijn VAN HET LICHAAM deze ervaringen heeft... en het lichaam is hier nog zichtbaar (!)

Natuurlijk is er niets over van wat aan menselijke wezens “vertrouwen van leven” geeft. Er lijkt geen enkele ondersteuning van de buitenwereld

over te zijn; er is alleen... de allerhoogste Wil. Om het in gewone woorden te zetten, wel, het lichaam voelt alleen, dat het leeft, omdat de allerhoogste Heer wil, dat het leeft, anders zou het niet in staat zijn om te leven.

Ja, maar het lijkt me, dat een toestand van perfectie alles zou moeten omarmen, zodat en een allerhoogste toestand kan zijn zonder dat het de materiële toestand vernietigt.

Maar het vernietigt het niet.

Nee, maar u zegt nog, dat het “ver weg” is, “achter een sluier,” dat het niet langer zijn exactheid en precisie heeft.

Dat is een zuiver menselijke en oppervlakkige perceptie. Ik voel helemaal niet, dat ik iets verloren heb, integendeel! Ik heb het gevoel van een toestand, die meer superieur aan degene, die ik had.

Zelfs vanuit een materieel standpunt?

Wat de Heer wil, wordt gedaan --- dat is alles; het begint daar en eindigt daar.

Wanneer hij me vertelde... Wat hij ook wil, dat het lichaam doet, kan het doen; het hangt niet langer af van fysieke wetten.

Wat Hij wil zien, kan het zien; wat Hij wil horen, kan het horen.

Onmiskkenbaar.

En wanneer Hij materieel wil zien of wil horen, ziet het volmaakt en voelt het volmaakt.

Oh, volmaakt! Bij tijden is het zicht preciezer dan het ooit was. Maar het is vluchtig: het komt en gaat; waarschijnlijk, omdat het alleen als een verzekering is van wat het zal zijn. Maar bijvoorbeeld de perceptie van mensen's innerlijke werkelijkheid (niet wat zij denken, dat zij zijn of wat zij pretenderen, dat zij zijn of wat zij lijken te zijn --- dat alles verdwijnt), de perceptie van hun innerlijke werkelijkheid is oneindig preciezer dan eerder. Wanneer ik een foto zie, bijvoorbeeld, is er geen kwestie meer van zien “door” iets: ik zie bijna exclusief, wat de persoon IS. Het “denken” vermindert tot een dergelijk punt, dat het bij tijden helemaal niet langer bestaat.

Natuurlijk zou, wanneer een menselijke wil zich uit zou willen oefenen op dit lichaam, wanneer de menselijke wil zei, “Moeder moet dit doen” of “Moeder moet dat doen,” of “Zij moet in staat zijn om dit te doen, zij moet in staat zijn om dat te doen...,” het volledig teleurgesteld zijn, het zou zeggen, “Zij is waardeloos geworden,” omdat dit lichaam het niet meer zou gehoorzamen. En menselijke wezens oefenen constant hun wil uit op

elkaar, of zij ontvangen zelf suggesties en manifesteren als hen als hun eigen wil, zonder te realiseren, dat het allemaal de externe Valsheid is.

(*stilte*)

Er is een soort zekerheid in het lichaam, dat wanneer ik, gedurende de ruimte van enkele seconden, het contact verloor ("ik," bedoelt het lichaam), wanneer het lichaam het contact verloor met de Allerhoogste, het op juist dat moment zou sterven. Alleen de Allerhoogste houdt het in leven. Zo is het. Dus natuurlijk is dat voor het onwetende en stupide bewustzijn een beklagenswaardige positie --- en voor mij is het de ware conditie! Omdat voor hen, instinctief, spontaan en op een zagezegd absolute manier, het teken van perfectie het vermogen van leven is, van het gewone leven.... Wel, dat bestaat helemaal niet langer --- het is volledig weg.

Ja, nogal verscheidene keren vroeg het lichaam de vraag, "Waarom voel ik Uw vermogen en Uw Kracht niet in me?" En het antwoord was altijd een glimlachend antwoord (ik zet het in woorden neer, maar het is woordloos), het antwoord is altijd: "Geduld, geduld, je moet KLAAR zijn om dat te laten zijn."

Maart 19, 1966

We hebben een deel van de nacht samen doorgebracht.

Er was iets, dat ik gisteren bedacht, wat ik je wil vertellen, maar nu herinner ik het me niet.... In feite denk ik, dat we het vannacht deden!

Wat gebeurde vannacht?

Oh, allerlei soorten dingen gebeuren altijd.

Het is altijd op een vlak van intellectuele organisatie.... "Intellectueel" betekent, dat het niet lager gaat dan het intellectuele: het is iets, dat vanboven komt, dat we verspreiden en organiseren in het aardse denkvermogen --- daar ontmoeten we altijd. "Ontmoeten" is niet exact het woord: het is een gewoonte van werk. Het moet daar erg regelmatig gaan, maar wanneer de nacht vol is van veel en veel dingen, herinner ik het me niet altijd. Maar vannacht gebeurde het, dat ik op dat moment bewust werd, het lijkt een erg gewoonlijke activiteit.

Het is een plaats (ik heb je er al over verteld²⁴), een plaats, die erg, erg onmetelijk is, erg open en lumineus en ERG VREDIG. En het is erg plezierig een plaats, waar men erg goed werkt. En er is niets, geen beperkingen --- het is helemaal geen hemel, geen aarde; ik kan niet zeggen, dat er gebouwen zijn, er zijn geen gebouwen, toch voelt men, dat men beschermd is; en toch zijn er geen muren. Nu en dan ziet men een soort erg kleine schijnende stalen staaf (*Moeder tekent een soort raamwerk, dat de plaats lijkt af te bakenen*), zoals zilver, nu en dan; en nu en dan voelt men, dat er soorten kasten zijn, die men opent, planken, maar transparant, het is allemaal transparant. Er zijn tafels, maar transparant; zij zijn solide, omdat men op hen kan schrijven, maar zij zijn transparant. Er staat geen voorwerp in de weg. Maar alles wordt georganiseerd voor het werk. En je bent daar, je schrijft vaak; je komt vaak binnen en we praten, we organiseren. Er zijn ook mensen en we vertellen ze om dit of dat te doen.

Maar ik ontmoet je daar erg regelmatig. Ik moet alleen zeggen, dat ik, voordat ik naar bed ging, dacht, dat ik je vandaag zou zien en ik vroeg me af, of ik je iets te vertellen had, een ervaring of iets anders, en toen werd ik in het midden van de nacht (tussen een half uur voorbij middernacht en een uur) wakker, wanneer ik het zo mag zeggen, ik werd daar materieel wakker en ik herinnerde alles. Ik dacht, "Wel, wel!"

Wat we elkaar vertellen, waar we over praten met woorden, weet ik niet. Ik heb het besef niet van woorden uitbrengen, maar we communiceren erg goed: we weten allebei, wat de ander denkt; we spreken, antwoorden elkaar; en dan organiseren we. En er waren mensen van verschillende landen --- we arrangeerden dingen. Het lijkt de plaats te zijn van intellectuele richtlijnen voor het werk in verschillende landen.

Je moet waarschijnlijk missen, wat Théon de "substantie" noemde van verschillende vlakken in het bewustzijn van je wezen, dus wanneer je wakker wordt, herinner je je het niet, het komt niet door. Maar misschien wordt je achtergelaten met een indruk, is het niet?

Ja... Het is niet erg substantieel.

Maar het is niet "substantieel." Het is ERG bewust, maar niet substantieel. Het is erg bewust, veel bewuster dan het bewustzijn hier. Het is een helder, precies, krachtig bewustzijn (*soeverein gebaar*), met het besef van een grote beheersing over dingen. Maar het is niet substantieel. Het is waarschijnlijk mijn vertaling --- vertaling in het fysieke bewustzijn --- dat de impressie geeft van... van wat?... Zij zijn als enorme, enorme "hallen," en zo hoog! Er is geen plafond, je ziet geen enkel plafond, je ziet geen enkele vloer, toch loop je --- je loopt, maar zonder het gevoel van lopen: je beweegt in de rondte. En dan lijkt je, wanneer je ergens iets wil, een lade te openen of een kast en je vindt het, maar er zijn geen sleutels, geen knoppen, je ziet zelfs geen objecten.

---

²⁴ Zie *Agenda V*, 14 Augustus 1964.

Het is erg bewust, maar helemaal niet materieel.

Maar het is een toestand van zijn, waarin je veel in het denken bent. Het is de intelligentie, die boven de omstandigheden staat, en waarvoor... men daar zelfs niet de behoefte voelt om het te "voorzien" --- er is niets, dat men moet proberen te weten, natuurlijk! De kennis is er, het is een PLAATS van kennis. Men heeft de kennis van dingen, zoals zij zijn en een heldere wil voor wat zij moeten zijn. Maar absoluut geen besef van strijd of inspanning, niets van dat alles.

Het is helemaal geen "emotionele" plaats, Het is helder, precies, lumineus, erg uitgestrekt, zonder strijd --- een opmerkelijke onfeilbaarheid.

Maar het is zeker, dat een of ander deel van me er de hele tijd is: ik voel niet, dat ik van plaats moet veranderen om daar naartoe te gaan, het is... (hoe kan ik het uitleggen?) alsof mijn centrum van observatie verschoof: ik observeer mijn activiteit hier of daar, of daar, of hier. Het is niet "mij," er is geen "mij-centrum," dat van plaats verandert, helemaal niet. Ik moet daar permanent zijn, daar permanent werken.

En er zijn een soort boodschappers, die naar de aardeatmosfeer gezonden worden om orders of inspiratie of een bijzondere kennis over te brengen.

Gedurende enige tijd nu heb ik, wanneer ik denk aan aardse of Indiase omstandigheden, een soort herhaalde impressie van de stilte voor de storm.

(Stilte) Maar die plaats is boven de storm --- de storm is altijd beneden.

Ik voel, dat er iets voorbereid wordt.

Over de hele wereld gaan dingen niet al te goed.

Het is niet de wereld, waarover ik me druk maak, het is India.

Ja, ik bedoel, dat in India de dingen er niet goed uitzien.

Daar is het zenuwcentrum. Het is erg verdrietig, het is niet mooi.

Het ziet er niet goed uit.

En die arme vrouw [Indira Gandhi] doet werkelijke het beste, dat zij kan met goede wil, een goede wil, die waarlijk alle kanten tegelijkertijd begrijpt.²⁵ Zij doet werkelijk het beste, dat zij kan. Vanbinnen ondersteun ik haar zoveel als ik kan, omdat...

---

²⁵ Indira Gandhi werd twee maanden eerder als Premier van India aangesteld op 19 Januari.

De astrologen hebben voorspeld, dat de volgende paar maanden, Maart en April, en misschien Mei, de maanden gaan zijn van verschrikkelijke verwarring, strijd, opstand; en dus voelen mensen in hun denkvermogen (een soort onderbewust denkvermogen), de behoefte om in overeenstemming te zijn met de astrologen! Zo is het, het is zo kinderachtig als dat. Een geest van imitatie: "Oh, de astrologen zeiden het zo, daarom moet het zo zijn." Daar is het.

En het is overal lelijk.

Het is waar, dat tot nu toe de regering blunders van een dergelijke stupiditeit vermenigvuldigd heeft!... Het lijkt, dat een kind met gezond verstand niet zulke blunders begaan zou hebben. En natuurlijk creëert het zelfs in diegenen, die geen slechte wil hebben of wraakzuchtige gevoelens, een onplezierige spanning: je hoeft niets meer te doen, je bent aan alle kanten gebonden! Wat je ook doet, er zijn overal tegenstellingen en verboden. Dus weten mensen niet langer, wat ze moeten doen, niemand kan nog iets doen.

Ze hebben het land geruïneerd, het laten verhongeren.

Maar dan hebben zij zelfs daarop (ik weet niet, wie er verantwoordelijk voor is), een campagne gelanceerd naar alle kanten, een campagne voor "de arme duivel, die honger lijdt en honger roept," op een dergelijke gemene manier, oh, zo'n gemene manier!... We krijgen overal brieven vandaan, uit ieder land, (veel brieven uit Frankrijk), en speciaal uit scholen, centra van educatie schrijven mensen, "We horen dat u honger lijdt, we zijn zo geschokt, wat kunnen we doen om te helpen?" We zijn verplicht om hen te antwoorden, "Nee, we hebben helemaal geen honger!"

Het is beklagenswaardig.

(stilte)

Maar hoog boven is "men" werkelijk geen voorstander van verwoesting.

Is men geen voorstander van verwoesting?

(Moeder maakt een gebaar van krachtige ontkenning) Het is een verspilling van tijd. Nog meer zo, omdat mensen dergelijke middelen van destructie geperfectioneerd hebben, dat het kan betekenen, dat eeuwen verloren zijn, niet alleen enkele jaren. Hele beschavingen om opnieuw op te bouwen.

Nee, men is daar geen voorstander van.

Het is ziedend van iets erg donkers, erg donker.

Het herinnert me aan de woorden van de "Heer van de Naties," de grote Asura, toen hij me vertelde, "Ik weet, dat mijn vermogen zijn einde

nadert, maar je kan er zeker van zijn, dat ik, voordat ik verdwijn, alles zal vernietigen, wat ik kan.

Dat is het, dat is het precies.

En jammer genoeg geven de mensen hem de gelegenheid om zo te doen: het is stupiditeit, onwetendheid, een soort blindheid.

Wat boven alles beklagenswaardig is, is de manier, waarop mensen vermogen met geweld verwarren. Dat soort onwetend gevoel, dat denkt, dat vermogen zich moet manifesteren als geweld.²⁶ Geweld is een asurische deformatie. Waar vermogen handelt in vrede --- een vrede zoals dit (*gebaar van massieve neerdaling*), dat niets kan verstoren.

Maart 26, 1966

(Moeder leest eerst een boodschap voor voor de opening van het Ashram's sportseizoen:)

“Het zou goed kunnen zijn om je te herinneren, dat we hier zijn voor een speciaal werk, een werk, dat niet ergens anders gedaan wordt: we willen in contact komen met het allerhoogste bewustzijn, het universele bewustzijn, we willen het ontvangen en het manifesteren. Daar hebben we een erg solide basis voor nodig, en onze basis is ons fysieke wezen, ons lichaam. We moeten daarom een solide, gezond, volhardend lichaam voorbereiden, dat kundig, weerbaar en sterk is, zodat het voor alles klaar kan zijn. Er is geen betere manier om het lichaam voor te bereiden dan fysieke oefeningen: sport, atletiek, gymnastiek en alle andere spelen zijn de beste middelen om het lichaam te ontwikkelen en te versterken.

“Daarom nodig ik jullie van harte uit om deel te nemen aan de competities, die vandaag beginnen met al je energie en wil.”

* * *

Er gebeuren enige curieuze dingen.... Ik pak bijvoorbeeld een papier, zoals degene, die ik net gelezen heb [de boodschap], en ik zie erg helder; dan komt de oude gewoonte (of het idee of herinnering), dat ik een vergrootglas nodig heb om te zien --- en kan ik niet meer zien! Dan vergeet ik over zien of niet zien, en kan ik mijn werk erg goed doen, ik merk niet op, dat ik zie of niet zie! En zo is het met alles.

---

²⁶ Laten we Mao Zedong herinneren: “Macht komt van de loop van een geweer.”

Met alles, alles. Soms volg ik gedurende een uur, wat er gaande is: er is een minutieus werk van subtiële observatie van wat hier gaande is [in Moeder] en van wat gaande is in het denken of het bewustzijn van een of twee andere personen, met een heel gedetailleerde observatie, die het verschil laat zien tussen het feit, zoals het normaal zou moeten zijn (wat eenvoudig iets direct is, een beweging, die plaatsvindt), en de complicatie, die binnengebracht wordt door het denken --- geen hoger denken: het fysieke denken, dat is, de observatie en alle soorten deducties, samen met de herinneringen van overeenkomstige gebeurtenissen en dingen, die gehoord of gezien worden en alle soorten voorbeelden van overeenkomstige gebeurtenissen, van mogelijke gevaren --- een mengelmoes, mon petit! Iets, dat beangstigend is... die alles bederft en alles compliceert: het minste ding wordt gecompliceerd.

Deze laatste paar dagen heb ik voorbeelden gehad van alle mogelijke complicaties van de fysieke wereld, oefeningen van hypnose en zogenaamde zwarte magie en alle fenomenen, die plaatsvinden in de onzichtbare werkelijkheid, maar die grenst aan het fysieke --- zoals zekere materialisaties, zekere verdwijningen (incidenten, die ik zag en verplicht was om te noteren; ik was verplicht om te noteren, dat zij geen verbeeldingen waren, maar dingen, die werkelijk plaatsvonden), maar dan met het geheim geopenbaard: hoe zij plaats kunnen vinden. Het is erg, erg interessant. Hoe het kan gebeuren, hoe het contact met zekere versturende vibraties zekere dingen mogelijk maakt.

Gisteravond, nadat ik die boodschap geschreven had (ik schreef het in de avond, niet in gemak, maar dat was de enige tijd, die ik had; het licht was niet goed, maar ik deed het hoe dan ook), nadat ik het geschreven had, voelde ik een sterke pijn hier in mijn slapen. "Ah," zei ik, "nu weet ik het!" Nu en dan is er, nadat ik geluisterd heb naar veel mensen en speciaal na veel verjaardagskaarten geschreven te hebben, antwoorden op brieven, een soort vreemde zwaarte in mijn slapen (en ik heb nooit hoofdpijnen gehad in mijn leven, dat is niet als ik!) en ik zeg tegen mijzelf, "Wat is dit nieuwe verval?!" Toen merkte ik op, dat het niet dat was: het zijn mijn ogen. Het komt, omdat ik het geheim niet gevonden heb, hoe mijn ogen te gebruiken. Zoals ik eerder zei, zie ik bij tijden met buitengewone precisie: dingen lijken naar me toe te komen om zichzelf te laten zien, het is zo helder, dat de kleinste details waargenomen worden. Dat is een extreem. Het andere extreem is, wat ik al verscheidene keren verteld heb: een soort sluier. Ik weet dingen, zij zijn in mijn bewustzijn, maar ik zie net helder genoeg om niet tegen hen aan te botsen of hen ondersteboven te gooien; alles, alles lijkt achter een sluier te zijn; alleen ik weet, waar dingen zijn, dus vind ik hen, of ik bots niet tegen hen of breek hen niet, maar dat is niet, omdat ik zie --- ik zie een beeld als het ware achter een sluier. Dat is het andere uiterste. Tussen de twee in zijn er allerlei soorten gradaties. En ik ben ervan overtuigd, dat het mij laat zien, dat mijn ogen nog in staat zijn om nauwkeurig te zien --- het instrument is nog erg goed, maar ik weet niet, hoe ik het moet gebruiken. Ik weet niet, hoe ik het moet gebruiken, maar eerder gebruikte ik het, zoals iedereen zijn ogen, zijn handen, zijn voeten gebruikt, uit een soort gewoonte, meer of minder bewust --- ik was erg trots

over mijn bewustzijn! (*[Lachend]* We zijn altijd erg trots!) Erg trots om zulke bewuste handen te hebben; in het verleden zei ik bijvoorbeeld soms, "Ik wil twaalf blaadjes papier," dan hield ik op met me er bezig mee te houden --- dan ging mijn hand ze pakken en waren er twaalf van hen. Dat gebeurde gedurende een lange, erg lange tijd, maar het gebeurde OP ZEKERE TIJDEN: wanneer ik in de benodigde toestand was, dat is, toen er geen binnendringing was van een arbitraire wil. Dit is allemaal een gebied van experiment en studie in erg kleine details, die op zichzelf absoluut onbetekenend zijn, maar erg instructief. En het gaat de hele tijd door, vierentwintig uur per dag, nacht en dag ('s nachts is het op andere vlakken), maar dit vindt allemaal plaats in het fysieke, een meer of minder subtiel fysieke.

Deze morgen was er een erg amusant verhaal. Ik reinigde mijn ogen en mijn mond; ik doe het voor het aanbreken van de dag, dat is, met elektrisch licht. En in mijn badkamer is een noodlicht. Het is een van de laatste uitvindingen: het is verbonden met het vermogen en zolang als het verbonden is met vermogen, blijft het licht uit en wordt de batterij vanbinnen opgeladen; zo gauw als vermogen faalt, gaat het licht aan en wordt de batterij ontladen om het licht aan te houden. Het is erg goed gemaakt, zij hebben het uitgevonden voor ziekenhuizen en andere plaatsen, waar enige stroomuitval vermeden moet worden: zo gauw als het vermogen uitgaat, gaat het licht onmiddellijk aan en wanneer het vermogen terugkeert, gaat het uit en wordt opgeladen voor de volgende keer. Zij installeerden het voor mij in de badkamer. En deze morgen, terwijl ik mijn tanden poetste, ging poef! het licht uit. Ik ging natuurlijk door, omdat ik die noodverlichting had. Maar toen deed ik een studie. De lichten in C.'s kamer (en overal) waren aan, het was alleen hier in deze groep kamers. Dat was het oude fenomeen om mee te beginnen. Toen "keek" ik, en terwijl ik keek, merkte ik iets op, waar ik de laatste paar dagen geen notitie van genomen had: een wil om mijn hele persoonlijke leven te desorganiseren. En stroomuitval veroorzaken is een van de bekende occulte methoden (ik weet niet, hoe het in feite gedaan wordt, maar die man, die boeken schreef en hier lang geleden kwam, Brunton, zei, dat het een van de trucs was, die bekend zijn voor diegenen, die occultisme praktiseren: een plotseling uitval van de lichten). Er zijn veel andere trucs, die ontworpen zijn om mensen's leven te desorganiseren met het idee om hen te beangstigen of catastrofes aan hen aan te kondigen (ik heb dit altijd erg kinderachtig gevonden). Maar toen zag ik, dat er (ik weet waar het hier vandaan komt) een wil is voor desorganisatie, en ik zag het pad, dat het volgde (*windend gebaar, alsof Moeder terugging naar de bron*). Het was vannacht begonnen, in het midden van de nacht: toen ik rond middernacht opstond, zag ik een wil, die me bezig wilde houden met gedachten over geld! En het was hardnekkig: de gedachte, dat alles verkeerd ging, enzovoort. Ik zag dat in het midden van de nacht. Ik was bezig met andere dingen, maar ik zag die wil: formaties, en natuurlijk behandelde ik hen, zoals zij verdienden. Maar ik zag, dat het doorging, probeerden om mensen te verstoren, hen het niet te laten begrijpen, en dan het licht uit te doen, allerlei soorten dwaze dingen. Het is niet de eerste keer, dat het gebeurd is --- het zijn niet altijd dezelfde mensen, maar over het algemeen, wanneer zij het geprobeerd hebben en

een goede klap terug gehad hebben, proberen zij het geen tweede keer, zij hebben genoeg gehad. Maar er zijn anderen, die denken, dat zij erg slim zijn en aan me willen bewijzen... (*lachend*) dat zij het juist hebben en ik het verkeerd heb --- omdat het uiteindelijk altijd daar op neerkomt! Dus bracht ik deze morgen een half uur door, voordat ze het vermogen herstelden en hervatte ik mijn gebruikelijke activiteiten, terwijl ik een half uur veel lol had om de draad te volgen (*zelfde windende gebaar naar de bron*), waar er ook baldadigheid was en dan "beantwoordde" ik het aardig.

In werkelijkheid weten mensen, die in het gewone bewustzijn leven, erg, erg weinig van wat fysiek gaande is --- erg weinig. Zij denken, dat zij het weten, maar alles, dat zij weten, is een erg oppervlakkige verschijning, gewoon als... als een blad papier, dat een pakket omhult; er is eronder het hele pakket met alles, dat het bevat, maar alles, wat zij zien, is een verschijning (*gebaar van iets, dat zo dun is als sigarettenpapier*). En zij zijn er zo aan gewend, dat zij altijd een verklaring geven. Ik vroeg, "Hoe komt het, dat alleen hier het vermogen het begaf?" (De lichten waren overal aan, alleen de verbinding hier, die mijn kamer levert, was uit.) Ik vroeg om te "zien." Zij vertelden me, "Oh, we weten het niet, misschien was de draad oud en brak het"! (*Moeder lacht*) Ik zei, "Goed dan."

Zo is het. En het is erg grappig. Waarom komen mensen, die de gewoonte hebben om relatief punctueel te zijn plotseling en tegelijkertijd het onverwachte tegen en verschrikkelijk laat zijn? En er is constant iets, dat komt en voorkomt, dat dingen stil, harmonieus en gemakkelijk gebeuren. Dan kijk je in jezelf naar het type vibratie, dat in dat alles aanwezig is, en je merkt die kleine "huivering" op... omdat het een huivering is (*Moeder gebaart om een microscopische beving te laten zien*), die veroorzaakt wordt door de gewone vibratie van het gewone bewustzijn. Het gewone bewustzijn leeft in een constante huivering, wanneer je het opmerkt, is het beangstigend! Zolang als je het niet opmerkt, is het volmaakt natuurlijk, maar wanneer je het opmerkt, vraag je je af, hoe mensen niet krankzinnig worden, het is een genade. Het is een soort kleine beving (*zelfde microscopische en erg snelle gebaar*), oh, hoe verschrikkelijk!

Dus om de een of andere reden is er een desorganisatie (maar ik denk dat de reden er een van onderwijs is), men moet de capaciteit hebben om zo te gaan (*Moeder brengt haar twee handen naar beneden in een gebaar, dat alles immobiliseert*) en dat alles onmiddellijk te stoppen. Maar de capaciteit is er een lange tijd geweest, een lange tijd (het is niet altijd gebruikt, maar het is er geweest): het Vermogen. En het is hetzelfde met ALLES: wereldgebeurtenissen of natuurlijke of menselijke omwentelingen, aardbevingen en vloedgolven, vulkanische uitbarstingen, overstromingen, of anders oorlogen, revoluties, mensen, die elkaar vermoorden zonder zelfs te weten, waarom --- zoals zij op het moment doen: overal dringt iets op hen aan. Achter deze "huivering" is er een wil voor wanorde, die probeert te voorkomen, dat Harmonie gevestigd wordt. Het is er in het individu, in de collectiviteit, en in de Natuur. En dan is het zo'n nauwkeurige, hardnekkige leer, die niets vergeet en die iedere keer

herhaald wordt, als iets niet volledig begrepen wordt, en voor je herhaald wordt om de werking beter te begrijpen... de werking: de werking in de handen, in de activiteit, in de Kracht, die zo door [Moeder] gaat, in het gebruik van vibraties --- en die een grote Les leert: leren, hoe de goddelijke Kracht te manifesteren.

Het is absoluut prachtig.

En wanneer je er van de verkeerde kant naar kijkt, is het²⁷ een spanning, het is iets, dat je geen seconde's uitstel laat. En het is waar, het laat je niet toe om een minuut in slaap te vallen; omdat in het gewone bewustzijn, in het algemene gewone leven, rust *tamas* betekent. Rust betekent terugvallen in Inertie. Dus dan is het, in plaats van een een rust, die je voordeel geeft, een rust, die je verbijstert en dan moet je nogmaals een inspanning doen om het bewustzijn te heroveren, dat je verloren hebt. Zo slaapt de meerderheid van de mensen. Maar nu is de les verschillend: wanneer ik ga liggen om mijn lichaam te laten rusten en te werken zonder beweging (werken met een activiteit, die het lichaam niet dwingt om te bewegen), zo gauw als er de minste... niet exacte "val," is, maar bij de minste neerdaling naar het Onbewuste, geeft iets in het lichaam onmiddellijk een start --- ogenblikkelijk. Het is zo gedurende een lange tijd geweest, twee jaar, maar nu is het ogenblikkelijk, en het gebeurt erg zeldzaam --- er is ware rust, die een uitbreiding en onmetelijkheid is van het wezen in vol Licht. Het is magnifiek.

Maar gedurende de dag zijn er de hele tijd doorlopende lessen, de hele tijd voor alles, de hele tijd. De les is het minste geprononceerd, wanneer ik iets moet schrijven of mensen zien; maar daar is ook de exacte kwaliteit van mensen's vibratie (niet hun permanente vibratie, maar de vibratie in hen op dat moment), de kwaliteit van hun bewustzijn wordt onmiddellijk aan me bekend gemaakt door zekere reacties in mijn lichaam (*gebaar op verschillende niveaus van het lichaam*). De zenuwen begonnen hun werk alleen enkele maanden geleden van het "overbrengen van vermogen." (Wat ik "overbrengen van vermogen" noem, is, dat in plaats van dat de zenuwen bewogen worden door en gehoorzamen aan complexe en georganiseerde krachten van de Natuur, van het karakter, van het materiële bewustzijn in het lichaam, zij zichzelf afstemmen op een direct gehoorzamen aan de goddelijke Wil.) De overbrenging van de een naar de ander is moeilijk: daar is de volledige oude gewoonte, en dan de nieuwe gewoonte, die gevormd moet worden. Het was een nogal moeilijk moment. Maar nu blijven er genoeg oude vibraties om in staat te zijn om precies te peilen (en dit heeft niets te maken met denken, het wordt niet uitgedrukt in woorden of gedachten of iets als dat alles: alleen vibraties), om exact te weten in welke toestand de mensen om me heen zijn. Vanuit dat gezichtspunt gaat de les door, het is erg interessant . En het is prachtig, dat vaker dan niet de meest ontvankelijke vibratie, die conformeert met wat het moet zijn, in kinderen is, maar de erg kleine, de kleine peuters.... Ik zie veel mensen, maar nu begrijp ik waarom: ik leer enorm op die manier, door dat

---

²⁷ "Het" = het fysieke denkvermogen.

contact (met mensen, die ik niet ken, die ik soms voor de eerste keer zie, of die ik jaren niet gezien heb). Het is erg interessant.

Maar wanneer er niemand is of ik alleen ben, of wanneer ik niet spreek of ik niet bezig ben met andere mensen, is het de innerlijke les: de hele verandering in vibratie en hoe de wereld georganiseerd is. Deze morgen was het buitengewoon amusant om de massa dingen te zien, die ligt achter deze verschijning, een verschijning, die gecompliceerd genoeg lijkt, zoals het is, maar het is niets! Het is dun, nietig, zonder complexiteit in vergelijking met de MASSA dingen erachter, die... (*borend gebaar*), die hun weg erdoor boorden om de oppervlakte te bereiken. Het is amusant. Maar zeker negenennegentig mensen in honderd zouden door paniek gegrepen worden, wanneer zij het wisten, wanneer zij het zagen. Er is mij altijd verteld (ik lees het, Sri Aurobindo heeft het vaak tegen me gezegd, Théon heeft het vaak tegen me gezegd, zo deed Madame Théon), dat het de genade is, die mensen weghoudt van het te weten. Want als zij het wisten, zouden zij doodsbang zijn! Alle, maar dan alle dingen, die er constant zijn, erachter bewegen --- achter de verschijningen --- alle complexiteiten, die de ware oorzaken zijn van of de instrumenten voor al die kleine gebeurtenissen, die voor ons absoluut onbelangrijk zijn, maar waardoor je de ene dag voelt, dat alles harmonieus is, en een andere dag, dat je voelt, dat het werk kost om wat dan ook te doen. En zo is het. En natuurlijk heb je, wanneer je het weet, de sleutel. Maar wanneer je het weet, voordat je de sleutel hebt, is het... een beetje beangstigend. Ik denk, dat wanneer mensen afscheid nemen van hun zintuigen, het komt, omdat zij in contact gebracht worden met de vibraties, voordat zij de kennis hebben, de voldoende kennis, de voldoende toestand van het bewustzijn.

Daar, we hebben onze tijd verspild!

Maar hoe wordt de transitie gemaakt? De transitie, die materialiseert? Wat is het geheim van de passage van dat erg subtiele fysieke naar het juiste fysieke? Hoe wordt de passage gemaakt van het ene naar het andere?

Mon petit, ik weet niet, welke vergelijking ik zou moeten gebruiken, maar ik ben zeker, dat er enkele dingen zijn, die op deze manier onzichtbaar zijn (*Moeder draait haar pols in de ene richting*), en zichtbaar op die manier (*gebaar in de andere richting*). Mijn impressie is, dat wat we als een aanzienlijk verschil zien tussen het tastbare, het materiële, en het onzichtbare of het vloeibare, alleen een verandering in positie is. Misschien een interne verandering van positie, omdat het geen fysieke, materiële verandering van positie is, maar het is een verandering van positie. Omdat ik dit ik weet niet hoeveel keren ervaren heb, honderden keren: zoals dit (*gebaar in een richting*), is alles, wat we "natuurlijk" noemen, zoals we gewend zijn om het te zien, dan verandert plotseling, zoals dit (*gebaar in de andere richting*), de natuur van dingen. En er is niets gebeurt, behalve iets vanbinnen, iets in het bewustzijn: een verandering van positie. Herinner je, dat aforisme, waarin Sri Aurobindo zegt, dat alles afhangt van een verandering in de relatie van het zonnebewustzijn en het

arde-bewustzijn?²⁸ Toen ik het de eerste keer las, begreep ik het niet, ik dacht, dat het iets was in juist de subtiële werkelijkheden, en toen, erg recent, in een van die ervaringen, begreep ik het plotseling, ik zei, "Maar dat is het!" Het is geen verschuiving, omdat niets beweegt, toch is het een verschuiving, het is een verandering in relatie. Een verandering van positie. Het is niet tastbaarder dan dat, dat is zo prachtig! Oh, 's anderdaags vond ik een andere zin van Sri Aurobindo's: "Nu is alles verschillend, toch is alles hetzelfde gebleven." (Het was een van mijn verjaardagskaarten.) Ik las dat en zei tegen mijzelf, "Oh, dat betekent het!" Het is waar, nu is alles verschillend, toch is alles hetzelfde gebleven. We begrijpen het psychologisch, maar het is niet psychologisch: het is HIER (*Moeder raakt materie aan*). Maar totdat het een solide basis heeft... Vanuit het standpunt van concrete, fysieke materiële dingen denk ik niet, dat er iemand is, die materialistischer was dan ik was, met al het praktische gezonde verstand en positivisme; en nu begrijp ik, waarom het zo was: het gaf mijn lichaam een wonderbaarlijke basis van evenwicht. Het voorkwam, dat ik juist de soort krankzinnigheid zou hebben, waar we eerder over spraken.²⁹ De verklaringen, waar ik om vroeg, waren altijd materieel, ik zocht altijd de materiële verklaring en het leek me voor de hand te liggen, dat er geen behoefte is aan enig mysterie, niets van de soort --- je verklaart de dingen alleen materieel. Daarom ben ik zeker, dat dit geen tendens is naar mystieke dromen in me, helemaal niet, helemaal niet, dit lichaam heeft niets mystieks! Niets... Goddank!

Ik zag, dat (niet in mijn hoofd, omdat voor mij er geen dergelijke beperkingen zijn) in dit soort conglomeraat hier: de meest nabije verklaring is een "verschuiving" --- een verschuiving, de hoek van perceptie wordt verschillend. En het is dat niet werkelijk, woorden zijn niet correct, omdat het veel subtieler is en tegelijk veel completer dan dat. Ik heb verscheidene keren naar de verandering gekeken; wel, deze verandering geeft je, voor het uiterlijke bewustzijn, het besef van een verschuiving. Een bewegingloze verschuiving, wat betekent, dat je niet van plaats verandert. En het is niet, zoals we geneigd zijn om te denken, een naar binnen trekken en een naar buiten trekken, het is dat helemaal niet, helemaal niet --- het is een hoek van perceptie, die verandert. Je bent in een zekere hoek, dan ben je in een andere.... Ik heb kleine objecten van die soort gezien voor het amusement van kinderen: wanneer die objecten in een zekere positie zijn, zien ze er compact en hard en zwart uit en wanneer je hen naar aan andere kant keert, zijn zij helder, lumineus, transparant. Het is iets als dat, maar het is dat niet, dat is een benadering.

---

²⁸ Aforisme 102: "Voor de zintuigen is het altijd waar, dat de zon om de aarde beweegt; dit is vals voor de rede. Voor de rede is het altijd waar, dat de aarde om de zon beweegt; dit is vals voor de allerhoogste visie. Noch de aarde, noch de zon beweegt; er is alleen een verandering in de relatie van het zonnebewustzijn en het arde-bewustzijn."

²⁹ Aan het begin van de conversatie had Moeder opgemerkt over een zieke discipel: "Zij is extreem nerveus en opgewonden. Ik vertelde haar om kalmerende middelen te nemen, ik vertelde haar, dat haar hele moeilijkheid fysiek was --- zij zegt, dat zij het slachtoffer is van verschrikkelijke Asura's! Het is belachelijk! Het is een fysieke verstoring en ze hoeft de Asura's niet te gaan lastigvallen."

Maar als we weten, hoe de verandering tot stand gebracht wordt, kunnen we...

Ah!

...kunnen we de binnenkomst van slechte vibraties stoppen?

Wat mij betreft, heb ik alleen een methode (maar ik kan bevatten, dat het eenvoudig is, omdat dat de manier is, waarop mijn natuur is), ik heb alleen een methode, het is zelf-vernietiging, het idee (niet een "idee"), dat de Allerhoogste alleen bestaat.

Dat is een ander interessant punt, omdat ik een ronduit een atheïst was: tot de leeftijd van twintig maakte juist het idee van God me furieus. Daarom had ik de meest solide basis --- geen voorstellingen, geen mystiek atavisme; mijn moeder was een erge ongelovige en zo was mijn vader. Dus vanuit het gezichtspunt van atavisme was het erg goed: positivisme, materialisme. Alleen een ding: vanaf dat ik erg klein was, een wil tot perfectie op welk gebied dan ook; een wil tot perfectie en een onbeperkt bewustzijn --- geen beperking aan iemand's vooruitgang of aan iemand's vermogen of aan iemand's scope. En dat, sinds ik erg klein was. Maar mentaal een absolute weigering om in een "God" te geloven. Ik geloofde alleen in wat ik kon aanraken en zien. En de hele faculteit voor ervaringen was er al (zij manifesteerden zich niet, omdat de tijd er nog niet gekomen was). Alleen het besef van een Licht hier (*gebaar boven het hoofd*), wat begon toen ik erg klein was, ik was vijf, samen met een wil voor perfectie. Een wil voor perfectie: oh, wat ik deed, moest altijd het beste zijn, wat ik kon doen. En dan een onbeperkt bewustzijn. Deze twee dingen. En mijn terugkeer naar het Goddelijke kwam voort door Theón's leer, toen mij de eerste keer verteld werd, "Het Goddelijke is vanbinnen, daar" (*Moeder veegt over haar borst*). Toen voelde ik gelijk, "Ja, dit is het." Toen deed ik al het werk, dat onderwezen wordt om Hem weer te vinden; en hierdoor (*gebaar naar het hartcentrum*) ging ik naar daar (*gebaar van verbinding boven met de Allerhoogste*). Maar uitwendig, mentaal, geen religie --- een verschrikking van religies.

En ik zie nu, dat het de meest solide basis was, die mogelijk was voor deze ervaring: er was geen gevaar van verbeeldingen.

Ik heb veel dingen geprobeerd, heel veel, ik heb veel gekeken, en ik zie er alleen een, die absoluut --- alleen een, die absoluut is en het absolute resultaat kan brengen, het is dit (*gebaar Omhoog gekeerd*): de complete vernietiging van dat alles, het alles overlaten, "Aan U, Heer --- U, U, aan U." En het is geen wezen met een vorm, dat is het niet; het is geen vormloze kracht, het is... Het heeft niets te maken met denken, alleen met dit: het contact. En het contact, een onmiskenbaar contact, dat niets kan imiteren --- niets, helemaal niets heeft het vermogen om het te imiteren. En voor iedere moeilijkheid, iedere keer, wat het ook is, eenvoudig . dit: "Alles aan U, Heer. Alles aan U, aan U. Alleen U kan het doen, U, alleen U, alleen U. U alleen bent de Waarheid; Alleen U bent het Vermogen." En die woorden zijn

niets, zij zijn alleen de erg onhandige uitdrukking van iets... een verbazingwekkend Vermogen.

Alleen het onvermogen, de onhandigheid, het gebrek aan vertrouwen, die we erin vermengen, neemt Zijn vermogen weg. Op het moment, dat we waarlijk zuiver zijn, dat is, alleen onder Zijn invloed, zijn er geen beperkingen, geen beperkingen --- niets, niets, er is niets, geen wet van de Natuur, die kan weerstaan, niets, niets.

Alleen het hele ding is, dat de tijd gekomen moet zijn, alleen Dat moet over zijn --- de hele rest bederft, wat het ook is, zelfs de hoogste, zuiverste, nobelste, mooiste en wonderbaarlijkste dingen: dat alles bederft. Alleen Dat.

(Moeder opent "Savitri":)

Daar! Denk je niet, dat het prachtig is!

Maar wanneer het uur van het Goddelijke nabij komt³⁰

Maart 30, 1966

(De volgende conversatie, waarin Moeder volledig in het Engels spreekt, terwijl zij luisterde naar de Engelse vertaling van de conversatie van 4 Maart, waarin zij in het bijzonder zei: "Het wordt alleen een keuze: je kiest, dat dingen als dit zijn of als dat....")

Ik had dezelfde ervaring in het cel-bewustzijn. Het duurde een uur en daar was het waarlijk bijna wonderbaarlijk.

Hetzelfde Bewustzijn als dit bewustzijn, dat ik had, in wat we het "materiële mentale" kunnen noemen (dat is, het collectieve bewustzijn van de cellen), maar deze morgen was het in de cellen zelf, dit Bewustzijn [het eeuwige Bewustzijn, waar Moeder over spreekt in de conversatie van 4 Maart], hetzelfde Bewustzijn. Het was waarlijk wonderbaarlijk. Met de impressie, dat er met DAT [in de cellen], niets onmogelijk is.

Het komt, het blijft ondanks alles, wat ik ook doe, zelfs wanneer ik spreek, en het gaat. En wanneer het weg is, is het weg, ik kan een inspanning doen, het komt niet terug. Maar zolang als het er is, is het al-krachtig, het domineert alles en... ja, de hele wereld lijkt te veranderen.

---

³⁰ Maar wanneer het uur van het Goddelijke nabij komt, Zal de Machtige Moeder geboorte nemen in de Tijd en God geboren worden in de menselijke klei... (XI.I.705)

En toch is alles hetzelfde. Je herinnert deze deze zin van Sri Aurobindo: “Alles was veranderd en toch was alles hetzelfde”? Dat is precies dat.

“En dan wordt het alleen een keuze: je kiest, dat dingen als dit zijn of als dat...”

Ja, ditzelfde iets, deze zelfde ervaring in het cel-bewustzijn. Wat de menselijke wezens “leven” en “dood” noemen, de voortzetting van deze huidige organisatie of zijn ophouden, was absoluut een kwestie van keuze (iets als een keuze --- er zijn enkelen, die zeggen “de Goddelijke’s Wil” of “de Allerhoogste’s Wil”; het is een manier van zeggen, maar het is... het is iets, dat kiest). En er was tegelijkertijd het exacte... het was meer dan een gevoel, het was beleefde kennis van wat het individu is en waarom het individu en op welke manier het Allerhoogste het individu wordt en hoe Hij kan doorgaan om het individu te zijn of stoppen met het individu te zijn.... Nu die ervaring weg is, heeft natuurlijk, wat ik zeg, geen betekenis, maar in die tijd was het de exacte perceptie: het individu is dat (*gebaar*), die positie, die ingenomen wordt door de Allerhoogste, en wanneer Hij kiest om door te gaan, gaat het door.

Het wordt nogal materieel, zie je, helemaal niet meer mentaal (het is daardoor erg moeilijk uit te drukken). Het wordt een levende ervaring van wat alleen het individu maakt en hoe dit individu individueel blijft, ofschoon het volmaakt verenigd is, verenigd in volmaakt bewustzijn met de Allerhoogste .

Het duurde ongeveer vijftien tot twintig minuten in volledige stabiliteit en ik ging door met mijn normale activiteiten doen (het was gedurende de tijd van mijn toilet --- ik was mijn mond en gorgel), het komt opzettelijk op die tijd om te laten zien, dat het absoluut onafhankelijk is van de activiteit. En het komt vaker op die tijd, dan wanneer ik in meditatie zit. Wanneer ik in meditatie zit, begint over het algemeen een soort van activiteit rond de hele wereld of zelfs een universele activiteit, het wordt daarvan bewust, maar deze lichaam’s ervaringen zijn er niet --- om de lichaamservaring te hebben, moet je in je lichaam leven! Daarom wisten de oude wijzen en heiligen niet, wat zij met het lichaam moesten doen, omdat zij naar buiten gingen en zaten, en dan is het lichaam er niet bij betrokken. Maar wanneer je actief blijft, dan heeft het lichaam de ervaring.

Dat is het geheim.

April

April 6, 1966

*Na geluisterd te hebben naar
De brieven en rapporten, die
Gelezen werden door
De "secretarissen":*

Wat over een beetje stil blijven [in meditatie]? ... Het zal me goed doen.

Deze mensen, ik kan niet precies zeggen, dat zij mij vermoeien, maar de cellen voelen een druk van verwarring, die hen pijn doet. Het is als gevangen worden in een wurggreep van verwarring, en het doet pijn. En het is iedere dag hetzelfde. Ik vertel hen --- zij geloven mij niet. Zij denken, dat het chantage is! Dus dan... Ik ga door een erg moeilijk momentje, erg moeilijk. Naderhand gaat het beter.

(meditatie)

* * *

*(Later kopieert Moeder enkele zinnen uit "Savitri," die zij net vertaald heeft,
en haar hand krast er een woord uit.)*

Er gebeuren constant, de hele tijd, grondig amusante kleine dingen. Het was een kleine hand --- een heel kleine hand --- die mijn hand voor de grap pakte en schreef. Alleen voor de grap. Dus ik moet de hele tijd waakzaam zijn!... Het was iemand, die lachte en lachte en lachte! Het is zo levend --- zo levend, zo wemelend met dingen --- en we zien niets. Maar ik zie het. Eerder zag ik het niet, maar nu zie ik het allemaal (*Moeder lacht*). Oh, er zouden zoveel dingen zijn om te vertellen, wanneer we de tijd hadden, erg grappige dingen.

April 9, 1966

(Over een boek, dat Satprem schrijft, "The Sannyasin")

Ik zie het visioen nog, dat ik had.³¹ Vreemd genoeg was het een van de meest onverwachte visioenen, in de zin, dat ik geen mentale voorbereiding had: plotseling zag ik die Sannyasin, met zijn rug naar een muur en een

---

³¹ Het visioen van de Sannyassin met zijn rug naar een bronzen deur. Zie *Agenda I*, 20 en 22 November 1958.

soort orkaan, die naderde. Het was een orkaan van lawaai, van herrie.... Er kon niets gezien worden; er kon niets gezien worden dan de kracht van de vibraties, die opkomen als een storm: hij had zijn rug naar de muur, er was een soort storm, en een kolk ervoor.

En dat visioen van mij raakte zo'n diepe snaar, dat iedere keer, dat ik "Sannyasin" hoor, ik het zie. Het is vreemd.... Met zijn rug naar een muur: hier de hemel, hier een kloof; en hier geschreeuw en de wind en de storm --- zoals een wervelwind, die verzameld wordt door een storm. Dat en de wind, die die de mantel blaast en... hij gooit zichzelf in de leegte.

Zijn rug naar de muur, op de top van een heuvel. Geen hoge berg: een heuvel. Op de top van een heuvel: ik kan de grond zo zien rijzen in een helling, en de muur van het klooster.

Het visioen is nog levend en helder, helder... Ik kon er bijna een illustratie van maken voor het omslag van je boek!

Het is nogal symbolisch bovendien: de storm van opstand, natuurlijk, de opstand VAN DE AARDE tegen het principe van de Sannyasin. Nogal symbolisch. En het is een magnifiek beeld in de zin dat er een grote majesteit is in de verschijning.

April 13, 1966

(Over Satprem's nieuwe boek, "The Sannyasin.")

Deze morgen ben ik door jou meer dan een half uur te laat opgestaan!

Waarom is het zo moeilijk?

(Lachend) Dat begrijp ik niet! Het zou het niet moeten zijn. Heb je geen "idee," dat het moeilijk gaat zijn? Begon je niet met het idee, dat het moeilijk ging zijn?

Ja.

Alsjeblieft, dan.

En ik heb ook een grote moeilijkheid om van de oude vorm af te komen.

Ja, ja.

Het hindert me veel.

Ja, alle oude gewoontes.

*Ik doe voortdurend en maak het ongedaan, omdat ik realiseer, dat het de oude vorm is van het boek, dat ik eerder gezien heb.*³²

En ook de oude manier van werken, dat is de moeilijkheid.

Ik realiseer het onmiddellijk, omdat ik voel, dat het direct "literatuur" is.

Ja, dat klopt.

Maar voor dit boek ontmoeten we op een nogal nieuwe plaats, mon petit, nogal nieuw, en dan zo prachtig! Het is een prachtige plaats, dat niets heeft van de noodzakelijkheden en dwang van de aarde hier. Het is zo lumineus, zo nieuw, en zo precies tegelijkertijd, zo exact. Vannacht was het in tinten van een zeker zilveren blauw tot paars grijs, en het had zulke precieze vormen, maar tegelijkertijd met niets van de hardheid en alledaagse kwaliteit van aardse dingen. En we werkten zo eenvoudig, zonder inspanning.... Ik sta elke dag op dezelfde tijd op, half vijf, wel, voor de tweede keer (ik vertelde het je 's anderdaags), in plaats van half vijf was het tien voor vijf. En ik kwam van precies dezelfde plaats. En daar dat de tijd is, dat je slaapt, lijkt het me, dat het noodzakelijkerwijze binnen moet komen, niet? Wanneer men wakker is, zou het niet kunnen raken, maar hier... En dan is het grondig bewuste deel van je er. Dus wat voorkomt, dat je daardoor beïnvloedt wordt, moet een hele laag zijn van oude dingen.

Ja, de hele oude vorm van het boek is er.

Dat is het.

Het zal naar binnen gaan --- "naar binnen gaan," het moet naar binnen gaan, omdat jij er bent, in die wereld, en wanneer je wakker wordt, gaat dat deel bij je naar binnen; het gewone bewustzijn voorkomt alleen, dat de invloed ervan gevoeld wordt. Maar het vindt langzaam plaats; het verschil is, dat in plaats van dat je een openbaring hebt, het langzaam plaats vindt als een progressieve invloed.

Het zal handelen.

Er is iets anders, het is, dat in de transitie tussen de twee bewustzijn er een moment is, wanneer je voelt, dat je nogal stupide bent --- je voelt, dat je niet meer kan denken, je kan niets meer doen, je ben nutteloos geworden, je hebt geen contact met dingen. Er is dan altijd een moeilijke transitie. Zelfs nu is er voor het lichaam, ieder deel, wanneer het verandert (wat ik gewoonlijk de "verandering van meester" noemde), een transitie, wanneer het absoluut nutteloos wordt, je voelt, dat het voorbij is. De eerste

---

³² Dit boek zou normaal vier of vijf jaar eerder geschreven zijn, en in die tijd zag Satprem het in ce vorm van neen Griekse tragedie.

paar keren ben je bezorgd, naderhand raak je er aan gewend en blijf je stil; dan schijnt het licht plotseling.

* * *

(Sujata geeft Moeder een recent benoemde bloem: "Materieel vermogen van genezing."³³)

Ik zou willen dat dat permanent tot stand gebracht wordt. Wanneer iemand me vertelt, "Ik heb een pijn hier," laat ik mijn hand er zo over gaan, en dan is het voorbij.

De handen voelen, zij voelen, dat het mogelijk is. Zij zijn zo bewust van de Vibratie --- zij voelen, dat alles mogelijk is. 's Anderdaags is E. gevallen, ik weet niet, hoe en zij verwondde haar knie, ze was bedekt met kneuzingen en schrammen. En zij droeg een jurk, die alleen tot hier kwam (!), dus zag ik het. Ik zei, "Wat gebeurde er?" Zij antwoordde, "Ik viel." Toen ging deze hand (*Moeder's rechterhand*) heel spontaan naar en bewoog over haar knie, zo, en ik voelde alle vibraties in mijn vingertoppen: het is als naalden --- naalden van licht --- en het vibreert en vibreert en vibreert. Dus plaatste ik mijn hand zo, en plotseling zei zij, "Oh!..." Zij was verbijsterd: alle pijn was weg.

Maar er waren markeringen, kneuzingen --- zij zouden weg moeten gaan, maar het heeft tijd nodig. Bij mij is het effect bijna onmiddellijk, speciaal met de rechterhand.

Maar ik zou een soort absoluutheid willen hebben. Omdat de beslissing om tussen beide te komen helemaal niet mentaal is: de hand wordt plotseling gedwongen om zo te doen, dus het doet het. Wel, in dat geval zou het absoluut moeten zijn.... Er is nog de invloed van anderen's denken en dat alles, wat een nutteloze warboel!

* * *

(Spoedig daarna bergt Moeder een antwoord op, dat zij net aan een discipel gestuurd heeft.)

Zij is een meisje, dat me verscheidene keren geschreven heeft (er zijn verscheidene zoals zij), dat een goedgebouwd lichaam heeft, die heel solide en gezond zou moeten zijn, maar zij heeft een emotioneel en sentimenteel vitaal, en... (*ietwat ironisch*) zij worden niet "bemind," zoals zij bemind zouden willen worden. Resultaat: men heeft een pijn in haar maag, een andere heeft ergens anders pijn. Uiteindelijk schrijven ze om me te vragen, "'Wat gebeurt er? En 's anderdaags zei ik tegen mijzelf, "Waarom vertel ik het hen niet?" Dus schreef ik:

---

³³ *Petrea volubilis*, karmozijnrode morgenglorie (Bloem van God)

*“Je voelt je alleen, omdat je bemind wil worden.
Leer de vreugde van liefhebben zonder eis, alleen
Voor de VREUGDE VAN LIEFHEBBEN --- de prachtigste
Vreugde in de wereld --- en je zal je nooit meer
Alleen voelen.”*

Dat, mon petit, is voor mij de sleutel. De sleutel, die alle problemen oplost --- voor mij. Ik zeg niet, dat het eeuwig zo zal zijn; het is niet de allerhoogste waarheid, maar voor mijn huidige ervaring van de huidige tijd is het de sleutel.

April 16, 1966

*(Moeder laat Satprem een notitie zien, de ze “De sporten van Liefde”
getiteld heeft)*

De laatste “sport” is het absolute Zuivere. En het vermogen... het creatieve en transformerende vermogen van die Vibratie is onvoorstelbaar! Terwijl je het beleeft is niets onmogelijk. Het is onvoorstelbaar.

“Eerst bemint men alleen, wanneer men bemind wordt...”

Dat is de gebruikelijke staat van menselijke wezens. Iemand’s vibratie van liefde moet komen om liefde te ontwakken, anders zijn zij inert.

“Vervolgens bemint men spontaan....

Dat is al een beetje meer ontwikkelde mensheid. Men voelt plotseling liefde; men ontmoet iemand of iets --- ah! --- en het komt. Alleen...

“... maar men wil liefde terug.

Men wil erg graag liefde terug!

“Verderop bemint men zelfs, wanneer men niet bemind wordt...

Dat zijn over het algemeen mensen, die een redelijk gevorderde yogische staat bereikt hebben.

“...maar men wil nog steeds, dat zijn liefde geaccepteerd wordt.

Ja, dat is een ervaring, die ik persoonlijk had. Er is een tijd, wanneer men heel goed in staat is om te beminnen zonder respons, men is boven de behoefte om bemind te worden, maar men heeft nog... niet positief een

behoefte, maar tenminste een wens, dat zijn liefde gevoeld zou kunnen worden en effectief zal zijn.

Naderhand laat het men glimlachen.

“En tenslotte bemint men zuiver en eenvoudig zonder enige behoefte of vreugde dan dat liefhebben.

Dat is voor mij, volgens mijn persoonlijke ervaring, werkelijk almacht.

Het is een vermogen, dat alles kan bereiken --- alles, wat dan ook. Niet is er onmogelijk voor.

Maar ik heb zo zorgvuldig geobserveerd, dat wanneer “dat” zonder onderscheid manifesteert, als het ware, wanneer het als iets kwam, dat zichzelf oplegde in de aardeatmosfeer zonder controle of onderscheiding, het zou... zijn. Alles, dat dat Vermogen ontkent (het bewust of onbewust ontkent) zou zijn, alsof vernietigd. Dus de buitenwaartse, klaarblijkelijke consequenties zouden... te verschrikkelijk zijn. Dat schreef Sri Aurobindo; hij zei, dat Kennis eerst moet komen. De Waarheid moet heersen, voordat Liefde zich massief kan manifesteren --- *een massale manifestatie*.

Nu wordt het gefilterd, als het ware. Het wordt nog gefilterd.

Maar de levendige kwaliteit van “dat” is waarlijk iets voorbij alle voorstelling. Ziekten, moeilijkheden... niets ervan heeft enige werkelijkheid.

Het lichaam vroeg gewoonlijk constant (geen teken of een verzekering of een bewijs: het is dat alles tezamen), het vroeg gewoonlijk om een soort gewaarwording (gwaarwording, wanneer het zo genoemd kan worden), dat “het de Heer is, die heerst” (Ik zet het in kinderlijke woorden, omdat zij het meest waar is), dat het de Heer is, die heerst. Het vroeg de hele tijd “daarom” op een manier, waarop een kind het zou kunnen vragen: “dat” in alle ontelbare nietsheden, die men de hele tijd doet, die juist de stof zijn van het lichaam’s bestaan. Het werd zo intens.... Alles, dat als gescheiden waargenomen wordt van “dat,” wordt inert: as. Inert zelfs zonder het vermogen van inertie: de inertie van stof. Ik bedoel, dat een rots een vermogen heeft in zijn bestaan, een vermogen van cohesie, van duur --- het is zelfs dat niet: het is stof. Dus was er constant, constant dat gebed in het lichaam. En dat leidde me naar de ervaring.

Wanneer “dat” er is, lijkt alles te zwellen met een gouden, lumineus, stralend Vermogen: het is zo intens om volume te hebben!... Wanneer dat er niet is, is alles stof.

Dus is er natuurlijk in alle cellen de aspiratie, de intense wil om daar niets anders te blijven dan Dat.

En alles, dat Dat ontkent, of Het tegenwerkt, verzwakt Het of vermindert Het, wordt pijnlijk --- niet pijnlijk met een moreel of

psychologisch of materieel lijden... het is iets vreemds, het is geen fysieke pijn: het is een pijn, die materiëler is dan fysiek, het is... een soort verstikking.

Het lichaam heeft nu werkelijk een impressie (het is een impressie, geen kennis --- het is geen gedachte, geen kennis: het is een impressie, maar een sterke), dat dit doodt, dat wat je laat sterven: dit soort weigering van de Vibratie --- niet altijd zelfs een gewilde weigering, omdat het zelfs niet bewust de manier is, waarop wil is (dat gebeurt, maar dan betekent het strijd), maar het is in Materie. Men vraagt zich af, of er geen residu is --- een residu van stof --- dat niet in staat is tot enige ontvankelijkheid? Ik weet het niet.

Ik weet het niet.

Maar in ieder geval is er een zekere toestand, die voor mij de gewone toestand lijkt te zijn, waarin menselijke wezens leven... het is verstikkend.

(stilte)

Dus schreef ik die notitie gewoon zo, zonder enige intentie. Toen kwam, zo gauw als het geschreven was, het Bevel kwam, dat het gepubliceerd moest worden. Ik zei tegen mijzelf, "Goed dan, het zal voor Augustus zijn." --- "Nee, NU." Dus had ik een pagina toegevoegd in het volgende *Bulletin*.

Waarom? Ik weet het niet. Misschien om de atmosfeer voor te bereiden.

* * *

(Moeder vertaalt een zin van "Savitri" zonder aarzeling en geeft dan commentaar:)

Je leest hier [in het fysieke boek], dan blijf je stil, opent een deur, en het komt.

Het is amusant, ik heb dat net gedaan, alsof men het mij liet doen. Gewoonlijk is het altijd blanco en stil hier (*gebaar naar het voorhoofd*), en daar wordt het in opgeschreven; maar daarnet was het niet zo: ik las, het kwam hier, toen maakte ik een beweging naar achteren: een deur opende, en toen werd het duidelijk geschreven!

April 20, 1966

Vroeg deze morgen, dat is rond vier uur, werd ik “ergens” naartoe geroepen, en gedurende een lange tijd hadden zij geprobeerd om erg belangrijke communicaties tot stand te brengen om zekere dingen te verbinden, maar zij waren er nooit in geslaagd, het was altijd een verwarring. Dus vannacht riepen ze me. Ik kwam daar aan en er waren wegen --- het was zo mooi! --- wegen (*Moeder tekent miniatuur strips*) met kleine borders van gras en planten er langs, het was zo mooi, zo netjes, er was niets, nergens wanorde. Drie wegen convergeerden en gingen verder. “Ah!” zei ik, “Hier is enig net werk.” En zij antwoordden me, “Ja, maar het werd gemakkelijker gemaakt door de regering’s instemming.

Ik vond de reflectie betoverend.

Dat alles is symbolisch natuurlijk. En ik werd wakker met het gevoel, “Eindelijk! Er gaat iets een beetje rechtuit gaan.”

Het was onberispelijk: een werk, dat onberispelijk gedaan was en met intelligentie en begrip. Ik heb in eeuwen niet zoiets gezien!

“Oh, het werd gemakkelijker gemaakt met de regering’s instemming!”
(*Moeder lacht*)

Dat is een beetje nieuwigheid!

Is het niet? Maar ik denk niet, dat het te maken heeft met de regering van India, ik denk het niet. Ik denk, dat het symbolisch was.

Heeft het te maken met de regering van de wereld?

Zo heb ik het opgenomen.

* * *

(De conversatie wordt op dat punt gestopt door een discipel, die binnenkomt om zijn vriendin Anousuya’s dood aan te kondigen.)

Hoe laat?

We hadden nu net een telefoongesprek met het ziekenhuis.

Ik vraag dit, omdat V. me vertelde, dat zij daar naartoe zou gaan, zij zei, dat Anousuya zich niet goed voelde. Dus keek ik, en... (V. wilde, dat ik een zin naar Anousuya zou sturen), ik nam een papier en schreef... Ik herinner de exacte woorden niet, maar het was: “Het onwankelbare vertrouwen, dat alleen God’s wil gerealiseerd wordt.” Ik herinner het me niet exact, ik schreef, wat gedictieerd werd. En op het moment, dat het geschreven werd, wist ik dat het voorbij was.

Ik zei niets, maar ik wist het.

Omdat... Het is erg eenvoudig, ik had mijn hele bewustzijn in haar geplaatst en ik wist, dat als zij genezen zou worden, zij het zou weten: zij zou plotseling de zekerheid hebben, dat zij genezen zou worden. En toen V. me vertelde, wat zij gezegd had, "Zij denken, dat ik beter ben, maar ik voel me niet goed," keek ik en zag ik, dat zij het niet verkeerd kon hebben. Omdat ik mijn bewustzijn in haar geplaatst had, dus kon zij het niet verkeerd hebben. Dat zij zei, "Ik ben niet goed," betekende, dat het het einde was.

Maar men moet van een ding zeker zijn (omdat het niet nodig is om te zeggen, dat ik erg veel van haar hield, ik was erg gelukkig om haar dichtbij me te hebben, zij was erg nuttig en ik beschouw vanuit materieel standpunt, dat haar vertrek een groot verlies is), maar toen ik vernam, dat het serieus was, was mijn wil onmiddellijk (zoals altijd, ieder moment van mijn leven), voor het best mogelijke om vanuit het goddelijke gezichtspunt gerealiseerd te worden. En het goddelijke gezichtspunt is ook altijd het persoonlijke gezichtspunt: het goddelijke gezichtspunt is het beste, dat met de persoon in kwestie kan gebeuren. Ik zag op een absolute manier, dat het het beste voor haar was.

Menselijkerwijze zou men de redenen proberen te vinden voor dit of dat, maar dat is het punt niet, het is, dat het --- voor haar ziel, haar ware wezen --- het best mogelijke voor haar was.

Neem haar in u op.

Oh, je hoeft je daar geen zorgen over te maken.

De laatste woorden, die ze me gisterenavond vertelde, waren, "Vraag Moeder om me te laten slapen."

Zij wilde rusten.

Weet je, ik zou willen, dat al degenen, die bij me zijn, om net als ik het weet, te voelen, dat het een omkering is van verschijningen ---zij leeft, zij is bewust, zij heeft al haar faculteiten, al haar mogelijkheden, het is er allemaal. Zij heeft niets verloren! Alleen de menselijke onwetendheid gelooft, dat er een verlies is. Zij heeft NIETS verloren.

Sommigen gaan in een glorie --- niet velen, maar sommigen doen het. En diegenen, die zo gaan, hebben zelfs geen moeilijke doorgang. Ik schreef die zin voor haar, en ik voelde (het was een half uur, drie kwartier geleden) een bevrijding.

Nee, ik voel ander mensen's verdriet, ik begrijp haar moeder, het zal verschrikkelijk zijn, het is niet, dat ik niet voel, maar ik zou zo veel houden van diegenen, die het vertrouwen hebben om te weten, hoe dat een glorie kan zijn.

(*stilte*)

Wanneer je heel vredig kan zijn, met een erg vredig vertrouwen, zal ze ook bij jou zijn, ze zal je niet verlaten.

Zij is er.

Ze moet vrede dichtbij je vinden, en een helderziend bewustzijn: zij zal enige moeilijkheid hebben met haar familie's verdriet, zij zullen inderdaad erg verdrietig zijn en zij moet tenminste tenminste de mogelijkheid hebben om toevlucht te nemen in een atmosfeer van totale vrede en vertrouwen.

En zij is degene, die dit tegen je zegt.

De golven van vanbuiten zijn moeilijk: zij komen met een grote agitatie en onrust. Men moet het zich herinneren. Er moet als een bad van rust naast je zijn.

April 23, 1966

*Moeder geeft Satprem
Een brochure over Auroville*

De foto's zijn erg mooi. Een is nogal als een nevel.

Zit er beweging het in de praktijk?

Het lijkt heel goed te gaan. Een erg wijd verspreide collectieve respons, en van twee tegenovergestelde kanten: de hele Communistische kant beweegt, en de hele financiële, Amerikaanse kant beweegt. Er is een bruisen.

Het zal zeker werken, ik WEET, dat het bestaat --- de stad is er al (het is er gedurende vele, vele jaren geweest). Interessant genoeg was mijn creatie met Sri Aurobindo in het centrum, toen, toen Sri Aurobindo wegging, liet ik het allemaal rusten, ik gaf niet meer toe. Toen begon het plotseling weer te komen, alsof om te zeggen, "Nu is de tijd, het moet gedaan worden." Goed dan. De Moslims zouden zeggen, "Het is het lot, het zal zeker bestaan. Ik weet niet, hoe lang het zal duren, maar het lijkt snel te gaan.

De stad bestaat al.

En het opmerkelijke is, dat ik R. [de architect] eenvoudig de grote lijnen vertelde, en hem vroeg of hij geïnteresseerd was. Toen ging hij terug naar Frankrijk en ontving hij mijn formatie (mijn oude formatie, die ik zelf had laten slapen); hij ontving het daar. Ik vond dat erg interessant. Hij ontving het, hij zei tegen mij, "Het kwam allemaal tegelijk, ik leek door iets in bezit genomen te zijn, en in een nacht was het helemaal gedaan." En het interessante punt is, dat een architect vriend van hem kwam en met hem werkte en deelnam in de creatie; hij is nu erg enthousiast, en hij is een man, die erg uitgebreide contacten heeft met heel Communistisch Europa, Rusland inbegrepen. En hij is heel opgewonden. Dus aan die kant werkt het goed. En in Amerika lijkt het ook te werken.

En dat is precies, wat ik wil --- dat deze twee landen, die met elkaar botsen, hier zouden moeten komen, en ieder van hen een paviljoen hebben van hun cultuur en ideaal, en dat zij hier zouden moeten zijn, tegenover elkaar, en handen schudden.

April 24, 1966

(Boodschap door Moeder gegeven voor 24 April)

"Ik heb al gesproken over de slechte condities van de wereld; het gebruikelijke idee van de occultisten is, dat hoe slechter zij zijn, hoe waarschijnlijker de komst is van een interventie of een nieuwe openbaring van vanboven. Het gewone denkvermogen kan het niet weten --- het moet het ofwel geloven of het niet geloven of afwachten en zien.

"Wat betreft of het Goddelijke serieus wil, dat er iets gebeurt, geloof ik, dat het bedoeld is. Ik weet met absolute zekerheid, dat het Supramentale een waarheid is en zijn komst is juist in de natuur van dingen onvermijdelijk. De vraag betreft het wanneer en het hoe. Ook dat is beslist en voorbestemd van ergens boven; maar het wordt hier uitgevochten midden tussen een nogal grimmige botsing van tegenstrijdige krachten. Want in de aardse wereld is het voorafbepaalde resultaat verborgen en wat we zien, is een werveling van mogelijkheden en krachten, die pogen om iets te bereiken met de bestemming ervan, die besloten is voor menselijke ogen. Dit is echter zeker, dat een aantal zielen gezonden zijn om te zien, dat het nu zal zijn. Dat is de situatie. Mijn vertrouwen en wil zijn voor het nu. Ik spreek natuurlijk op het niveau van de menselijke intelligentie --- mystiek-rationeel, zoals men het zou kunnen plaatsen. Meer zeggen zou over die lijn gaan. Je wil niet niet, dat ik begin te voorspellen, veronderstel ik? Als een rationalist kan je het niet."

Sri Aurobindo
28 December 1934

April 27, 1966

(Over de "Sannyasin")

We hebben enige tijd over voor *Savitri*... tenzij je iets te vragen heb?

Ik vraag me af, waarom ik niet helderder inzie wat ik doe?

Omdat er twee ideeën in conflict zijn. Daarom. Dus is er aarzeling tussen de twee standpunten.

De twee standpunten: de behoefte voor verzaking en de futiliteit van vluchten. Dat zijn de twee ideeën, die aarzeling veroorzaken. Maar in de chronologische orde van dingen zou het eerst de behoefte voor verzaking moeten zijn, dan de ontdekking van futiliteit van vluchten, en in plaats van een vluchten zou er een vrije terugkeer moeten zijn zonder gehechtheid. Een terugkeer naar het leven zonder gehechtheid.

Buiten dat begrijp ik het: om een boek te schrijven kan men over het algemeen niet meer dan een cyclus beschrijven, omdat er een begin is, een ontwikkeling, en een culminatie, een realisatie. Dan een ander boek, dat begint vanaf die realisatie en de volle ervaring van zijn futiliteit. En dan de kronende realisatie: de terugkeer naar een vrij leven.

Men zou de drie samen kunnen hebben, maar dat maakt een erg compact boek.

Nee, het moet samengesteld worden. Maar ik weet niet, waar ik moet beginnen. Ik begin op een manier en ik realiseer me, dat dat "het" niet is.

Hoe ben je begonnen?

Er is een gedicht, een erg korte --- geen gedicht, een soort stem. Dan moet in het eerste hoofdstuk mijn karakter een boot nemen en weggaan (zoals gewoonlijk). Dan komt hij een Sannyasin tegen. Hij gaat zijn boot nemen, maar er is daar een jonge vrouw of meisje bij hem, en hij verlaat haar.

Waar gaat de boot naartoe?

Een beetje verder weg, zoals altijd. Hij moet gaan.

En waar ontmoet hij die Sannyasin? Voor weggaan of erna?

Hij ontmoet hem een eerste keer, dan een tweede keer, net als hij bijna weggaat, dus verandert hij al zijn plannen en gaat met de Sannyasin mee.... Maar het is, wat komt voor dat vertrek, er is iets wazigs, ik weet niet, wat ik zou moeten doen. Eerst dacht ik om die jonge vrouw het symbool te maken van schoonheid, rijkdom, liefde, hoe dan ook, van alles dat waarlijk mooi is en al het beste, dat het leven kan brengen --- wat hij weigert, en hij gaat weg naar wat dan ook, en dan ontmoet hij de Sannyasin. Dus ik was bij de beschrijving van die plaats, van die jongen met dat meisje, van die erg mooie plaats, en toen vond ik het zo futiel om dat alles te schrijven, dat ik niet door kon gaan.

(Moeder lacht)

Het was zo futiel, al die schoonheid en alles, voor mij leek het helemaal nergens op.

Het trok je terug.

Maar ik had een dergelijke tijd in mijn leven: ik was in Zuid Amerika, op een prachtig eiland, erg mooi, met een vrouw, die ook mooi was, er werd mij rijkdom aangeboden, ik had de mogelijkheid om veel geld te hebben; hoe dan ook was het waarlijk het beste, dat gevonden kon worden in termen van natuurlijke schoonheid en vrouwelijke schoonheid en alles --- en toen rende ik weg van dat alles. Ik liet alles achter en ging weg.

En is dat het verhaal, dat je in het boek vertelt?

Dat begon ik te vertellen.

Maar het is niet slecht!

Maar ik vind het zo futiel om dat die zogenaamde schoonheid weer op te roepen, dat ik het gewoon niet kan doen! Ik vind het allemaal hol, mijn woorden zijn vals.

Maar als je die attitude aanneemt, kan je geen boek schrijven!

Nogmaals kwam deze laatste paar dagen de herinnering van dingen, die ik geschreven had, naar me terug --- wat ik op enige tijd ingebeeld had en geschreven... aan het begin van de eeuw (voordat je geboren was!), in Parijs. Ik vroeg me af, "Vreemd, waarom denk ik hieraan?" En er was in wat ik schreef, dit: "De liefde voor schoonheid heeft haar gered." Het was het verhaal van een vrouw, die een gebroken hart gehad had van zogenaamde liefde, zoals menselijke wezens het opvatten, maar die een behoefte gevoeld had om liefde te manifesteren, een wonderbaarlijk mooie

liefde; en met die kracht en dat ideaal was zij haar persoonlijke verdriet te boven gekomen. Ik schreef een boekje als dat --- ik weet niet waar het is, trouwens, maar dat maakt niet uit. Maar de herinnering ervan kwam plotseling terug en ik vroeg me af, "Vreemd, waarom herinner ik me dit?..." En toen herinnerde ik me de hele curve van het bewustzijn. In die tijd begreep ik duidelijk, dat persoonlijke dingen te boven gekomen moeten worden door de wil om iets te realiseren, dat essentiëler en universeler is. En ik volgde de curve van mijn eigen bewustzijn, hoe het zo begon, en hoe ik vandaar verder ging... naar andere dingen. Ik was achttien. Dat was mijn eerste poging om tevoorschijn te komen uit het exclusieve persoonlijke gezichtspunt en over te gaan naar breder gezichtspunt, en te laten zien, dat het bredere, meer universele gezichtspunt je de persoonlijke dingen te boven laat komen. Maar ik vroeg me af, "Waarom herinner ik me dit?" Nu begrijp ik het! Het is daar in wat je geschreven hebt, het is hetzelfde. Wel, natuurlijk zou ik nu niet meer in staat zijn om te schrijven, wat ik schreef, het zou me laten lachen!

Ik kan schrijven, ik kan altijd...

Wel, schrijf het.

Maar ik vind het zo...

Ja, hol.

...zonder vermogen. Werkelijk alsof mijn pen aan het liegen was.

(Moeder lacht)

Dus vraag ik me af, of dat niet is, omdat ik het allemaal achter me moet laten en recht een andere wereld binnengaan, een volledig andere wereld?

Beginnen waar je nu bent?

Dat klopt

Je zou in feite tijd kunnen besparen.

Je kan een experiment doen: noteer, wat je nu zou schrijven, en dan zal je het zien.

Maar hoe zou ik het dan moeten situeren? Ik weet het niet.... Er zijn twee dingen....

Misschien zal het nu gaan komen!

Vanuit een persoonlijk gezichtspunt zou je veel tijd besparen, wanneer je begon, waar je nu bent.

Je zal het zien....

Je zou met je boek kunnen beginnen met het einde, en dan zal je zien of er een begin nodig is (!) of dat er in plaats van een begin een vervolg is. Dat zou interessant zijn!

Begin met een beng: brm! Wat je nu voelt en ziet. Situeer het volgens je grote lijnen, begin daarmee. Dan zal je, wanneer het geschreven is, zien, of het de ondersteuning nodig heeft van wat er aan voorafgaat of dat het door kan gaan naar wat volgt.

Het is een interessant experiment.

* * *

(Dan leest Moeder twee zinnen uit "Savitri," het Debat van Liefde en Dood.)

Ah, het is deze heer nog.

Ik had deze hele ervaring enkele dagen geleden. Het was zo amusant!

In vain his heart lifts up its yearning prayer
Peopling with brilliant Gods the formless Void

Vergeefs heft zijn hart zijn hunkerende gebed,
De vormloze Leegte bevolkend met briljante Goden

(X.IV.644)

Waarom? Was u in de vormloze leegte?

Dat zag ik, het was zo amusant! Ik zag het allemaal. Oh, het was een buitengewone ervaring. Plotseling was ik buiten, ik kan niet zeggen "boven" (maar het was boven), maar buiten de hele menselijke schepping, buiten alles, alles, dat de mens gecreëerd heeft in alle werelden, zelfs de meest etherische werelden. En van daaruit gezien was het... Ik zag dat spel van alle mogelijke opvattingen, die mensen hadden over God en de manier om God te benaderen (wat zij "God" noemen), en ook de onzichtbare werelden en de goden, dat alles: het ene kwam na het andere, het andere, het ging allemaal voorbij (*gebaar alsof op een scherm*), het ene na het andere... met zijn kunstmatigheid, zijn ontoereikendheid om de Waarheid uit te drukken. Een precisie, die zo accuraat was, dat je angst voelde, omdat de impressie was in een wereld te zijn van niets dan verbeelding, van verbeeldende schepping, maar in niets werkelijks, er was geen gevoel van... het Ding aan te raken. Tot een dergelijk punt, dat het... ja, een verschrikkelijke angst werd: "Maar wat dan? Wat? Wat is werkelijk WAAR en buiten alles, dat we kunnen bevatten?"

En het kwam. Het was zo: (*gebaar van zelf-verlating*) de totale, volledige zelf-vernietiging, vernietiging van alles, dat we kennen, van dat wat probeert te kennen --- zelfs "overgave" is geen adequaat woord: een soort vernietiging. En plotseling eindigde het met een kleine beweging, zoals een kind zou kunnen hebben, die niets weet, niet probeert om iets te weten, niets begrijpt, niet probeert om te begrijpen --- maar die zichzelf achterlaat. Een kleine beweging van zoveel eenvoud, zoveel vindingrijkheid, zoveel buitengewone lieflijkheid (woorden kunnen het niet uitdrukken): niets, alleen dit (*gebaar van zelf-verlating*), en ogenblikkelijk DE Zekerheid (niet uitgedrukt, beleefd). de beleefde Zekerheid.

Het was niet in staat om het erg lang vast te houden. Maar "het" was prachtig.

Maar de angst had zijn top bereikt: het besef van de futiliteit van de menselijke inspanningen om te begrijpen --- te omarmen en begrijpen --- wat niet menselijk is, wat verderop is. En ik spreek over de mensheid in haar allerhoogste realisaties, natuurlijk, wanneer de mens voelt, dat hij een god is.... Die nog beneden was.

De ervaring duurde, oh, ik weet het niet, misschien enkele minuten, maar het was... iets.

Alleen met een zekerheid, dat zo gauw als je terugkomt, zo gauw als je een woord probeert uit te spreken (of zelfs, wanneer je niet spreekt), zo gauw als je het op de een of andere manier probeert te formuleren: voorbij.

Toch blijft er OBSTINAAT een zekerheid, dat de schepping GEEN overgankelijke manier om het ware Bewustzijn te heroveren: het is iets, dat zijn eigen werkelijkheid heeft en dat zijn eigen bestaan zal hebben IN DE WAARHEID.

Dat is de volgende stap.

Daarom is die realisatie [de Leegte] geen doel, dat is exact waarom. Een overtuiging, dat het niet het doel is. Het is een absolute noodzakelijkheid, maar niet het doel. Het doel is iets... de capaciteit om dat hier te houden.

Wanneer zal dat komen? Ik weet het niet.

Maar, wanneer het komt, dan zal alles veranderd worden.

Laten we tot dan onszelf voorbereiden.

Er is alleen een ding, dat ik opgemerkt heb (dat ik gedwongen ben om op te merken): er is een vermogen van actie op anderen, dat oneindig te boven gaat, wat het eerder was. Oh, het maakt overal golven, overal, zelfs in die mensen, die het meest gesetteld waren in hun levens en in feite

redelijk tevreden waren, zoveel als men kan zijn --- zelfs diegenen worden aangeraakt.

We zullen zien, we zullen zien.

Hoe dan ook, dingen gaan verder.

(Terugkerend naar de "Sannyasin":) Probeer het op mijn manier, ik denk, dat het zal werken!

April 30, 1966

(Betreffende erg genereuze discipels, die soeppakketten sturen naar Moeder, die hen op haar beurt aan Satprem geeft:)

Er zijn twee oude vrouwen, van Duitse oorsprong, maar Joods. In Duitsland zijn ze nog helemaal niet aardig; Hitler's invloed is rampzalig geweest, de Joden worden nog met minachting behandeld --- het is afschuwelijk, opperst afschuwelijk. Dus deze vrouwen gingen naar Israël. Zij zijn erg genereus. Maar sommige mensen hebben nog vooroordelen, weet je!

In Frankrijk was er met Pétain die groteske affaire van de "gele ster"; ik denk, dat het ook een slechte indruk achtergelaten heeft.

Er zijn mensen, aan wie ik deze pakketten niet zou geven, omdat zij onmiddellijk denken, dat het erg slecht is!

Nee!

Mensen zijn nog erger dan kinderen --- erger. Zo klein, zo kleinzielig, met stupide vooroordelen.

Gewoon het eenvoudige iets om onpartijdig, neutraal en volmaakt oprecht te zijn, zonder vooroordeel naar ervaringen, naar het leven, naar dingen --- alleen dat kunnen zij niet hebben! Er is altijd een af ander kleinzielig vooroordeel, van preferentie in de achtergrond.

En dat alles is geaccumuleerd in het onderbewuste, en het komt terug in de vorm van "dromen." En natuurlijk is het (dat is een heel gewone ervaring, die bekend is aan al diegenen, die een beetje bekend zijn met het spel van occulte krachten), wanneer iemand in je dromen komt en je slagen geeft en je aanvalt, absoluut zeker, dat je slechte gedachten over hem gehad hebt --- slechte gedachten of slechte gevoelens. Dat komt naar

je terug in die vorm. Maar zullen integendeel zeggen: “Zie je, ik had het goed om slechte gedachten over hem te hebben: hij komt en valt me aan”!

Net als kinderen, volledig onwetend.

Hoe dan ook...

* * *

Moeder pakt “Savitri” op.

Then disappointed to the Void he turns
And in its happy nothingness asks release

**Dan keert hij teleurgesteld naar de Leegte
En vraagt bevrijding in zijn gelukkige niets**

(X.IV.644)

Dat zijn de Nihilisten: Shankaracharya enzovoort, de aanbidders van Nietsheid.

De aanbidders van Nietsheid... ik weet het niet, hoe verder ik ga, hoe meer ik het besef heb van een... erg, erg lieflijke, erg volle Nietsheid, maar nog een Nietsheid. Het is absoluut leeg, toch is het vol, en erg lieflijk, maar er is niets.

Je speelt met woorden.

Nee, nee!

Uiteindelijk is deze smaak van Nietsheid de meest harmonieuze manier om een eind te maken aan het ego. Het ego komt aan een eind. Het is, ja, de meest harmonieuze manier, de hogere manier om een eind te maken aan het ego. Het ego komt aan een eind. In plaats van vermoord en verpletterd te voelen (*Moeder maakt een gebaar van zelf-verlating*), phew!... Een “Phew” van verlichting: “Genoeg, genoeg van deze strijd om te bestaan.” We zouden kunnen zeggen: Valsheid, vermoeid van het bestaan, geeft op.

In plaats van een verdwijning door verplettering en vertrappen (*zelfde gebaar van zelf-verlating*): ophouden te zijn.

Het is de goddelijke manier om het ego te vernietigen.

Het ego is niet langer nodig, het heeft zijn taak volbracht, het bewustzijn is klaar; dan... (*zelfde gebaar*) phew! “Ik ben moe om te zijn, ik wil niet langer zijn.”

Mei

Mei 7, 1966

(Betreffende een bloem, die Moeder "Vermogen van materiele heling" genoemd heeft:)

Oh, hoe zou ik willen, dat het waar was: wanneer ik hier mijn handen zo plaats *(Moeder legt haar handen op Satprem's schouders)*, het zou genezen!

Omdat ik zo'n kracht in deze handen voel! Zo'n BEWUSTE kracht --- bewust, begrijp je: het is levendig met bewustzijn, licht en kracht. Het zou moeten helen.

Het heelt me. Wanneer ik pijn heb, of er iets verkeerd gaat, dan plaats ik mijn hand hier of daar, en het gaat weg in de ruimte van een minuut of twee. Dus waarom zou het anderen niet helen!

Misschien, omdat er niemand meer ziek zou zijn! *(Moeder lacht)*

In feite klopt dat. We spreken over de supramentale wereld, maar het is eenvoudig een wereld, waarin de waarheid waar zou zijn, Dat is alles, het is simpel.

Helemaal zo.

* * *

(Spoedig daarna sorteert Satprem oude conversaties:)

Zijn zij oude?

Van 1964.

Eeuwen geleden.

Maar het is erg vol en levendig.

Ah?

Ja, op de dag, dat we alles samen kunnen verbinden, zal het werkelijk het hele pad van de supramentale yoga markeren; het is erg helder, wanneer men er van een afstand naar kijkt. En men begrijpt het. Er zijn veel dingen, die we nu beter begrijpen.... Mijn idee is om er op een dag weer helemaal doorheen te gaan en het te condenseren of de essentie eruit te trekken om uw pad te markeren.

Het zou beter zijn om te wachten tot we het einde bereikt hebben, is het niet?

Ik ga dat nu niet doen, maar het moet gedaan worden.... Nee, nee, het is vol betekenis. Het is niet "oud"!

Sommige dingen worden steeds helderder, dus wanneer ze helder zijn, zullen we in staat zijn om...

Ja, maar veel dingen, die u zei, die waren alsof schetsmatig of stotterend, alsof vormloos, krijgen nu dat ik hen van een afstand zie en samen met wat u daarna zei, plotseling een betekenis aan, zij zijn vol betekenis.

Dat weet ik.

Daarom is het zelfs, wanneer het in een "onvolledig" stadium is, goed.

Er zijn, bijvoorbeeld, passages, die ik schreef in die *Prayers and Meditations*, waarvan sommige gepubliceerd zijn --- passages, die ik in Japan schreef, en ik toen ik hen schreef, wist ik helemaal niet, wat zij betekenden. Gedurende een erg lange tijd wist ik het niet. En erg recent verhelderde een van die dingen, die altijd mysterieus bleven, ik zei, "Daar! Het is kristalhelder, dat betekent het."

Met andere woorden, een profetische kleine geest zonder het te weten!

Oh, het is beter om geen enkele pretentie te hebben, weet je. Er is niets kinderachtiger dan... Ik zie mensen, die orakelen en profeteren, oh! Nee, nee, nee. Het is beter om het te ZIJN zonder het te kennen, dan te pretenderen om het te zijn.

Daarom verafschuw ik hartelijk publiciteit.

Laat ons *Savitri* zien (*Moeder neemt haar notitieboek*).

Savitri staat vol wonderen, oh, hoe waar!

Waar gaat het over?

De Dood spreekt nog.

Oh, hij gaat door --- "hij" gaat door: Ik wil niet, dat het een "zij" is! (*Moeder lacht*) In het Frans is het een fout (*lachend*): het is een "hij."³⁴

---

³⁴ Het Franse woord voor dood, *mort*, is vrouwelijk.

Mei 14, 1966

Ik heb vreemde ogen.... Zij zijn bijzonder geworden.

Dit oog [het linkse] ziet extreem helder --- extreem helder --- bijna helderder dan eerder, maar in de hele hoek hier, in juist de hoek, is er een soort kleine mist, erg, erg klein, als een naaldpunt --- nee, speldenknop. Zodat ik er niet mee kan lezen. Met dit [het rechtse] kan ik lezen, er is niets, maar het is gedimd: er is niet de halve helderheid van de andere. Maar het linkse is fantastisch helder! Goed dan. Dus ben ik gewend aan lezen met een vergrootglas [met het rechteroog], en het is zo geworden; maar wanneer ik kijk naar de foto met een vergrootglas, begint de foto drie dimensies te hebben (*gebaar, alsof de foto naar voren stroomde*), zodat ik de personen niet in kleuren zie, maar levend, het beeld is levend. Het heeft drie dimensies en de persoon beweegt. Dus ik kijk naar de foto met mijn vergrootglas --- en ik zie de persoon bewegen!

Met het linkeroog, oh, het heeft een buitengewone precisie, maar ik kan het niet lezen, omdat... (en ik kon nog lezen, het is een idee, gewoon een impressie), er is een erge, erge kleine wolk in de hoek, hier. Er is niets (*lachend*), ik heb geen staar! Er was een tijd, toen het wijdverspreid was in die hoek, en ik liet het zien (lang geleden, twee jaar geleden), ik liet het aan de dokter zien, die me vertelde, dat het vanbinnen was: het is niet aan de oppervlakte van het oog, het is vanbinnen. Hij vertelde me, "Het zal niet weggaan." Ik vertelde hem, "Ah, zal het niet!" --- in zes maanden was het weg, volledig weg. Het kwam alleen een beetje terug --- het is teruggekomen, maar het zal weggaan!

Maar dit zijn vreemde dingen, alsof iemand pret had om experimenten te doen met mijn ogen.

Ik zie op een vreemde manier --- erg vreemd.

En het vergrootglas begint nutteloos te zijn.

(*stilte*)

Maar alles, absoluut alles wordt vreemd. Alsof er twee, drie, vier realiteiten waren (*gesuperponeerd gebaar*) of verschijningen, ik weet het niet (maar zij zijn eerder werkelijkheden) een achter een ander of een binnen een ander, zo, en in de ruimte van enkele minuten verandert het (*gebaar alsof een werkelijkheid voorwaarts stroomde om een andere te achterhalen en te vervangen*), alsof er een wereld net hier was, vanbinnen, en plotseling tevoorschijn kwam. Wanneer ik vrede en kalmte heb, is er een lichte... geen beweging, ik weet niet, wat het is: het zou eerder voelen als pulsaties, en afhankelijk van het geval zijn er verschillende ervaringen. Gewone dingen hebben, bijvoorbeeld, een gebruikelijke hoeveelheid tijd nodig, wanneer niets abnormaals gebeurt, en dan heb je het exacte besef van de

tijd, die zij nodig hebben. Dus dan wordt me de volgende ervaring "gegeven" van hetzelfde, dat op dezelfde manier gedaan wordt, een eerste keer tot stand gebracht in zijn normale duur, en een andere keer, wanneer ik in een andere toestand ben, dat is, wanneer het bewustzijn ergens anders geplaatst lijkt te zijn, dan lijkt het in een seconde gedaan lijkt te zijn! --- Exact hetzelfde iets: gewoontelijke gebaren, dingen, die je absoluut elke dag doet, nogal gewone dingen. Dan een andere keer (en het is niet, dat ik probeer om het te hebben, ik probeer het helemaal niet: ik wordt in die toestand GEPLAATST), een andere keer wordt ik in een andere toestand geplaatst (voor mij maakt het niet veel verschil, zij zijn als erg kleine verschillen in de concentratie), en in die toestand, heeft hetzelfde ding, oh, een lange, lange tijd nodig, een eindeloze tijd om het gedaan te krijgen! Gewoon om een handdoek op te vouwen, bijvoorbeeld (ik ben niet degene, die het doet), iemand vouwt een handdoek of iemand zet een fles weg, geheel materiële en absoluut eenvoudige dingen, die leeg zijn van elke psychologische waarde; iemand vouwt een handdoek, die op de grond ligt (er wordt mij dat voorbeeld gegeven): er is een normale tijd, die ik van binnen waarneem na een studie; het is de gewone tijd, wanneer alles normaal is, dat is, gebruikelijk; dan ben ik in een zekere concentratie en... zonder zelfs tijd te hebben om het op te merken, is het gedaan! Ik ben in een andere toestand van concentratie, met absoluut minimale verschillen, zover als het de concentratie betreft, en het is eindeloos! Je voelt, dat het een half uur duurt, voordat het gedaan is.

Wanneer het alleen een keer gebeurt, zou je zeggen, "Het maakt niet uit," maar het vindt plaats met hardnekkigheid en regelmatigheid, zoals wanneer iemand je iets probeert te leren. Een soort hardnekkigheid en regelmatige herhaling, alsof iemand me iets wilde leren.

Ik breng ook een gedeelte van mijn nachten door in een zekere toestand van bewustzijn (over het algemeen vaker dan niet, bijna iedere nacht is het met Sri Aurobindo). Maar het is niet "gewoon zo," het is niet door kans of alsof uit gewoonte, dat is het niet: het is een lering, en dingen worden op de een of andere manier gepresenteerd, alsof om me iets te laten begrijpen.

Maar (*lachend*) ik ben extreem stupide! Omdat mijn denkvermogen niet werkt, dus begrijp ik niets --- ik merk alleen het feit op. Ik merk op en merk op en merk op, maar ik trek geen enkele conclusie, dus wordt het me weer getoond. En het volgt, ja, het volgt een soort curve van ervaring. In feite zou ik kunnen zeggen, dat het een herhaalde demonstratie is, die aan iemand gegeven wordt, die zo stupide is als ik, om het verschil in bewustzijn te laten zien tussen in het lichaam zijn en zonder een lichaam zijn.

Het lijkt me dat te zijn.

Maar dan, tot in de laatste details en met hardnekkigheid --- weet je, zoals wanneer je iets aan een dier moet leren of aan een erg klein kind (!), is het zo, door herhaling.

's Anderdaags, bijvoorbeeld, eergisteren (niet vannacht, maar de nacht ervoor), was ik bij Sri Aurobindo, en Sri Aurobindo had de verschijning aangenomen van de foto van hem, waarop hij jong is, met lang haar: de foto van het hele gezicht, waarin hij een redelijke gelaatskleur heeft en erg donker haar. Hij was zo --- hij WAS zo, het was geen afbeelding: hij WAS zo. En we keken naar zekere dingen, praatten over zekere dingen (we praten niet veel, maar hoe dan ook), keken naar enige dingen --- toen ik plotseling zijn gezicht zo gekweld zie (*gebaar alsof het gezicht gekrompen was*). Hij heeft gewoonlijk een erg kalm en erg glimlachend, kalm gezicht; maar plotseling was het nogal gekweld, en toen zat hij abrupt naar achter op die soort zetel, een soort bank. Dus keek ik naar hem, en hij vertelde me, "*Oh, hoe vervormen zij dingen. Kijk naar deze kerel, hoe vervormen zij dingen.*" Bijna onmiddellijk daarna was het tijd en ik werd wakker, ik stond op. En ik zei tegen mijzelf, "Ik dacht, dat men in die toestand niet gekweld werd! Toen hoorde ik vandaag, dat A., die hier was en wegging om daar een politieke activist te zijn [in Bengalen], spreekt in Sri Aurobindo's naam, mon petit! En hij brengt politieke declaraties uit. Dat heb ik gezien. En het was niet, dat Sri Aurobindo geërgerd was: het beeld van zijn gezicht was het beeld van wat anderen aan het doen waren!³⁵ (*Moeder lacht*)... Hoe kan ik het uitleggen? Het is erg vreemd, weet je. Het was het beeld van wat mensen deden met zijn lering, het was niet de uitdrukking van zijn eigen gevoel. Weet je, wat hier gaande is, wat we beschrijven, is zo bot, leeg van fijnheid, ruw, zoals een ruw gehouwen standbeeld: het is ruw, grof, overdreven; en het is vervormd door het besef van scheiding, dat door het ego gegeven wordt. Terwijl daar, ik weet niet, hoe ik het uit moet leggen, daar alles een is, daar is een enkel iets, dat zo allerlei vormen aanneemt (*Moeder draait haar handen samen, de ene omhuld binnen de andere*) om iets uit te drukken, maar niet met een centrum, dat voelt en een ander centrum, dat ziet en een ander centrum, dat begrijpt; het is niet zo, het is... (*zelfde gebaar*), het is allemaal EEN substantie met onuitsprekelijke soepelheid, die zichzelf aanpast aan alle bewegingen van alles, dat gebeurt, dat alles uitdrukt, dat gebeurt, zonder scheiding. Dus dan laat het me in een toestand, die uren doorgaat in de morgen, waarin ik in deze wereld [hier ben], maar toch zonder er in te zijn. Omdat... ik de dingen niet voel op de manier, dat de wereld ze voelt, het is een erg vreemd fenomeen.

Gisteren bleef ik de hele morgen zo, in een erg vreemde toestand, en de toestand leek te willen, dat ik me herinnerde, dat ik de herinnering heb, en het verliet me alleen, toen ik zei (ik "zei," dat ik het niet weet, ik zei het tegen niemand, ik zei het gewoon), dat ik je vandaag erover zou vertellen. Toen werd mij toegestaan om het contact met het alledaagse leven te hervatten.

---

³⁵ Laten we dat visioen van Moeder's herinneren, waarin zij Sri Aurobindo met een bundel zag (!), en de bundel was van alle weglatingen, die de Ashram's redacteuren is zijn werken maakten.

Er is iets als een invloed van een mentor, iemand, die weet, of een bewustzijn, dat weet en me dingen leert; toch zie ik niemand, voel ik niemand, maar zo is het. Het is erg, erg vreemd.

Ah, laten we *Savitri* oppakken.

Wil je me niet iets vertellen? (*Lachend*) Ik lijk je in een volledige verdwazing geplaatst te hebben!

Nee, u zegt, dat u geen conclusies trekt, maar ik probeer het!

Oh, conclusies, ik weet het niet.

Is het in het kort het bewustzijn van de Eeuwigheid, die leert om de Tijd binnen te gaan, in de Materie?

Ja, dat is een idee, misschien is het dat!

We zullen het zeker op een dag begrijpen.

* * *

(Moeder leest enkele zinnen, waarin de Dood alle menselijke geloven, concepten, filosofieën, uitvindingen bespot....)

And sciences omnipotent in vain
By which men learn of what the suns are made,
Transform all forms to serve their outward needs,
Ride through the sky en sail beneath the sea,
But learn not what they are of why they came....

En wetenschappen almachtig, maar vergeefs,
Die de mens leren, waarvan de zonnen zijn gemaakt,
Transformeren elke vorm om hun uiterlijke behoeften te dienen,
Vliegen door de lucht en varen onder de zee,
Maar leren niet, wat zij zijn of waarom zij kwamen;

(X.IV.644)

Het is werkelijk betoverend!

Het is zo:

Vliegen door de lucht en varen onder de zee,
Maar leren niet, wat zij zijn of waarom zij kwamen;

Hij is een monument van pessimisme

Maar het is waar, dat is de moeilijkheid, het is waar! Er ontbreekt alleen iets: wat zij gaat zeggen. Of zegt zij niets?

Zij zal zeker gaan antwoorden.

Maar zij houdt hem niet stil.... Het is moeilijk.

*Maar dat komt, omdat "Hij" het is!*³⁶

's Anderdaags had ik een buitengewone ervaring, waarin alle pessimistische argumenten, alle weigeringen en ontkenningen van alle kanten kwamen, door iedereen vertegenwoordigd. En toen waren diegenen, die geloofden in de aanwezigheid van God of iets --- iets, dat krachtiger was dan zij en de wereld beheerste --- in een furie, een verschrikkelijke opstand: "Maar ik wil niets van hem! Maar hij bederft al het leven, hij..." Het was een verschrikkelijke opstand, van iedere kant, een wagenlading van misbruik voor het Goddelijke met zo'n kracht van asurische reactie van iedere kant. Dus zat ik daar (*alsof Moeder in het midden van het gevecht zat*), en keek: "Wat kan gedaan worden?..." Weet je, het was onmogelijk om te antwoorden, onmogelijk, er was niet een argument, niet een idee, niet een theorie, niet een geloof, niets, niets, wat dan ook, dat het kon beantwoorden. Gedurende ruimte van een seconde was de impressie: het is hopeloos. Dan, plotseling... plotseling... Het is onbeschrijflijk (*gebaar van absolute verlating*). Er was dat geweld van opstand tegen dingen, zoals zij zijn en ermee vermengd was er: "Laat deze wereld verdwijnen, laat niets blijven, laat niets bestaan!" Dat alles, wat feitelijk een opstand is, die hele nihilistische opstand: laat niets blijven, laat alles ophouden te bestaan. Het bereikte een hoogte van spanning, en net op de hoogte van de spanning, toen je voelde, dat er geen oplossing was, plotseling... *overgave*. Maar iets, dat sterker is dan *overgave* --- het was geen abdicatie, het was geen zelf-gave, het was geen aanvaarding, het was... iets, dat veel radicaler was, en tegelijk veel lieflijker. Ik kan niet zeggen, wat het was. Het had de vreugde en smaak van geven, maar met een besef van zo'n overvloed!... Als een verblindende flits, weet je, plotseling zo: juist de essentie van *overgave*, het Ware iets.

Het was... het was zo krachtig en wonderbaarlijk, zo'n sublieme vreugde, dat het lichaam begon te huiveren gedurende een seconde. Naderhand was het weg.

En daarna, na die ervaring, alles ervan, alle opstand, alle ontkenning, alles was, alsof weggeveegd.

Wanneer men dat kon houden, die ervaring, het constant houden --- het is er, het is er altijd; het is er, natuurlijk, maar ik moet stoppen om het te voelen. Ik moet stoppen --- stoppen met spreken, bewegen, handelen --- om het te voelen in zijn overvloed. Maar als het hier was, ACTIEF... zou het Al-Krachtigheid zijn. Het betekent "Dat" ogenblikkelijk worden.

---

³⁶ Satprem bedoelt, dat de Dood een masker van "Hem" is, van de Allerhoogste.

Er waren recent twee dagen (sinds ik je de laatste keer zag), twee dagen... speciaal Donderdag, de dag dat de pauw³⁷ hier was.... De pauw kraaide de hele dag victorie (ik zag het in de avond, het kwam en zag me op het terras, het was zo lieflijk!).... Twee erg, erg moeilijke dagen. Daarna een soort solide gevestigd gevoel, dat niets onmogelijk is --- niets is onmogelijk (Moeder wijst naar Materie). Wat het denken lang geweten heeft, wat het hart lang geweten heeft, wat het hele innerlijke wezen lang geweten heeft, weet het lichaam nu ook: niets, niets, wat dan ook, is onmogelijk, alles is mogelijk. Hier vanbinnen, hier vanbinnen, hierin (*Moeder strijkt haar lichaam*), is alles mogelijk.

Alle onmogelijkheden, die gecreëerd zijn door het materiele leven, zijn verdwenen.

Men moet de kracht hebben --- de kracht om het altijd in zich te dragen.

Mei 18, 1966

(Nadat Satprem de eerste paar fragmenten aan Moeder voorgelezen heeft uit de "Sannyasin")

Ik hou van je manier van schrijven.

Het is rustgevend.

Maar, wanneer je een roman schrijft, moet je het opbouwen; met andere woorden, er zijn al die onnodige dingen, die je erin moet zetten om zekere punten te bereiken, en dat is lastig! Al die futiele dingen, die je moet presenteren, alleen om ze te vernietigen.

Ik vind het erg rustgevend om het gebied van de elegante vorm binnen te gaan, het is erg rustgevend.

Dit materiele denkvermogen --- dat zichzelf organiseert, dat geleerd heeft om stil te vallen, geleerd heeft om te bidden --- heeft een soort spontane behoefte of spontane dorst voor schoonheid, voor een mooie vorm. Ik zie dit 's nachts, omdat haar behoefte zich uitdrukt in een setting en bij gebeurtenissen --- ontmoetingen en gebeurtenissen --- en de setting

---

³⁷ Een pauw van een discipel was ontsnapt en had de hele dag doorgebracht in de boom boven de Samadhi en op de Ashram's terrassen. (De pauw is het symbool van victorie.)

is altijd extreem uitgestrekt en erg mooi, erg harmonieus. En de mensen, die zich in de rondte bewegen, doen het ook zo harmonieus. En in de morgen, wanneer ik daaruit kom, zie ik de vooruitgang, de richting van de ontwikkeling; wel, het heeft een soort spontane behoefte voor een mooie vorm.

Net nu, terwijl ik naar je luister, ontspande het allemaal tegelijk, het rustte in een tevredenheid: "Ah, eindelijk..." En het is helemaal niet mentaal: het is... (hoe kan ik het uitleggen?) de harmonie van de vorm.

Muziek doet het enorm veel goed --- maar geen klassieke muziek, geen muziek, die mentale regels volgt. Iets, dat een innerlijk ritme uitdrukt, de harmonie van een innerlijk ritme.... Men komt zelden een dergelijke muziek tegen.

En het is hetzelfde met woorden. Het geluid van woorden is onmiddellijk rustgevend.

Zal je het nog een keer voor me lezen? Lees het nog een keer.

*(Satprem schudt zijn hoofd
Hij schaamt zich)*

* * *

Spoedig daarna:

Heb je gehoord over drugs?...³⁸ Heb je de beelden gezien?... Ik zag beelden.... Mensen worden opperst weerloos in het laagste vitale geslingerd, en volgens hun natuur is het ofwel afschrikwekkend of zij vinden het wonderbaarlijk. De stof, bijvoorbeeld, die een kussen of een zetel bedekt, wordt plotseling gevuld met wonderbaarlijke schoonheid. Dus het duurt twee uur, drie uur zo. Natuurlijk zijn ze nogal krankzinnig, terwijl het duurt. En de moeilijkheid is, dat mensen het "spirituele ervaringen" noemen, en er is niemand om hen te vertellen, dat het niets te maken heeft met spirituele ervaringen.

Er is hier een Italiaan, die ik 's anderdaags met zijn vrouw zag (zijn vrouw is aardig; hij heeft lang haar en een mystieke sfeer... "mystiek" is een manier van spreken: mystiek voor het theater podium). Ik vond hen niet erg interessant, maar zij hebben de bedoeling om hier drie of vier maanden te blijven. En vandaag heeft hij me een brief in het Frans geschreven. En in die brief zijn veel dingen; eerst zegt hij, dat hij hier een ervaring gehad heeft --- en die mensen zijn verschrikkelijk, mon petit, zo gauw als zij de minste ervaring hebben, zijn zij bang! Dus natuurlijk stopt alles. Maar dat is naast het punt. Dan zegt hij, in verbinding daarmee, dat hij die drug nam en hij beschrijft het effect (*Moeder laat Satprem een passage van de brief zien*):

---

³⁸ Moeder refereert naar LSD, een derivaat van lyserginezuur.

“De tweede keer had ik met een normale dosis LSD (lyserginezuur), terwijl ik opsteeg in die lumineuze situatie, verschrikkelijke visioenen, de wanden van mijn kamer werden levend met duizenden kwaadaardige en wanhopige gezichten, die me tot de nacht achtervolgden....”

Daar.

En het gaat door. Dan zegt hij, dat hij hier een ervaring had, en hij is bang.

Maar hoe dan ook, het heeft me nog een bewijs gegeven.... Ik zag beelden in *Leven* (er waren foto's): je voelt, dat je in een krankzinnig asiel gestapt bent. Maar hij had de ervaring, wat bewijst, dat zijn vitale... Natuurlijk zijn het beelden, die opgeslagen zijn in het onderbewuste (beelden van gedachten, beelden van gewaarwordingen, beelden van gevoelens, die opgeslagen zijn in het onderbewuste), die objectief worden: zij stijgen naar de oppervlakte en worden objectief. Dus het geeft het exacte beeld van wat er binnenin je is!

Wanneer je bijvoorbeeld een gewaarwording of een gedachte hebt, dat iemand gemeen is of ridicuul of hoe dan ook niet van je houdt, dat soort opinies, komt het over het algemeen aan de oppervlakte in dromen; maar daar [met drugs] slaap je niet, toch heb je de droom! Zij komen en spelen het spel van wat je over hen dacht: wat je dacht van hen komt bij je op in hun vorm. Dus het is een aanwijzing: voor diegenen, die glimlachen, plezierige mooie dingen zien, betekent het, dat de innerlijke, vitale conditie goed genoeg is, maar voor diegenen, die verschrikkelijke of boosaardige dingen zien of dergelijke dingen, betekent het, dat het vitale niet mooi is.

Ja, maar is er geen objectief vitaal, waarin dergelijke visioenen niets te maken hebben met je eigen onderbewuste?

Ja, dat is er, maar het heeft niet hetzelfde karakter

Niet hetzelfde karakter?

Je kan het alleen weten, wanneer je VOLLEDIG BEWUST het vitale binnengaat: bewust van je eigen vitale en bewust in de vitale wereld, zoals je bewust bent in de fysieke wereld. Je gaat daar bewust heen. Dan is het geen droom, het heeft niet het karakter van een droom: het heeft het karakter van een activiteit, een ervaring, en dat is erg verschillend.

Omdat er inderdaad die werelden zijn, waarin je lastig gevallen wordt... verschrikkelijke werelden, werelden van martelingen en achtervolging, is het niet?

Negentig procent subjectief.

Negentig procent subjectief. Ik ging regelmatig, gedurende meer dan een jaar, iedere nacht op dezelfde tijd en op dezelfde manier, het vitale binnen om daar een speciaal werk te doen. Het was het resultaat van mijn eigen wil: ik was bestemd om het te doen. Het was iets, dat ik moest doen. Het binnengaan van het vitale, bijvoorbeeld wordt dan dus vaak beschreven: er zijn passages, waar wezens gestationeerd zijn om je te stoppen om binnen te gaan (over al deze dingen wordt veel gesproken in alle boeken over occultisme). Wel, ik weet uit ervaring (geen voorbijgaande: een ervaring, die ik herhaaldelijk leerde), dat die oppositie of slechte wil negentig procent psychologisch is, in de zin, dat wanneer je er niet op anticipeert of het niet vreest, of als er niets in je is, dat bang is van het onbekende en niets van die bewegingen van beduchtheid, is het als een schaduw op een afbeelding, of een geprojecteerd beeld: het heeft geen concrete werkelijkheid.

Ik had een of twee werkelijke gevechten in het vitale, ja, terwijl ik iemand ging redden, die verdwaald was. En beide keren heb ik slagen gekregen, en in de morgen, toen ik wakker werd, was er een mark (*Moeder wijst op haar rechteroog*). Wel ik weet, dat er in beide gevallen geen angst in me was (ik heb daar nooit enige angst gehad), maar... het was, omdat ik het verwachtte. Het idee, dat "het heel goed zou kunnen gebeuren" en mijn verwachting ervan, veroorzaakte, dat de slag kwam. Ik wist dat op een definitieve manier. En wanneer ik, wat ik mijn "normale toestand" zou kunnen noemen van innerlijke zekerheid, geweest was, dan had het mij niet kunnen aanraken, het kon het niet. En ik had die beduchtheid, omdat Madame Théon een oog verloren had in een gevecht in het vitale en me dat verteld had; dus (*lachend*) gaf het me het idee, dat het mogelijk was, omdat het met haar gebeurd was!... Maar wanneer ik in mijn toestand ben (ik kan dat zelfs niet zeggen, het is niet "persoonlijk": het is een manier van zijn), wanneer je de ware manier van zijn hebt, wanneer je een klein beetje bewust bent en de ware manier van zijn hebt, dan KAN het je NIET aanraken.

Het is als de ervaring van een vijand tegenkomen en proberen om hem te slaan, en dan raken geen van de slagen en wat je ook doet, heeft geen effect --- het is altijd subjectief. Ik heb alle bewijs gehad, absoluut alle bewijs.

Maar wat is dan objectief?

Er ZIJN werelden, er ZIJN wezens, er ZIJN vermogens, zij hebben hun eigen bestaan, maar ik bedoel, dat de vorm, die hun relaties met het menselijke bewustzijn nemen, afhangt van dat menselijke bewustzijn.

Het is hetzelfde met goden, mon petit, hetzelfde! De relaties met die wezens van het Bovenmentale, met al die goden, hangt de vorm, die die relaties nemen, af van het menselijke bewustzijn. Je kan... zijn. De geschriften zeggen, "De mens is het vee voor de goden" --- maar dat is, wanneer de mens de rol van vee ACCEPTEERD. Er is in de essentie van de mens een soevereiniteit over al die dingen, die spontaan en natuurlijk

zijn, wanneer het niet verbogen is door een zeker aantal ideeën en een zekere hoeveelheid zogenaamde kennis

We zouden kunnen zeggen, dat de mens de al-krachtige meester is van alle toestanden van zijn van zijn natuur, maar dat hij vergeten is om zo te zijn.

Zijn natuurlijk toestand is al-krachtig te zijn --- hij is vergeten om zo te zijn.

In die toestand van vergeetachtigheid wordt alles “concreet,” ja, in de zin, dat je een mark op het oog zou kunnen maken (het kan zo uitgedrukt worden), maar dat is, omdat... omdat je toestond, dat het gebeurde.

Het is hetzelfde met goden: ze kunnen je leven besturen en het nogal veel kwellen (ze kunnen je ook veel helpen), maar hun vermogen IN RELATIE MET JE, in relatie met het menselijke wezen, is het vermogen, dat je hen geeft.

Dat is iets, dat ik beetje bij beetje geleerd heb gedurende verscheidene jaren. Maar nu ben ik er zeker van.

Natuurlijk was het, in de evolutionaire curve, voor de mens noodzakelijk om zijn al-krachtigheid te vergeten, omdat het hem nogal eenvoudig opgeblazen had met verwaandheid en ijdelheid, en zo was het volledig vervormd en moest hem het besef gegeven worden, dat veel dingen sterker waren en krachtiger dan hij. Maar in essentie is het niet waar. Het is een noodzakelijkheid in de curve van vooruitgang, dat is alles.

De mens is in potentie god. Hij dacht, dat hij een gerealiseerde god was. Hij moest leren, dat hij niets anders was dan een nietige worm, die op de aarde kruipt en het leven zich zo plande en hem in alle opzichten in de problemen bracht, totdat hij... “begreep” is het woord niet, maar hoe dan ook, iets in enige mate voelde. Maar zo gauw als hij de ware positie inneemt, weet hij, dat hij een potentiële god is. Hij moet het alleen worden, dat is, hij moet alles te boven komen, dat het niet is.

Deze relatie met de goden is extreem interessant. Zo lang als de mens verblind is, in bewondering voor het vermogen, de schoonheid, de realisaties van die goddelijke wezens, is hij hun slaaf. Maar wanneer zij voor hen manieren van zijn zijn en niets meer, en wanneer hijzelf een andere manier van zijn is van het Allerhoogste, dat hij moet worden, dan is de relatie verschillend en is hij niet langer hun slaaf --- hij is NIET hun slaaf.

Uiteindelijk is de enige objectiviteit het Allerhoogste.

Daar, je hebt het gezegd, mon petit. Dat is het punt. Exact het punt.

Wanneer we het woord "objectiviteit" in de zin nemen van "werkelijk, onafhankelijk bestaan" --- werkelijk, onafhankelijk zelf-bestaan --- er is alleen de Allerhoogste.

* * *

Terwijl Satprem zich voorbereidt om weg te gaan:

Dus moet ik wachten tot het boek klaar is, voordat ik het kan horen?...

(Satprem trekt een gezicht)

Weet je, wanneer ik naar je luister, lijkt ik te gaan liggen, uitgestrekt op iets, dat erg zacht en regelmatig voorwaarts gaat, met de visie van een erg lumineuze en harmonieuze atmosfeer.

Dat is het onmiddellijke effect, dat het op me heeft.

De educatie van het nieuwe denkvermogen. Het zou fijn zijn als het een instrument van schoonheid werd!

Ja, maar inspiratie is moeilijk naar beneden te trekken.

(Moeder lacht)

Mei 22, 1966

(Satprem maakt kans op aantekeningen van moeder in een stapel dossiers.)

(Lachend) Ze zijn overal! Hier, daar, overal.... Eens zei Sri Aurobindo (ik denk, dat het in 1920 was) op een dag tegen mij, "Oh, zij hebben mijn kamer in orde gemaakt, ik kan niets meer vinden!" Wat hen betreft zeiden zij, dat hij overal papieren had: op zijn bed, op zijn stoelen, op de tafel, in de laden, op de planken; er waren overal papieren, notities enzovoort. Maar hij wist precies, waar alles was. Toen "plaatsten zij hen in orde," zij "ruimden op" --- en hij kon niets meer vinden! Het was erg grappig. Ik vroeg hem, "Zou je willen, dat ik je kamer deed en het schoonmaakte? Ik zal niets aanraken." --- "Ah, wanneer je niets aanraakt..." *(Moeder lacht)* Dus liet ik de papieren op het bed, op de stoel, op de tafel, op de planken! Ik maakte een plank schoon, toen vond ik in een boek een beetje geld. Ik vertelde het hem (denkend, dat hij het vergeten was), ik vertelde hem, "Ik

vond... honderd, tweehonderd roepies” (ik herinner het me niet) “in een boek.” (Een bankbiljet was op een plaats, een ander biljet op een andere plaats.) Hij antwoordde, “Ja, ik ben gedwongen om het te verbergen, anders pakken ze het van me af!” (*Moeder lacht*)

Maar ik ben niet goed in plaatsen om te verstoppert!

Zie je, ik ga instinctief naar en neem een boek, ik open het en vind het geld. Dus vroeg ik hem, “Zou je me het geld willen toevertrouwen? Ik zal het voor je behouden. Hij antwoordde, “Dat zou dingen eenvoudiger maken.” Maar na een jaar had ik drieduizend roepies van zijn geld, dat van boeken, van hier en daar kwam! Ik vertelde hem (*lachend*), “Zie, het heeft vrucht gedragen!”

* * *

(Toen las Satprem een redelijk lange tekst voor de Moeder, en eindigde volledig uitgeput)

Ben je moe?

Het is, alsof alle vitale kracht wegging.

*(lange, verfrissende
concentratie)*

Je moet gaan rusten.

Nu ben ik okay! Maar ik weet niet, waarom de kracht erg snel weggaat.

Maar krijg je 's nachts rust?

Oh, ja, ik ben nogal okay. Maar vreemd genoeg lijkt ik, zo gauw als ik me op welke manier ook inspan, te...

Je het niet kan doen.

Ik kan het niet. Maar waarom?

Omdat we in een erg acute fase van transformatie zijn, erg acuut, mon petit. Dus wanneer je een voet op de grond hebt en een in de lucht, is het niet de tijd om... Er zijn drie dergelijke fasen. Het duurt geen erg, erg lange tijd, maar het zou een maand of twee of drie kunnen duren. Naderhand is het voorbij. Dan komt er daarna een andere dergelijke periode. Men zou in dergelijke gevallen erg rustig moeten blijven.

Maar ik heb gemerkt, dat wanneer ik materiele dingen doe --- kleine dingen --- dan lijkt er een enorme vitale kracht te stromen in het werk, en aan het eind vindt ik mezelf uitgeput door helemaal niets te doen! Waarom gaat al die vitale energie weg?

Het komt, omdat alle vitale energie gebruikt wordt om de lichaam's balans te houden in de fase van transformatie. Dat heb ik "de verandering van bestuur" genoemd, het is de fase van transformatie. En gedurende die verandering, wel, is alle vitale kracht er alleen om je balans te houden, zodat je niet omvalt. Omdat het moeilijk is.

Men moet erg kalm blijven, en doen wat onmisbaar is, niets meer.

In het gewone leven is er, wanneer men het niet weet, met mensen, die we niet kennen, een enorme verspilling van vitale krachten, zonder reden. Wel, we hebben niet langer het recht om dat te doen, omdat al die vitale kracht er is, zoals ik zei, geconcentreerd om de lichaam's balans te houden.

Het is een erg, erg wijdverspreide toestand in al diegenen, die... niet, die yoga doen, maar voor wie de yoga gedaan wordt. En het wordt gedaan... (hoe kan ik het neerzetten?) bijna zonder hun kennis --- alles, dat hen plaatst in een passende toestand om het te doen, is eerst aspiratie en dan vertrouwen. Dat zijn de twee dingen: het geloof, het vertrouwen, dat het goddelijke Bewustzijn aan het werk is, en dan de aspiratie voor transformatie. Dat is alles, wat nodig is. En het werk wordt gedaan. Maar dat werk impliceert in feite geen verlies van evenwicht, maar een verandering van evenwicht. Een verandering van balans. En om van een evenwicht naar een ander te gaan, wel, moet men erg kalm blijven.

Maar de moeilijkheid, waarnaar je refereert, is iets, dat ik iedere minuut heb.

Mensen, die het niet weten (er zijn veel van hen, bijna allemaal, die het niet weten), voelen, dat zij ziek zijn. Maar het is geen ziekte: het is een verandering van balans, die allerlei vormen aanneemt, afhankelijk van ieder's karakter en natuur. Dus wanneer je er geen aandacht aan geeft en er een verlies van evenwicht is, dan gebeurt er iets, wat de dokters "een ziekte" noemen, maar wanneer ik de tijd had om plezier te hebben en hen vragen te stellen, waren zij gedwongen om te vertellen, dat ieder geval verschillend is --- ieder geval: er zijn geen twee identieke gevallen. Zij zeggen, "Ja, het ziet er zo uit of het ziet er zo uit of het ziet er zo uit." En het is niets dan een transitie van het oude duizendjarige evenwicht naar een nieuw evenwicht, dat nog niet gevestigd is, en in de transitie tussen de twee, wel... moet men erg voorzichtig zijn, dat is alles. En zich erg stevig vasthouden aan de hogere Harmonie.

Mei 25, 1966

(Betreffende de conversatie van 18 Mei, waarin Moeder zei, dat negentig procent van de visioenen en dromen in het vitale, of zelfs op de andere, hogere vlakken, subjectief zijn)

Er is hoe dan ook een iets, dat verstorend is, over de bijna totale subjectiviteit.

Ah, waarom?

Je vraagt je af, wat waar is, wat je werkelijk tegenkomt. Is het niet allemaal een verzinsel van je verbeelding?... Het is nogal verontrustend.

Maar, wanneer je de positieve ervaring hebt van het enkele en exclusieve bestaan van de Allerhoogste en dat alles alleen een spel is van de Allerhoogste met Zichzelf, in plaats van dat het iets verontrustend is of onplezierig of onrustwekkend, dan is het integendeel een soort totale zekerheid.

De ene werkelijkheid is de Allerhoogste. En dit alles is een spel, dat Hij met Zichzelf speelt. Ik vind het veel geruststellender, dan omgekeerd.

En om mee te beginnen is dit de enige zekerheid, dat het iets wonderbaarlijks kan worden, anders...

Dat hangt ook af van de standplaats, die men inneemt. Een volledige identificatie met het spel als spel, als een zelf-bestaand en onafhankelijk iets, is waarschijnlijk eerst noodzakelijk om het spel te spelen, zoals men het zou moeten spelen. Maar op een punt bereikt men in feite die onthechting, een dergelijke volledig walging voor de hele valsheid van het bestaan, dat het onverdraaglijk wordt, tenzij men het ziet als het innerlijke spel van de Heer in Zichzelf, voor Zichzelf.

En dan voelt men die absolute en volmaakte vrijheid, dankzij welk de meest wonderbaarlijke mogelijkheden realiseerbaar worden, alle meest sublieme dingen, die voorgesteld kunnen worden, zijn realiseerbaar.

(Moeder gaat in contemplatie, opent dan "Savitri":)

And earth [shal] grow unexpectedly divine

En de aarde [zal] onverwacht tot goddelijkheid groeien.

(I.IV.55)

Je zal zien, dat er een punt komt, wanneer je jezelf en het leven alleen kan tolereren, wanneer je de attitude inneemt, dat de Heer alles is. Zie, die Heer, hoeveel dingen bezit Hij: Hij speelt met dat alles --- Hij speelt, Hij

speelt met... de posities veranderen. En wanneer je dan dat geheel ziet, dan voel je dat grenzeloze wonder en dat wat ook het object van de meest wonderbaarlijke aspiratie is, het allemaal heel goed mogelijk is en zelfs te boven gegaan zal worden. Dan ben je getroost. Anders is dit bestaan... ontroostbaar. Maar op die manier wordt het betoverend. Op een dag zal ik het je vertellen.

Wanneer je het besef van de onwerkelijkheid van het leven --- de onwerkelijkheid van het leven --- vergeleken met een werkelijkheid, die zeker verderop gevonden wordt, maar tegelijkertijd BINNEN het leven, dan... ah, yes, is DAT eindelijk waar --- DAT is eindelijk waar en verdient om waar te zijn. Dat is de realisatie van alle mogelijke prachten, alle mogelijke wonderen, alle, ja, alle mogelijke gelukzaligheden, alle mogelijke schoonheden --- dat, ja, anders...

Begrijp je?

Dat is het punt, dat ik bereikt heb.

Dus dan voel ik, alsof ik nog een voet hier heb, een voet daar, wat niet een erg plezierige situatie is, omdat... omdat je daar zou willen blijven, niets dan Dat.

De huidige manier van zijn is een verleden, dat werkelijk niet langer zou moeten bestaan. Terwijl de andere manier, ah, eindelijk! Eindelijk!... Daarom is er een wereld.

En alles blijft net zo concreet en net zo werkelijk --- het wordt niet mistig. Het is net zo concreet, net zo werkelijk, maar het wordt goddelijk, omdat... omdat het het Goddelijke IS. Het is de Goddelijke, die speelt.

Daar, mon petit.

Mei 28, 1966

(Moeder neemt haar gezicht in haar handen en ziet er vermoeid uit)

Bent je okay?

Ben U vermoeid?

Nee, het is erger dan vermoeid, het is erger....

Er is een heel werk van aanpassing gaande, dat erg, erg moeilijk, erg moeilijk geworden is. (*Moeder maakt een gebaar van karnen*).

Ik ben praktisch niet in staat om langer te eten, ik dwing mijzelf, anders zou alles, wat ik zou doen, drinken zijn. En het wordt niet veroorzaakt door de maag, dat is het niet, het is... (*zelfde gebaar van karnen*).

Ik voel me niet vermoeid, maar ik heb gedurende lange tijd en in toenemende mate (de laatste paar dagen is het erg acuut geworden) de indruk gehad van voorwaarts lopen, van doorgaan (*gebaar in neen precaire balans*), en dat de minste stap me zou in een kloof zou smijten. Ik lijk op een rand te zijn tussen twee kloven.

En dat er iets gaande is in de lichaam's cellen. Er is niets aan, dat moreel is, het heeft zelfs niets te maken met gewaarwording.

Men wordt gedwongen tot constante waakzaamheid. De minste verslapping, weet je, is... catastrofaal.

(lange contemplatie)

Dus zal ik je Donderdag zien? Wel, ik hoop, dat het voorbij zal zijn en ik eruit zal zijn!

De troost is, dat de Allerhoogste's actie in toenemende mate helder en evident wordt. Weet je, ik ben als een vlek van... (*[Moeder maakt het gebaar in de holte van een Hand]* hoe kan ik het uitleggen?...) van stof, maar stof, die lijdt, dat is de moeilijkheid. Erg gevoelig. Maar het spel van krachten wordt in toenemende mate helder en krachtig, en over een toenemend extensief gebied. En direct HIER [in materie], met een buitengewone precisie en kracht. Het is een troost.

Laten we ons er niet druk over maken.

Juni

Juni 2, 1966

Is de moeilijkheid van 's anderdaags voorbij?

Oh, ik heb een ervaring gehad, een nieuwe ervaring. Ik bedoel, dat het de cellen van het lichaam zijn, die een nieuwe ervaring gehad hebben.

Wanneer ik 's nachts in mijn bed lig, is er een offeren van alle cellen, die zich regelmatig zo volledig *overgeven* als zij kunnen, met niet alleen een aspiratie voor vereniging, maar ook voor fusie: laar er niets anders overblijven dan het Goddelijke. Het is regelmatig, iedere dag, iedere enkele dag. En gedurende enige tijd lijken deze cellen of dit lichaamsbewustzijn (maar het is niet georganiseerd als een bewustzijn: het is als een collectief bewustzijn van de cellen) het leek een beetje te klagen, te zeggen, "Maar we voelen niet veel. We voelen" (zij kunnen niet zeggen, dat zij niet voelen: zij voelen beschermd, ondersteund), "maar toch..." Zij zijn als kinderen, zij klaagden, dat het niet spectaculair was: "Het MOET wonderbaarlijk zijn." (*Moeder lacht*) Ah, goed dan! Dus twee nachten geleden waren zij in die toestand, toen ik naar bed ging. Ik ging niet uit het bed tot twee uur in de morgen. Om twee uur in de morgen stond ik op en ik merkte plotseling op, dat alle cellen, het hele lichaam (maar het is werkelijk een cellulair bewustzijn, geen lichaamsbewustzijn; het is niet het bewustzijn van deze of gene persoon: er is geen persoon, het is het bewustzijn van het cellulaire aggregaat), dat bewustzijn zich gebaad voelde en tegelijkertijd doorheen geschoten door een MATERIEEL vermogen van fan-tas-ti-sche snelheid, dat geen relatie droeg met de snelheid van het licht, helemaal niet: de snelheid van het licht is iets, dat langzaam en ongehaast is in vergelijking. Fantastisch, fantastisch! Iets, dat als de beweging moet zijn van de centra daarbuiten... (*Moeder gebaart naar de veraf gelegen galactische ruimte*). Het was geweldig! Ik bleef heel vredig, stil, ik zat heel vredevol; maar stil, vredevol, als ik kon zijn, het was zo geweldig, zoals wanneer je weggedragen wordt door een beweging en zo snel gaat, dat je niet kan ademen. Een soort ongemak. Niet, dat ik niet kon ademen, dat was het punt niet, maar de cellen voelden zich verstikt, het was zo... geweldig. En tegelijkertijd met een gewaarwording van vermogen, een vermogen, dat niets, niets, wat dan ook, het op enige manier kan weerstaan. Dus ik werd uit mijn bed getrokken (ik merkte het), zodat het Lichaamsbewustzijn (merk het verschil: het was niet het cellen's bewustzijn, het was het lichaam's bewustzijn) de cellen zou leren, hoe zich *over te geven* en het te vertellen. "Er is alleen een manier: een totale *overgave*, dan zal je niet langer die gewaarwording hebben van verstikking." En er was een lichte concentratie, als een kleine les. Het was erg interessant: een kleine les, hoe het gedaan zou moeten worden, wat gedaan zou moeten worden, hoe zichzelf volledig achter te laten. En toen ik zag, dat het begrepen werd, ging ik terug naar bed. En toen, vanaf die tijd (het was twee, twee: twintig) tot kwart voor vijf, was ik in de Beweging zonder een enkele onderbreking! En het bijzondere was, dat toen ik opstond, er in dat bewustzijn (wat zowel cellulair is als een beetje

lichamelijk) het besef was van *Ananda* [goddelijke vreugde] in alles, wat het lichaam deed: opstaan, lopen, haar ogen wassen, haar tanden poetsen... Voor de eerste keer in mijn leven voelde ik de Ananda (een nogal onpersoonlijke Ananda), een Ananda in die bewegingen. En met het gevoel, "Ah, zo geniet de Heer van Zichzelf."

Het is niet langer op de voorgrond (het was op de voorgrond gedurende een uur of twee om me te laten begrijpen), nu is het een beetje verder op de achtergrond. Maar, begrijp je, eerder voelde het lichaam gewoonlijk, dat haar hele bestaan gebaseerd was op de Wil, de overgave aan de allerhoogste Wil, en volharding. Wanneer het gevraagd werd, "Vind je het leven plezierig?", durfde ik geen nee te zeggen, omdat... maar ik vond het niet plezierig. Het leven was niet voor haar eigen plezier en het begreep niet, hoe het plezier kon geven. Er was een concentratie van de wil in een overgave, die streefde om perfect --- nauwgezet perfect --- als mogelijk te zijn en een besef van doorzetting: aanhouden en volhouden. Dat was de basis van haar bestaan. Toen waren er overgangperiodes... die altijd moeilijk zijn, zoals, bijvoorbeeld, overschakelen van een gewoonte naar een andere, niet in de zin van gewoonten veranderen, maar van overschakelen van een ondersteuning naar een andere, van een impuls naar een andere (wat ik de "overdracht van vermogen" noem), het is altijd moeilijk, het gebeurt periodiek (niet regelmatig, maar periodiek) en altijd, wanneer het lichaam genoeg energie verzameld heeft om haar volharding volledig te maken; dan komt de nieuwe transitie, en het is moeilijk. Er was die wil en die volharding, en ook, "Laat Uw Wil geschieden" en ook, "Laat me U dienen, zoals U het wil van me, zoals ik U zou moeten dienen, laat me aan U toebehoren, zoals U het van me zou willen, en ook, "Laat er niets dan U blijven, laat het besef van de persoon verdwijnen" (het is inderdaad in aanzienlijke mate verdwenen). En er was deze plotselinge openbaring: en in plaats van dat doorzetten --- vasthouden tegen elke prijs --- in plaats daarvan een soort vreugde, een erg vredevolle, maar erg glimlachende vreugde, erg glimlachend, erg lieflijk, erg glimlachend, erg betoverend --- betoverend! Zo onschuldig, iets, dat zo zuiver en zo lieflijk is: de vreugde, die in alle dingen is, in alles, wat we doen, alles, absoluut alles. Het werd mij vannacht getoond: alles, maar dan ook alles, er is geen enkele vibratie, die geen vibratie van vreugde is.

Dat is de eerste keer

Dus dan is het resultaat... (*lachend*), dat het lichaam een beetje beter is! Het voelt niet langer, dat de spanning zo sterk is. Maar er is geadviseerd om erg vredevol te zijn, erg vredevol, boven alles geen opwinding, geen "vreugde," zoals men het gewoonlijk heeft (de vitale vreugde, die gewaar is van zichzelf en zichzelf uitdrukt), niet dat, niets van dat alles: erg vredevol, erg vredevol. Het is iets, dat zo zuiver is, oh! Zo doorzichtig, transparant, licht....

Het is de eerste keer, dat ik het fysiek gevoeld heb. Het betekent, dat het de eerste keer is, dat de cellen deze ervaring gehad hebben.

Zie je, eerder voelden zij altijd de Heer's ondersteuning in het vermogen en de kracht, zij voelden, dat zij door Hem bestonden, zij bestonden in Hem; zij voelden dat alles gewoonlijk. Maar om in staat te zijn om dat te voelen, moesten zij volharding hebben --- absolute volharding --- om alles te ondergaan. Nu is het dat niet; dat is het niet, er is iets, dat glimlacht, maar zo lieflijk glimlacht, zo lieflijk, en, oh, zo buitengewoon geamuseerd is, achter alles, en het is licht, licht, zo licht --- al het gewicht van die spanning is verdwenen.

En het is het resultaat van die geweldige "stroom": een stroom, die de cellen verder droeg; het was niet, dat de cellen onbeweeglijk waren en het door hen heen stroomde: zij waren IN de beweging, zij bewogen met dezelfde snelheid --- een fantastische snelheid met een verblindende luminescentie en onvoorstelbare snelheid, materieel gevoeld, zoals dat. Het was voorbij alle mogelijkheid van gewone gewaarwording. Het duurde uren.

* * *

Spoedig daarna:

Heb je gehoord over de spraak van de dolfijnen?... Heb je die artikels niet gezien?... Zij hebben ontdekt, dat de dolfijnen een gearticuleerde spraak spreken, maar met een uitgebreider gebied dan het onze: het stijgt veel hoger en gaat veel lager. En het is veel gevarieerder. En zij praten frequent (het schijnt, dat het opgenomen kan worden), zij praten, maar mensen begrijpen niet, wat zij zeggen. En toen werd onze spraak aan hen gegeven om naar te luisteren --- zij imiteren het en maken er grappen over! Zij lachen (*Moeder kijkt erg geamuseerd*)

Ik zag enkele foto's zij zien er aardig uit, maar de foto's zijn niet genoeg. Zij hebben, zoals bruinvissen hebben, rijen van kleine tanden (het schijnt, dat zij helemaal niet wild zijn, zij worden nooit woedend). Zij praten en praten!

En zij weten, hoe zij moeten luisteren. En dan imiteren zij en lachen, alsof zij ons extreem ridicuul vinden.

Het is amusant.

Het schijnt, dat zij soorten grote zwembaden gemaakt hebben, ergens in Noord Amerika, waarin zij gehouden worden, en dat zij erg gelukkig schijnen. Dus doen zij studies op hen: er is een Amerikaanse wetenschapper, die overal voor zorgt, en iemand vertelde hem (ik las het gisteren), "Je zegt, dat zij zo intelligent als wij zouden zijn, maar als zij het waren, zouden zij geprobeerd hebben om zichzelf begrepen te maken en ons te begrijpen." De andere kerel antwoordde (*Moeder lacht*), dat het misschien wijsheid was, omdat zij ontdekten zouden hebben, dat we erg dwaas zijn!

Het is amusant

Ik heb ook gehoord, dat andere wetenschappers “onmiddellijke transmissie” ontdekt hebben, die geen langzame curve volgen van golftransmissies of zelfs meer etherische transmissies, door wat zij (denk ik) een soort “slinger” of tegenwicht noemen, zodat dat hier gebeurt, automatisch daar gereproduceerd wordt. Het is imitatie (omdat zij niet kunnen begrijpen, wat het is), maar het is intuïtieve communicatie, natuurlijk. Het schijnt, dat zij een instrument hebben om het te meten --- het is fantastisch!

Zij zullen eindigen met alles te hebben, behalve de sleutel.

Ja, dat klopt! Ja, maar het is goed om alles te hebben, omdat zo gauw als de sleutel er is, het helemaal gedaan zal zijn.

Misschien is het de noodzakelijke voorbereiding voor de nieuwe schepping. Dus zal alleen de sleutel, zo als je zei, ontbreken. Dan komt de sleutel: pffft! Alles is gedaan.

Maar in ieder geval lijkt het (dit is me al verteld), dat hun mentale arrogantie iets leeggelopen is... (*lachend*) zij denken niet langer, dat zij superieure wezens van de schepping zijn!

Ah, laat ons een beetje aan *Savitri* werken... (*Moeder leest de eerste zin*):

Enkele zien, wat niemand nog begrijpt (I.IV.55)

Daar, zie je!

* * *

(Een weinig later kijkt Moeder in haar afspraken notitieboek, dat rommelig is door eindeloze lijsten.)

...Maar hoe dan ook, er is een goede reden om te geloven, dat de Heer Zichzelf verheugt. Hij moet zichzelf veel verheugen, anders zou Hij me al die mensen niet laten zien. Hij moet het heel amusant vinden --- maar ik denk, dat alles Hem amuseert, zelfs, wat wij niet amusant vinden, omdat we te klein zijn.

Vermoeidheid is een teken van grote zwakte; wanneer iets je vermoeid of je verveelt, is het werkelijk een teken van zwakte. Het gebeurt me niet vaak meer; ik denk zelfs, dat het helemaal niet meer gebeurt: er is alleen, ergens in het mentale bewustzijn (en het komt niet van mij, het komt eerder van anderen), een suggestie, dat “het werkelijk een beetje te veel” is. Anders...

Wat betreft je boek? Hoe gaat het?

Vannacht weer --- erg vaak, bijna ieder nacht, breng ik een tijd door in de toestand van het bewustzijn van je boek: de manier van zien, voelen en zeggen (*Moeder tekent een strip midden in de lucht, die boek's "gebied" vertegenwoordigt*), zoals dat. Dus nu en dan maak ik een suggestie, maar niet met woorden: ik lijk er een andere manier van zien en voelen in te introduceren: "Waarom niet op deze manier?" Het is verscheidene keren gebeurd. Maar, wanneer ik wakker wordt, herinner ik me de details niet, omdat er teveel dingen zijn. Maar het is een plaats, waar de boeken vorm krijgen, dus ga ik die plaats binnen en breng er stromen lucht in! (*Moeder lacht*) ik doe voorstellen. Het gebeurt erg vaak. Ik denk, dat het regelmatig iedere nacht gebeurt, maar ik herinner het alleen, wanneer ik denk, dat het noodzakelijk is.

Juni 4, 1966

Hoe gaat het? --- Het zou beter moeten zijn.

Waarom?

Omdat ik denk ("ik denk" is een manier van spreken)... ik vertelde je s' anderdaags over die geweldige kracht: wel, ik denk, dat het hoe dan ook enig effect heeft.

Het heeft iets in de atmosfeer veranderd, het is niet zo drukkend, is het niet? Ik vertelde je het verschil in positie; wel, het is alsof er werkelijk iets omgekeerd is. Dus zou het effect op iedereen moeten hebben (?)

En ik blijf eindeloos bladzijden schrijven! Ja, van je boek. Het is nogal nieuw. (Bovendien houd ik me er, als ik wakker ben, helemaal niet mee bezig.) Ik breng een deel van de nacht zo door, niet schrijvend met mijn eigen hand, maar dicterend. Wanneer ik het doe, geniet ik ervan, maar niet aangenaam genoeg om te herinneren, wat ik schreef. Verhalen!... Ik blijf veel verbeelding te hebben. Maar, wanneer ik het lees, geeft het me de indruk van iets, dat ik zag of beleefde.

Juni 8, 1966

(Betreffende een oude Talk van 19 April 1951, waarin Moeder zei: "Je lijkt op een innerlijke jacht te zijn, je jaagt op de donkere hoekjes.... Je biedt de

moeilijkheid, of je het nu in jezelf is of in anderen, wat ook de zetel van de manifestatie ervan is, aan het Goddelijke Bewustzijn, en vraagt Het om het te transformeren.”)

Dat is precies, wat ik gedurende twee dagen gedaan heb! Want de laatste twee dagen heb ik doorgebracht met dat allemaal te zien... oh, een accumulatie van stapels smerige kleine dingen, waar we constant in leven, smerige kleine dingen. En dan is er alleen een manier --- alleen een manier, altijd hetzelfde: het offeren.

Dit Allerhoogste Bewustzijn lijkt je bijna in contact te brengen met nogal vergeten dingen, die bij het verleden horen --- die zelfs, of dat waren of leken, volledig uitgewist zijn, waarmee je niet langer enig contact had: allerlei soorten kleine omstandigheden, maar nu gezien in het nieuwe bewustzijn, op hun ware plaats en waardoor al het leven, het hele menselijke leven zo'n zielig, miserabel, gemiddeld geheel is. En dan is er een lumineus vreugde in dat alles offeren om het te laten transformeren, van gedaante te veranderen.

Nu is het zelfs de beweging van het cellulaire bewustzijn geworden. Alle zwakheden, alle respons op adverse suggesties (ik bedoel de erg kleine dingen van iedere minuut in de cellen), het komt soms in golven, tot een dergelijk punt, dat het lichaam gaat buigen onder de aanval, en dan... is er zo'n warm, diep, lieflijk licht, zo krachtig, dat de orde overal herstelt, alles op zijn plaats zet en de weg opent naar transformatie.

Deze fasen zijn erg moeilijke tijden voor het lichaam's leven; je voelt, alsof er een iets is, dat beslist: de allerhoogste Wil. Er is geen ondersteuning overgebleven --- geen ondersteuning; van de ondersteuning van de gewoonte tot de ondersteuning van de kennis en de ondersteuning van de wil, zijn alle ondersteuning verdwenen: er is alleen de Allerhoogste.

(stilte)

De aspiratie in het cellulaire bewustzijn tot de perfecte oprechtheid van de consecratie.

En de beleefde ervaring --- intens beleefd --- dat alleen die absolute oprechtheid van de consecratie het bestaan toestaat.

De minste pretentie is een alliantie met de krachten van oplossing en dood.

Dus het is als een lied in de cellen --- maar zij moeten zelfs de onoprechtheid niet hebben om naar zichzelf te kijken --- het lied van de cellen: "Uw Wil, Heer, Uw Wil..."

En de immense gewoonte om van de wil van anderen af te hangen, het bewustzijn van anderen, de reacties van anderen (van anderen en van

alle dingen, dat soort toneelspel, dat iedereen doet voor iedereen en alles doet voor alles, moet vervangen worden door een spontane, absolute oprechtheid van consecratie.

Het ligt voor de hand, dat die perfectie in oprechtheid alleen mogelijk is in het meest materiele deel van het bewustzijn.

Daar kun je zijn, bestaan, handelen zonder jezelf zien zijn, zonder jezelf zien bestaan, zonder jezelf zien handelen, met volmaakte oprechtheid.

* * *

Spoedig daarna:

Deze Talk [van 19 April 1959] interesseert me immens. Het is exact dezelfde focus als de huidige inspanning.

Deze constante correlatie tussen het innerlijke en het uiterlijke werk is erg interessant, als de voorbereiding van dit *Bulletin*,³⁹ bijvoorbeeld.

Ik kan duidelijk zien, dat de oorspronkelijke oorzaak altijd van buiten komt ("buiten" met betrekking tot dit lichaam), in de zin, dat de focus van de inspanning afhangt van de toestand van gezondheid van de mensen om me heen, van een zekere set van omstandigheden, en ook van intellectueel werk (zoals dit *Bulletin*); dat zijn de oorzaken. Omdat er hier (*gebaar naar het voorhoofd*) werkelijk een kalme en stille rust is. Dus er is alleen, wat van buiten komt.

En het lichaam is in toenemende mate bewust: het heeft een erg scherpe perceptie van de vibraties, die komen van de oude gewoonten, van de oude manieren van zijn en van de oppositie, en van de aanwezigheid van de Ware Vibratie. Dus het is een kwestie van dosering en proportie. En wanneer de hoeveelheid, de totale som van de oude vibraties, de oude gewoonten, de oude antwoorden te groot is, dan creëert dat een kwaal, die stilte en concentratie nodig heeft om te boven gekomen te worden, en die zo'n heldere en intense perceptie geeft van hoe precair het evenwicht en het bestaan zijn. En dan erachter: een Glorie. De Glorie van het goddelijke Licht, de goddelijke Wil, het goddelijke Bewustzijn, het eeuwige Motief.

---

³⁹ Voor het volgende *Bulletin* leest Satprem deze Talk aan Moeder voor.

Juni 11, 1966

(De conversatie begint met het boek, dat Satprem schrijft, dat Moeder 's nachts "dicteert", maar dat Satprem met moeite ontvangt.)

Mon petit, ik blijf schrijven! Het is ongelooflijk! Het is me nooit gebeurd. Fantastische dingen... Maar gaat het vooruit?

Niet veel, helemaal niet snel.

Schrijf je in volgorde of begon je aan het eind?

Nee, nee, ik schrijf altijd in volgorde.... Het komt niet gemakkelijk, het komt helemaal niet gladjes. Ik vraag me af, waar de blokkade is.

Het komt, omdat wanneer men begint te schrijven, men de mentale atmosfeer binnengaat, de menselijke mentale atmosfeer. En de overgang is bijna onwaarneembaar, er is zo'n gewoonte van denken, van zichzelf uitdrukken, van voelen met een menselijke mentale atmosfeer... die desalniettemin in vergelijking met het menselijke individu iets is, dat erg snel, erg complex, erg soepel is (en diegenen, die zich erin bewegen, hebben al het besef van een hogere intelligentie, een exceptioneel begrip, enzovoort), maar vanuit het standpunt van de Waarheid is het zo kunstmatig en CONVENTIONEEL! Het is een erg duurzame conventie, die kleine veranderingen ondergaat, afwisselingen volgens de tijden, de eeuwen, maar wat een soort permanentie heeft. Ik voel het als... (*Moeder maakt een circulair gebaar rond haar hoofd*) een globe, die men vanbinnen is, lumineus, maar zo kunstmatig!

Deze morgen had ik, bijvoorbeeld, een hele serie ervaringen betreffende de notie van zelfzuchtigheid. Ik herinner me, dat de eerste keer, dat iemand tegen Sri Aurobindo zei in mijn aanwezigheid (veel jaren geleden) over iemand anders, "Oh, hij is zelfzuchtig," Sri Aurobindo glimlachte en antwoordde, "Zelfzuchtig? Maar de meest zelfzuchtige van allen is het Goddelijke, omdat alles aan Hem behoort en Hij alles ziet in relatie tot Zichzelf!" Ik vond het nogal gewaagd! En deze morgen (vreemd genoeg juist deze morgen; het is ook niet de eerste keer), voelde ik plotseling, hoe vals de notie van zelfzuchtigheid is en dat soort verwerping van de zelfzuchtigen met tegelijkertijd de notie van alle tinten van mildheid, begrip, hoe vals dat alles is, die hele wereld, hoe rigide en buiten de Waarheid. "Buiten de Waarheid," niet dat zijn tegengestelde waar zou zijn, nee, dat is het punt niet! Het is een soort "moreel-mentale" notie, die zo'n evidente affaire is, dat niemand zich afvraagt --- hoe ver, ver het weg is van de Waarheid.

Maar deze morgen's ervaring was lumineus, omdat ik LEEFDE in de Waarheid. En ik ervoer zowel de ware atmosfeer als de conventionele atmosfeer. Maar een conventie, die niet lokaal is of van een speciale periode, of een tijd of een plaats, dat is het niet: er zijn soorten conventies, die GECREERD zijn door het menselijke bewustzijn, die nuances

aannemen --- zij zijn nogal soepel --- die nuances aannemen en zichzelf transformeren volgens de behoefte, maar zij zijn werkelijk conventies. Het leek me als een ballon --- immens, zo groot als de aarde, veel groter als de aarde.

En tegelijkertijd had ik ook de ervaring (een ervaring, die ik zeer, zeer vaak gehad heb), dat wanneer je leeft in het Licht, er een perfect begrip is, het is niet iets, dat gereflecteerd of gezien is, dat is het niet, het is... iets, dat IS, dat bestaat: een levend Licht. En zo gauw als je het uit wil drukken, gaat het in de ballon, en wordt het conventioneel (zelfs zonder woorden uit te brengen: gewoon het tegen jezelf zeggen). Wanneer je zoals dit bent (onbeweeglijk gebaar, naar Boven gericht), dan is het Dat. En zo gauw als je het voor jezelf wil formuleren en nog meer, wanneer je het op wil schrijven, lijkt het de ballon binnen te gaan en wordt het conventioneel. Tot een dergelijk punt, dat het deze dagen erg moeilijk voor me is, wanneer ik actief ben, om iets te schrijven, ik vind het zo plat en droog en vervormd.

Maar 's nachts... *(lachend)* dicteer ik, alsof door reactie allerlei soorten dingen! Maar ik herinner me niet, wat ik schrijf, het is absoluut ergens anders.

Maar ik voel die kunstmatigheid voortdurend.

Ja.

Voortdurend. Maar ik weet het niet, ik wacht op, hoop op iets, dat zuiver of waar zal zijn. Maar ik voel die kunstmatigheid voortdurend.

Dat klopt

We zij waarschijnlijk op de rand van de oplossing. Het is altijd zo. We zullen zien.

(stilte)

Het wonderbaarlijke is, dat zo gauw als je eruit komt, er is... phew! Je lijkt te barsten in een onbegrensde immensiteit van licht! Zo levend, zo krachtig, zo actief. Het is wonderbaarlijk. Dan wordt de rest zo schamel, ugh!

Ja!

Dus... *(lachend)* we zijn misschien op zoek naar de oplossing.

* * *

(Spoedig daarna komt de vraag op van de publicatie van de voorgaande conversatie van 8 Juni 1966 in het appendix aan de Playground Talk van 19 April 1951... vijftien jaar eerder. Satprem geeft stem aan zekere twijfels, en legt de nadruk op de onmetelijke verschillen tussen de twee teksten.)

... We moeten het erin zetten [de conversatie van 8 Juni], het is erg belangrijk. Erg nuttig. Mensen moeten het weten.

Ik voelde, dat er zo'n kloof was tussen de twee....

Dat maakt niet uit.

In feite geeft het enig weinig besef van de yoga --- de yoga van de Materie --- van wat het betekent.

Weet je, de ultieme uitkomst is iets, dat zo prachtig is, dat alles, dat mensen gekend hebben, zelfs diegenen, die de meest unieke, buitengewone, wonderbaarlijke ervaringen gehad hebben, dat alles smakeloos is in vergelijking! Zo is het.

En in feite begint het lichaam er gewaar van te zijn, en omdat het er gewaar van begint te worden, begint het ook te voelen, dat wat ook de *beproeving* is (zoals zij het in het Nederlands noemen), het geen te hoge prijs is om daarvoor te betalen.

Het is klaar, het is klaar om wat dan ook te dragen om Dat te hebben... wat voorbij alle begrip is. Er is een volheid van ervaring, die nergens gekend kan worden dan hier [in het lichaam]. Het is iets, dat komt (*massief gebaar, dat greep krijgt op het hele lichaam*). Zoals ik zei, een absolute van oprechtheid --- je BENT eenvoudig, dat is alles.

Natuurlijk is er een lange weg te gaan, en de weg... Ik weet het niet, misschien zij er enkele mensen in staat om bloemen te strooien over zichzelf op de weg, maar... dat lijkt me in ieder geval niet de meest directe weg!

Juni 15, 1966

...Hij is mentaal erg slap.

Maar ik voel me mentaal ook in een slappe toestand! Ik krijg het gevoel van een volledige gevoelloosheid.

Dat is dan perfect.

Ja, maar dan kan ik niet schrijven!

Luister, Sri Aurobindo schreef de hele Arya in ik weet niet hoeveel tijd, vijf jaar denk ik, zonder een enkele gedachte in zijn hoofd.

Ik denk niet, maar ik heb de gedachten van de fysieke, materiele wereld, het materiele denkvermogen. Ja, dat is er.

Oh, blijft het doorgaan?

Ja, het blijft doorgaan. Maar de hele rest is gestopt met door te gaan. Er is een soort verdooving. Ik zou niet klagen, als ik niet hoefde te schrijven!

Met mij is het omgekeerd; het is hier [materieel] verdoofd geworden --- niet verdoofd, helemaal geen gevoel van slapen of... het is zijn in wat mensen een droom noemen, maar het is geen droom. Het is een innerlijke perceptie, iets, maar zonder denken, zo, in de werkelijkheid van... van wat?... Van perceptie, ja, van bewustzijn, maar een bewustzijn, dat niet intellectueel geformuleerd is. En er is een soort ritme, zoals dat. (*Moeder gebaart om de erg soepele en harmonieuze beweging van een slinger te laten zien*), materieel. Wat voor altijd werkte en dingen hinderde (het is ondraaglijk) is nu, oh, erg, erg plezierig, erg plezierig. Maar daarboven (*gebaar boven het hoofd*), is "Dat" er; het wordt geweldig, weet je, vanuit het standpunt van actie, van perceptie.

Het is niet precies een verdooving, maar...

Je moet door de verkeerde deur gegaan zijn.

De verkeerde deur?

Ja (*glimlachend*), je hebt de verkeerde deur geopend.

Is misschien, wat je wil schrijven, erg menselijk? Ik bedoel, erg veel in het menselijke bewustzijn: de menselijke reacties, menselijke percepties. Omdat, wanneer dat het geval is... ik vind het zo nutteloos, futiel, oninteressant, absurd, en negenenegentig keer uit honderd onwaar, vals. Dus dan ben ik misschien verantwoordelijk! Ik vind het ziekmakend, weet je, nu, dat er een soort lieflijkheid is... een lieflijkheid... Het is niet slaperig, het heeft niets te maken met inertie; het is een soort... (*zelfde gebaar van een slinger*), het is als jezelf verder te laten stromen, maar op een lumineuze stroom. Dus, voor altijd sinds het er geweest is, alle menselijke verhalen, al hun verhalen op alle gebieden, van politiek tot artistieke creatie en dat alles, oh, ik vind het verschrikkelijk futiel --- en zo ridicuul geagiteerd.

Mijn idee (wanneer ik er een heb), en wat me door laat zetten met schrijven, is, dat alles, dat ik gezegd heb op een intellectuele manier, wat aantrekkelijk is voor mensen's intellectuele bewustzijn. Ik zou het op een diepere manier willen zeggen, wat een ritme is (mensen noemen het "dichtkunst," maar wat mij betreft, begrijp ik niets van

dichtkunst). Wat is zou willen, is een innerlijk ritme uitdrukken, een innerlijke laag van het wezen aanraken, dieper dan die dingen van het intellect. "Het Avontuur van Bewustzijn" appelleert aan mensen's intellectuele bewustzijn, het is om hen te laten begrijpen. Maar ik zou iets anders aan willen raken. Hetzelfde zeggen met een innerlijk ritme... beelden.

Misschien is het daarom. Misschien ben ik ook verantwoordelijk?

Dat klopt: Ik ben er niet in, ik ben er niet.

Je ben er niet, nee, omdat je bij mij bent! (*Moeder lacht*)

Juni 18, 1966

Waarom hebben de mensen dergelijke dingen als vaste talen gecreëerd?... Het is opzettelijk nauw en beperkt. En ik denk, dat dat in de mens de mogelijkheid van intuïtie vernietigd heeft, omdat...

Hij wordt gedwongen om zo nauw te worden om zichzelf begrepen te maken. Je voelt, dat je voor een genie zou kunnen zitten en geen middel hebben om te communiceren, behalve zo (*gebaar boven het hoofd van een communicatie op een hoger vlak*).

Zij vragen zich af, hoe te communiceren met andere zonnestelsels.... Maar juist onze manier van denken stamt af van onze vorm, het komt omdat we een-twee-drie-vier-vijf tellen met onze vingers, dus we zeggen een-twee-drie-vier-vijf. Anderen gebruiken woorden, maar als vijf objecten samengebracht worden, begrijpen zij het. Maar kunnen dolfijnen bijvoorbeeld tellen? Zij hebben geen handen, geen voeten --- (*lachend*) zij hebben alleen een-twee-drie-vier-vijf dolfijnen!

Het zou interessant zijn om te weten.

En niets staat ons toe om te veronderstellen, dat daarbuiten in die andere systemen, miljarden lichtjaren weg van ons, dat zij dezelfde vorm als wij zullen hebben of een analoge vorm. Zij zouden ballen kunnen zijn, zou zouden allerlei soorten dingen kunnen zijn.

Er is alleen een ding, EEN vibratie, die werkelijk universeel lijkt: de Vibratie van Liefde. Ik zeg niet zijn manifestatie, niets van dien aard! Maar er is iets, dat zuivere Liefde is. Dat lijkt me universeel te zijn.

Maar zou gauw als je het probeert uit te drukken, is het voorbij.

Moeten de vibraties van de wezens daarbuiten nogal identiek aan de onze zijn?

Ik weet het niet... Ik weet het niet.

Waarom zou de Heer zich moeten herhalen?

De vormen zijn verschillend natuurlijk, maar de vibraties?

Maar ik vertel je, dat alleen die Vibratie essentieel lijkt en oorspronkelijk genoeg om werkelijk universeel te zijn.

Die Vibratie, die zowel de behoefte is en de vreugde om te verenigen.

En diep erin is er een identiteit van vibratie --- de ERKENNING van een identiteit van vibratie.

Juni 25, 1966

Deze morgen tegen vijf kwam je en vertelde me veel dingen.

Oh, werkelijk!

Sliep je?

Ja, zeker.

Ik was wakker, en wandelde --- mijn japa-wandeling. Je kwam en sprak met me, je vroeg me zelfs (*lachend*), "Heeft u Sri Aurobindo deze nacht gezien?" Dus vertelde ik je allerlei dingen, maar ik vertelde je ook, "Nee, ik zal niets over hebben om je deze morgen te vertellen!" En hier ben ik, en vertel je alles. Niets sensationeels vannacht. Het was een nacht van grote rust. Dus dat kan ik je vertellen, dat is alles. Maar het was amusant, en ik zei, "Oh, je bent zo bewust, je komt en praat met me!" Maar toen was je niet bewust! Wat betekent, dat dit [Satprem's uiterlijke wezen] niet bewust is, maar het andere was: je kwam en praatte met me.

Ik ben helemaal niet bewust.

Dat is vreemd.

Soms zijn er, afhankelijk van de activiteiten, die men had, het soort leven, dat men geleefd heeft, tussenliggende delen (*Moeder tekent een*

nauwe strip), die onontwikkeld blijven, dus handelen ze als een soort opvulling: het bewustzijn gaat er niet door. Ik had er ook zo een; maar zo gauw als ik Théon ontmoette, vertelde hij me. Hij vertelde me, "Je... (*Moeder probeert te herinneren*) zenuw ondergraad" (denk ik), "tussen het vitale en het fysieke is niet ontwikkeld. Er is een opvulling, het bewustzijn gaat er niet door. Dus werkte ik gedurende zes of tien maanden zorgvuldig om het te ontwikkelen --- geen resultaat. Toen ging ik weg (misschien heb ik je het verhaal al verteld), ik ging weg naar het platteland. Op een dag lag ik uitgestrekt op het gras, en plotseling, prrt! kwam het van overal, het bewustzijn was ontwaakt. En de weg was inderdaad geblokkeerd: er waren veel dingen, die ik daardoor nooit ontvangen had. Maar het is een lang werk.

Wat zou ik daarvoor kunnen doen?

In die tijd zou ik je in detail geantwoord kunnen hebben; nu herinner ik met het niet exact. Maar het beste is, wanneer je naar bed gaat, een lichte concentratie met de wil om bewust te blijven. Gewoon dat. Een soort aspiratie om bewust te blijven.

Toch ga ik nooit hoe dan ook gewoon slapen, ik ga altijd slapen na een meditatie.

Ja, daarom kom je naar mij toe en zie ik je en dat alles. Maar dan ontbreekt dat: een kleine verbinding.

In die tijd, toen ik diep in occultisme was, had ik het je in detail kunnen vertellen, nu herinner ik het me niet. Maar ik weet (dat is een ding, dat ik weet): een aspiratie. Een aspiratie ernaar... Weet je, wanneer je op een precieze tijd wakker wil worden en je zegt tegen jezelf, "Ik wil wakker worden op zo en zo een tijd," werkt het erg goed, erg goed; wel, het is hetzelfde principe. In plaats van om een precieze tijd te vragen, vraag je om te herinneren, om bewust te blijven --- om te herinneren, wat er gebeurd is. Het kan handelen. En ik heb ook altijd gezegd om niet abrupt te ontwaken, dat is, niet uit zijn bed te springen, om gedurende een tijd stil te blijven. Het gebeurt me zelfs nu: wanneer ik wakker wordt en abrupt opsta, komt alleen na een tijd, wanneer ik mijn concentratie weer binnenga, de herinnering weer terugkomt.

Deze twee dingen zijn genoeg, zij zouden moeten volstaan.

* * *

(Spoedig naderhand, betreffende een Europese discipel, die vraagt om de Ashram's "huisjes industrie" te helpen. Dit fragment van de conversatie werd, ofschoon het nogal prozaïsch is, bewaard, omdat het nogal illustratief is.)

Deze huisjes industrie produceert dingen, die niet erg mooi zijn.... Dus zij zou willen weten, of u wil dat zij daar gaat werken of iets uit zichzelf doet. Ik voel, dat zij de capaciteit heeft van handwerk, die gebruikt zou kunnen worden

Pavitra las me haar brief voor. Ik antwoordde hem spontaan, "Oh, deze vrouw is te perfect voor me." Weet je, "Ik kan dit doen, ik kan dat doen, ik doe dit zo goed, ik doe dat zo goed...." Er waren pagina's ervan, mon petit! Dus aan het eind zei ik, "Zij is te perfect voor me."

Zij is waarschijnlijk vaardig.

Ja, en deze huisjes industrie heeft veel hulpbronnen, die nog niet volledig benut worden....

Ik ben er nooit bij betrokken geweest --- het heeft gedurende een lange tijd gefunctioneerd en zij hebben hun afschuwelijke dingen gedurende een lange tijd geproduceerd....

Ja.

En zij hebben nooit iets gezegd, omdat... we niet dezelfde taal spreken. Maar zou misschien G. [het hoofd van de huisjes industrie] blij zijn om haar te hebben?

Maar dat heeft uw goedkeuring nodig. Hoe zou zij G. moeten gaan zien? Zij zou een notitie van u nodig hebben of...

Oh, nee! Ik kan niets zeggen. G. moet degene zijn om het te vragen. Zij zou tegen G. haar wil om te helpen uit moeten drukken, en hij zou het spontaan moeten accepteren; anders zal het niet werken, mon petit! Ik zal een beleefde brief ontvangen voor een antwoord.

Dat is vreemd!

Nee, nee, zo is het, de mensheid is zo.

Wanneer zij daar naartoe gaat, wanneer zij interesse laat zien en een grote goede wil, dan zou het kunnen werken. Natuurlijk zal ik, wanneer G. vraagt, dat ik ermee instem, het hem zeker vertellen --- maar hij moet degene zijn, om het te vragen! (*Moeder lacht*)

Zij zou daar frisse lucht kunnen brengen...

Er moest enig reparatiewerk gedaan worden in hun huis --- zie liet de werkers zien, hoe zij het zouden moeten doen! De werkers prefereerden om ergens anders te gaan werken.

Zij hebben dat allemaal, allemaal: de arrogantie van de Europeaan, oh!... Omdat de Europeaan inderdaad gewend is om met Materie om te

gaan, dus heeft hij een zekere autoriteit over Materie. Dat is waar. Zij zijn bijvoorbeeld veel ordelijker (ik spreek op een algemene manier, er zijn overal uitzonderingen), zij hebben een zeker meesterschap over Materie, die hier niet bestaat, en daardoor voelen zij zich zo superieur, dat het afschuwelijk is.

Ik vind het in al diegenen, die komen en ik moet toegeven, dat ik krijg... Ik laat hen enige jaren rondscharrelen, totdat zij zich plotseling realiseren, dat zij met al hun superioriteit inferieur zijn. Dan --- dan kunnen we beginnen om met elkaar om te gaan!

Begrijp je?

Dat is waar.

* * *

*Dan pakt Moeder de vertaling
Op van "Savitri"*

Het geluid begeleidt me altijd....

Weet je, dat Sunil enige muziek gemaakt heeft voor *Savitri*, en hij gaat het voor me spelen vroeg in Juli. Ik denk niet, dat hij een publiek wil hebben, het is nogal privé, omdat het alleen in 1968 gespeeld moet worden --- in Februari '68 --- en hij zal me alleen een klein stuk laten zien om te zien of het okay is. Maar ik dacht, dat je geïnteresseerd zou zijn. Ik laat mijn ramen wijd open.

Ik vind, wat hij doet, erg leuk.

Oh, niet alleen eenmaal, maar vaak wordt, wanneer je naar zijn muziek luistert, onmiddellijk een deur geopend naar het gebied van universele harmonie, waar je de oorsprong van geluiden hoort, en met een buitengewone emotie en intensiteit, iets, dat je uit jezelf trekt (*gebaar van abrupte scheuring*). Het is de eerste keer, dat ik dit had, terwijl ik naar muziek luisterde --- ik heb het zelf, als ik alleen ben. Maar ik had het nooit, terwijl ik naar muziek luisterde, het is altijd iets, dat veel dichterbij de aarde is. Hier is het iets, dat erg hoog is, maar erg universeel, en met een enorm vermogen: een creatief vermogen. Wel, zijn muziek opent de deur.

Nu hebben enkele mensen deze muziek gehoord, en in Rusland, Frankrijk en ook in de USA, hebben zij gevraagd om permissie om het te kopiëren en het te verspreiden. En het vreemde is, dat deze mensen elkaar niet kennen, maar zij hebben allen dezelfde indruk gehad: muziek van morgen. Dus aan diegenen, die het gevraagd hebben, heb ik geantwoord, "Heb een beetje geduld, over twee jaar zullen we je een muzikaal monument geven." Het is veel beter om te beginnen met een hoofdwerk, omdat het onmiddellijk de positie geeft, anders zou je kunnen

denken, dat het voorbijgaande kleine aspiraties zijn --- niet dat: iets, dat je op het hoofd slaat en je ervoor laat buigen.

Ik lees de zinnen (in het Engels, natuurlijk), en daarmee doet hij de muziek. En de woorden zijn waarschijnlijk vermengd met de muziek, zoals hij het altijd doet. Maar dan is mijn lezen eenvoudig de helderst mogelijke uitspraak met het volledige begrip van wat gezegd is, en ZONDER EEN ENKELE INTONATIE. Ik denk, dat ik erin geslaagd ben, omdat bij een week's interval (ik lees het niet iedere dag), de klankkleur van de stem altijd hetzelfde is.

Maar alle muziek, die ik gewoonlijk aanbad, lijkt bleek voor me.

Is het niet! Het klinkt saai.

Ja het lijkt oppervlakkig.

Oppervlakkig, heel oppervlakkig. Al die dingen, die ik bewonderenswaardig vond, dat is voorbij.

Juni 29, 1966

Deze morgen kreeg ik een brief van een klein meisje, die me vroeg, "Wat is bewustzijn? Ik vroeg het aan mijn leraren, zij antwoordden me, dat het erg moeilijk uit te leggen was"! (*Moeder lacht*) Dus vraagt ze het aan mij. En omdat ze het aan me gevraagd heeft, heb ik ernaar gekeken. Hoe kunnen we het uitdrukken? Weet JIJ, hoe het uitgelegd kan worden? Omdat de woorden, die we gebruiken, zonder betekenis zijn.

Spontaan zou ik zeggen, dat het het vuur of de adem is, die de hele wereld draagt. Het is het vuur, dat alles levend maakt --- dat de borstkas laat ademen, dat de zee laat zwellen...

Dat is niet slecht!

Wat zou U zeggen?

Hier is, wat ik vond: het is de oorzaak van het bestaan --- de oorzaak en het effect tegelijkertijd. Maar dat is het niet.

Jouw uitleg is poëtischer, het is meer literair, maar ik ben niet zeker, dat het het is.

Het is de substantie van de wereld, die de wereld samenstelt,

Ja. Wanneer we zeggen, “Zonder bewustzijn is er geen wereld,” is het meer waar, maar het verklaart niet. Dat was mijn eerste antwoord, zonder bewustzijn, geen wereld, geen bestaan.

Het is de adem of de kracht, die de wereld draagt --- dat het laat zijn.

Dat is niet slecht, laten we het opschrijven!

Oh nee! U bent degene, die het moet vinden.

Ik moet dit kind beantwoorden.

Maar anders zijn we verloren in abstracties, dat is alles.

Ja, en met abstracties gebruik je woorden, die iets anders betekenen.

Maar hoe neemt U bewustzijn waar?

Zonder bewustzijn kan je niets voelen. Bewustzijn is inderdaad de basis van alle dingen.

(Moeder kijkt naar de kind's brief en geeft het aan Satprem)

“Lieve Moeder,
Ik zou willen weten: Wat is bewustzijn? Ik vroeg het aan de leraar, maar hij zei, ‘Het is erg moeilijk uit te leggen.’
Ik wil uw zegen, zodat ik mijn examens goed maak.
Neemt U mijn Pranams.⁴⁰

Uw kleine dochter.”

Zonder bewustzijn geen bestaan, dat is volmaakt waar, maar het verklaart niet, wat bewustzijn is. Maar je verklaring is poëtisch genoeg in ieder geval! In de voor Indiase filosofie plaatsen ze Bestaan voor Bewustzijn. Zij zeggen Sat-Chit-Ananda.⁴¹ Dus als we *Chit-Sat-Ananda* zeggen...! En het is niet waar.

Het is niet waar, de Rishi's spraken altijd over Vuur, “Agni,” dat de oorspronkelijke substantie is.

Maar is “vuur” bewustzijn?

Ja, het wordt bewustzijn --- het is bewustzijn. Het is bewustzijnskracht. De Rishi's zeiden, “Zelfs in de steen is hij er, zelfs in de wateren is hij er.”

---

⁴⁰ *Pranam*: begroeting, neerbuiging.

⁴¹ *Sat-Chit-Ananda*: bestaan-bewustzijn-gelukzaligheid.

Ja, toen ik de ervaring had van de pulsaties van Liefde, die de wereld creëert, kwamen de pulsaties eerst, en naderhand het bewustzijn

Dus zouden we het zo kunnen definiëren: wanneer de... de... (Ik weet nooit, welke naam ik moet gebruiken) bewust werd van Zichzelf, creëerde dat de wereld.

In de Upanishads zeggen ze, dat "tapas"⁴² de wereld creëerde.

Ja, *tapas* is Vermogen

Het is ook vuur.

Nee, *tapas* is Vermogen.

Chit-Tapas is hitte.

Ze zeggen, *Sat, Chit-Tapas, Ananda*. Zij plaatsen *Chit-Tapas* samen. Het is eerst *Chit*, dan *Tapas*. Het is het creatieve vermogen van het bewustzijn.

Maar Sri Aurobindo zei altijd "Bewustzijn-Kracht, " onlosmakelijk. We kunnen de een niet van de ander scheiden . Er is geen bewustzijn zonder kracht en geen kracht zonder bewustzijn --- het is Bewustzijn-Kracht. Dat is wat de wereld is.

Het is in iedere geval geen erg filosofische manier om het allemaal neer te zetten, het is erg kinderachtig, maar het is veel meer waar dan de metafysische uitspraken: Toen de Heer bewust werd van Zichzelf, creëerde dat de wereld.

Laten we dus je definitie opschrijven voor het kind.

Nee, eerst uw definitie, dat is het eerste stadium! Dan het tweede stadium, het menselijke.

(Moeder lacht en schrijft:)

"Toen de Heer bewust werd van zichzelf, creëerde dat de wereld."

Nu is het jouw beurt om te zeggen!

U moet het zeggen.

Nee, nee! Laat het me horen.

Ik weet het niet.... Bewustzijn is de adem of het vuur, dat alles draagt.

---

⁴² *Tapas*: energie of hitte, of ook de concentratie van het vermogen van bewustzijn.

Maar wanneer ik “vuur” zeg, zullen ze onmiddellijk zeggen, “Ah, dan is bewustzijn vuur!

De adem draagt alles, die laat alles ademen?

“Bewustzijn is de adem, die het leven van alles is.”

Nee...

“die alles levend maakt.”

Begrijp je, het gaat helemaal rond de School, van de ene klas naar de andere! (*Lachend*) Ik weet, wat er gaat gebeuren!

“Bewustzijn is de adem, die alles laat leven.”

Daar.

Zij is gelukkig, die kleine.

Kinderen zijn amusant!

* * *

(Spoedig daarna kijkt Moeder naar een stapel Engelse teksten, die vertaald moeten worden in het Frans.)

Het zou veel gemakkelijker zijn, wanneer deze dingen in grote karakters geschreven werden.... Het is jammer over mijn ogen. Ik verspil veel tijd, heel veel. Ik ben gedwongen om te vragen, of anders een vergrootglas te nemen. Wat ik gewoonlijk in drie minuten deed, kost me nu een half uur, Zo is het. Maar om mijn zicht te herstellen (dat zou mogelijk zijn, er is niets beschadigd, het is versleten), ik zou er veel tijd aan moeten besteden; het zou me veel tijd kosten in oefeningen, concentraties.... Ik heb de tijd niet.

Maar de promptheid van het bewustzijn, toen ik kon zien! ... Ik vind het niet met andere ogen. Dat was zo handig.

Hoe dan ook...

We moeten geduld hebben. Het heeft geen zin om te kreunen, ik moet er ofwel wat aan doen of er niet om geven! En ik heb de tijd niet om iets te doen --- ik wacht, tot mijn zicht me teruggeven wordt.

Juli

Juli 6, 1966

118 - De liefde voor eenzaamheid is een teken van de dispositie naar kennis; maar kennis wordt alleen verworven, wanneer we een gesetelde perceptie van eenzaamheid hebben in de menigte, in de strijd en in de markt.

119 --- Wanneer gij, wanneer gij grote acties doet en reusachtige resultaten beweegt, kan waarnemen, dat *gij* niets doet, weet dan, dat God Zijn zegel van uw oogleden verwijderd heeft.

120 --- Wanneer gij, wanneer gij alleen zit, stil en stemloos op een bergtop, de revoluties kan waarnemen, die gij uitvoert, dan hebt gij de goddelijke visie en zijt gij bevrijd van verschijningen.

121 --- De liefde voor nietsdoen is dwaasheid en de minachting voor nietsdoen is dwaasheid; er is geen nietsdoen. De steen, die inert op het zand ligt, die weggeschopt wordt in een ijdel moment, heeft zijn effect geproduceerd op de hemisferen.

Dat is interessant! Het is precies de ervaring, die ik de laatste paar dagen gehad heb, gisteren en de dag ervoor. Het besef van een onweerstaanbaar Vermogen, dat alles stuurde: de wereld, de dingen, mensen, alles, maar alles... zonder materieel te hoeven bewegen. En het besef, dat die materiele overactiviteit gewoon als schuim is, dat gevormd wordt door snelstromend water --- het schuim aan de oppervlakte --- maar eronder stroomt de Kracht in een al-kragtige stroom.

Er is niets anders te zeggen.

We komen altijd hierop terug: te weten is okay; te zeggen is goed; te doen is fijn; maar te zijn is het enige, dat vermogen heeft.

(stilte)

Die ervaring kwam in relatie met Auroville. Weet je, mensen worden rusteloos, omdat "dingen niet erg snel gaan"; toen had ik dat visioen van de goddelijke formatie, de goddelijke schepping, die eronder plaatsvond, al-krchtig, onweerstaanbaar, ongeacht dat hele externe kabaal.

Juli 9, 1966

V. stelde me een vraag over de Amerikanen en Vietnam, dus antwoordde ik hem (*Moeder kijkt erg geamuseerd en overhandigt de tekst van haar antwoord aan Satprem*):

Vraag

Zijn de aanwezigheid en interventie van de Amerikanen in Vietnam te rechtvaardigen?

Moeder's antwoord

Vanuit welk gezichtspunt stel je de vraag?

Wanneer het vanuit het politieke gezichtspunt is --- politiek is een volledige valsheid en ik ben er niet mee bezig.

Wanneer het vanuit het morele gezichtspunt is --- moraliteit is een schild, waarmee gewone mensen zwaaien om zichzelf te beschermen tegen de Waarheid.

Wanneer het vanuit het spirituele gezichtspunt is --- alleen de Goddelijke Wil is te rechtvaardigen en Het is, wat mensen bespotten en vervormen is al hun acties.

* * *

Een weinig later:

Er is een vraag, die ik zou willen stellen, in verbinding met het laatste aforisme.... U begon met te zeggen, dat ongeacht alle onnodige overactiviteit van mensen, er onder die grote stroom was van onweerstaanbaar Vermogen, dat dingen DEED, ondanks alles, ondanks mensen....

Dus, wat is je vraag?

Maar die grote stroom van Vermogen heeft instrumenten nodig om zichzelf uit te drukken, is het niet?

Een brein.

Maar niet alleen precies een brein. Dat Vermogen kan zich, zoals in het verleden, uitdrukken op een mentale of bovenmentale manier; het kan zichzelf vitaal uitdrukken door kracht; het kan zichzelf uitdrukken door spieren; maar hoe kan het zich zuiver, direct fysiek uitdrukken (omdat u vaak spreekt over een "materieel vermogen")? Wat is het verschil tussen de Actie boven en de ware Actie hier?

Iedere keer, dat ik bewust geweest ben van het Vermogen, is de ervaring overeenkomstig geweest. De Wil van boven wordt uitgedrukt door een vibratie, die zeker bekleed wordt in een vitaal vermogen, maar handelt in

een subtiel fysiek. Er is een perceptie van een zekere kwaliteit van vibratie, die moeilijk te beschrijven is, maar een besef geeft van iets, dat gestold is (niet opgebroken), iets, dat dichter voelt dan lucht, extreem homogeen, met een gouden lumineusiteit, een GEWELDIG vermogen van aandrijving, en dat een zekere wil uitdrukt --- het heeft niet de natuur van de menselijke wil, maar meer de natuur van visie dan die van het denken: het is als een visie, die zichzelf oplegt om gerealiseerd te worden, in een domein, dat erg dicht bij de materiele Materie is, maar onzichtbaar, behalve aan de innerlijke visie. En Dat, die Vibratie oefent een druk uit op mensen, op dingen, op omstandigheden, om hen te vormen naar zijn visie. En het is onweerstaanbaar. Zelfs de mensen, die het tegengestelde denken, die het tegengestelde willen, doen, wat gewild wordt zonder het te willen; zelfs dingen, die tegengesteld zijn juist in hun natuur, worden omgekeerd.

Voor nationale gebeurtenissen, relaties tussen naties, aardse omstandigheden, handelt het zo, constant, constant, als een GEWELDIG Vermogen. Dus dan, wanneer je zelf in een toestand van vereniging bent met de goddelijke Wil, zonder het denken en alle opvattingen en ideeën, die tussenbeide komen, volg je, zie je en weet je.

De weerstand van inertie in het bewustzijn en in de Materie zijn de reden, waarom die Actie, in plaats van direct te zijn en volmaakt harmonieus, verward wordt, vol van tegenstellingen, schokken en conflicten. In plaats van alles "normaal" uit te werken, ik zou zeggen, gladjes (zoals het zou moeten), veroorzaakt al de weerspannige, tegengestelde inertie dingen, om samen te botsen in een verwarde beweging met wanorde en destructie, die alleen noodzakelijk gemaakt werden door de weerstand, maar NIET onmisbaar waren: zij zouden er niet hoeven zijn --- zij hadden er niet hoeven zijn, om de waarheid te vertellen. Omdat die Wil, dat Vermogen een Vermogen is van perfecte harmonie, waarin ieder ding op zijn plaats is, en Het organiseert alles prachtig: Het komt als een absoluut lumineuze en perfecte organisatie, die je kan zien, wanneer je de visie hebt. Maar wanneer Het neerdaalt en neerdrukt op de Materie, begint alles te koken en tegen te werken.

Dus om de wanorde en verwarring en destructie toe te willen schrijven aan de goddelijke Actie en het goddelijke vermogen, is nog meer menselijke nonsens. Het is inertie (niet te spreken over slechte wil), inertie VEROORZAAKT de catastrofe. Niet, dat de catastrofe gewild is, of zelfs, dat het voorzien is: het wordt VEROORZAAKT door de weerstand.

Dan wordt hieraan de visie van de actie toegevoegd van de Genade, die komt en de resultaten verzacht, waar ook mogelijk, dat wil zeggen, waar het ook geaccepteerd wordt. En dat verklaart, dat de aspiratie, het geloof, het volledige vertrouwen van het menselijke, aardse element, een vermogen hebben van harmonisatie, omdat zij de Genade toestaan om te komen en de consequenties van blinde weerstand te herstellen.

Het is een heldere, erg heldere visie, helder zelfs in de details.

Wanneer men wilde, kon men voorspellen door te vertellen, wat men ziet. Maar er is een soort supercompassie, die die profetie voorkomt, omdat het Woord van Waarheid een vermogen van manifestatie heeft, en om het resultaat van weerstand uitdrukken, zou die toestand concreter maken en zou de actie van de Genade verminderen. Daarom kan men, zelfs wanneer men ziet, niet spreken, men MOET NIET spreken.

Maar Sri Aurobindo bedoelde zeker, dat dit Vermogen of deze Kracht alles doet --- alles. Wanneer je Het ziet of Er een mee bent, weet je tegelijkertijd, en weet je, dat Dat het enige is, dat werkelijk handelt en schept; de rest is het resultaat van het gebied van de wereld of de materie of de substantie, waarin Het handelt --- het is het resultaat van weerstand, maar het is niet de Actie. En met Dat verenigen, betekent verenigen met de Actie; verenigen met wat beneden is, betekent, dat je verenigt met de weerstand.

Dus dan stellen zij zich voor, omdat zij wiebelen, verroeren, zich reppen, dit of dat willen doen, plannen maken... dat zij iets doen (!) --- zij bieden alleen weerstand.

Later, een weinig later, zal ik in staat zijn om voorbeelden te geven voor erg kleine dingen, die laten zien, hoe de Kracht handelt, en wat tussenbeide komt en erin vermengd wordt, of wat gedreven wordt door die Kracht, maar zijn beweging verstoort en het resultaat, dat wil zeggen, de fysieke verschijning, zoals we het zien. Zelfs een voorbeeld voor erg kleine dingen zonder enig wereldbelang, geeft een heldere notie van de manier, waarin alles gebeurt en hier vervormd wordt,

Voor alles, alles, de hele tijd, de hele tijd is dat, hoe het is. En wanneer je de yoga van de cellen doet, realiseer je je, dat het hetzelfde is: er is een actie van de Kracht, en dan... (*Moeder lacht*), wat het lichaam doet met die Actie!

(*stilte*)

Er komt onmiddellijk het hoe en waarom. Maar dat behoort tot de werkelijkheid van mentale nieuwsgierigheid, omdat het belangrijke feit is om een stop te zetten op de weerstand. Dat is het belangrijke, een stop zetten op de weerstand, zodat het universum kan worden, wat het moet zijn: de uitdrukking van een harmonieus, lumineus, wonderbaarlijk vermogen, onvergelijkbaar mooi. Naderhand zal, wanneer de weerstand opgehouden is, wanneer we uit nieuwsgierigheid willen weten, wat er gebeurd is... het niet langer uitmaken. Maar juist nu zoekt het niet naar het waarom, dat we in staat om de remedie voort te brengen: het is door de ware positie innemen. Dat is het enige, dat belangrijk is.

Een stop zetten op de weerstand door volledige overgave, volledige zelf-gave, in alle cellen, wanneer men het kan doen.

Zij beginnen die intense vreugde te hebben van alleen te zijn door de Heer, voor de Heer, in de Heer....

Wanneer dat overal tot stand gebracht is, zal het fijn zijn.

Juli 23, 1966

...We ontvangen nog een aantal brieven door het artikel in Planète, of van mensen, die je boek gelezen hebben. En er zijn veel van hen, die hier willen komen! Dat is serieuzer!... Maar we moeten hen hoe dan ook literatuur sturen. We vertellen de meeste van hen, dat zij zich moeten voorbereiden. En ik dirigeer een groot aantal naar Auroville; misschien is dat de essentiële raison d'être van Auroville....

Juli 27, 1966

Vandaag is de verjaardag van Jyotin, de tuinman. Hij bracht me dit, kijk!...
(*Moeder geeft een dubbele paarse lotus*) Het is mooi.

De dag, dat mensen zo zullen zijn...

Daar, precies! Precies, wat ik dacht. Wanneer je dit ziet, voel je je zwakte.
(*Moeder kijkt weer naar de bloem*) Het is prachtig, is het niet?

De mens is niet werkelijk een *verbetering!*... Hij is vol misères en lelijke dingen, terwijl het zo eenvoudig is, zo spontaan.

Ja, enkele dagen geleden werd het bewustzijn aangevallen. Dat alles is kleinzielig, gemeen, lelijk, oh... arm, hulpeloos, dat alles --- het was zo'n lawine!... Dit arme lichaam, het schreeuwde over haar onvermogen om iets uit te drukken, dat superieur is. En toen was het antwoord erg eenvoudig --- het was erg helder, erg sterk --- en de ervaring kwam: de enige oplossing --- *de enige weg uit* de moeilijkheid is goddelijke Liefde WORDEN. En de ervaring was er tegelijkertijd gedurende enkele momenten (het duurde lang genoeg, misschien meer dan een half uur). Dan begrijp je, dat alles, waar je doorheen moet gaan, al deze beproevingen, al dit lijden, al deze misères, niets is in vergelijking met de

ervaring van wat er zal zijn (en wat het is). Maar we zijn nog niet in staat, wat betekent, dat de cellen de sterkte nog niet hebben. Zij beginnen de capaciteit te hebben om te zijn, maar niet de sterkte om Dat te houden --- "Dat" kan nog niet blijven.

En Dat heeft een dergelijk buitengewoon vermogen om te transformeren, wat is. Al onze noties (en dit was zichtbaar geworden), onze noties van een wonder, van een wonderbaarlijke verandering, alle verhalen van wonderen, die verteld zijn, alles ervan wordt een kinder's geklets --- het is niets! Niets. Alles, dat we proberen te hebben, alles, dat we aspireren te hebben, dat alles... is kinderachtig.

Het was alleen helder, dat dit nog niet klaar is.

En het was zo buitengewoon, dat de cellen voelden, dat zij niet konden doorleven zonder... zonder Dat. Dat was de indruk: Dat, of anders oplossing. En wanneer Dat weggegaan is... Het ging niet per ongeluk weg, maar opzettelijk, en met heldere notie: "Nu geen ophef, je moet je voorbereiden om Dat te laten blijven." En het was zo categorisch (*gebaar als een Bevel van boven*), dat er geen argumentering was. Als Dat wegging, was er een soort verstikking. Toen kwam het Bevel, met de rigiditeit van een muur: "Geen ophef, je moet jezelf voorbereiden."

Dan keer je terug naar je zinnen, en lijkt alles zo... oh!

Er is de zekerheid, de zekerheid, gebaseerd op ervaring --- dat wanneer Dat er is, het zal... zijn. Of eerder, terwijl Dat hier is (omdat het hier een tijdje was), zijn alle prachten, die je ervaart door te rijzen, uit te gaan, het lichaam verlaten, niets. Het is niets, het heeft die concrete werkelijkheid niet. Wanneer je de ervaringen boven hebt, je boven leeft en alles flauw wordt en waardeloos in vergelijking, maar zelfs dat lijkt vaag in vergelijking met HIER. Dit is waarlijk, waarom de wereld gecreëerd was: het is om aan dat essentiële Bewustzijn iets toe te voegen, dat zo concreet en zo solide is, zo werkelijk, en met zo'n enorm vermogen!

Alleen voor het lichaamsbewustzijn lijkt het lang. Boven is er natuurlijk een glimlach, maar voor het lichaam... En vreemd genoeg is er in het lichaam niet die vreugde van herinnering van de ervaring. Je hebt de vreugde van de herinnering van de ervaringen boven, maar hier is het niet zo! Dat is het niet. Het lichaam zou kunnen zeggen, "Het heeft geen nut voor me om te herinneren: ik wil het hebben." Omdat waar ook het denkvermogen binnenkomt, de herinnering betoverend is, maar hier is het niet zo. Het is niet zo: integendeel, het intensificeert de behoefte om te zijn, de aspiratie, de behoefte. En het leven ziet eruit als iets, dat zo stupide, vals, kunstmatig, betekenisloos is, zonder... "Wat is al die nonsens, waar we constant in leven!" En toch, wanneer Dat er was, werd niets vernietigd, alles bleef, maar het was helemaal niets anders.

Later... (*Moeder lijkt bijna iets te zeggen, dan stopt zij zichzelf*)... later.

Nee, het liet me iets begrijpen, maar het is iets, dat erg (hoe zal ik het stellen?), erg innig is... Toen Sri Aurobindo wegging, wist ik, dat ik de verbinding moest doorsnijden met het psychische wezen, anders zou ik met hem weggegaan zijn; en omdat ik hem beloofd had, dat ik zou blijven en het werk doen, moest ik dat doen: ik sloot letterlijk de deur naar het psychische en zei, "Op dit moment bestaat dit niet meer." Het bleef zo gedurende tien jaar. Na tien jaar begon het langzaam, langzaam weer te openen --- het was beangstigend. Maar ik was klaar. Het begon weer te openen. Maar toen verraste die ervaring me, toen ik het had; ik vroeg me af, waarom het zo geweest was, waarom ik dat bevel ontvangen had en het moest doen. En toen er in het lichaam die identificatie was met goddelijke Liefde [enkele dagen geleden], na dat weggegaan was, de cellen geordend werden om een overeenkomstig fenomeen te ondergaan [aan wat gebeurde na Sri Aurobindo's vertrek]. En ik begreep, waarom de hele materiele wereld gesloten is: het is om het toe te staan om te bestaan ZONDER de ervaring [van goddelijke Liefde]. Natuurlijk had ik begrepen, waarom ik mijn psychische moest afsluiten, omdat... omdat het waarlijk onmogelijk was, ik kon uitwendig niet doorgaan met bestaan zonder Sri Aurobindo's tegenwoordigheid. Wel dan, de cellen hebben begrepen, dat zij moeten doorgaan met bestaan en hun leven te leven zonder de aanwezigheid van goddelijke Liefde. En zo vond het plaats in de wereld: het was een noodzakelijk fenomeen voor de formatie en ontwikkeling van de materiele wereld.

Maar we komen misschien naderbij... We naderen de tijd, dat het toegestaan zal worden om weer te openen.

(stilte)

Herinner je, ik weet niet, of het in een brief was of een artikel, Sri Aurobindo sprak over de manifestatie van goddelijke Liefde; hij zei, "Waarheid moet eerst tot stand gebracht worden, anders zullen er catastrofes zijn...." Ik begrijp dat erg goed.

Maar het duurde een lange tijd om te komen! *(Moeder lacht)*

Boven is niets lang. Maar hoe dan ook, hier worden we geordend om te bestaan en te verwerven.

Het is ook bij deze gelegenheid, dat ik een antwoord had betreffende de dood. Er werd mij verteld, "Maar zij willen allen sterven! Omdat zij de moed niet hebben om te zijn, voordat Dat gemanifesteerd is." En ik zag --- ik zag duidelijk, dat het zo was.

Het vermogen van de Dood is, dat zij allen willen sterven! Niet zo in hun actieve denken, maar in lichaam's diepe gevoel, omdat het niet de moed had om zonder Dat te zijn --- het neemt grote moed.

Dus zij begonnen met een volledige onwetendheid en algemene stupiditeit, deel te nemen in alles, dat dit leven uitwendig is (alsof het iets

wonderbaarlijks was!). Maar zo gauw als zij een beetje wijzer beginnen te worden, stopt het wonderbaarlijk te zijn. Het is als wat ik zei over deze bloem [de lotus]: wanneer je weet, hoe je moet kijken naar een bloem, naar de zo spontane en, oh, ongecompliceerde uitdrukking van deze wonderbaarlijke Liefde, dan begrijp je, hoe lang de weg is --- al deze gehechtheden, al dit belang, dat we geven aan waardeloze dingen, terwijl er een spontane en natuurlijke schoonheid zou moeten zijn.

Wanneer de wereld het te spoedig begreep, zou niemand in feite willen blijven! Dat is het punt.

Ja, exact! Dat is het punt.

Wanneer zij het te spoedig weten, wanneer zij in staat waren om de tegenstelling te zien tussen wat is en wat er moet zijn, dan zouden zij de moed niet hebben. Men moet... men moet waarlijk heroïsch zijn --- heroïsch. Ik verzeker je, ik zie deze cellen, zij zijn heroïsch --- heroïsch. Wat hen betreft, zij "weten" niet op de mentale manier: het is alleen adoratie, die hen redt. Dat is, "Wat U wil, Heer, wat U wil, wat U wil... ," met de eenvoud van een kind's vindingrijke hart: "Wat U wil, wat U wil, wat U wil... alleen wat U wil en niets dan wat U wil bestaat." Dan is het okay. Maar zonder dat is het onmogelijk. Het is niet mogelijk om te weten, wat zij weten en door te gaan met te zijn, wanneer Dat er niet is. Weet je, het gevoel is, "Tot Uw dienst, wat U wil, wat U wil,, wat ook, dat U wil... ," zonder discussie, zonder iets, zonder zelfs een gewaarwording, niets: "Wat U wil, wat U wil..."

Dit is de enige sterkte, er is geen andere.

Wel, sommigen moeten het doen, is het niet! Anders zou het nooit gedaan worden.

En op dat moment⁴³ (het was nogal een moeilijk moment), er was zelfs in het bewustzijn... het was als een zwaard van wit licht, dat niets kan laten wankelen en de cellen de gewaarwording geven, "Wat! Maar je zou in een extase moeten zijn van vreugde, nu dat je weet, wat er zal zijn" --- wat er IS, in principe.

Maar het heeft een soort onthechting veroorzaakt, de buitenkant, alsof het leven niet helemaal werkelijk was --- toch werkelijk tegelijkertijd, maar de Werkelijkheid is er niet.... Er is een besef van de Aanwezigheid; dat is constant. En dat is iets goeds om mee te beginnen, het geeft sterk tegenwicht aan het besef en perceptie van alle Vervorming. Er is zelfs een hardnekkigheid vanuit deze Aanwezigheid om Dat alleen te laten bestaan en om in toenemende mate de werkelijkheid van de perceptie van wat niet moet zijn te reduceren. Er zal een grote sterkte zijn in het wezen, wanneer de perceptie van wat niet moet zijn gedimd moet zijn, uitgewist als iets, dat ver weg is en niet bestaand.

---

⁴³ Toen de ervaring van goddelijke Liefde het lichaam verliet.

Dat wordt voorbereid.

Wat het werk een beetje gecompliceerder maakt, is, dat het niet gelimiteerd is tot dit (*Moeder's lichaam*), het is alles, alles om ons heen... en tot op een nogal aanzienlijke afstand. Omdat het contact in het denken bijna volmaakt tot stand gebracht is: het is onmogelijk voor iemand om te denken [over Moeder] zonder dat er een antwoord is in het bewustzijn --- een antwoord, een perceptie. Dus stel voor wat het is... Het is eerder onmetelijk en nogal gecompliceerd.

En er zijn soorten sporten of stadia --- stadia in het antwoord van het bewustzijn; sporten en stadia, volgens de graad van ontwikkeling en bewustzijn. Het zorgt voor, oh, geen immens grote, maar toch een vrij uitgebreide wereld. In deze perceptie is de aarde niet erg groot.

En er is een precisie in details voor kleine dingen, zoals wat doorgaat in een individu's bewustzijn, bijvoorbeeld, of de respons op zekere gebeurtenissen. Het is erg, erg precies. Maar er is altijd een ban op dingen zeggen, om zo hen geen vermogen van concretisering te geven. Maar het werk wordt zo gedaan, op alle vlakken; op alle vlakken (er zijn zelfs vlakken beneden de voeten), constant, constant, zonder stop, nacht en dag.

* * *

Een weinig later:

We ontvangen nog steeds stapels. Veel mensen willen komen en stellen vragen. Er zal een verplettering van mensen zijn --- sommigen arrangeren vliegtuigen! Dus zei ik gisteren, "We zullen een directe jaarlijkse vlucht hebben: Parijs-Auroville!" En ze gaan een vliegveld voorbereiden. We zijn al in onderhandelingen met de regering voor het land: het is enorm, we zouden vier of vijf vliegvelden kunnen maken! Er zal een landingsgebied zijn in Auroville: Parijs-Auroville! (*Moeder kijkt erg geamuseerd.*)

Het lijkt, dat er in 1972 een nieuw vliegtuig zal zijn, dat zal vliegen van Parijs naar India (Parijs-Auroville!) in vier uur. Wat betekent, dat als zij Parijs verlaten in de avond, zij hier zullen aankomen bij de dageraad (je weet, dat er enige tijd verloren is, terwijl men hier komt). En wanneer zij hier in de middag weggaan, zullen zij Parijs bereiken om 10 uur in de morgen --- twee uur voordat zij weggingen.

Zij zullen uiteindelijk zo snel gaan, dat zij aan zullen komen op de dag, voordat zij weggingen.

Vier uur is snel.

Het zal heel nuttig zijn!... Ik ben regressief, weet je. Wat is het nut om zo snel te gaan!

Het is interessant.

Denkt u werkelijk, dat het enig nut heeft?

(Moeder lacht... stilte) Er gebeuren enige vreemde dingen. Maar ik zal over hen spreken, wanneer ik mijn observaties gecompleteerd heb.

Nog een jaar of twee, en er zal iets te zeggen zijn.

Juli 30, 1966

Ik denk, dat er een poging gaande is om me te onderwijzen (dat is, om me te laten leren), waarom men sterft.

Er zijn veel manieren van sterven, afhankelijk van de verscheidene vlakken van bewustzijn, en er zijn veel oorzaken (*gebaar van gradatie*), maar in ieder domein is er, als het ware, een essentiële oorzaak, die de dood tegelijkertijd noodzakelijk, onmisbaar en onvermijdelijk maakt. En dan lijkt je, fysiek, dat is materieel in de lichaam's cellen, ... te zijn (*Moeder maakt een gebaar langs een raaklijn*), je bent net op de grenslijn, op de rand van het geheim vinden van het waarom er een ophouden is, waarom oplossing noodzakelijk gemaakt is door het onvermogen om de beweging van transformatie te volgen.

Het kwam in het kielzog van een zuiver fysieke aanval of extreem pijnlijke bevestiging, gedurende welke ik bijna een openbaring had van waarom de cellen ophouden om georganiseerd te zijn. Het is redelijk recent, omdat het gisteren was, en het moet inzinken, voordat het uitgedrukt kan worden. Maar ik had een sterke indruk, dat ik op de rand was van een allerhoogste geheim van fysieke oplossing.

Wanneer het wordt (ik weet niet, hoeveel ervaringen het nodig zal hebben om heel helder te zijn), maar wanneer het heel helder wordt, dan...

Ik denk, dat het gemaakt is om dit te leren.

Het is een gevaarlijk spel!

Ja... Alleen wat moet gebeuren, kan gebeuren, natuurlijk. Het is voor mij om het vol te houden, dat is alles!

En wanneer ik het niet volhoud, betekent het, dat ik niet in staat ben om het werk te doen; wanneer ik niet in staat ben om het te doen, brengt dat een einde aan de hele affaire.

Alleen, wat moet gebeuren, gebeurt zonder twijfel.

Nee, nee, de overtuiging wordt absoluut, dat je alleen kan sterven, wanneer je moet sterven. Men sterft nooit per ongeluk.

Nooit?

Nooit (*Moeder neemt een categorische toon van stem*), NOOIT.

Er gebeurt nooit een ongeluk.

Wat mensen “ongeluk,” noemen, nooit. Het kan de verschijning hebben van een ongeluk, maar het is alleen een verschijning.

Augustus

Augustus 3, 1966

Is er iets nieuws?

Er was iets, dat je zou kunnen interesseren (*Moeder zoekt een stuk papier*).

Wat me interesseert, is wat u doet.

Wat ik...?

Wat u doet?

Ik doe ontdekkingen, mon petit.

Wanneer het denkvermogen actief is, of eerder, zo lang als het denkvermogen actief is, wanneer je je leven toegewijd hebt en volledig overtuigd bent, dat het je enige raison d'être, neig je om voor te stellen, dat wanneer je voor het Goddelijke werkt, het hele wezen deelneemt, en wanneer je aspireert om vooruit te gaan, het hele wezen deelneemt. Je ben tevreden, als alle contradicties verdwenen zijn, ofwel in het vitale of in het denkvermogen en als alles eenmaal in overeenstemming en harmonieus is. Je denkt, dat je een victorie gewonnen hebt. Maar dan, nu... nu dat het de cellen van het lichaam zijn, die willen en aspireren, zijn zij gedwongen om op te merken, dat lijden, moeilijkheid, oppositie, complicatie, dat alles er alleen is om hen heel, compleet, totaal en CONSTANT te maken in hun aspiratie.

Het is extreem interessant, werkelijk erg interessant.

Ik vertelde je de laatste keer over die momenten, die ik had, die werkelijk momenten waren van realisatie [van goddelijke Liefde]; toen zag ik duidelijk, dat het wegging, omdat "het" niet kon blijven en ik wilde onmiddellijk weten, waarom het niet kon blijven. Om alleen te zeggen, "Dingen zijn niet klaar... dingen zijn niet klaar," is heel betekenisloos. Toen observeerden de cellen zelf een soort van... het is iets tussen verdoving, slaperigheid, gevoelloosheid en onverschilligheid; en die toestand wordt foutief genomen voor vrede, kalmte en aanvaarding, maar het is werkelijk... het is werkelijk een vorm van *tamas*.⁴⁴ En dat is de reden, dat het kan duren voor wat voor ons bewustzijn bijna een eeuwigheid is. En er was, vertelde ik je, een ervaring [een pijnlijke aanval]; het gebeurde weer in een andere vorm (het gebeurt nooit weer in dezelfde vorm), in een andere vorm, en toen merkten de cellen op, dat dat soort intensiteit, van vurigheid van wil greep op hen krijgt, dat iets concreets in de zelf-gave, in de *overgave*, niet bestaat, wanneer alles goed is (wat mensen als gewoonte

---

⁴⁴ *Tamas*: inertie.

hebben om te roepen “alles is fijn,” wat betekent, dat je je lichaam niet voelt, er is geen moeilijkheid is en dingen gaan gewoonlijk hun gang).

Het was bijna een teleurstelling voor deze cellen, die dachten, dat zij erg vurig waren (!) en hadden moeten realiseren, dat die halve slaperigheid helemaal verantwoordelijk was voor alles, dat gewoonlijk “ziekten” genoemd werd --- maar ik geloof niet meer in “ziekten”. Ik geloof steeds minder in hen. Alles, dat komt, is een bijzondere vorm van wanorde, weerstand, onbegrip of onvermogen --- het behoort allemaal bij het domein van weerstand. En er is niet werkelijk een opzettelijke weerstand [in Moeder's cellen], ik bedoel, wat conventioneel slechte wil genoemd wordt (ik hoop, dat het waar is! Wanneer er iets is, zijn zij er nog niet gewaar van geworden), maar deze dingen komen als levendige indicaties van verschillende punten; van werk of weerstand in Moeder's lichaam], dus het resulteert in wat pijnen genoemd wordt, of een besef van wanorde, of van ongemak. (Een ongemak, dat wil zeggen, een besef van wanorde of disharmonie, is veel moeilijker te dragen dan een scherpe pijn, veel moeilijker; het is als iets, dat begint te schuren en vast gaat zitten en kan niet terug op zijn plaats gaan.) Dat alles is in het gewone bewustzijn of het gewone menselijke zicht, wat mensen “ziekte” noemen.

Er blijft alleen het fenomeen van besmetting (besmetting van virussen en ziektekiemen), maar daar laat ervaring zien, dat fenomenen van psychologische wanorde --- alle psychologische wanordes --- van dezelfde natuur, volgens de ervaring, lijken te zijn als de besmetting van een besmettelijke ziekte en van alle virussen en ziektekiemen (zoals de plaag, cholera, enzovoort). Er zijn psychologische besmettingen van psychologische toestanden: toestanden van opstand of geweld, van boosheid EN DEPRESSIE, zijn op dezelfde manier besmettelijk, het is een overeenkomstig fenomeen. Daarom kan het, omdat het een overeenkomstig fenomeen is, beheerst worden. Het is eenvoudig een kwestie van woorden: we noemen het “ziekten” (maar deze [psychologische besmettingen] kunnen ook ziekten genoemd worden) of we kunnen hen iedere naam geven, die we willen, het is een kwestie van woorden, dat is alles. Maar het komt overeen, het is hetzelfde: het is een opening naar wanorde of een opening naar opstand. We kunnen het noemen, wat we willen. Het is alleen een verschillend gebied van vibraties. Maar het karakter is identiek.

En dan, wat maak ik een ontdekkingen! Buitengewone ontdekkingen: hoe ontdekkingen altijd een voorkant en achterkant hebben. Bijvoorbeeld de kalmte van een visioen, dat uitgestrekt genoeg is om niet verstoord te worden door kleine oneindig kleine punten en is (ik ging bijna zeggen “lijkt te zijn,” maar het lijkt niet te zijn: het IS) het resultaat van een groei van bewustzijn en van een identificatie met de hogere regionen, en tegelijkertijd die klaarblijkelijke ongevoeligheid, dat op de ontkenning lijkt van goddelijke compassie; er komt een punt, waarop je beide ziet als waar geworden en in staat te zijn om niet gelijktijdig te bestaan, maar als EEN iets. Zo recent als de dag voor gisteren had ik een perfect concrete ervaring van een extreem intense golf van goddelijke Compassie [in het

gezicht van een van die “psychologische besmettingen”], en ik had de gelegenheid om te observeren, hoe het, wanneer deze Compassie toegestaan wordt om te manifesteren op een zeker vlak, een emotie wordt, die de onbeweeglijke kalmte zou kunnen verstoren of verontrusten; maar wanneer het manifesteert in zijn essentiële waarheid, behoudt het al zijn vermogen van actie, van effectieve hulp, en het verandert op geen enkele manier de onbeweeglijke kalmte van de eeuwige visie.

Al deze zijn ervaringen van nuances (of nuances van ervaringen, ik weet niet, hoe het neer te zetten), die alleen concreet en noodzakelijk worden in het fysieke bewustzijn. En dan resulteert het in een perfectie van realisatie --- een perfectie in het kleinste's detail --- die geen van die realisaties hebben in de hogere werkelijkheden. Ik leer, wat de fysieke realisatie bijdraagt in termen van concreetheid, nauwkeurigheid en perfectie in de Realisatie; en hoe al deze ervaring onderling doordringen, met elkaar combineren, elkaar aanvullen --- het is prachtig.

Tegelijkertijd leer ik beetje bij beetje van demonstratie het ware gebruik, dat gemaakt moet worden van mentale activiteit. Zijn doeleinde is gemakkelijk te begrijpen: het is gebruikt om op te voeden, ontwaken, enzovoort; maar het is niet iets, dat nadat het zijn plicht gedaan heeft en zijn doeleinde vervuld heeft, zal verdwijnen. Het zal op zijn eigen manier gebruikt worden, maar op zijn ware manier en ware plaats. En het wordt wonderbaarlijk interessant.... Het idee, bijvoorbeeld, dat je bent, wat je denkt, dat je kennis je kracht is, wel, het lijkt een noodzaak van transitie te zijn, van de overgang van de ene toestand van bewustzijn naar een andere, maar het is niet, zoals ik zei, iets, dat zal verdwijnen, wanneer iets anders bereikt wordt: het zal gebruikt worden, maar op zijn eigen plaats. Omdat het denkvermogen, wanneer je vereniging ervaart, onnodig lijkt; het directe contact, de directe actie, doen daarzonder. Maar op zijn ware plaats, terwijl het handelt op de ware manier, vasthoudt aan zijn plaats (een plaats, niet van noodzakelijkheid of zelfs nuttigheid, maar van verfijning in actie), wordt het heel interessant. Wanneer je het Geheel ziet als een groeiend zelf-gewaarszijn, verrijkt het denkvermogen --- het verrijkt het Geheel. En wanneer ieder ding op zijn eigen plaats is, wordt alles zo harmonieus en eenvoudig, maar met een dergelijke volle en complete en perfecte eenvoud, dat alles wordt gebruikt.

En met dit alles is er (het lijkt bijna de sleutel van het probleem te zijn, voor het begrip), er is een speciale concentratie op het waarom, het hoe van de dood.... Jaren en jaren geleden, toen Sri Aurobindo nog hier was, kwam er op een dag een soort oogverblindende, heerszuchtige openbaring: “Met sterft alleen, wanneer men verkiest om te sterven.” Ik verteld het aan Sri Aurobindo, “Dit zag ik en WIST ik.” Hij zei tegen mij, “Het is waar.” Toen vroeg ik hem, “Altijd, in ieder geval?” Hij zei, “Altijd.” Men is alleen niet bewust, menselijke wezens zijn niet bewust, maar dat is, hoe het is. Maar nu begin ik het te begrijpen! Er worden enige ervaringen, enige voorbeelden gegeven in de details van de lichaam's innerlijke vibraties, en ik zie, dat er een keuze is, een algemeen onbewuste keuze, maar die in enkele individuen bewust kan zijn. Ik spreek niet over

sentimentele gevallen, ik spreek over het lichaam, de cellen accepteren desintegratie. Er is een dergelijke wil (*Moeder verheft een vinger omhoog*) of een dergelijke wil (*Moeder verlaagt haar vingers*). De oorsprong van die wil ligt in de waarheid van het wezen, maar het lijkt (en dat is iets wonderbaarlijks), het lijkt, dat de uiteindelijke beslissing aan de keuze van de cellen zelf overgelaten wordt.

Ik refereer helemaal niet naar de fysieke, vitale, psychische bewustzijn, geen van die: ik refereer naar het bewustzijn van de cellen.

Zo is het huidige moment: de wil zou zo kunnen zijn (*Moeder verheft een vinger omhoog*), of het zou zo kunnen zijn (*vinger naar beneden*). Zo, het betekent oplossing: zo betekent het voortzetting en vooruitgang --- voortzetting met de noodzaak van vooruitgang. Er is iets, dat het bewustzijn is van de cellen (een bewustzijn, dat observeert, en dat, wanneer het ontwaakt is, een wonderbaarlijke getuige is) en dat bewustzijn is hetgeen, dat zo gaat (*hetzelfde gebaar*) of zo. Dat wordt uitgedrukt door een wil om vol te houden of te duren, of door een behoefte voor de vernietiging van rust. En wanneer deze cellen dan vol licht zijn --- dat gouden licht, die pracht van goddelijke Liefde --- dan is er een soort dorst, een behoefte om deel te nemen in Dat, dat alles wegneemt, dat moeilijk is of kan zijn in het uithoudingsvermogen: dat verdwijnt, het wordt een glorie. Dan...

Dat wordt geleerd.

(*stilte*)

Maar om in staat te zijn om te observeren (dit is iets, dat uitgewerkt wordt op een parallelle lijn), exact te observeren, wat er gaande is in deze cellulaire werkelijkheid, moet men volmaakt vrij zijn van een afhankelijkheid van andere menselijke wezen's invloed. En dit is extreem moeilijk, door die gewoonte van vermenging.... Het is de gevoeligheid van de cellen, die moeilijkheid hebben. Dus moet er constant zorg gedragen worden om al die gevoeligheid alleen vast te maken aan de aspiratie voor de Allerhoogste; dat is de enige weg, de oplossing. Je moet dat constant doen, iedere keer, dat je de invloed van ander's contact voelt. Om in het gewone leven af te komen van invloeden, snijdt je het contact af; wel, die beweging van terugtrekking, terugslag, isolatie, al die psychologische bewegingen (door materiele isolatie in het fysieke, in het vitale, in de psyche, in het denkvermogen, overal, bestaat het altijd in zichzelf afsnijden, in zichzelf scheiden), dat alles is vals, het is tegengesteld aan de waarheid. De waarheid is om ... (*uitgespreid gebaar*) om de vereniging te voelen. En toch moet er voor het cellulaire werk van cellulaire transformatie een isolatie bereikt worden, die geen contradictie is van essentiële eenheid. En dat is een beetje moeilijk; het levert een heel delicaat, heel nauwgezet, heel microscopisch werk op, wat de zaken enigszins compliceert. Maar het is mogelijk, bijvoorbeeld, om iemand aan te raken, iemand's hand te nemen en om alleen vereniging te verwerven in de diepere waarheid, terwijl er uitwendig alleen een samenbrengen van cellen is.

Het werk is erg intensief, inderdaad erg intensief.

Augustus 6, 1966

V. gaat naar Calcutta "om werktuigbouwkunde" te leren.⁴⁵

Hebt u daarmee ingestemd?

Mijn eerste reactie was om het stupide te vinden. Maar hij schreef me weer om me te vertellen, dat mensen bij de workshop erg enthousiast waren en dat hij erg aangemoedigd werd om het te doen en dat hij heel gelukkig was en dat het een gelegenheid voor hem was om alles te leren, dat hij niet wist, enzovoort. Het was pagina's lang. Dus schreef ik hem, "Je zal naar Calcutta gaan."

Weet je, zij hebben allemaal een les nodig om te leren; zij kunnen niet leren zonder een les van het leven. Ik probeer, wat mij betreft, hen de les te besparen --- wanneer er een innerlijke opening was, zouden zij het begrijpen. Maar het heeft geen nut. Zij hebben de les nodig, laat ze het hebben. Het maakt niet uit.

Hij zal zijn les leren, hij zal het zien.

Zij zijn hier altijd geweest, sinds zij heel klein waren en zij hebben zoveel als mogelijk geholpen. De week ervoor had hij me geschreven om te zeggen, "Hoe komt het, dat we niet weten, hoe we voordeel kunnen krijgen uit deze unieke gelegenheid, die ons gegeven wordt?" En dan... (*Moeder lacht*) stuurt hij me dit vier dagen later! Het is *hopeloos*. Zij zijn nogal begraven in de Materie.

Wanneer mensen, die weten, wat het leven is, hier komen, worden zij geraakt door het verschil. Maar voor diegenen, die hier geweest zijn, sinds zij heel klein waren, is het perfect natuurlijk, de toestand is perfect natuurlijk, zij zien alleen de nadelen ervan. En zij weten niet, wat het leven is, zij zien het als een wonderbaarlijk iets --- laat hen gaan en zien, wat het is!

Het is gemakkelijk, dus vallen ze in slaap.

Ja, dat klopt, het is te gemakkelijk.

---

⁴⁵ V. is een jonge discipel, die naar de Ashram kwam als een kind en het nooit verliet.

Maar ik heb verscheidene van die jongens gezien, die me vertelden, "Ah, maar je kan het zien: mensen worden automaten, zij doen dingen mechanisch, zij verliezen hun aspiraties."

Wat betekent, dat zij nog te tamasisch zijn om niet de druk van het leven nodig te hebben en leven's moeilijkheden. We willen hen een mogelijkheid geven --- ik weet, dat dat het idee was, dat ik had: om aan diegenen, die een aspiratie hebben, de mogelijkheid te geven om alleen bezig te zijn met "dat" --- en zij vallen in slaap.

Maar u hebt ook hetzelfde feit opgemerkt voor het lichaam! U zei, dat als er geen ziekten, moeilijkheden waren...

(Moeder lacht) Ja, waarschijnlijk is het hetzelfde!

(Moeder gaat in contemplatie, vergeetachtig van de tijd)

Augustus 10, 1966

Ze hebben me gevraagd om een "boodschap aan de sterren." Dan, "Heeft u een boodschap voor de Kerst uitgave⁴⁶ over de nieuwe mens?"

Zij vroegen me, "Welke boodschap kunnen we sturen? Het zal tweehonderd jaar nodig hebben om zijn bestemming te bereiken": de boodschap, die van hier gestuurd wordt, bereikt de sterren tweehonderd jaar later. Maar er kan natuurlijk niets over gezegd worden, dat zij Frans of Engels zullen begrijpen op de ster! Het is feitelijk helder, dat zij het niet zullen begrijpen.... Zij willen signalen sturen, zoals "=1" en dan zeggen, dat zij het zullen begrijpen --- zij zullen begrijpen, dat we intelligente wezens zijn! (Moeder lacht ironisch)

Ik herinner me de boodschap niet, die ik hen gegeven heb.

Maar een boodschap voor de nieuwe mens... Wat ga ik hen vertellen?... Wat ook is de nieuwe mens? Weet JE wat de nieuwe mens is?... De mens is altijd nieuw!

Het zal geen intelligente mens zijn.

---

⁴⁶ Van het magazine, "=1" genoemd.

Wel, zoveel beter!

Zoveel beter.

We zouden kunnen zeggen: de terugkeer naar instinct en impulsen, maar het zullen goddelijke impulsen zijn.

Er is een andere vooruitgang (die de ware vooruitgang zou zijn) zou de stille communicatie zijn van het bewustzijn, woordloos. Dat zou prachtig zijn: een beetje stilte.

(*stilte*)

De laatste keer⁴⁷ realiseerde ik me, dat ik gedurende maanden niet zo'n stille contemplatie gehad had, misschien omdat ik zo overweldigd wordt door werk --- werk, dat bestaat uit verjaardagskaarten schrijven, tekenen, mensen zien... Op Maandag zag ik in de middag dertien "verjaardagen"; gisteren waren er twaalf van hen; morgen zullen er nog twaalf zijn.... Begrijp je, het aantal mensen neemt toe, en zij komen overal vandaan, sommigen komen zelfs uit Afrika voor hun verjaardagen.... Dat maakt ongeveer tweeduizend per jaar, wat hoeveel per dag is?

Een Polytechnicus⁴⁸ kwam hier met R. [de architect van het toekomstige Auroville]. Er waren er negen, die met R kwamen; onder hen is een Polytechnicus, die me een notitie stuurde en vroeg, "Bent u God?"

Ik had de man twee dagen eerder gezien: Wanneer ik hem niet gezien had, had ik niet geantwoord, maar omdat ik hem zag en hij is erg goed blijkt, verwachtte ik, van de manier, waarop hij de vraag stelde, dat hij een heer moet zijn, die geboren is in een Katholieke familie. Dus antwoordde ik, "Deze vraag zou gesteld kunnen worden over IEDER menselijk wezen, en het antwoord is, ja, potentieel. "En uit consideratie voor zijn goede wil voegde ik toe (ik herinner de exacte woorden niet): "Dit is de taak, die iedereen moet volbrengen."

Sinds toen is hij erg stil geweest.

Een andere is communist. Hij is een Rus, die in Parijs woont. Hij vroeg me of alle Auroville werkers niet zouden moeten samenkomen en de noodzaak "doorspreken" (*Moeder lacht*) van een "moreel gedrag"! (ik heb gehoord, dat hij hen aan de praat houdt tot 3 uur in de morgen.) Dus antwoordde ik hem (*lachend*), dat moraliteit alleen een erg relatieve waarde heeft vanuit het standpunt van de Waarheid; dat het verandert met landen, klimaten, en leeftijden! Ik vertelde hem, dat discussions over het algemeen steriel en niet productief. En dus, om niet alleen kritisch te zijn, antwoordde ik hem, dat als iedereen een inspanning deed om volmaakt

---

⁴⁷ Gedurende de laatste conversatie ging Moeder in een diepe trance, nogal vergeetachtig van de tijd.

⁴⁸ Een ingenieur van de Ecole Polytechnique in Parijs.

oprecht te zijn, rechtdoorzee en van goede wil, dan zou dat genoeg zijn om een ruim voldoende basis te creëren om op te werken.... De arme kerel!...

Hoe met jou, hoe gaat het met je?... Wat doen we?... Zoals de laatste keer [= meditatie]? Maar dat is gevaarlijk! Ik wist niet langer, wat de tijd was of wat dan ook.

Wat voelde je de laatste keer?

Ik voel altijd een grote, stille onmetelijkheid --- het is het land van oorsprong.

Ja, het was het... Er bestond niets meer, behalve een lumineuze, grenzeloze onmetelijkheid; maar in het bijzonder schitterde het: er was een diamantachtige twinkeling, als miljoenen heldere, erg heldere kleine diamanten, oh, glinsterend! Er was een onmetelijkheid van verblindend licht, en toch glinsterden ze. En dan een vrede, een rust... een soort vredevolle zaligheid en het gevoel, dat je op die manier kan leven.

Geen tijd: de notie van tijd was verdwenen.

Ik heb dat gedurende een lange tijd niet gehad.

(Moeder gaat in contemplatie)

Het is erg interessant: je hebt hier (*gebaar naar het borstkasniveau*), zo, een grote lotusknop, die naar beneden buigt (*gebaar naar beneden gekeerd*), en omgeven door een sprankeling van gouden licht, dan door een andere rij van licht; er zijn drie, vier, vijf rijen van licht van verschillende kleuren. Het is hier (*zelfde gebaar*), zo, het buigt naar beneden.

(Moeder hervat haar contemplation)

Genoeg mensen (ik denk, dat het diegenen zijn, die intellectuelen genoemd worden) kunnen het denken niet onderscheiden van het bewustzijn: wanneer ze niet denken, zijn ze onbewust! (Dat is het vervolg op wat ik je net verteld heb over de nieuwe mens.) Voor hen betekent bewustzijn altijd woorden. Dat is vreemd....

Het is nog een lange, lange weg naar de nieuwe mens.⁴⁹

---

⁴⁹ Nadat Satprem weggegaan was, bleef Moeder gedurende een lange tijd stil en richtte zich toen tot Sujata en vertelde haar, "Vreemd, erg vreemd, ik heb nooit een lotusknop gezien, die naar beneden boog." Toen voegde Moeder, omdat Sujata naar haar keek zonder begrip, eraan toe, "De hart lotus is altijd naar boven gekeerd; het is de aspiratie. Hier buigt het naar beneden naar de aarde."

Augustus 13, 1966

Weet je, dat er tientallen mensen naar Auroville gekomen zijn.... In plaats van te werken brengen ze hun tijd door met praten en kletsen! En ze sturen mij brieven. Hun hele mentale ego borrelt van opwinding, zij allemaal. Heb je hen gezien?

Nee, ik ben bang, dat ze me zouden kunnen "oproepen"!

Zij zijn al begonnen met discussiëren, wat de stad's politieke situatie zal zijn --- zelfs, voordat de eerste steen gelegd is! En een van hen, degene met het Communistische geloof (hij is degene, die de grootste energie heeft en het vermogen van realisatie), is geschokt: hij schreef me gisteren, en zei, dat hij geen deel kon uitmaken van iets, dat niet "zuiver democratisch" was!... Dus antwoordde ik hem (*Moeder overhandigt Satprem haar notitie*):

"Auroville moet in de dienst zijn van de Waarheid, voorbij alle sociale, politieke en religieuze overtuigingen."

Ik vertelde hem veel dingen (*Moeder maakt een gebaar van mentale communicatie*), maar boven alles hield ik erg vast aan het feit, dat het beter zou zijn om de stad eerst te bouwen! En dat we het naderhand zouden zien. Omdat hij me vertelde, dat het belangrijk was voor hem, dat we in het democratische systeem zouden blijven, "totdat iets beters gevonden was." voelde ik als om hem te antwoorden, "Hoe weet je, dat er niet iets beters gevonden is?" Maar ik zei niets.

Toen schreef ik ook iets voor J. Hij had me om een "boodschap" gevraagd voor zijn school (*Moeder overhandigt een andere notitie*):

"Hij, die leeft om de Waarheid te dienen, wordt niet aangedaan door enige externe omstandigheid."

(Moeder ziet er vermoeid uit....)

Augustus 15, 1966

(Boodschap voor Sri Aurobindo's verjaardag:)

“Niet de blinde rondte van het materiele bestaan alleen en niet de terugtrekking van de moeilijkheid van het leven in de wereld in de stilte van het Onuitsprekelijke, maar het naar beneden brengen van de vrede en het licht en het vermogen van de grotere goddelijke Waarheid en het bewustzijn om het Leven te transformeren, is de inspanning van vandaag van de grootste spirituele zoekers in India. Hier in het hart van zo'n onderneming, die vele jaren lang met een oprecht doel is nagestreefd, voortdurend levend in die alles baserende vrede en de nabije en toenemende neerdaling van dat licht en die kracht voelend, wordt de weg steeds duidelijker. Men ziet de ziel van India klaar om de volheid van haar erfgoed binnen te gaan en het uur van een ongeëvenaarde grootheid nadert wanneer vanuit haar bodem de roep en de leiding naar de hoogste bestemmingen van het ras zal uitgaan.”

Sri Aurobindo

Augustus 17, 1966

... Wat mij betreft, Ik kan niet meer zien.

De manier, waarop ik zie, is erg interessant --- ik kan niet zeggen, dat ik niet meer zie. Het is erg interessant. Er komt iets plotseling tot leven (een voorwerp of een gezicht of een brief of...), helder, precies, bijna lumineus. De volgende minuut is alles vervaagd. Er lijkt me verteld te worden, “Dit is waard om te zien.” Dus kijk ik ernaar. “En (*lachend*) geef er niet om”!

Op de 15de ging die jongen, de Communistische architect, die hier was, weg, omdat hij vond, dat “morele wetten niet voldoende gerespecteerd worden”!... Juist zijn woorden. Hij ging weg. Maar dan blijft zijn denken de hele tijd komen --- geen “denken”: iets van hier (*het hart*), het blijft steeds komen. Hij moet heel ongelukkig zijn, nadat hij wegging! En hij vroeg me... Het was in de middag van de 15de, het bleef steeds komen en het was gekweld en het vroeg, “Hoe kan men de Waarheid weten? Wat is de Waarheid? Hoe kan men het weten?...” Sri Aurobindo was er en hij zei het tegen me IN HET FRANS (!):

La Vérité ne peut se formuler en mots, mais elle peut être vécue, si l'on est assez pur et plastique.⁵⁰

"Truth cannot be formulated in words, but it can be lived, provided one is pure and plastic enough."

---

⁵⁰ “De Waarheid kan niet in woorden geformuleerd worden, maar kan geleefd worden, mits men zuiver en plastisch genoeg is.”

Het is goed, is het niet! En de perceptie was zo aanwezig: jezelf de hele tijd laten begeleiden door de Waarheid, zo.

“Zuiver” betekent zuiver van ego, zuiver van alle verlangen, alle voorkeur, alle idee: dat alles moet weggegaan zijn --- men moet op die manier soepel zijn en zichzelf voortgedreven laten worden.

En hij gaf me tegelijkertijd de ervaring.

Ik vertaalde het in het Engels --- dus Sri Aurobindo spreekt met me in het Frans en ik vertaal het in het Engels! Het is amusant.

* * *

Na een meditatie:

Hoe gaat het met het boek?⁵¹

Wat mij betreft, ga ik door met dicteren of horen van passages! Het is erg interessant. Maar er is geen continuïteit: een zin, een scene, twee of drie woorden... Vreemd. Het is alsof op een scherm. En toen je het de laatste keer las, herkende ik (hoe kan ik het neerzetten?) impressies --- impressies van beelden en woorden --- in wat je leest. Maar voor mij heeft het geen continuïteit; het is iets, dat voorbij komt, alsof achter een scherm, en op een of ander punt, tok! wordt contact gemaakt: ik hoor of zeg woorden, ik zie een beeld. En ik kan zien, dat het doorgaat achter het scherm; dan komt een ander woord, een ander beeld door het scherm. En het is altijd in die soort onmetelijke, onmetelijke plaats, eindeloos, erg stil, erg lumineus. Het is een erg zuivere, erg stille, erg vredevolle atmosfeer. En er lijkt van daar iets uit te vallen alsof in druppels.

Het is erg interessant

Het gebeurt speciaal in de nacht. Soms overdag, maar niet lang. Maar 's nacht gedurende een redelijk lange tijd.

Net nu weer, terwijl we mediteerden, vond hetzelfde fenomeen plaats. Toen het kwam, stopte ik de meditatie. Ik was in een perfect stille contemplatie, en toen begon het plotseling (*Moeder lacht*), dus stopte ik.

---

⁵¹ Gedurende de voorgaande conversatie leest Satprem voor de Moeder enkele pagina's uit *The Sannyasin*.

Augustus 19, 1966

(Moeder hervat haar vertaling van het debat met de Dood.)

Denk niet, dat gij op aarde de levende Waarheid kunt planten

Dat is juist, wat ik aan het doen ben, Heer.

(zich kerend naar Satprem met een glimlach)

Denk je, dat hij me hoort?

**Denk niet, dat gij op aarde de levende Waarheid kunt planten
Of van Materie's wereld het huis van God kunt maken;
Waarheid komt daar niet, maar alleen de gedachte aan
Waarheid,
God is daar niet, maar alleen de naam van God.**

(X.IV.646)

(Moeder blijft in gedachten)

In feite is volgens Sri Aurobindo het materialistische denken het evangelie van de dood. Niet?

Het is erg interessant.

(stilte)

Dat is feitelijk het punt. We zeggen, dat *Savitri* een "epos" is; dus *Savitri* is het epos van de victorie over de dood.

(stilte)

Erg interessant. Omdat ik weer, al deze laatste enkele dagen bijna minuut na minuut al die dingen [die we net gelezen hebben] geleefd heb, maar op een grote schaal: niet persoonlijk, maar op een aardse schaal.

Deze laatste zin, dit argument, het was zo concreet: "Nee, het is niet God, het is alleen zijn naam" --- dat was gisteren of de dag ervoor, niet eerder. En toen... *(Moeder haalt haar ervaring terug)*... Vreemd, de victories over deze argumenten hebben hetzelfde karakter van uitbarstingen als die uitbarstingen van Liefde hadden, die ik boven beleefde --- hetzelfde karakter --- en zij verbrijzelen de weerstand. En wat vooruit barst is Liefde --- ware Liefde.

Het is erg interessant.

En van overal, maar dan ook overal komt de oppositie, de weerstand omhoog; en hoe meer het omhoog komt, hoe imperatiever Dat is.

Maar op zulke tijden voelt men, hoe precair het equilibrium is van het materiele leven.... Oh, het is erg, erg interessant. Wanneer ik in staat ben om al dit te zeggen, zal het de moeite waard zijn.

Augustus 24, 1966

(Satprem ontmoet Moeder gewoonlijk om 10 A.M., maar dit is geleidelijk verder geplaatst naar 10.30 A.M. en deze morgen ging de secretaris weg om 10.45 A.M. Gedurende de laatste jaren zijn Satprem's "conversaties" met Moeder steeds schaarser geworden, waarvan deze Agenda getuige is, de hele tijd opgenomen door "erg urgente" of "erg belangrijke" communicaties. Deze situatie zal erger blijven worden tot het einde, wanneer Moeder, overweldigd, alleen in staat zal zijn om Satprem enige momenten na twaalf te zien. Dan zal de deur gesloten worden.)

Het is volledig absurd! Wanneer ik het niet uitgeschreeuwd had, hadden zij me nog een half uur gehouden.... Het is een stupide leven. Ik begin iets op de tijd, dat ik het zou moeten eindigen. In de middag is het hetzelfde.... ik moet iedere dag vijfenveertig, vijftig mensen samenpersen. 's Anderdaags zag ik vijfenzeventig mensen op een enkele dag, laat staan degenen, in toevoeging. Dus om mijzelf te troosten, herinner ik me de tijd, toen ik gewoonlijk tweeduizend van hen zag op de Playground... maar het duurde alleen een half uur.

Zo gauw als een kind ziek is, brengen ze hem naar mij. Wanneer hij doof is en stom, brengen ze hem naar mij; wanneer hij een beetje idioot is, brengen ze hem naar mij; wanneer hij epileptische aanvallen heeft, brengen ze hem naar mij, en hij gooit ze letterlijk zo naar me toe (*lachend*), met het idee, dat ik ze ga genezen!

Een compensatie... (*Moeder wijst lachend op een bundel nieuwe paraplu's in een hoek van de kamer*): ze hebben mij paraplu's gegeven --- wil je een paraplu?

Voor bescherming tegen de lawines! Nee, ik heb er al een.

(Moeder lacht hartelijk, en gaat dan door) Wanneer ik mijn voedsel neem, brengen ze me verjaardagskaarten om te tekenen samen met het voedsel.

Bij het ontbijt eet ik een beetje, teken dan kaarten, eet dan een beetje meer, dan vragen ze me voor afspraken... Zo is het.

U heeft iemand nodig om enig politiewerk te doen.

Ik denk, dat zij hem eruit zouden gooien!

Het is een erg heldere aanduiding, dat zij meer onder mensen's invloed staan dan onder de invloed van het Goddelijke. Omdat het alles bij elkaar het werk een beetje moeilijk maakt; ik voel altijd, alsof ik verplicht ben om in plaats van dat de Wil van boven zich uitdrukt, toe te geven aan de willen van buiten, die zichzelf opleggen, en niets in de wereld maakt me vermoeider dan dat. Ik kan werken zonder stop, wanneer het van boven komt; maar die dingen, die komen en het Ritme tegenwerken, zijn erg vermoeiend, erg vermoeiend. Ik heb nerveuze vermoeidheid --- niet "nerveus" in de gewone betekenis, omdat dat perfect onder controle is, maar de zenuwen zelf zijn vermoeid. Wanneer ik een minuut of twee van werkelijke rust kan hebben, herstelt het de orde, maar met deze hele lawine van lagere willen, die zich opleggen, beginnen de zenuwen te vibreren en pijn te doen. Zij zijn heel stupide.

* * *

(Het begin en het einde van de volgende conversatie kon niet opgenomen worden door mechanische moeilijkheid, en alleen het midden blijft over. De conversatie was over een ervaring van Moeder's; zij beschreef de plaats, waar Satprem gewoonlijk "rust" in de nacht en vanwaar hij de atmosfeer trekt voor zijn huidige boek: een plaats, die erg harmonieus is in kleur en substantie. Dan vertelt Sujata aan Moeder een droom, die zij enkele dagen geleden had.)

*Toen u naar die plaats van harmonie ging, speelde u toen muziek?
Omdat ik u muziek zag spelen voor hem.*

Dat is iets anders. Mogelijk, ik kan het niet zeggen.... Maar vannacht of de nacht ervoor voelde ik alsof iemand me vertelde, "De beste manier om hem te helpen is geen meditatie, maar muziek." En toen leek ik harmonieën te creëren en ze naar je te sturen voor je boek.

(Aan Sujata:) Wanneer was je droom?

De dag voor gisteren.

Het was ongeveer twee dagen geleden, twee of drie dagen geleden. Zie je, ik dacht over de onzekerheid en ontoereikendheid van onze ontmoetingen [door de lawines van secretarissen], en ik vroeg me af, wat te doen. Omdat we werk te doen hebben en het gedaan moet worden, maar apart daarvan is nergens tijd voor; toen werd mij "verteld," dat muziek je kon helpen. Maar ik ben volledig van de muziekbeoefening af, en dus kan ik niet langer materieel spelen, ik dacht, "Ik kan hem in contact brengen met

muziekgolven.” Omdat ze er de hele tijd zijn, de hele tijd --- wonderen. Dus misschien liet dat me naar die plaats gaan [waar Satprem rust] en dat (*zich naar Sujata richtend*) gaf je die droom. En dat liet me zeker die ervaring hebben.... Ik merkte niet in het bijzonder muziek op, maar het is een extreem harmonieuze plaats: de atmosfeer was harmonieus, de kleuren waren harmonieus, de geluiden waren harmonieus, dus er moet daar muziek zijn.

Maar ik herinner me, dat toen ik wakker werd, ik me herinnerde, dat ik op je verjaardag het laatst speelde.

Sunil vroeg me om voor hem te spelen; ik vertelde hem, dat ik met spelen gestopt was: “Ik kan niet meer spelen, mijn handen hebben de gewoonte verloren.” Het vermogen om te vertalen is er niet meer (ik hoor de muziek, maar kan het niet meer vertalen). Het is als iets, dat vergeten is. Toen vertelde hij me, dat het niet uitmaakte, dat zelfs als ik een paar noten speelde --- drie of vier noten --- het genoeg zou zijn. Maar ik heb opgemerkt, dat de eerste keer, dat ik speel na een lange tijd zonder spelen, ik veel beter speel dan naderhand. Begrijp je, ik probeer altijd degene te zijn, die niet speelt, omdat ik niet langer weet, hoe (hoe lang is het geleden?) Het is tenminste zestig jaar geleden sinds ik werkelijk speelde, behalve nu en dus is de hele kennis van de handen weg: zij zijn onhandig, zij kunnen niet meer spelen). Het enige, dat ik probeer te doen, is iemand (ofwel een muzikale geest of een muzikale entiteit) deze handen laten gebruiken, om iets te laten komen en deze handen te gebruiken; en over het algemeen werkt het redelijk goed de eerste keer, dan beginnen de handen te wensen om te “proberen om te weten,” dus is het allemaal voorbij. Zij moeten absoluut plastisch zijn, zonder persoonlijke wil.

Ik ben nooit goed in staat zijn om dit elektrische orgel te gebruiken; ik maakte gewoonlijk beter gebruik van mijn grote orgel, degene, die ik eerder had; het was gemakkelijker voor me. Deze is erg gecompliceerd, erg mechanisch, erg mechanisch. Het is een beetje te mechanisch modern en het reageert niet zo goed op vitale invloed als mijn oude orgel deed. Mijn voeten lieten het gewoonlijk werken en zij brengen er zoveel kracht in! Er was een kracht van vibratie in de manier, waarop het aanzwellen werkte... Deze zou ik eraan moeten laten wennen, het instrument impregneren; maar voor mij is het als een lege schaal, zonder ziel erachter: het is een lege schaal. Zie je, een geluidsbord reageert veel; in een piano reageren het bord, de toetsen, de snaren allemaal; het reageert op de kracht. Je kunt ze zelfs laten vibreren zonder ze aan te raken. Terwijl dit elektrische apparaat een lege schaal is....

Augustus 27, 1966

(Moeder laat de tekst zien van een notitie, die zij geschreven heeft voor de discipelen:)

“Iedere keer, dat je handelt onder de impuls van Valsheid, handelt het als een slag op mijn lichaam.”

* * *

Heb je iets te zeggen?

Nee, u bent degene, die het moet zeggen.

Nee. Ik maak altijd een oplossing om niet te spreken.

Waarom?

Omdat het de ervaring verwatert. Dit is ook woorden *(Moeder laat de stapel zien van “Questions en Answers” voor het volgende Bulletin).*

Ja, maar...

We leven in woorden.

Wel, ja, het kan geholpen worden!

Het is jammer genoeg.

Totdat de wereld verschillend gemaakt is...

Nee, men kan niet denken zonder woorden, maar men kan weten zonder woorden. De fenomenen van bewustzijn, die niet uitgedrukt worden in woorden, zijn ALTIJD van een veel hogere kwaliteit, veel hoger.

Ja, maar om hen op anderen over te brengen, moet je woorden gebruiken.

Ja, dat is de moeilijkheid! Wanneer ik hen alleen mijn antwoord zou kunnen laten ontvangen zonder woorden te schrijven, zou het werkelijk kostbaar zijn, het zou veel tijd besparen. Maar niet een in de duizend ontvangt zo. Sommigen ontvangen, maar erg weinig.

* * *

(Moeder pakt een brief op van haar tafel)

Wat schrijft hij?

[Satprem leest een eindeloze brief:] Hij vraagt, "Zal ik mijn auto verkopen voor minder dan 35000 roepies? Kan ik de 'I Ching' consulteren en dieper in de studie ervan gaan?..."

Wat consulteren?

"I Ching." Ik weet het niet, het is een Chinese naam.

Ah, yes, zij zijn er allemaal aan verknocht. Het boek, waarin je een antwoord vindt op iedere vraag. Maar je buigt natuurlijk alle woorden, die je leest naar je denken.

Maar je kan dat zien! Ik heb een stapel van brieven, zoals deze, er is er zelfs niet een of twee, die waarlijk iets vraagt, dat ik alleen kan beantwoorden. In feite is dat het punt, zij zouden me alleen dingen moeten vragen, die ik alleen kan antwoorden. Wat is anders het nut?... En zij willen dit: zij willen zich verbergen achter mijn antwoord en in staat zijn om te zeggen, "Ah, maar u vertelde me dat..." "Zou ik een dokter moeten gaan zien?"

Zou ik een operatie moeten hebben? Zou ik de baan moeten accepteren, die ik aangeboden hebben gekregen? Zou ik een nieuwe zaak moeten beginnen? Zou ik deze persoon moeten trouwen?..." En achter alles, wanneer er iets misgaat, is er, "Maar u vertelde me dat..."

Hij kan de Chinezen consulteren --- maar de Chinezen zullen hem alleen vertellen, wat in zijn hoofd is! Zij zullen de zinnen zo opstellen als om te lezen wat in hun hoofden is!

Luister, mon petit, misschien zouden we moeten proberen om een of andere weg te vinden.... Wat kunnen we doen? Ik heb werk, dat we samen kunnen doen, veel ervan. Ik heb er deze laatste paar dagen veel over gedacht, er zijn veel dingen te doen. Maar we hebben geen tijd --- zoals het is, heeft het geen nut, we hebben net tijd om een beetje te kletsen, dat is alles, niets meer.

Hoe dan ook...

Augustus 31, 1966

Ik gaf je een nogal lange toespraak vroeg deze morgen; je sliep. Heb je het niet gehoord?

Wat vertelde u me?

Oh, het was erg lang....

Het was niet persoonlijk. Ik vertelde je, hoe de ware beweging vervormd wordt, en ik gaf je voorbeelden. Erg interessante voorbeelden, omdat ze er niet als veel uitzien, maar het is iets fundamenteels, in de zin, dat zo de Waarheid in valsheid veranderd wordt. En het is zo subtiel, dat, tenzij men het ervaren heeft, men het mentaal niet kan begrijpen. Wat ik je uitgelegd heb, was de ervaring, en er waren twee voorbeelden, die ik je op een erg precieze manier verteld heb... nu herinner ik me de woorden niet.

Herinnert u het zich niet?

De woorden waren van het soort, dat kant en klaar komt, zo; dus als ik het nu probeer te herinneren, is het dat niet. Wanneer het komt, zal ik het je vertellen.

Ik heb vaak de ervaring gehad (op een ander vlak, veronderstel ik), dat het huidige onverklaarbare omgekeerd leek te zijn: dingen stoppen met harmonieus zijn, en er is geen weten, waarom.

Het waarom is erg eenvoudig: het is altijd scheiding --- het individu scheidt zichzelf af, altijd. Dus volgens ieder's natuur is er meer of minder egoïsme. Nu zie ik een valse beweging: het is, wanneer het bewustzijn terugvalt in een oude gewoonte. En omdat het een oude gewoonte is --- een erg oude gewoonte --- voel je het niet als een val: het is een erg kleine beweging als dit (*Moeder draait iets tussen haar duim en wijsvinger*).

Ik weet het --- deze morgen was het erg helder.

Zie je, alles is de Allerhoogste's actie om de terugkeer te versnellen van het individuele bewustzijn naar het Bewustzijn --- het allerhoogste Bewustzijn; dus dan wordt door het individu (ik weet niet, of je in staat bent om het te volgen), de druk van de Kracht om geaccepteerd te worden, veranderd in een wil om zichzelf begrepen te maken. Dat is de vervorming. En zie je, het is extreem subtiel. Maar met "wil" bedoel ik een wil op de menselijke manier, begrijp je. De druk van de Kracht (*Moeder legt de haar rechterhand plat op de top van haar linkerhand*) om zichzelf begrepen te maken door het bewustzijn (*de linkerhand beneden*), de druk van de Kracht op het bewustzijn om het te transformeren wordt veranderd in het intermediaire individu in een wil om zichzelf begrepen te maken.

iets anders. Er is instinctief, dat wil zeggen, bijna onderbewust, bijna onvrijwillig geen wil of een bezorgdheid, of zelfs een nieuwsgierigheid, maar een soort gewoonte van observatie: de gewoonte van het effect observeren, dat geproduceerd wordt op anderen (het is niet botweg, wat zij denken of voelen, hun opinie; het is niet zo botweg als dat, omdat het zo gauw als het die proportie aanneemt, iemand laat glimlachen). Het is een soort gewoonte, een gewoonte van naar iedere omstandigheid kijken, niet alleen, zoals je het ziet, maar tegelijkertijd, laten we zeggen, als anderen

het zien. Het is geen "bezorgdheid," maar je houdt er rekening mee, je houdt er geen rekening mee om het resultaat ervan, maar je houdt er automatisch rekening mee in de reactie van het bewustzijn: wat anderen voelen, denken, hun reacties, niet exact hun opinie, maar het gevoel van hun reactie. Het is een soort gewoonte. En dat is de bedrieglijke vervorming van het besef van Eenheid. Natuurlijk zijn we allemaal EEN, en in het vervormde bewustzijn wordt deze eenheid vertaald als een opmerken, een observatie (ik refereer niet naar degenen, die bezig zijn met zichzelf, en voor wie het belangrijk is, dat bedoel ik niet: het is in de functionering van het bewustzijn). En die beweging van observatie heeft een plaats, maar in deze vorm is het geen ware plaats. Dus dan is het zo subtiel.... Er is het besef van Eenheid, dat iedere beweging van het bewustzijn overal repercussies heeft, in alle bewustzijnsvormen, omdat er alleen een bewustzijn is, en de vervormingen verschillend zijn; de vervormingen maken de diversiteit.

(*stilte*)

Nog iets anders. Er is een intense en constante aspiratie voor Vereniging. Het begint altijd met zelf-gave --- de spontane zelf-gave aan het Allerhoogste. Maar dan is er, vermengd erin... (hoe kan ik het uitdrukken?) de verwachting (is het een verwachting? Het is bijna een opmerken)... het is geen bezorgdheid ervoor, maar eerder een *verwachting*, ja, van het resultaat. Met andere woorden, in die grote wil en aspiratie voor de manifestatie van de Harmonie, van de Liefde in de Waarheid, in die dorst van het hele volledige wezen naar Dat, dat de bron is van die Harmonie, naar die beweging van aspiratie, wordt de perceptie toegevoegd (het is meer dan een perceptie: het is een verwachting), de verwachting van het resultaat, en dan wordt het kromgetrokken (*zelfde draaiende gebaar*).

En wat ik nu zeg, is helemaal niet iets, dat ik zie, het is iets, dat ik beleefde gedurende mijn ochtendwandeling om 4.30. Er waren verschillende opvolgende ervaringen [die Moeder net beschreven heeft], en dan een erg heldere, erg scherpe perceptie van het punt, waar de ware ervaring (*zelfde draaiende gebaar*) vervalst wordt. En het is niet iets, dat gewelddadig is, er is niets in, dat dramatisch is, helemaal niets, maar... het is duidelijk het verschil tussen het Oneindige en het Eeuwige, het Al-Krachtige [dat verandert wordt] in de individualiteit --- de individuele beperking. En voor het gewone bewustzijn, het gebruikelijke bewustzijn --- dat wil zeggen, het beperkte individuele bewustzijn --- is die ervaring wonderbaarlijk, maar je bent de "ontvanger," je bent "degene, die ervaart." Dat is het punt, het is het verschil tussen de [zuivere] ervaring en plotseling "degene, die ervaart." En dan met dat "degene, die ervaart," is het voorbij, alles wordt vervormd. Alles wordt vervormd, maar niet dramatisch, begrijp je, niet zo, nee. Het is het verschil tussen de Waarheid en de valsheid. Het is een valsheid (hoe kan ik het uitleggen?)... het is het verschil tussen leven en dood; het is het verschil tussen Werkelijkheid en illusie. En het ene IS, terwijl het andere... herinnert geweest te zijn, of een getuige is.

Het is erg subtiel, werkelijk erg subtiel. Maar het is onmetelijk --- onmetelijk en totaal.

Dit lichaam beleefde de werkelijkheid deze morgen verscheidene keren gedurende enkele seconden (die eeuwichheden geweest zouden kunnen zijn). Maar het ligt voor de hand, dat wanneer alles klaar was om "dat" te laten vestigen, het almachtigheid zou betekenen.

Er was zo'n heldere verklaring --- voor de hand liggend, tastbaar --- die liet zien, hoe het de hele tijd gebeurt --- de hele tijd, de hele tijd, overal. En tenzij men het ervaart, is er geen manier, waarop men zelfs het verschil kan begrijpen; alle woorden zijn benaderingen. Maar net, wanneer het waar is... (*Moeder lacht zaligvol*)... En dan weet men niet of het duurde of niet duurde: dat alles is verdwenen. En het vernietigt niets, dat is het wonderbaarlijkste deel! Alles is er, niets is vernietigd. Het is een alleen fenomeen van bewustzijn. Omdat op een dergelijke tijd alles, dat is, waar wordt, dus... bedoel ik, dat het niets vernietigt van de Manifestatie; je voelt zelfs niet, dat de Valsheid vernietigd wordt; het bestaat niet, het is er niet. Alles kan exact blijven, zoals het is; het wordt alleen een kwestie van keuze. Alles wordt een kwestie van keuze: je kiest deze weg, je kiest die weg.... En in een pracht van vreugde, van schoonheid, van harmonie, een overvloed van lumineus bewustzijn, waarin er geen duisternis meer is: het bestaat niet langer. En het is waarlijk, zagezegd, de keuze tussen leven en dood, bewustzijn en onbewustheid, ("onbewustheid" is niet, wat we onbewustheid noemen, de onbewustheid van de steen, dat is het niet). Men weet niet, wat onbewustheid is, totdat men "dat" ervaren heeft.

Wanneer het in woorden vertaald zou kunnen worden, zou het mooi zijn (dat is, wanneer ik dichters begrijp!) Die onuitsprekelijke Aanwezigheid lijkt te zeggen, "Zie je, ik was er altijd, en je wist het niet." En het wordt beleefd in juist het hart van de cellen: "Zie je, je weet, dat ik er altijd was, maar je wist het niet." en toen... (*Moeder glimlacht in een contemplatie*)... Het is een klein niets --- dat alles verandert.

Zo kan een dood mens weer tot leven komen. Zo gaat het: door die verandering.

Het denkvermogen dramatiseert, en daarom kan het het niet begrijpen. Natuurlijk is het nuttig geweest om de Materie te verfijnen, om het soepeler te maken, om dingen voor te bereiden --- om het Leven soepeler te maken en Materie te verfijnen. Maar het heeft een smaak voor drama, en daarom begrijpt het het niet. Gewelddadige emoties, complicaties zijn zijn spel, zijn amusement. Waarschijnlijk, omdat het hen nodig had. Maar men moet dat werkelijk terzijde laten, wanneer de tijd komt, wanneer men klaar is voor de ervaring.

(*stilte*)

En onmiddellijk daarna de zekerheid --- zo vredevol --- dat alles noodzakelijk was --- alles, maar ook alles: van het meest wonderbaarlijke

voor het menselijke bewustzijn tot het meest verschrikkelijke, het meest weezinwekkende --- alles was nodig. Maar vreemd genoeg zijn al die dingen, al die ervaringen, al dat leven, wat onwerkelijk wordt --- onwerkelijk, erger dan een act, die je opvoert voor jezelf: onwerkelijk. En het was in zijn onwerkelijkheid noodzakelijk voor het bewustzijn. Alle waarderingen zijn zuiver menselijk --- zuiver menselijk, omdat zij de maat veranderen, de proportie. Zelfs fysiek lijden, materieel lijden, dat een van de moeilijkste dingen is om illusoir te voelen: een betreuenswaardige act, die je voor jezelf opvoert, voor de cellen. En ik spreek uit ervaring, met overtuigende voorbeelden. Het is erg interessant.

September

September 3, 1966

Sujata zou een beetje bescherming nodig hebben. Zij heeft slagen gekregen gedurende de laatste zes maanden.

(Zich richtend tot Sujata) Wie heeft je geslagen?

Zij heeft er tenminste vier op handen en zij kan niet meer typen.

Van wie?

Zij slaat zichzelf of anders bij basketbal.

Sla je jezelf of wordt je geslagen?

Beide.

We zullen dat beschermen... *(Moeder tekent drie keer een cirkel rond Sujata's handen)*, zo. Dat is ook een gewoonte. Het is niets dan gewoontes: krachten, die in de Natuur spelen. Dus het heeft een innerlijke beweging nodig *(Moeder maakt een klein gebaar van ontkoppeling)* om de gewoonte te breken.

Bij tijden voel je, alsof een kleine kracht je volgt.

Ja, dat klopt.

* * *

(Spoedig daarna, over een oude Playground Talk van 28 April 1951, waarin Moeder spreekt over het ontwaken van het lichaam, niet door dwingen door het vitale, maar door samenwerking van het lichaam zelf, en van de behoefte voor fysieke plasticiteit om zo in staat te zijn om alle soorten veranderingen te ondergaan.)

Ik had verscheidene uren van juist deze ervaring: hoe wordt het lichaam automatisch gehecht aan haar precieze manier van dingen doen, en hoe moet het het licht ontvangen om voor iets klaar te zijn. Het moet in staat zijn om spontaan en oprecht te zeggen, "Uw Wil, Heer, niets dan Uw Wil..." Maar het accepteert dit van niemand anders of nergens anders dan de Heer. Anders, niets doen.

Voor mij is het erg interessant. Ik merk nogmaals op, dat ik altijd ervaar, wat ik ga horen of wat gelezen moet worden.

Het is curieus. Als een innerlijke voorbereiding.

* * *

Een beetje later:

Er was gisteren in de middag en deze morgen een lange demonstratie van hoe het Denkvermogen een zekere verandering voortbracht en toestond in de evolutie van de Materie voor het Goddelijke's spel, hoe weigering van het Denkvermogen ALLEEN nuttig is als een middel van vooruitgang en evolutie, en hoe het volledig gebruikt zal worden, wanneer het nieuwe wezen --- het complete, goddelijke wezen --- zich manifesteert. Het was erg interessant. Een demonstratie.

De voortzetting van de demonstratie [van 13 Augustus] liet zien, dat ALLES, dat gebeurd is, noodzakelijk is.

Maar dit kan werkelijk alleen begrepen worden, wanneer je afgekomen bent van het Denkvermogen. Zo lang als je eraan gebonden bent, begrijp je niets.

Het vindt beetje bij beetje plaats....

Wat tijd nodig heeft, is de Materie voorbereiden, deze cellulaire materie, zoals het nu georganiseerd is [sinds het ontwaken van het denkvermogen van de cellen in Moeder], om het soepel genoeg en sterk genoeg te maken om in staat te zijn om de goddelijke Kracht te dragen en te manifesteren. Dat heeft veel tijd nodig.... Het verklaart alles, alles --- alles wordt verklaard. De dag, dat we dat in detail kunnen beschrijven, zal het werkelijk interessant zijn.

En er is een klein begin van hoe dat wezen, dat Sri Aurobindo "supramentaal" noemt, zal zijn --- de volgende schepping. Een klein begin. En het is, zoals Sri Aurobindo zei, een verklaring van binnen naar buiten --- het "buiten," de oppervlakte, heeft alleen een nogal secundair belang en het zal aan juist het einde komen, wanneer het klaar is. Maar het begint van binnen naar buiten, en het begint op een nogal precieze en interessante manier.

Een grote hoeveelheid tijd...

September 7, 1966

Ik heb alle hoop verloren om op tijd te zijn.... Het is hopeloos, iedere dag is het hetzelfde.

En zij [de secretarissen] maken me een sloof en een slaaf; het is niet, dat ik gewoon vredevol zit en naar hen luister....

En het is geen slechte wil --- oh, wanneer zij een slechte wil hadden, zou het eenvoudig zijn, ik zou hen er gewoon uitschuiven!

Ik dacht om hen een brief te sturen, ik schreef er zelfs een, die ik niet stuurde.⁵² Ik heb er spijt van, dat ik het niet deed, het zou enig effect gehad hebben.

Ik denk het niet! Ik denk het niet, omdat wat mij betreft, ik hen alles vertelde, dat ik kon; ik vertelde hen zelfs, dat het me ziek maakte.... Zij hebben de sterkte niet om het te weerstaan: het is de stroming van de uiterlijke wereld en zij hebben de sterkte niet om het te weerstaan.

En ik ga zo snel als ik kan, het is niet, dat ik in slaap val!... Zouden we met de transformatie het vermogen kunnen hebben om al dit werk in minder tijd te doen?

We zouden het vermogen kunnen hebben om mensen te laten begrijpen, dat zij uw tijd niet moeten verspillen!

Het is de notie van nuttigheid, dat is niet hetzelfde [in Moeder en de secretarissen].

* * *

(Dan sorteert Moeder bloemen en houdt er een apart voor de Ashram's kassier.)

Ik heb ook geen geld. Ik ben hem 15000 roepies schuldig en de arme man moet alle huren betalen.... Ik heb overal schulden! *(Moeder lacht)*

Zo is het, het maakt niet uit!

In het verleden, toen ik geldproblemen had, had ik altijd geld van hier of daar, het was gemakkelijk: ik nam het, en zo gauw als het geld kwam, legde ik het terug. Maar nu werkt het niet langer! Ik ben Amrita 20000

---

⁵² In die brief, die hij nooit stuurde, probeerde Satprem ingenieus om de secretarissen te laten begrijpen, dat deze conversaties met Moeder belang zou kunnen hebben voor de hele wereld. en dat als moeder een uur te laat was voor haar gesprekken met Satprem en moe was van een hoop kleinigheden en onbelangrijke persoonlijke zaken, de sfeer niet bevorderlijk was voor haar om de draad van haar ervaring weer op te pakken. Maar Satprem zag duidelijk de nutteloosheid van het benadrukken van deze voor de hand liggende feiten en zag dat er verondersteld zou worden, dat hij zich overgaf aan "zelfpromotie". Zo zij het. (Deze voetnoot werd geschreven in 1966.)

roepies schuldig, ik ben H. 13000 roepies schuldig; ik ben de kassier 15000 schuldig. Zo is het. Het maakt niet uit, ik hecht er geen enkel belang aan.

We hebben een geweldig budget; we hebben het budget van een kleine dorp --- nee, een kleine stad. Het is een budget van zesentwintig lakhs roepies⁵³ per jaar, begrijp je. En dan, al diegenen, die me gewoonlijk geld gaven (mensen, die bedrijven hadden, enzovoort), zijn geruïneerd door de regering's prachtige acties. Dus kunnen zij het me niet meer geven. Zij kunnen geven, wat zij kunnen, zij zijn erg aardig, zij maken grote inspanningen, maar...

De enigen, die me geld kunnen geven, zijn de schurken! (*Moeder lacht*) Zij hebben genoeg geld, van overal gestolen, maar zij willen het niet geven!

Het maakt niet uit, het duurt alleen een tijd.

Er blaast een soort wind, als een vlag van grote verwarring; een zeer duistere verwarring, die totaal verstoken is van intelligentie. Onderscheidingsvermogen, helderziendheid, zelfs verlicht gezond verstand, lijken overal verdwenen te zijn. Het is een fase om doorheen te gaan.

Rijkdom hangt niet af van het bedrag geld, dat je hebt: het hangt af van de proportie tussen dat geld en wat je moet uitgeven. Voor arme kerels zonder verantwoordelijkheden, behalve zichzelf en hun familie, zou ik extreem rijk lijken. Ik ontvang gemakkelijk duizend roepies per dag --- Maar ik heb zeventuizend nodig! Ik geef zeventuizend uit en ik ontvang duizend, dat is de proportie.

U moet iets doen aan de schurken!

(*Moeder lacht*) Weet je, er zijn veel mensen, die hun geld in muren plaatsen (zij verbergen het met gordijnen of papieren). Daar is een fortuin, verscheidene crores⁵⁴ roepies: miljoenen weggeborgen in muren! En dan maken ze zich ziekelijk zorgen, ze zijn voortdurend bang voor een politie-inval; terwijl, wanneer zij het weggeven, zij nogal respectabele mensen zouden worden! Zij zouden niet meer bang zijn, zij zouden een vredevol leven hebben.... Ik heb de mogelijkheid om te zeggen, dat zij anonieme giften zijn, zoals in tempels; dus dat is de manier voor hen om eerlijk te worden, het zou helemaal in hun voordeel zijn, maar zij zijn meer gehecht aan hun geld dan aan hun leven! Ik zei verscheidene keren (Ik ken mensen, die hun geld verbergen in hun muren), ik laat het bekend worden, door intermediairen, dat zij het alleen in een koffer hoeven te doen en het bij mijn deur te laten. En ik zal zeggen, dat het een anonieme gift is, dat is alles. En zij zullen vrij zijn --- niet alleen vrij, maar (*glimlachend*) met een

---

⁵³ Een lakh = 100000 roepies (ongeveer 6000 U.S. dollars in 1990).

⁵⁴ Een crore = tien miljoen.

zegen, omdat het voor een goddelijk werk is.... Nee, zij zijn gevangenen, gevangenen van hun geld.

En het nogal interessante is, dat (zonder dusver enige uitzondering) al diegenen, die de gelegenheid hadden om me geld te geven en het niet wilden --- die het niet wilden door hun gehechtheid aan hun geld --- verloren het. Het werd van hen genomen, ofwel door de regering of een financiële catastrofe of een industriële catastrofe, of eenvoudig gestolen --- verloren.

Een erg lange tijd geleden (Sri Aurobindo was nog hier) kwam een oude Tamil financier hier met zijn vrouw. Hij leefde om erg oud te worden; zijn vrouw stierf en hij bleef. En hij gaf geld: hij betaalde voor zijn uitgaven, maakte nu en dan kleine giften, maar hij was erg rijk. En toen zijn vrouw stierf, dacht hij, "Ah, wanneer ik alles geef, dat ik heb?" Toen dacht hij nog eens na: "Men weet het nooit, de Ashram zou kunnen eindigen...." En hij liet al zijn geld bij zijn relaties, die bankieren waren of wat dan ook, en... pfft! alles weg. Dus zei hij tegen zichzelf, "Daar is mijn dwaasheid! Ik heb het niet, hoe dan ook, ik heb dat geld niet; als ik het gegeven had, had ik de eer gekregen van het geven; nu heb ik noch het geld, noch de eer!"
(Moeder lacht)

Ah! Wat heb je meegebracht? "Questions and Answers" voor het *Bulletin*? Waar gaat het over?

Een gesprek over geld!

Oh, zie!

*(Satprem leest de Talk,
dan geeft Moeder commentaar)*

Daarom sprak ik met je over geld --- zie hoe het is.

Ja, dat is vreemd!

Het is amusant.

Ik zeg, dat het amusant is, maar ik weet, dat het zo de hele tijd is --- de hele tijd, de hele tijd, voor alles. Ik ben in een toestand van... (hoe zal ik het noemen?) van contemplatieve stilte, met die soort van constante aspiratie voor... voor de Perfectie, die we willen hebben: Dat, dat we naar beneden willen brengen in de wereld. Dat is alles. En dan komen van iedere kant, van juist overal, alle soorten dingen (*gebaar van communicatie*): ik denk plotseling daarover, of ik heb plotseling een antwoord hiervoor, of ik heb plotseling... En wanneer het werk voorbij is, zie ik het onmiddellijk: dit (*gebaar naar het voorhoofd*) is kalm, stil gebleven, zelfs niet geïnteresseerd. Het is als een zender --- een ontvanger-zender --- in een telefoonset. En ik zend eenvoudig. Maar ik heb zelfs de nieuwsgierigheid niet om te weten, waarom dit of dat kwam. Zo is het: het gaat uit en komt;

het antwoord gaat uit, de zending, dan het antwoord. En alles blijft stil (*gebaar naar het voorhoofd*). Dus weet ik, hoe dingen gebeuren, maar omdat ik niet tegen mijzelf zeg, "Oh, dit of dat of dit is de reden," is het, wanneer het uitwendige bewijs komt [zoals deze Talk over geld], amusant!

Het is iets vreemds... De toestand van bewustzijn van de lichaam's cellen is een soort scherpe, constante dorst naar... wat moet zijn: de vibratie van Harmonie, van Bewustzijn, van Licht, Schoonheid, Zuiverheid. Het wordt zelfs uitgedrukt in woorden, maar het is... een aspiratie, en niets dan dat. Niets dan dat, niets anders. En dan, [in die stille aspiratie] dingen komen zo, van iedere kant. En dat het nogal bijzondere is, dat er ook pijnen, ongemakken, verschijningen van ziekten zijn --- en het komt allemaal van buiten. En met altijd hetzelfde antwoord (*gebaar van Neerdaling*): plaats het goddelijke Bewustzijn op alles. Het Bewustzijn, dat de Vrede, het Licht, de Kracht bevat....

September 14, 1966

122 --- Wanneer gij niet de dwaas zou zijn van Opinie, zie eerst, waarin uw denken waar is, bestuur dan, waarin zijn tegengestelde en contradictie waar is; ontdek tenslotte de oorzaak van deze verschillen en de sleutel van God's harmonie.

123 --- Een opinie is noch waar, noch vals, maar alleen dienstbaar aan het leven of niet dienstbaar.

(Moeder lacht hartelijk)

...want het is een creatie van Tijd en met de tijd verliest het zijn effect en waarde. Stijg u boven de opinie en zoek altijddurende wijsheid.

124 --- gebruik opinie voor het leven, maar laat haar uw ziel niet binden in haar boeien.

125 --- Iedere wet, hoe omarmend of tiranneus komt ergens een tegengestelde wet tegen, waardoor zijn werking beteugeld, veranderd, vernietigd of ontweken kan worden.

(na een stilte)

Ik probeerde uit te vinden op welke manier opinies dienstbaar zijn... Sri Aurobindo zegt, dat zij "dienstbaar of niet dienstbaar zijn" --- op welke manier kan opinie dienstbaar zijn.

Zij helpen even in actie.

Nee, dat is juist, wat ik betreur, mensen handelen naar hun opinies, en dat is waardeloos.

Misschien is dat alles, wat zij tot hun beschikking hebben!

(Lachend) Dan kunnen we zeggen, dat het een noodoplossing is.

Ik krijg altijd brieven van mensen, die iets willen of niet willen doen en die me vertellen, "Mijn opinie is, dat dit waar is en dat niet..." En het is altijd in meer dan negenenegentig keer van de honderd vals, dwaas.

Men voelt erg duidelijk --- het is hoe dan ook zichtbaar --- dat de tegengestelde opinie net zoveel waarde heeft en het eenvoudig een kwestie is van attitude, dat is alles. En natuurlijk worden de ego's voorkeuren er altijd in gemengd: je prefereert, dat dingen zo zijn, dus je opinie is, dat zij zo zijn.

Maar zolang als je het hogere licht niet hebt, moet je om te handelen opinies gebruiken.

Het zou beter zijn om wijsheid te hebben dan opinie. Dat wil zeggen, alle mogelijkheden te overwegen, alle aspecten van de kwestie, en dan te proberen om zo onegoïstisch te zijn als mogelijk en om bijvoorbeeld voor een actie te zien, welke nuttig zou kunnen zijn voor het grootste aantal mensen of de minste dingen zou vernietigen, welke het meest constructief is. Hoe dan ook is het, wanneer men ernaar kijkt vanuit een niet spiritueel gezichtspunt, vanuit een utilitaristisch en niet egoïstisch gezichtspunt, is het beter om te handelen volgens wijsheid dan volgens zijn eigen opinie.

Ja, maar wat zou de juiste manier zijn om ermee aan de slag te gaan, wanneer je niet in het licht bent, zonder dat je opinie of ego erin vermengd wordt?

Ik denk, dat het het beschouwen van alle aspecten van het probleem is, hen neer te leggen voor je bewustzijn op een zo gelijkmoedige manier als mogelijk, en te zien, wat het beste is (wanneer dat mogelijk is), of, wanneer de consequenties onfortuinlijk zijn, welke het minst slecht is.

Ik bedoelde, wat is de beste attitude? Is het een attitude van interventie of een attitude van laissez-faire? Welke is het beste?... Men vraagt het zich af.

Ah, dat is de hele kwestie: om tussenbeide te komen, moet je zeker weten, dat je gelijk hebt; je moet zeker zijn, dat je kijkt op dingen superieur is, te verkiezen boven of meer waar dan die van anderen of van het andere. Natuurlijk is het altijd wijzer om niet tussenbeide te komen --- mensen komen tussenbeide zonder rijm of reden, eenvoudig omdat zij de gewoonte hebben om hun opinie aan anderen te geven.

Maar zelfs, wanneer je de visie hebt van het ware, is het ZELDEN wijs om tussenbeide te komen. Het wordt alleen onmisbaar, wanneer iemand iets wil doen, dat noodzakelijkerwijze zal eindigen in een catastrofe. En zelfs dan (*glimlachend*) is de interventie niet altijd erg effectief.

Uiteindelijk is het alleen, wanneer je absoluut zeker bent, dat je de visie van de waarheid hebt, legitiem om tussenbeide te komen. Niet alleen dat, maar ook een heldere visie van de consequenties. Om tussenbeide te komen in een ander's acties, moet je een profeet zijn --- een profeet. En een profeet met totale welwillendheid en compassie. Je moet zelfs de visie hebben van de consequentie, die de interventie zal hebben in de ander's bestemming. Mensen geven anderen constant advies: "Doe dit, doe dat niet." Ik zie dat zij zich niet realiseren, in welke mate zij verwarring creëren, zij voegen toe aan de verwarring en wanorde. En soms schaden zij de individu's normale ontwikkeling.

Ik beschouw opinies altijd als gevaarlijke dingen, en de meeste tijd zonder welke waarde dan ook.

Je zou alleen in anderen's zaken tussenbeide moeten komen, wanneer je ten eerst oneindig wijzer bent dan de ander (je denkt natuurlijk altijd, dat je wijzer bent!), maar ik bedoel objectief en niet volgens je eigen opinie: wanneer je meer of beter ziet en wanneer je zelf voorbij passies, verlangens, blinde reactie bent. Je moet zelf boven al die dingen zijn om het recht te hebben om tussenbeide te komen in een ander's leven --- zelfs als ze je erom vragen. En wanneer ze het je niet vragen, is het eenvoudig tussenbeide komen in andere mensen's zaak.

*(Moeder gaat in contemplatie,
opent dan plotseling haar ogen)*

Ik heb net in je atmosfeer gekeken --- iets boven --- een grappig plaatje! Het was als een erg steile bergwand en iemand, die als het symbool van een man was, klom erop. Een wezen...Het is vreemd, ik heb dat verscheidene keren gezien: wezens zonder kleren, die toch niet naakt zijn! En ik kan niet begrijpen, waarom --- wat gebeurt er? Zij dragen geen kleren en zijn toch niet naakt.... Er is een vorm, je ziet een vorm, de vorm van een man; je ziet het en het is niet naakt. Het is al de derde keer, dat dit met me gebeurd is. Maar het is gebeurd met mensen, die uit hun lichaam gegaan waren; ik zag bijvoorbeeld Purani zo: hij was niet naakt, toch droeg hij geen kleren, en je kon de vorm van een lichaam zien, het was blauw en roze (ik heb het je verteld, denk ik). Wel, ik zag net een man, de vorm van een man (die op jou leek, trouwens), een heuvel opklimmen, en hij was niet naakt, toch droeg hij geen kleren.... Wat betekent, dat zij een soort kleren van licht hebben. Maar het geeft niet de impressie van een stralend licht of iets van dien aard. Het is als een atmosfeer. Het zou eerder de aura kunnen zijn: de aura, die zichtbaar geworden is; dus de transparantie verbergt de vorm niet, en tegelijkertijd is de vorm niet naakt. Dat moet het zijn, het moet de aura zijn: de aura, die zichtbaar geworden is.

Zo was het. En dan uit de lucht --- er was een onmetelijke hemel, die helemaal omhoog ging van beneden (het was als een schilderij), een erg heldere, erg lumineuze, erg zuivere hemel --- uit de hemel kwamen ontelbare... honderden dingen, die er uitzagen als vogels, die naar hem toevlogen en hij trok ze naar zich toe met een gebaar. Zij waren over het algemeen bleek blauw of wit; nu en dan was iets als de tip van de vleugel of de top van een kuif iets donker, maar dat was toevallig. Zij kwamen en kwamen... met hun honderden, en hij verzamelde ze met een gebaar, toen zond hij ze naar de aarde: hij stond op een steile helling en hij stuurde ze naar de vallei beneden. En daar veranderden ze in... (*Moeder lacht*) opinies! Zij werden opinies! Sommigen waren donker, anderen licht gekleurd, bruin, blauw....

Zij waren als soorten vogels, die naar de aarde vlogen, zo. Maar het was een plaatje --- het was geen plaatje: het bewoog. Het was erg amusant!

Zij kwamen lumineus van bovenaf met hun honderden. Toen zei hij, "Zo worden opinies gevormd."

Hij leek op je. "Jij" was het niet, maar hij leek op jou.

Zij kwamen uit de hemel, een onmetelijke, onmetelijke hemel en lumineus, helder, noch blauw, noch wit, noch roze, noch... het was lumineus,; eenvoudig lumineus; en uit die hemel kwamen zij met hun... ik zeg "honderden," maar zij kwamen met hun duizenden. Hij stond daar, ontving hen, en toen zond ze met een beweging van zijn hand naar de aarde, waar... zij opinies werden! Ik denk, dat ik begon te lachen, het amuseerde me.

Het is vreemd

En zij vlogen allemaal naar beneden en beneden --- de bodem kon niet gezien worden --- zij vlogen naar beneden.

Goed dan. Dus misschien komen opinies van de hemel van licht! (*Moeder lacht*)

In werkelijkheid is het veel expressiever door plaatjes dan door woorden!

Herinner je de schets, die ik maakte, de "Opstijging naar de Waarheid"? Zo was het, er was die loutere rots, en hij klom (zonder moeite bovendien), hij klom zo en toen, nog niet helemaal aan de top, maar ver genoeg van de aarde (de aarde kon niet gezien worden), ontving hij dat alles en stuurde het weer naar beneden. Ik kan het plaatje nog zien, het was mooi.

En dat bijzondere detail, dat ik nu begrijp, van de aura's, die zichtbaar worden en dienen als kleding; met andere woorden, de aura's zijn de kleding.

Het moet in het subtiele fysieke zijn, misschien in het ware fysieke. Sri Aurobindo zei, dat het subtiele fysieke een veel meer waar fysiek was dan het onze. Dingen zijn daar zo, met een erg helder symbool.

En die vogels (zij waren vogels, die geen vogels waren, maar zij zagen er uit als vogels), zij kwamen allemaal lumineus, lumineus, met soms kleine donkerdere sporen hier of daar, maar over het algemeen allemaal lumineus; hun vorm was erg vloeibaar. En de kleuren waren niet, zoals wij hen kennen: het was niet wit, het was niet bleek blauw, maar alsof de essentie van wit en blauw, de essentie van kleuren. Ik weet niet, hoe ik het uit moet leggen. En zij kwamen zo, dan stuurde hij ze naar beneden en toen zij door zijn handen gingen en naar beneden vlogen naar de aarde (*lachend*)... werden zij bruin, blauw, grijs... alle mogelijke kleuren! Maar die werden opinies. Het is amusant.

September 17, 1966

Hoe gaat het met je boek?

Vindt u, dat het te langzaam gaat? Zou u willen, dat het sneller ging?

Nee, ik vraag het, omdat ik er gisteren, vroeg in de avond, weer mee bezig was. Daarom vraag ik het je. 's Nachts zie ik, dan hoor ik zinnen, zie scenes, en dan... Dus zeg ik tegen mijzelf, dat het goed moet gaan!

(stilte)

Er is een nieuwe activiteit.... Bij tijden vind ik mezelf (ik vang mezelf, dat ik iets doe om precies te zijn) praten met mensen, die ik het meeste van de tijd niet ken, die dan een scene beschrijven: zij kunnen zoiets en zoiets gedaan krijgen, zij kunnen geadviseerd worden om dit of dat te doen, en het zal eindigen met dit of dat. Zij zijn een soort scenes uit een boek of scenes uit een film. Dan vertelt iemand dezelfde dag of de volgende me plotseling, "Ik heb een bericht van u ontvangen en u zei dat ik naar die-en-die moest schrijven en hem dit en dat moest vertellen"!... En ik doe het niet mentaal, het is niet dat ik denk, "Er moet een brief naar die-en-die worden gestuurd en dit en dat moet worden gedaan," helemaal niet: ik leef – ik leef een scène of vertel een scène, en het wordt ontvangen door iemand anders (en ik denk helemaal niet aan die iemand anders), het wordt ontvangen door "iemand," dit of dat of deze persoon, als een bericht waarin ik hem vertel dit of dat te doen. En het gebeurt hier, in Frankrijk, in Amerika, overal. Het wordt amusant!

Iemand schrijft me, "U vertelde me dit," en het is een van mijn "scenes"! Een van de scenes beleefde ik --- niet "beleefde," beleefde en creëerde tegelijkertijd! Ik weet niet, hoe ik het uit moet leggen. Het is als een werk van... (*Moeder lijkt een onzichtbare substantie tussen haar vingers te houden, alsof ze het vormgeeft*).

En ik ben het niet natuurlijk! Hier (*Moeder raakt haar voorhoofd aan*), Heer, dank God, ik hoop, dat het voor altijd door zal gaan: stil, kalm, zo kalm, zo rustig, zo vredevol. Maar het komt van alle kanten! (*gebaar van ontelbare communicaties, die zich uitgieten in deze stilte*)

Er zijn verhalen van landen, verhalen van regeringen; ik weet het resultaat daar niet --- misschien zullen we het na enige tijd zien.

En in dit type activiteit heb ik alle soorten kennis, die ik niet heb! Soms zelfs medische kennis of technische kennis, die ik helemaal niet heb --- toch heb ik dat natuurlijk, omdat ik zeg, "Dit is, hoe het is, dat is, hoe het is..." Het is nogal interessant .

En ik ben het niet! "Ik," waar is het ik?... Het is niet dit, in ieder geval (*Moeder knijpt de huid van haar hand*), arme dit --- arme dit! Het blijft doorgaan met zijn aspiratie, en het heeft onmiddellijk het besef van zijn onvermogen, zijn misère, zijn krachteloosheid om uit te drukken, wat het uit zou moeten drukken en zijn onwaardigheid om een instrument van het Goddelijke te zijn. Tegelijkertijd heeft het eerst een soort toenemende zekerheid van... (hoe kan ik het neerzetten?) de grootmoedigheid van de goddelijke Aanwezigheid, die zo wonderbaarlijk is in zijn effecten, ondanks de bijna totale imbeciliteit van dit alles (*Moeder wijst naar haar eigen lichaam*); dit alles is werkelijk gegoten in, uitwendig gegoten in stupiditeit, maar met de vurigheid van zo'n intense en constante aspiratie, met iets, dat aanraakt in zijn nederigheid en vertrouwen, en met het besef van zijn krachteloosheid en tegelijkertijd van deze wonderbaarlijke Aanwezigheid daar, klaar en gewillig om te handelen --- wanneer Het wordt toegestaan. Dat alles wordt vertaald als een soort film review van alles van de lichaam's moeilijkheden, al zijn krachteloosheid, al zijn onvermogens, als zijn duisternissen, het wordt allemaal getoond, alsof op een scherm, om opgelost te worden. En dan is men de toeschouwer van de oplossing door het Licht. Het is fantastisch.

En het gevoel om aan een dergelijke dunne draad te hangen, de draad... niet van vertrouwen, het is geen vertrouwen: het is een zekerheid, maar tegelijkertijd een aspiratie, en het voelt --- het voelt, dat er iets zo nieuw is, zo jong, in een absoluut verrotte atmosfeer van ongeloof, stupiditeit, slechte wil. Dus zo is het, een dunne draad, en het is een wonder als...

(*stilte*)

Zelfs diegenen, die denken, dat ze vertrouwen hebben, willen, dat alles voor hen gedaan wordt; zij willen het allerhoogste Vermogen, het

Allerhoogste om alles voor hen te doen, ONDANKS hun ongeloof, hun stupiditeit, hun onvermogen. En dat noemen zij almacht. Zij begrijpen zelfs niet, dat wanneer deze Vibratie van Waarheid zichzelf oplegde, er een destructie zou zijn van dat alles, wat de destructie betekent van henzelf! Over wat zij denken, dat zij zelf zijn.

Het wonder --- het wonder --- is deze oneindige Compassie, dankzij welk niets vernietigd wordt: het wacht. Het is er, het wacht met zijn volle vermogen, zijn volle kracht, en... het laat eenvoudig zijn aanwezigheid gelden zonder het op te leggen, om zo ... de schade te reduceren tot het minimum.

Het is een wonderbaarlijke, wonderbaarlijk Compassie!

En al die dwazen noemen het impotentie!

* * *

(Spoedig daarna suggereert Satprem de publicatie in het Ashram's Bulletin van Moeder's recente commentaren op de Aforismen, de visie van de vogels inbegrepen, die veranderen in menselijke "opinies," en alleen enkele persoonlijke passages weg te laten.)

Mensen zullen zeggen, dat ik terugval in een tweede kindertijd!

Maar helemaal niet!... Het is erg expressief.

(Lachend) Het beeld was mooi (ik heb het net weer gezien), het beeld was erg mooi.

Goed dan.

Zijn er niet teveel herhalingen? Hetzelfde herhaalde zich vier of vijf keer.

Nee, nee, iedere keer voegt u een element toe. Het stroomt aardig door.

Dus heb je niets, dat gebruikt kan worden voor "Notes on the Way"?

Misschien. Ik moet weer kijken. Maar ik denk het niet.

Zie je, het lijkt op een kind's geklets, omdat... De expressie van deze huidige ervaringen is helemaal geen intellectuele expressie, en voor diegenen, die niet begrijpen, dat het de ervaring is van de fysieke substantie, van de cellen, de meest materiele vorm, klinkt het nogal eenvoudig als een kind's geklets. Het is een ervaring als een kind zou kunnen hebben, zonder de complicaties en verklaringen door intellectuele ontwikkeling.

En deze eenvoud, dit gebrek aan complicatie en verfijning geeft deze dingen grote waarde, in de zin, dat het hen een perfecte oprechtheid en eenvoud geeft. In alles, dat mentaal, vitaal, intellectueel uitgedrukt wordt, is er altijd MEER in de vorm, in het woord, in de uitdrukking, MEER dan in de ervaring --- het wordt vergroot en afgerond (!) Wat gezegd wordt, is meer dan wat bedoeld was om te zeggen. Terwijl hier het een perfecte zuivere ervaring is, dat de woorden voelt als een soort krimpen, een vermindering, en tegelijkertijd als binnenbrengen van een complicatie, die niet bestaat in de ervaring --- de ervaring is erg eenvoudig, erg eenvoudig: het is waarlijk zuiver. En wat men ook zegt, is als iets toevoegen, dat zijn zuiverheid en eenvoud vermindert.

Dus deze dingen zeggen is goed voor zichzelf, het is goed voor iemand, die in dezelfde "harttoestand" is, maar voor het publiek... (*Moeder schudt haar hoofd*) is het gedoemd tot onbegrip.

Daar.

September 21, 1966

(Dit gesprek kwam tot stand na een persoonlijke vraag van Satprem, die aan Moeder vroeg of hij een bedrag dat de Franse regering hem aanbood niet moest weigeren: een oorlogspensioen. Satprem's bedoeling was om dat pensioen te weigeren, omdat hij zich niet gebonden wilde voelen aan welke regering of welk land dan ook, voor welk bedrag dan ook. Moeder adviseerde hem om dat geld te accepteren voor het goddelijke Werk.)

Ik had een openbaring in de zin, dat het meer op een visioen leek.

Om externe redenen keek ik naar de jammerlijke staat, waarin alle landen zichzelf bevinden, de waarlijk pijnlijke en gevaarlijke condities van de aarde, en er was een soort al-omarmende visie, die liet zien, hoe naties (mensen genomen als naties) gehandeld hebben en in toenemende mate handelen in een groeiende Valsheid, en hoe zij al hun gecreëerde vermogen gebruikt hebben om formidabele middelen van destructie te creëren, met aan de achterkant van hun denkvermogens de werkelijk kinderachtige notie, dat de destructie zo verschrikkelijk zou zijn, dat niemand ze wil gebruiken. Maar zij weten niet (zij zouden het moeten weten, maar zij weten het niet), dat dingen een bewustzijn hebben en een kracht van manifestatie, en dat al die middelen van destructie druk uitvoeren om gebruikt te worden; en zelfs ofschoon mensen ze niet zouden willen gebruiken, zal een sterkere kracht dan zij hen zal aandringen om zo te doen.

Toen was er, al dit ziende, het imminente van de catastrofe, een soort roep of aspiratie om iets naar beneden te brengen, dat tenminste die dwaling tenminste kon neutraliseren. En het kwam, een antwoord... ik kan niet zeggen, dat ik het met mijn oren hoorde, maar het was zo helder, zo sterk en precies, dat het onbetwistbaar was. Ik ben verplicht om het in woorden uit te drukken; wanneer ik het in woorden vertaal, zou ik iets, zoals dit kunnen zeggen, "Daarom heb je Auroville gecreëerd."

En met de heldere visie dat Auroville een centrum van kracht en creatie was, met... (hoe kan ik het uitleggen?) een zaadje van waarheid, en dat als het kon ontkiemen en zich ontwikkelen, juist de beweging van zijn groei een reactie zou zijn op de catastrofale gevolgen van de fout van de bewapening.

Ik vond dit erg interessant, omdat de geboorte van Auroville niet voorafgegaan werd door enig denken; zoals altijd was het eenvoudig een handelende Kracht als een soort absolute manifestatie, en het was zo sterk [toen het idee van Auroville zichzelf aan de Moeder presenteerde], dat ik mensen verteld had kunnen hebben, "IK WEET, DAT AUROVILLE ER ZAL ZIJN. Het zou over honderd jaar kunnen zijn, het zou over duizend jaar kunnen zijn, ik weet het niet, maar Auroville zal er zijn, omdat het verordend is." Dus het werd verordend --- en werd het eenvoudig gedaan, zo, in gehoorzaamheid aan het Bevel, zonder enig denken. En toen me verteld werd (ik zeg, "het werd me verteld," maar je begrijpt, wat ik bedoel), toen me dat verteld werd, was het om me te vertellen, "Hierom heb je Auroville gemaakt; je bent er niet gewaar van, maar dat is waarom...." Omdat het de LAATSTE HOOP was om te reageren tegen de imminente catastrofe. Wanneer er enige interesse gewekt is in alle landen voor deze creatie, dan zal het beetje bij beetje het vermogen hebben om te reageren tegen de verschrikking, die zij gepleegd hebben.

Ik vond dit erg interessant, omdat ik er nooit over gedacht had.

En toen me dat getoond werd, begreep ik het natuurlijk; ik nam waar, hoe de creatie van Auroville een actie had in het onzichtbare, en wat een actie. Het is geen materiele, buitenwaartse actie: het is een actie in het onzichtbare. En sinds toen heb ik geprobeerd om het de landen te laten begrijpen, natuurlijk niet naar buiten, omdat ze allemaal denken, dat ze veel te knap zijn om iets te leren, maar inwendig, in het onzichtbare.

Het is redelijk recent, het dateert van twee of drie dagen geleden. Ik heb dit nooit verteld. Het werd erg duidelijk gezegd --- "gezegd," ik bedoel gezien, zo getoond (*gebaar van een scene, die aan het zicht geofferd wordt*). Dus mijn interesse in Auroville is sindsdien aanzienlijk toegenomen. Omdat ik begrepen heb, dat het niet alleen een creatie is van idealisme, maar een nogal praktisch fenomeen, in de hoop... in de wil, eerder, om de effecten te dwarsbomen en tegen te gaan --- de beangstigende effecten --- van de psychologische dwaling van geloven, dat angst je van een gevaar kan redden! Angst trekt gevaar veel meer aan, dan dat het je ervan redt.

En al deze landen, al deze regeringen begaan blunder na blunder door die angst voor de catastrofe.

Dit alles is eenvoudig om je te vertellen, dat wanneer naties samenwerken in het werk voor Auroville, zelfs in een erg bescheiden mate [zoals deze aanbieding van geld van de Franse regering], het hen goed zal doen --- het kan hen veel goed doen, een goed, dat buiten proportie kan zijn aan de verschijning van hun acties.

U spreekt over het imminente van een catastrofe, maar zal het enige tijd duren, voordat Auroville gerealiseerd is?

Nee, ik spreek over de samenwerking van de landen om iets te CREËREN. Het is niet, als Auroville gecombineerd is: het is de natie's samenwerking om iets te creëren --- maar iets creëren, dat gebaseerd is op de Waarheid, in plaats van op een rivaliteit in Valsheid's creatie. Het is niet, wanneer Auroville klaar is --- wanneer Auroville klaar is, zal het een stad zijn onder alle andere steden en alleen haar eigen capaciteit van de waarheid zal vermogen hebben, maar dat... blijft nog te bezien.

Nee, het punt is een gecombineerde interesse in iets bouwen, dat gebaseerd is op de Waarheid. Zij hebben een gecombineerde interesse gehad (natuurlijk gecombineerd zonder enige wederzijdse voorkeur) in het creëren van een vermogen van destructie, dat gebouwd is op Valsheid; wel, Auroville betekent een beetje van die Kracht (de hoeveelheid is gering, maar de kwaliteit is superieur). Het is waarlijk een hoop --- het is gebaseerd op een hoop --- om iets te doen, dat het begin kan zijn van een harmonie.

Nee, het is NU METEEN, nu meteen. De kracht van propageren is veel groter, het is buiten proportie ten opzichte van het zendende centrum [Moeder], dat op een wereldschaal, zagezegd, onbekend is en bijna niet bestaat. Maar het centrum, het vermogen van uitstraling en propageren is buiten proportie, het is heel opmerkelijk: de respons [op Auroville] is overal, overal; een respons uit nieuw Afrika, een respons in Frankrijk, een respons in Rusland, een respons in Amerika, een respons in Canada, en een respons in talrijke landen, in Italië... overal, overal. En niet alleen individuen: groepen, tendensen, bewegingen, zelfs in regeringen.

Wat het meest weerbarstig blijkt te zijn (en de ironie ervan is prachtig) is... de Verenigde Naties! Die mensen zijn ouderwets, oh!... Ze zijn nog niet verder gekomen dan de "materialistische, antireligieuze beweging" en ze maakten een denigrerende opmerking over de Auroville-brochure, door te zeggen dat het "mystiek" was, met een "religieuze" tendens. De ironie is prachtig!

Bovendien was, zelfs heel uiterlijk, die strijd tussen India en Pakistan⁵⁵ duidelijk... (hoe zal ik het uitdrukken?... De woorden, die bij me opkomen

---

⁵⁵ Moeder refereert naar het conflict van het laatste jaar van September 1965, ter gelegenheid waarvan de Moeder publiekelijk India aangemoedigd had om tot het eind te vechten.

zijn Engels) *geïnitieerd en aangestuurd*, dat wil zeggen, in gang gezet door en onder impuls van de krachten van de Waarheid die een grote "Aziatische Federatie" wilden creëren met de macht om Rood China en zijn beweging in evenwicht te brengen. Het was een federatie die, als een kwestie, de terugkeer van Pakistan en al die regio's nodig had, en die Nepal, Tibet, ook Birma en in het zuiden Ceylon omvat. Een grote federatie, waarin elk land zijn eigen autonome ontwikkeling had, volkomen vrij, maar die verenigd zou worden in een gemeenschappelijke, enkele aspiratie voor vrede en strijd tegen de invasie van krachten van ontbinding. Dat was heel duidelijk, het was gewild - en het is de interventie van deze Verenigde Naties die alles stopte.⁵⁶

Ik zeg niets officieel; omdat ik gezegd heb en altijd herhaald, dat politiek in volledige Valsheid, gebaseerd op Valsheid, en ik ga er niet mee om, wat betekent, dat ik niet politiek ben, ik wil het niet zijn --- maar dat stopt me niet om het helder te zien!... Mensen zijn gekomen en hebben me gevraagd (van alle kanten trouwens) om mijn opinie, kijk of advies: ik zei, "Nee, ik doe niet aan politiek." Zie je, alle diplomatie is absoluut gebaseerd op een OPZETTELIJKE Valsheid. Zo lang als het zo is, is er geen hoop: de inspiraties zullen altijd van de verkeerde kant komen; inspiraties, impulsen, ideeën, alles zal altijd van de verkeerde kant komen --- wat de onontkoombare blunder betekent voor iedereen. Enkele zeldzame individuen voelen dat en zijn er gewaar van, en zij zijn half desperaat, omdat niemand naar hen luistert.

Helaas proberen ze, volgens de huidige tendensen, voor Auroville de steun van UNESCO te krijgen (!) Ik wist natuurlijk van tevoren dat die [UNESCO] mensen het niet konden begrijpen, maar... ze proberen het. Want overal (het is een soort bijgeloof), overal zeggen mensen: "Nee, ik trek mijn beurs alleen open met de goedkeuring en aanmoediging van UNESCO" – ik heb het over degenen, wier bijdrage ertoe doet, heel veel mensen, dus...

Alleen is dit voor mij allemaal de korst, de nogal oppervlakkige ervaring – de korst; en er moeten dingen onder gebeuren, onder die korst. Het is slechts schijn.

Ik zei dat tegen degenen die voor Auroville zorgen, ik zei tegen ze: "Die mensen [van UNESCO] lopen twee honderd jaar achter op de mars van de aarde, dus er is weinig hoop, dat ze het zullen begrijpen." Maar goed, ik heb ze niet verteld dat ze zich niet met hen moesten bemoeien – ik geef geen advies.

Maar kleine details zoals die waar we net over gesproken hebben [het aanbod van de Franse regering voor een pensioen] zijn een indicatie: het zijn landen, die samenwerken aan de Waarheid zonder het te weten. En het is heel goed, het zal ze goed doen. Het is goed voor ze. Het maakt niet

---

⁵⁶ Onder de druk van de Verenigde Naties gaf India haar voordeel op over Pakistan en "gaf zich over" in Tashkent.

uit of ze zich er niet van bewust zijn (*glimlachend*): ze zullen niet het genoeg hebben van het gedaan te hebben, dat is alles!

(stilte)

Maar ik was de eerste om erg geïnteresseerd te zijn, omdat het zo kwam (*gebaar van onweerstaanbare neerdaling*), met al-krachtige autoriteit: "Daarom is Auroville gecreëerd."

*(Moeder gaat in een contemplatie,
en gaat dan door)*

Ik zie allerlei erg interessante dingen voorbijkomen; nu net deze reflectie: "Ah, het is een Toren van Babel omgekeerd." (*Moeder lacht*) Dat is interessant! Zij verenigden en verdeelden in de constructie, dus nu komen zij samen om zich te verenigen in de constructie. Dat is het: een Toren van Babel... omgekeerd!

*(Moeder stopt een ogenblik,
alsof zij iets zag)*

Men ziet plotseling... Het is een zeker gebied daar, een gebied in de aardeatmosfeer, onmetelijk en onvergankelijk, waar dingen een nieuw belang aannemen, die soms de schijn tegenspreekt, en men ziet een soort grote, immense stroom, die omstandigheden en gebeurtenissen meeneemt naar een doel... altijd hetzelfde doel, en via zeer onverwachte paden. Het wordt heel groot, en ondanks de horror van de details, neemt het als geheel een heel glimlachend Ritme aan...

Nu weet ik, ik herinner me, deze hele ervaring kwam nadat ik een boek zag dat vrij recent in India was uitgegeven, in het Engels, dat ze *The Roll of Honour* noemden, en waarin een foto en een korte biografie staan van iedereen die stierf in de strijd tegen de Britten, voor de vrijheid van India. Er waren overal foto's, heel veel (sommige waren alleen foto's die de politie had gemaakt nadat ze net waren gedood en op de grond lagen). En het bracht allemaal een bepaalde sfeer: de sfeer van die onbaatzuchtige, goedwillende mensen die een tragisch lot tegemoet gaan. Het maakte dezelfde indruk op mij als de verschrikkingen van de Duitsers tijdens de oorlog daar. Deze dingen staan duidelijk onder de directe invloed van bepaalde tegengestelde krachten, maar we weten dat de tegengestelde krachten, om zo te zeggen, mogen werken – door het gevoel van afschuw, in feite – om het ontwaken van het bewustzijn te versnellen. Dus die ervaring, die heel sterk was en erg leek op die ik had toen ik de foto's van de Duitse wreedheden in Frankrijk zag, bracht me in contact met de visie van de menselijke, aardse, moderne dwaling (het is modern: het begon de laatste duizend jaar en is de laatste honderd jaar steeds acuter geworden), met de aspiratie om dat in evenwicht te brengen: Hoe doen we het?... Wat moet er gedaan worden?... En het antwoord: "Daarom heb je Auroville gecreëerd."

Er is een perceptie van krachten --- de krachten, die direct handelen in gebeurtenissen, materiele gebeurtenissen, die... illusoir en misleidend zijn. De man, bijvoorbeeld, die voor zijn land's vrijheid vocht, die net vermoord is, omdat hij een rebel is, en die verslagen lijkt, en daar op de rand van de weg ligt --- hij is de werkelijke overwinnaar. Zo is het, het laat duidelijk de soort relatie zien tussen de waarheid en de expressie. Wanneer je dan het bewustzijn binnengaat, waarin je het spel van krachten waarneemt en de wereld in dat licht ziet, is het erg interessant. En zo werd me, toen ik in die toestand was, verteld, duidelijk getoond (het is niet uit te drukken, omdat het niet met woorden is, maar dit zijn feiten): "Daarom heb je Auroville gecreëerd..." Het is hetzelfde als met die foto.⁵⁷

Daar, je zal dit houden.

* * *

Een notitie over Auroville door Moeder:

"De mensheid is niet de laatste sport van de aardse schepping. Evolutie gaat door en de mens zal voorbijgegaan worden. Het is voor eenieder om te weten, of hij deel wil nemen in de komst van de nieuwe soort. Voor diegenen, die tevreden zijn met de wereld, zoals het is, heeft Auroville klaarblijkelijk geen raison d'être.

September 24, 1966

Reageert de aarde? Is er werkelijk een respons, of voelt u, dat u helemaal alleen werkt?

Bedoel je niet de mensen? Bedoel je de aarde als de minerale, plantaardige, dierlijke wereld?

Nee, ik refereerde naar mensen, de hele aarde.

Oh, mensen, ja, zeker --- zeker, zonder enige twijfel, een erg geprononceerd antwoord, vreemd geprononceerd, van overal, gewoon overal. Een behoefte aan iets, een ontevredenheid met wat er is, en de behoefte aan iets hogers. Het is erg, erg geprononceerd, overal. Ik kan niet zeggen, dat het aantal erg groot is, ik denk niet, dat het dat is, maar het is overal.

---

⁵⁷ Moeder gebaart om de neergeschoten man te laten zien, die victorieus aan de kant van de weg ligt, en impliceert, dat Auroville's bescheiden verschijningen nogal buiten proportie zijn met haar rol in het onzichtbare.

Dus er is vooruitgang?

Oh, veel, nogal veel. Er zijn tekenen, er zijn van tijd tot tijd vreemde tekenen van iets, dat ontwaakt.

Ik voel zelfs een ontwaken onder de dieren.

En waar is het obstakel? Is er een obstakel?

Het is overal. Het is als een coalitie van de Valsheid, die probeert tegenstand te bieden.

September 28, 1966

(De secretarissen hebben Moeder een uur te laat verlaten, zodat de conversatie op een tijd begint, waarop het geëindigd zou moeten zijn.)

Dat slaat alle records! En ik begon vroeg --- en het werk is nog niet gedaan.

Het is onoplosbaar. Omdat ik alles probeer in mijn vermogen: ik begin vroeger, ik haast me in de morgen, ik doe het werk zo ordentelijk mogelijk --- doe niets. En ik laat hen een kwartier vooruit weten: "De tijd is op" --- doe niets.

Maar beetje bij beetje wordt alles opgebruikt, er is geen tijd over!

Nee, er is niet.

Maar 's avonds werk ik nu soms tot 10:30 uur en er was afgesproken dat ik voor negen.... naar bed moest. Er is geen tijd over. En in mijn geval is het niet slapen, het is mijn echte werk dat ik 's avonds doe – en dat kan ik niet. Ook 's middags heb ik geen tijd meer: er wordt verondersteld, dat ik om 11:30 uur ga lunchen; ik heb het om 12:30 uur, dus ik heb geen tijd meer omdat ik me om 3 uur moet wassen en weer aan het werk moet. En ik ben nog nooit om 5 uur klaar geweest. Ik probeerde de periode van 5:30 tot 6:30 uur voor mezelf te houden – dat kan niet. Het vreet aan al mijn uren van rust en stilte. Toch is het werk nog niet af! Als dat zo was, zou ik het niet erg vinden, maar het is nog niet af, er moet nog minstens twee keer zoveel gedaan worden – iedereen protesteert, iedereen klaagt.

Het heeft geen zin om te mopperen!

Nee, maar hoe dan ook, de tijd verdwijnt.

En bovendien ben ik blut! Amrita komt vanmiddag: ik kan hem zijn geld niet geven, ik heb het niet. Ik moet elke dag een bepaald bedrag betalen: nou, toevallig ben ik blut. Vanmiddag, zoals elke woensdag, moet ik 5.000 roepies geven aan deze arme Amrita met schulden: ik heb geen cent. Zo is het nu eenmaal, het maakt de zaken alleen maar erger. Als ik tenminste min of meer aan de eisen kon voldoen, zou het goed zijn, maar dat is niet het probleem: er ontstaan overal complicaties! Ik ben de kassier astronomische bedragen schuldig en ik kan hem niet betalen.... Ik word aan alle kanten geplaagd door schulden – het weegt licht op mij, ik verlies er geen slaap over! Maar het feit is er.

(Moeder houdt Satprem een roos voor) Dit is vrede, mijn kind. Het is vrede. *(Lachend)* Oh, als je eens wist hoe vredig het hier is! *(gebaar naar het voorhoofd en daarboven)* Ik zeg dingen, maar uiteindelijk... zijn ze, zoals de Heer wil dat ze zijn. Misschien vindt Hij het leuk om te zien welke gezichten mensen trekken!

(stilte)

Ik heb een brief ontvangen van een correspondent, die een vraag stelt over lijden.

Goed dan, laat ons zien.

Ze schrijft dit: "...We moeten stoppen met het aanmoedigen van martelaars, of het nu mensen of dieren zijn. Ik schrijf u om mij te smeken hoe ik de krachten kan verkrijgen om het lijden van anderen te verminderen door concentratie van vloeistof, en hoe ik kan handelen door innerlijk slag voor slag terug te geven aan de agressors, zonder haat maar onverbiddelijk.... Ik smeed u om mij te helpen. Welke innerlijke overgave, welke verzaking is nodig? Wie zal mij de kracht en rechtvaardigheid leren die mij in staat stellen om te handelen en niet altijd het kwaad te laten zegevieren? Het is te gemakkelijk om het lijden van anderen te vergeten, te ontkennen, te minimaliseren. Ik kan het niet langer verdragen. Ik wil niet langer mijn ogen sluiten en mezelf troosten tot de volgende keer.... Wat moet ik ondernemen?..."

Wanneer kreeg je deze brief?

Twee of drie dagen geleden

Maar besliste je gisteren om het aan me voor te lezen? Omdat ik de hele dag in dat mentale raamwerk was (niet met deze woorden, maar in dat mentale raamwerk).

Gedurende een lange tijd laatst, dat is gedurende dagen en dagen, is er een erg scherpe perceptie geweest, erg intens en helder, dat de actie van

de Kracht uiterlijk resulteert in wat we "lijden" noemen, omdat het de enige soort vibratie is, die in staat is om de Materie uit inertie te trekken.

Opperste Vrede en Kalmte werden vervormd en misvormd tot inertie en *tamas*, en juist, omdat het de vervorming was van ware Vrede en Kalmte, was er geen reden om het te veranderen! Een bepaalde vibratie van ontwaken – van opnieuw ontwaken – was nodig om uit die *tamas* te komen, die niet in staat was om direct van *tamas* in Vrede te veranderen; er was iets nodig om de *tamas* op te schudden, en uiterlijk resulteerde het in lijden.

Ik verwijs hier naar fysiek lijden, omdat alle andere soorten lijden – vitaal, mentaal, emotioneel lijden – voortkomen uit een verkeerde werking van het denkvermogen, en die... we kunnen ze gemakkelijk rangschikken in de Valsheid, dat is alles. Maar fysiek lijden is voor mij als een kind dat geslagen wordt, want hier in Materie wordt Valsheid omgezet in onwetendheid, wat betekent dat er geen slechte wil is – er is geen slechte wil in Materie, alles is inertie en onwetendheid: totale onwetendheid van de Waarheid, onwetendheid van de Oorsprong, onwetendheid van de Mogelijkheid, zelfs onwetendheid van wat er gedaan moet worden om niet materieel te lijden. Deze onwetendheid is overal in de cellen, en alleen de ervaring – en de ervaring van wat in dit rudimentaire bewustzijn vertaald wordt als lijden – kan ontwaken, de behoefte opwekken om te weten en genezen te worden, en de aspiratie om getransformeerd te worden.

Dit is een zekerheid geworden, omdat de aspiratie in al deze cellen is geboren, en het wordt steeds intenser en is verrast door de weerstand. Maar ze hebben opgemerkt dat wanneer er iets in de werking wordt verstoord (wat betekent dat in plaats van soepel, spontaan, natuurlijk, de werking een pijnlijke inspanning wordt, een strijd met iets dat de schijn aanneemt van een slechte wil maar slechts een onwil is zonder begrip), op zulke momenten wordt de intensiteit van de aspiratie, van de roep, vertienvoudigd: het wordt constant. De moeilijkheid is om deze staat van intensiteit vol te houden; over het algemeen valt het allemaal terug in, ik kan niet zeggen "slaperigheid", maar het is een soort verslapping: je doet het rustig aan. En pas wanneer de innerlijke wanorde moeilijk te verdragen wordt, groeit de intensiteit en wordt permanent. Urenlang – urenlang – zonder te verslappen, wordt de roep, de aspiratie, de wil om zich te verenigen met het Goddelijke, om het Goddelijke te worden, op zijn hoogtepunt gehouden – waarom? Omdat er was wat naar buiten toe een fysieke stoornis, een lijden wordt genoemd.

Anders, als er geen enkel lijden is, is er af en toe een opleving, dan zwakt het af en valt het terug; dan op een ander moment weer een opleving... Het houdt nooit op! Het duurt eeuwig. Als we willen dat dingen snel gaan (snel ten opzichte van het ritme van ons leven), is de whiplash nodig. Ik ben hiervan overtuigd, omdat je, zodra je in je innerlijke wezen bent, dit met minachting behandelt (voor jezelf).

Maar dan, wanneer dat ware Mededogen van goddelijke Liefde komt en je al die dingen ziet die er zo afschuwelijk, zo abnormaal, zo absurd uitzien, die grote pijn over alle wezens en zelfs over dingen... Toen werd er in dit fysieke wezen de aspiratie geboren om te verlichten, te genezen, om al dat te laten verdwijnen. Er is iets in Liefde in zijn Oorsprong dat voortdurend wordt uitgedrukt door de tussenkomst van de Genade; een kracht, een zoetheid, iets als een trilling van troost, overal verspreid, maar die een verlicht bewustzijn kan richten, concentreren op bepaalde punten. En dat is precies waar ik het ware gebruik zag dat men van gedachten kon maken: gedachten worden gebruikt als een kanaal om de trilling van plaats naar plaats te dragen, waar het ook nodig is. Deze kracht, deze vibratie van zoetheid is er op een statische manier over de wereld, dringt aan om ontvangen te worden, maar het is een onpersoonlijke actie, en gedachte – verlichte gedachte, overgegeven gedachte, de gedachte die niets meer is dan een instrument, die niet langer probeert dingen in beweging te zetten, die tevreden is met bewogen te worden door het hogere Bewustzijn – gedachte wordt gebruikt als een bemiddelaar om contact te maken, een verbinding op te bouwen en deze onpersoonlijke Kracht toe te staan te handelen waar het nodig is, op precieze punten.

(stilte)

We zouden op een absolute manier kunnen zeggen, dat de remedie altijd samengaat met de moeilijkheid. We zouden kunnen zeggen, dat de kuur voor elk lijden samen bestaat met het lijden. Dan zie je, in plaats van een “onnodige” en “stupidie” moeilijkheid te zien, zoals mensen over het algemeen denken, dat de vooruitgang, de evolutie, die het lijden noodzakelijk maakte --- wat de oorzaak is en het doel van het lijden --- het verlangde resultaat bereikt, en tegelijkertijd wordt het lijden genezen, voor diegenen, die kunnen openen en ontvangen. De drie dingen --- het lijden als een middel van vooruitgang, de vooruitgang, en de kuur van het lijden --- bestaan naast elkaar, gelijktijdig, wat betekent, dat zij elkaar niet opvolgen, zij vinden tegelijkertijd plaats.

Wanneer er, als de transformerende actie een lijden creëert, in wat lijdt de noodzakelijke aspiratie en opening is, dan wordt de remedie tegelijkertijd geabsorbeerd en is het effect totaal, compleet: de transformatie, samen met de noodzakelijke actie om het te verkrijgen, en tegelijkertijd de kuur van de valse gewaarwording, die veroorzaakt wordt door de weerstand. En het lijden wordt vervangen door... iets, dat onbekend is op deze aarde, maar wat te maken heeft met vreugde, gemak, vertrouwen en zekerheid. Het is een supergewaarwording, in perfecte vrede, en duidelijk het enige, dat eeuwig kan zijn.

Deze analyse drukt erg onvolmaakt uit, wat we de “inhoud” van de Ananda zouden kunnen noemen.

Ik denk, dat het iets is, dat gevoeld is, ervaren (gedeeltelijk en erg vluchtig) gedurende alle tijdperken, maar dat begint geconcentreerd en bijna geconcentreerd te worden op aarde. Maar fysieke Materie in haar

cellulaire vorm heeft, we kunnen niet zeggen een angst of een ongerustheid, maar een soort begrip van nieuwe vibraties, en dat begrip neemt natuurlijk van de cellen hun ontvankelijkheid weg en neemt de verschijning aan van een ongemak (het is geen lijden, maar een ongemak). Maar wanneer die bezorgdheid in evenwicht wordt gebracht en genezen door aspiratie en de wil tot totale overgave en de daad van totale overgave, dan komt er, als die soort bezorgdheid is verdwenen, het hoogste gemak.

Dit alles is als microscopische studies van de fenomenen van bewustzijn, die onafhankelijk zijn van mentale interventie. De noodzaak van woorden om onszelf uit te drukken, brengt die mentale interventie binnen, maar in de ervaring bestaat het niet. En het is erg interessant, omdat de zuivere ervaring een inhoud van waarheid behoudt, van werkelijkheid, die verdwijnt zo gauw als het denkvermogen tussenbeide komt. Er is een smaak van ware werkelijkheid, die volledig de expressie ontwijkt om die reden. Het is hetzelfde verschil als tussen een individu en zijn portret, tussen een feit en het verhaal, dat er over verteld wordt. Zo is het. Maar het is veel subtieler.

Dus, om terug te keren naar de letter, wanneer u zich bewust bent van deze Kracht – deze Kracht, dit Mededogen in zijn essentiële realiteit – en ziet hoe het kan worden uitgeoefend door een bewust individu, dan hebt u de sleutel tot het probleem.

Ik heb ervaringen gehad...⁵⁸

* * *

(Enkele dagen later nam Moeder, in Nolini's aanwezigheid, de conversatie weer op, en voegde toe:)

Men moet ook de middelen gegeven worden om te openen.

(Nolini:) Deze dame leed aan die kanker (de hele longen waren bijna weg), maar ze begon wonderbaarlijk te herstellen. Het is echt bijna een wonder. Haar man, die hier is, zegt: "Ik ben chirurg en ik heb met zoveel gevallen van dit soort te maken gehad, ik weet wat het is – geleidelijk is het bijna verdwenen. Wonderbaarlijk is het." Nu loopt ze rond.⁵⁹

Ah, als je "dat" zou kunnen pakken, zou alles genezen kunnen worden.

Ze is overweldigd, ze zegt: "Ik begrijp het niet." En de dokter weet wat het is, hij heeft hier al zo vaak operaties op uitgevoerd.⁶⁰

---

⁵⁸ De conversatie is afgebroken door de dokter's aankomst.

⁵⁹ Oorspronkelijk Engels.

⁶⁰ Oorspronkelijk Engels.

Er zijn meerdere gevallen van dit soort. Heel goed.

September 30, 1966

*Na het lezen van een tot nog toe
niet gepubliceerde brief van
Sri Aurobindo's:*

“...Ofschoon St. Paulus opmerkelijke mystieke ervaringen had en zeker veel diepzinnige spirituele kennis (eerder diepzinnig dan wijd, denk ik) --- ik zou er niet op zweren, dat hij refereert⁶¹ naar het gesupramentaliseerde lichaam (*het fysieke lichaam*). Misschien naar het supramentale lichaam of naar een of ander ander lumineus lichaam in haar eigen ruimte en substantie, waarvan hij vond, alsof het hem omgaf en dit lichaam van de dood vernietigde, waarvan hij voelde dat het materiele omhulsel was. Dit vers is, zoals vele andere, in staat tot verscheidene interpretaties en zouden kunnen refereren naar een nogal suprafysieke ervaring. Het idee van een transformatie van het lichaam gebeurt in verschillende tradities, maar ik ben nooit erg zeker geweest, dat het de verandering betekende in juist deze materie. Er was enige tijd geleden een yogi in dit gebied, die het onderwees, maar hij hoopte, wanneer de verandering compleet was, om te verdwijnen in licht. De Vaishnavas spreken over een goddelijk lichaam, dat deze zal vervangen, wanneer de complete siddhi er is. Maar is dit weer een goddelijk fysiek of suprafysiek lichaam? Tegelijkertijd is er geen obstakel op de weg om te veronderstellen, dat al deze ideeën, intuïties, ervaringen wijzen, als ze niet precies duiden, op de fysieke transformatie.”⁶²

Sri Aurobindo
December 24, 1930

Vreemd genoeg is dit de afgelopen dagen weer het onderwerp geweest van mijn meditatie (geen gewilde: ze worden van bovenaf opgelegd). Want in alle overgangen van plant naar dier en van dier naar mens (vooral van dier naar mens) zijn de verschillen in vorm uiteindelijk klein: de ware transformatie is de tussenkomst van een andere middel van bewustzijn. Alle verschillen tussen het leven van het dier en het leven van de mens

---

⁶¹ "Want dit vergankelijke moet onvergankelijkheid aandoen, en dit sterfelijke moet onsterfelijke aandoen. Wanneer dan dit vergankelijke onvergankelijkheid aangedaan zal hebben, en dit sterfelijke onsterfelijke aangedaan zal hebben, dan zal het woord in vervulling gaan, dat geschreven is: De dood is verslonden in de overwinning." (1 Korintiërs 15:53-54)

⁶² Cent. Ed., 24.1237.

komen voort uit de tussenkomst van het Denkvermogen; maar de substantie is in wezen hetzelfde en gehoorzaamt aan dezelfde wetten van vorming en constructie. Er is bijvoorbeeld niet veel verschil tussen het kalf dat in de baarmoeder van een koe wordt gevormd en het kind dat in de baarmoeder van zijn moeder wordt gevormd. Er is één verschil: dat van de tussenkomst van het Denkvermogen. Maar als we ons een FYSIEK wezen voorstellen, dat wil zeggen, zo zichtbaar als het fysieke nu is en met dezelfde dichtheid, bijvoorbeeld een lichaam dat geen bloedcirculatie en botten nodig zou hebben (vooral deze twee dingen: het skelet en de bloedcirculatie)... is het heel moeilijk voor te stellen. En zolang het zo is, met deze bloedsomloop, deze werking van het hart, zouden we ons kunnen voorstellen – we kunnen ons voorstellen – de vernieuwing van kracht, van energie door een kracht van de Geest, door andere middelen dan voedsel. Het is denkbaar. Maar de stijfheid, de stevigheid van het lichaam, hoe is het mogelijk zonder skelet?... Het zou dus een oneindig veel grotere transformatie zijn dan die van dier naar mens; het zou een overgang zijn van mens naar een wezen dat niet langer op dezelfde manier zou zijn gebouwd, dat niet langer op dezelfde manier zou functioneren, dat zou zijn als een verdichting of concretisering van... "iets." Tot nu toe komt het niet overeen met iets dat we fysiek hebben gezien, tenzij de wetenschappers iets hebben gevonden waarvan ik niet op de hoogte ben.

We zouden ons een nieuw licht of een nieuwe kracht kunnen voorstellen die de cellen een soort spontaan leven geeft, een spontane sterkte.

Ja, dat zei ik al: voedsel kan verdwijnen. Dat is denkbaar.

Maar het hele lichaam zou door die kracht kunnen worden aangestuurd. Het lichaam zou bijvoorbeeld soepel kunnen blijven. Terwijl het nog steeds zijn botstructuur heeft, zou het soepel kunnen blijven, met de soepelheid van een kind.

Maar dat is nu net waarom een kind niet kan staan! Hij kan zich niet inspannen. Wat zou de botstructuur vervangen, bijvoorbeeld?

Dezelfde elementen zouden er kunnen zijn, maar dan begiftigd met soepelheid. Elementen waarvan de stevigheid niet uit hardheid voortkomt, maar uit de kracht van het licht, toch?

Ja, dat kan.... Alleen bedoel ik dat het weer kan plaatsvinden door een groot aantal nieuwe creaties. Zal de overgang van mens naar dit wezen bijvoorbeeld misschien plaatsvinden door allerlei andere tussenpersonen? U begrijpt, wat ik formidabel vind, is de overgang van de ene naar de andere.

Ik kan me heel goed een wezen voorstellen dat door spirituele kracht, de kracht van zijn innerlijk zijn, de nodige krachten zou kunnen opnemen, zichzelf zou kunnen vernieuwen en altijd jong zou kunnen blijven; dat is

heel goed voorstelbaar; zelfs voorzien in een zekere soepelheid om indien nodig van vorm te kunnen veranderen. Maar het volledig verdwijnen van dit systeem van constructie meteen – van de ene naar de andere meteen, dat lijkt... Het lijkt stadia te vergen.

Tenzij er klaarblijkelijk iets gebeurt (wat we gedwongen worden een "wonder" te noemen omdat we niet kunnen begrijpen hoe het kon gebeuren), hoe kan een lichaam als het onze dan een lichaam worden dat volledig gebouwd en aangestuurd wordt door een hogere macht, en zonder materiële ondersteuning?... Hoe kan dit (*Moeder knijpt in de huid van haar handen*), hoe kan dit veranderen in dat andere ding?... Het lijkt onmogelijk.

Het lijkt wonderbaarlijk, maar...

Ja, in al mijn ervaringen begrijp ik heel goed de mogelijkheid om niet meer te hoeven eten, dat dat hele proces wordt afgeschaft (het veranderen van de methode van absorptie is bijvoorbeeld mogelijk), maar hoe verander je de structuur?

Het lijkt niet onmogelijk voor me.

Lijkt het niet?

Nee, misschien is het verbeelding, maar ik kan me gemakkelijk voorstellen dat een spirituele kracht het lichaam binnenkomt en een soort lichtgevende inflatie veroorzaakt, en alles plotseling opbloeit als een bloem. Dit lichaam, dat in zichzelf is gekreukt, bloeit op, wordt stralend, soepel, lichtgevend.

Soepel en plastisch, we kunnen ons ook voorstellen dat het plastisch zou kunnen zijn, dat wil zeggen, de vorm zou niet zo vastliggen als het nu is. Dat is allemaal denkbaar, maar...

Maar ik kan het heel goed zien als een soort lichtgevende bloei: het Licht moet die kracht hebben. En het vernietigt niets in de huidige structuur.

Maar zichtbaar, dat kan worden aangeraakt?

Ja. Het is gewoon als een bloei. Wat gesloten is, bloeit op als een bloem, dat is alles; maar het is nog steeds de structuur van de bloem, alleen is het in volle bloei en stralend. Nee?

Ja, maar... (*Moeder schudt haar hoofd en blijft een tijdje stil*). Ik heb geen ervaring, ik weet het niet.

Ik ben er absoluut van overtuigd (omdat ik ervaringen heb gehad die het mij bewezen) dat het leven van dit lichaam – haar leven, wat het laat bewegen en veranderen – vervangen kan worden door een kracht; dat wil

zeggen, een soort onsterfelijkheid gecreëerd kan worden, en de slijtage kan verdwijnen. Deze twee dingen zijn mogelijk: de kracht van het leven kan komen, en de slijtage kan verdwijnen. En het kan psychologisch gebeuren, door totale gehoorzaamheid aan de goddelijke Impuls, zodat je elk moment de kracht hebt die je nodig hebt, doe je wat gedaan moet worden – al deze dingen, het zijn allemaal zekerheden. Zekerheden. Ze zijn geen hoop, geen verbeelding: het zijn zekerheden. Natuurlijk moet je het lichaam opvoeden en langzaam transformeren en de gewoonten veranderen. Het kan gedaan worden, alles wat gedaan kan worden. Maar de vraag is, hoeveel tijd zou het kosten om de noodzaak (om alleen dit probleem te nemen) van het skelet weg te nemen? Dit is nog heel ver weg, lijkt mij. Dat betekent dat er veel tussenliggende fasen nodig zullen zijn. Sri Aurobindo zei dat het leven oneindig verlengd kan worden. Ja, dat is duidelijk. Maar we zijn nog niet gebouwd met iets dat volledig ontsnapt aan ontbinding, de noodzaak van ontbinding. Botten zijn heel duurzaam, ze kunnen zelfs duizend jaar meegaan als de omstandigheden gunstig zijn, dat is een feit, maar dat betekent IN PRINCIPE niet onsterfelijkheid. Begrijp je wat ik bedoel?

Nee. Denk je dat het een niet-fysieke substantie zou moeten zijn?

Ik weet niet of het niet-fysiek is, maar het is een fysieke substantie waarvan ik me niet bewust ben! En het is geen substantie zoals we die nu kennen, en al helemaal niet de constructie die we nu kennen.

Ik weet het niet, maar als het een FYSIEK lichaam moet zijn (zoals Sri Aurobindo zei), leek het mij (maar dat is misschien een dagdroom) dat het bijvoorbeeld op een lotusknop zou kunnen lijken: ons huidige lichaam is als een kleine, gesloten, harde lotusknop, en... het bloeit uit, het wordt een bloem.

Ja, maar dat, mon petit, het is...

Is er iets dat dit Licht niet kan doen met de elementen die het heeft?? De materialen blijven hetzelfde, de elementen blijven hetzelfde, maar getransfigureerd.

Maar plantaardige dingen zijn niet onsterfelijk.

Nee, het is slechts een vergelijking.

Nou, dat is nou net het punt!

Er is alleen deze vraag: ik kan me een eeuwige verandering voorstellen; ik zou me zelfs een bloem kunnen voorstellen die niet verwelkt; maar het is dit principe van onsterfelijkheid.... Wat in feite betekent, een leven dat ontsnapt aan de noodzaak van vernieuwing: de eeuwige Kracht zou zich direct en eeuwig manifesteren, en dit zou nog steeds een fysiek lichaam zijn (*Moeder raakt de huid van haar handen aan*).

Ik begrijp een progressieve verandering heel goed en dat deze substantie gemaakt zou kunnen worden tot iets dat zichzelf eeuwig van binnenuit naar buiten kan vernieuwen. Dat zou onsterfelijkheid zijn. Maar het lijkt me dat er tussen wat nu is, wat wij zijn, en die andere manier van leven, veel stadia nodig kunnen zijn. Zie je, als je bijvoorbeeld aan deze cellen vraagt, met al het bewustzijn en de ervaring die ze nu hebben, "Is er iets dat je niet kunt doen?", zullen ze in hun oprechtheid antwoorden: "Nee, wat de Heer wil, kan ik doen." Dat is hun staat van bewustzijn. Maar de schijn is anders. De persoonlijke ervaring is als volgt: alles wat ik doe met de aanwezigheid van de Heer, doe ik moeiteloos, zonder moeite, zonder vermoeidheid, zonder slijtage, zoals dat (*Moeder spreidt haar armen uit in een groot, harmonieus ritme*), maar het staat nog steeds open voor de hele invloed van buitenaf en het lichaam wordt gedwongen dingen te doen die niet direct de uitdrukking zijn van de opperste impuls, vandaar de vermoeidheid, de wrijving.... Dus een supramentaal lichaam dat zweeft in een wereld die niet de aarde is, is niet het ding!

Nee.

Er is iets nodig dat de kracht heeft om de besmetting te weerstaan. De mens kan de besmetting van het dier niet weerstaan, hij kan het niet, hij heeft constante relaties. Nou, hoe zal dat wezen het redden?... Het lijkt erop dat hij nog lang – heel lang – onderworpen zal zijn aan de wetten van besmetting.

Ik weet het niet, het lijkt me niet onmogelijk.

Nee?

Het lijkt me dat die Kracht van het Licht hier is, wat kan het beïnvloeden?

Maar de hele wereld zou verdwijnen! Dat is het probleem, begrijp je.

Als Dat komt, als de Heer daar is, is er niet één op de duizend voor wie het niet angstaanjagend is. En niet voor de reden, niet voor de gedachte: voor het vlees, zoiets. Dus veronderstel – veronderstel dat het gebeurt en een wezen de condensatie en expressie is, een belichaming van de opperste Kracht, van het opperste Licht – wat zou er gebeuren?!

Nou, dat is het hele probleem.

Ja.

Omdat ik de moeilijkheid van de transformatie op zichzelf niet zie. Het lijkt eerder de moeilijkheid van de wereld te zijn.

Als alles tegelijkertijd getransformeerd zou kunnen worden, zou het goed zijn, maar zo is het duidelijk niet. Als één wezen helemaal alleen zou worden getransformeerd...

Ja, misschien zou het ondraaglijk zijn.

Jazeker!

Misschien is dat het hele probleem.

Vermenigvuldigd duizend keer wat heel kleine kinderen voelen. (Ik heb het over degenen die uitsluitend fysieke, menselijke wezens zijn, niet degenen die reïncarnaties zijn.) Als ze puur fysieke wezens zijn, kunnen ze mij niet benaderen, mon petit! Ze beginnen te huilen en te beven! Toch hou ik van ze en verwelkom ik ze met al mijn tederheid en zoveel mogelijk kalmte – ze beginnen te beven en worden dan bang, het is te sterk. Bij degenen die iets anders in zich dragen, de reïncarnaties, is het anders: ze openen zich, ze zijn gelukkig; maar als er niets anders is dan dit, dat wil zeggen, de externe substantie... Ik heb volwassenen zien komen (ik deed het experiment: ik laad de atmosfeer op, de Heer is aanwezig), nou, ik heb veertigjarige mannen dat zien binnengaan en... brrt! letterlijk weggrennen, alle sociale hoffelijkheid negerend, en na te hebben GEVRAAGD om te komen, begrijp je! Hoe dan ook, alles was er om hen in staat te stellen zich fatsoenlijk te gedragen – onmogelijk, ze konden het niet.

Maar zelfs in mijn geval, als ik u heb meegemaakt, als ik u goed ken, is het soms angstaanjagend.

Ah, zie je.

Het is niet angstaanjagend, maar... het is echt... beangstigend.

Ik leg je geen woorden in de mond!

Natuurlijk weet men – van binnen weet je dat er niets te vrezen is, maar toch...

Ja.

Toch is het te sterk.

Nee, het is de substantie die bang is.

Daar.

Neem dus het bewustzijn van een heel klein kind, als je zelf...

In uw ogen is er soms... is er iets...

(Moeder lacht)

Oktober

Oktober 5, 1966

Over de financiële situatie heb ik je een verhaaltje te vertellen, dat plaats vond op zondag of Maandag. Ik vertelde je, dat de situatie nogal... was, voor het gewone bewustzijn was het kritisch. En er moest een betaling gedaan worden. Ik herinner de materiele details niet, maar er moest erg urgent iets betaald worden (ik denk, dat het aan de werkers was: zij hadden honger en hun geld was niet gegeven) En ik had een zekere hoeveelheid nodig --- dat ik niet had: ik had niets. Toen kwam er een soort compassie in me voor die mensen, die geen geld hadden. Ik zag, dat het niet juist was, en ik kon niets doen, omdat er niets was. Dus in de avond, terwijl ik wandelde (ik heb een uur van meditatie en stilte, van concentratie), presenteerde ik het allemaal zo (*gebaar naar boven*), en met een bijna kinderachtige attitude zei ik tegen de Heer (Hij was er natuurlijk, ik was bij Hem) iets, dat vertaald kan worden (ik weet het niet, ik spreek niet, maar het zou vertaald kunnen worden in woorden), ruwweg zo: "Ik weet, Dat U bij me bent en achter alles, dat ik doe en overal, maar ik zou willen weten, of wat ik doe, het werk, dat ik doe, U interesseert of niet! (*Moeder lacht*) En wanneer het U interesseert, wel, dan moet ik dit geld hebben."

Zo kwam het, in een heel kinderlijke vorm, maar erg, erg zuiver. En twee dagen later, toen het geld moest komen, dat ik het geld moest hebben, net toen alles heel onmogelijk leek, kwam Amrita plotseling binnen en vertelde me, "Hier, die en die heeft een cheque gestuurd voor zo en zo een bedrag." Exact het benodigde bedrag. En ik denk, dat het de eerste keer was, dat die persoon geld gestuurd heeft. Het was heel onverwacht, absoluut een wonder --- een wonder voor kinderen. Het benodigde bedrag, precies op het juiste moment, en absoluut onverwacht. Toen heb ik goed gelachen. En ik zei tegen mijzelf, "Hoe onnozel kunnen we zijn! We weten niet, dat alles exact gebeurt, zoals het moet."

Ik kan niet zeggen, dat ik me zorgen maak (ik doe het nooit), maar ik vroeg me af... soms vraag ik me af, "Zal het doorgaan, of..." Ik ben niet erg zeker van wat er gaat gebeuren, omdat... Ik probeer nooit te weten, noch verlang ik te weten, maar ik voel niet, dat me "verteld" wordt. (Ik denk, dat dit een andere mentale stupiditeit is en wanneer niets geformuleerd wordt, betekent het, dat dingen okay zijn en zoals zij zouden moeten zijn.) Maar natuurlijk is er een kinderachtigheid, die "verteld" zou willen worden, "Doe dit op deze manier, en dat op die manier, en dit..." Maar het werkt niet! Het is niet zo!

Ik ontvang geen enkel bevel: wanneer ik iets te zeggen heb, ontvang ik het exacte woord of de exacte zin, op een absolute manier; maar voor actie ontvang ik geen enkel bevel, omdat... ik niet denk, dat ik enige aarzeling heb, ik vraag me nooit af, "Zou ik dit moeten doen, of zou ik dat moeten doen?" Nooit. Mijn hele inspanning is om van minuut tot minuut te leven. Ik bedoel om iedere minuut exact te doen, wat gedaan moet worden zonder plannen te maken, zonder te denken, zonder... omdat het allemaal

mentaal wordt; zo gauw als je begint om iets uit te denken, is het dat niet langer. Maar ik doe heel instinctief en spontaan, wat gedaan moet worden: dit, dat, dit.... Wanneer iets een respons nodig heeft, komt het. Wat geld betreft, is het hetzelfde; het enige, waartoe ik geleid wordt om te doen, is te zeggen, "Die en die heeft gevraagd om zoveel, die en die Dienst heeft zo veel nodig," zo (geen lange tijd vooruit, het komt, wanneer het imperatief wordt). En dat is alles. Zo is het. Dus ik weet niet, wat morgen zal gebeuren; ik probeer helemaal niet te weten, wat er gaat gebeuren. Maar op die dag lijk ik te vragen, "Wel, geef me bewijs, dat U geïnteresseerd bent." --- Poef! Het kwam net op het juiste moment. Dus lachte ik, ik zei tegen mijzelf, "Wat een baby moet ik nog zijn!"

En gedurende twee dagen kwam het net toen ik wat geld moest geven. Dus zei ik, "Okay, dat is goed." Maar nu is het niet langer amusant! Het was werkelijk amusant.

Er is nu hier achter een soort vertrouwen: wel, het zal komen, wanneer het moet, dat is alles.

De geest van organisatie zou niet helemaal op het gewone niveau kunnen zijn, maar op een menselijke (misschien niet alleen menselijk, maar hoe dan ook), de geest van organisatie wil alles voor zich hebben als een beeld, en dan plannen maken, organiseren, zie: dit komt hier, dat komt daar... Dat alles is waardeloos. We moeten leren om van minuut tot minuut te leven, zo. Het is veel comfortabeler. En wat voorkomt, dat dingen zo zijn, is (denk ik), dat het exact tegengesteld is aan het redelijke menselijke denkvermogen, en dat iedereen om me heen verwacht, dat ik plannen maak en beslissingen neem en... Dus is er een druk; ik denk, dat dat het is. Anders zou het natuurlijk en spontaan zijn, als dat: iedere minuut een wonder. Mijn tendens is om altijd te zeggen, "Oh, maak je geen zorgen! Hoe meer je je zorgen maakt, hoe moeilijker je dingen maakt --- maak je geen zorgen, maak je geen zorgen." Maar ze staren naar me met een soort verschrikking (*Moeder lacht*): ik "maak geen plannen vooraf", zie je.

Dat is mijn "verhaaltje" --- mijn kleine wonder. Het was alsof om me te vertellen: "Oh, wil je een wonder zien? --- Hier is er een, kant en klaar!" (*Moeder lacht*) Het is een goede les.

Oktober 8, 1966

(De conversatie is over Satprem's aankomende verjaardag. We publiceren het, ondanks zijn persoonlijke karakter, want de "ritmische" betekenis van verjaardagen is van algemeen belang en er is altijd, zoals Moeder zegt,

een curve van het verleden, die zich niet werkelijk verbindt met de curve van de toekomst.)

Het zal spoedig je verjaardag zijn....

Ik kan zien, dat wat we “verjaardag” noemen, een gelegenheid is om voorraad aan te leggen. Daarom consulteren mensen astrologen op zekere datums.

Het individu heeft een zekere relatie of set van relaties met het Universele, en er moet een ritme zijn, dingen gebeuren automatisch opnieuw op hetzelfde punt in de tijd. Dus ieder jaar zou het mogelijk moeten zijn om voorraad aan te leggen met betrekking tot wat beneden is en wat boven is, of wat achter ligt of wat voor ligt.

Zo moet het zijn, omdat voor jou de voorraad aanleggen begon aan het begin van deze maand. En dan resulteert het in die “verjaardagskaarten” en in wat ik je ga vertellen op je verjaardag. (Niets hiervan is uitgedacht: het komt gewoon zo, het is erg amusant, ik ben getuige van een constant spektakel.) En ik zag iets, dat erg interessant is, misschien is dat, wat ik je wilde vertellen voor je boek.⁶³

Het is als de ontmoeting van twee curven: een curve komt uit het verleden en een andere curve, die naar de toekomst gaat, en die dag is het ontmoetingspunt van die twee curven. Dus toen zag ik je boek als een soort culminatie van de curve uit het verleden.... En er is een punt, dat nog niet helder is in je denken of je opvatting daar (*gebaar boven het hoofd*): het is iets, dat behoort bij de opstijgende curve van de toekomst. Op dat punt is de moeilijkheid: de beweging, die hoort bij de curve van het verleden, heeft moeite om zich te verbinden met de curve van de toekomst. Ik zie het als een grafiek. Het is geen denken: het is een grafiek. Er is een punt, waar de twee curves niet verbonden zijn.

Ik koos twee “kaarten.” Zij zijn hier. Ik laat ze niet aan je zien: je zal hen op de 29ste hebben. Ik weet nog niet, wat ik zal schrijven of dat ik iets zal schrijven.

Maar dit jaar lijkt me een erg beslissend jaar in je individuele leven --- je LEVEN, begrijp je (hoe kan ik het uitleggen?) het eeuwige leven in je. Het eeuwige leven in je individualiteit. De moeilijkheid lijkt te liggen in verbinden van de twee bewegingen.... Zij zijn nog niet verbonden. Het is erg interessant. Ik zag twee curven, zij zijn heel mooi.

Dit alles is boven gaande. En wat er dan amusant is als ik zie, ik zie niet zo (*gebaar van beneden naar boven*), ik zie zo (*gebaar van boven naar beneden*), en ik zie naar boven. Het is een beetje hoger dan dit (*gebaar boven het hoofd*), en ik zie van bovenaf.

---

⁶³ Met het Lichaam van de Aarde of de Sannyasin. Satprem klaagde over moeite om het einde van zijn boek te schrijven.

Maar ik zag die curves, ik begin hen te zien. Ik ken hen, ik heb ze sinds het begin van de maand gezien en zij worden preciezer. En zij zijn heel mooi --- erg mooi, erg elegant. En deze [de nieuwe] is als een magnifieke waterspuit --- veel mooier dan dat! En het blijft stijgen, het valt niet terug, maar het spuit een gouden regen op aarde.

Het is goed.

Wanneer iemand een dergelijke tekening voor me tekende, dan zou ik het aan je geven!

* * *

(Spoedig daarna veranderde de conversatie in een vraag, die gevraagd werd door een jonge discipel over de beschrijving van Sri Aurobindo's leven in "Het Avontuur van Bewustzijn," toen Sri Aurobindo agnostisch was en yoga begon "voor de bevrijding van zijn land.")

Het is een hoofdstuk, getiteld "Het einde van het Intellect," waarin ik schreef, dat Sri Aurobindo in het begin agnostisch was en hoofdzakelijk het intellect had gecultiveerd. Dus V. had een samenvatting gemaakt van dit hoofdstuk, en vroeg aan het eind: Hoe kan men yoga discipline beoefenen zonder in God of het Goddelijke te geloven?

Hoe? --- Erg eenvoudig. Omdat het hoofdzakelijk woorden zijn. Wanneer je oefent zonder in God of in het Goddelijke te geloven, oefen je om een perfectie te bereiken, om voortgang te maken, om allerlei soorten redenen.

Zij er veel mensen... (ik refereer niet naar diegenen, die een geloof hebben: zij leren een catechismus als zij heel klein zijn, dus heeft het niet veel betekenis), maar wanneer we mensen nemen, zoals zij komen, zijn er dan veel, die in het Goddelijke geloven?... Niet in Europa in ieder geval. Maar zelfs hier zijn er nogal enkelen, die uit traditie een "familie godheid" hebben, en toch, wanneer zij ontevreden zijn, vinden zij het niet erg om de godheid te pakken en het in de Ganges te gooien! Zij doen het, ik ken mensen, die het deden; zij hadden een familie Kali in hun huis, zij namen haar gooiden haar in de Ganges, omdat zij ontevreden over haar waren --- wanneer je in het Goddelijke gelooft, dan kan je dergelijke dingen niet doen, kan je?

Ik weet het niet.... Geloof in het Goddelijke?... Je dorst naar een zekere perfectie, misschien jezelf voorbij te gaan, iets hogers te bereiken dan dat wat is; wanneer je een filantroop bent, heb je een inspiratie om de mensheid om beter te laten zijn, minder ongelukkig en miserabel, alle soorten dergelijke dingen --- je kan daarvoor yoga beoefenen, maar dat is geen geloven. Geloven is vertrouwen hebben, dat er geen wereld kan zijn zonder het Goddelijke, dat is het; het vertrouwen, dat juist het bestaan van de wereld een bewijs is van het Goddelijke. En niet precies een "geloof,"

niet iets, dat je overdacht hebt of geleerd werd, niets van dat alles: een vertrouwen. Het vertrouwen, dat een beleefde kennis is (geen geleerde kennis), dat het bestaan van de wereld voldoende bewijs is van het Goddelijke --- zonder het Goddelijke geen wereld. En het ligt zo voor de hand, natuurlijk dat je voelt, dat iemand een beetje stupide moet zijn om anders te denken! En het "Goddelijke" niet in de zin van "raison d'être," "goal," "culminatie," niet dat alles: de wereld, zoals het is, is bewijs van het Goddelijke. Omdat het het Goddelijke IS in een zeker aspect (een vervormd aspect, maar toch).

Voor mij is het zelfs sterker dan dat: wanneer ik naar een roos kijk, zoals degene, die ik aan je gegeven heb, deze, die zo'n concentratie van spontane schoonheid bevat (niet gefabriceerd: een spontane schoonheid, een opbloei), hoef je alleen dat te zien en dan ben je zeker, dat het Goddelijke bestaat, het is een zekerheid. Je kan niet ongelovig zijn, het is onmogelijk. Het is als die mensen --- het is fantastisch --- die mensen, die de Natuur bestudeerd hebben, werkelijk in de diepte bestudeerd hebben, hoe alles werkt en gebeurt en bestaat: hoe kunnen zij oprecht, zorgvuldig en nauwgezet studeren zonder absoluut overtuigd te zijn, dat het Goddelijke er is? We noemen het "Goddelijk" --- het Goddelijke is nogal klein! (*Moeder lacht*) Voor mij is het bestaan onontkoombaar bewijs, dat er..., dat er niets is dan DAT --- iets, dat we geen naam kunnen geven, niet kunnen definiëren, niet kunnen beschrijven, maar dat we kunnen voelen en steeds meer WORDEN. Een "iets," dat perfecter is dan alle perfecties, mooier dan alle schoonheden, wonderbaarlijker dan alle wonderen, dat zelfs een totaliteit van alles, dat er is, niet kan uitdrukken --- en alleen DAT bestaat. En het is niet een "iets," dat drijft in nietsheid: er is niets dan Dat.

Oktober 12, 1966

(Na een meditatie met Moeder)

Zelf nu is er, zo gauw als ik stil blijf met jou, wanneer je hier bent, altijd een soort grenzeloze immensiteit, met zo'n zuiver, rustig licht.... En het is wit, maar een wit, dat enig blauw in zich zou kunnen hebben, maar zo bleek, dat het wit is. Théon gaf een naam aan dit gebied (hij had speciale namen voor al die gebieden), ik herinner het niet, maar erboven waren alleen regionen, die hij "pathetisch" noemde (een nogal barbaarse naam), die regionen waren, die behoren aan de niet gemanifesteerde goddelijke Liefde. Ik ervoer zelf de doorgang door al deze regionen, en deze [het gebied van wit licht, waarin de meditatie plaatsvond] was juist de laatste,

die behoorde bij het licht... Ik herinner het niet, hij plaatste gewoonlijk alle regionen van licht samen, en dan, voorbij hen, de regionen... waren er feitelijk regionen van goddelijke Liefde, maar niet gemanifesteerd, dat wil zeggen, niet gemanifesteerd, zoals het op aarde is. Dat waren de laatste regionen voor het bereiken van de Allerhoogste. En deze [in de meditatie] was de laatste, die behoorde bij de noodzaak van het licht, dat is, Kennis. , En het is... oh, er is zo'n vrede, zo'n kalmte en zo'n HELDERHEID in --- speciaal dat besef van helderheid en transpartheid. Een kalmte, die meer is dan vrede, maar het is geen inerte onbeweeglijkheid, ik weet niet, hoe ik het uit moet drukken. Het geeft absoluut het besef van een vibratie van extreme intensiteit, maar ab-so-luut kalm, kalm, lumineus, zonder... bijna met een besef van bewegingsloosheid. En zo helder, zo transparant!

Waar ik ook zo buiten actie blijf en jij hier bent, komt dat altijd, altijd. Ook de laatste keer, toen ik die curves zag van je wezen --- de curve van het verleden en de curve van de toekomst, die ontmoeten op je verjaardag --- wel, het was weer in dit licht.

Maar vandaag... En grenzeloos, weet je, buiten de tijd, buiten de ruimte --- magnifiek! De grote, grote rust. En, wanneer je hier ben, is het altijd zo. Dat moet zijn, waar je je inspiratie van betreft. Het moet van daar zijn. Het is goed! (*Moeder lacht*) En erg plezierig, ik weet niet, hoe ik het uit moet leggen. Erg plezierig. En absoluut stil, maar bewust, erg bewust, en in perfecte kalmte --- licht, licht, licht, niets dan dat: de essentie van licht.

De opstijgende curve ging daar voorbij, in die regionen, die Théon die barbaarse naam "pathetisch" gegeven had. Toen men verderop ging en die regionen binnenging, dan was er... het was de Allerhoogste buiten de schepping, voorbij de schepping. Daar zag ik de representatieve vorm van de nieuwe schepping (en dat was, voordat ik ooit gehoord had over Sri Aurobindo en het Supramentale), daar zag ik de vorm, die de menselijke vorm moet opvolgen, als een symbolische vertegenwoordiging van de nieuwe schepping. Dat was twee of drie jaren, voordat ik hoorde over Sri Aurobindo en hem ontmoette. Dus toen hij me vertelde over de supramentale schepping, zei ik tegen hem (*lachend*), "Maar natuurlijk, ik weet het, ik zag het daarboven!"

Niemand had me iets verteld. Alleen toen ik naar Tlemcen ging, vertelde Madame Théon me, wat het was. Zij wist, hoe ze door alle toestanden van zijn moest gaan, van de ene naar de andere, en door naar de volgende... het lichaam verlaten, corresponderend met iedere toestand van zijn en verderop bewegend. Dus toen leerde ik nogal spontaan en natuurlijk om het te doen. En ik deed het daar, zo zag ik dit prototype, helemaal boven, helemaal boven.

Théon's onderwijs was helemaal niet metafysisch en intellectueel: alles werd uitgedrukt in een soort schilderachtige objectivering; en zoals ik 's anderdaags zei over dat visioen van de "vogels"], het is een rijkere uitdrukking, minder beperkt dan de zuiver intellectuele en metafysische uitdrukking. Het is levendiger.

En dat is plezierig --- ik hou van mediteren met jou. Het is geen "mediteren," het is een stille en erg plezierige contemplatie-concentratie. Daarom zit ik, wanneer je hier bent, zonder een woord uit te brengen.

Maar je verliest het besef van tijd helemaal.

Oktober 15, 1966

*De conversatie begint
anderhalf uur te laat.*

Okay. Het is 11.30. Ik start nergens mee --- noch spreken, noch stil blijven (omdat dat een lange tijd duurt!).

Ik kan proberen om wat muziek te spelen op 30 Oktober, wanneer ik kan. Ik weet niet, wat zal komen.... Op een dag, toen ik rustig zat, vroeg ik me af, of het zou komen, en plotseling werd ik erg groot, erg groot, met grote handen, en ik zat voor een instrument, dat niet deze was: het was een veel groter instrument, en ik begon een dergelijke fuga te spelen! Het was fantastisch. Ik keek en zag mijzelf met grote handen, grote armen, en een groot instrument.... En het was erg goed (*lachend*), de MUZIEK was erg goed!

Het is de eerste keer, dat ik mijzelf zo gezien heb.

Maar er is niets over van de muziek, helemaal niets in het geheugen, geen enkele noot.

* * *

(Toen keek moeder naar haar afsprakenboek en de stapel brieven van mensen, die vragen om haar te zien.)

Dat alles (*wijzend naar de stapel brieven*) is voor afspraken! En het is iets, dat heel eenvoudig is, het is niet vermoeiend --- niets is vermoeiend, wanneer je geen haast hebt. Maar wanneer je altijd denkt aan het volgende, dat je moet doen, is het verschrikkelijk. Wanneer je het doet, wanneer het komt, zonder denken of iets anders, is het erg goed.... De vervelende gewoonte van denken, altijd denken --- erg slecht. Maar ik begin te... (*met een ondeugende glimlach*) Denk je, dat vissen denken?! Omdat ik wilde zeggen, "Ik begin te leven als een vis in het water!" (*Lachend*) Vissen denken waarschijnlijk niet. Maar dolfijnen denken, is het

niet? Zij praten, dus moeten zij denken... hun brein is zwaarder dan die van de mens.

Ah, geen geklets!

Oktober 19, 1966

Ik ben zelfs later dan gewoonlijk: dit zijn de puja dagen.⁶⁴ Veel mensen komen hier voor hun puja's.

Vertelde je het verhaal van Durga.

Recent?

Het gebeurde niet recent; ik kan het me niet herinneren, of het verleden jaar was of het jaar ervoor, in de tijd van de puja.

U vertelde me eens, dat Durga zich had "overgegeven."

Dat is het.

Zij gaf zich over. Dat wil zeggen, ze was volmaakt onafhankelijk in haar bewegingen en voelde de behoefte niet om van iemand af te hangen, en dat jaar... Ik herinner me niet, of het vorig jaar was of het jaar ervoor --- zij kwam gewoonlijk ieder jaar, toen ik naar beneden ging voor de puja darshan: ik ging naar beneden en zij kwam en bleef hier gedurende alle puja's; sinds ik naar boven kwam, hebben we het niet meer gedaan. Maar toen zij kwam eenmaal en ik vertelde je, wat volgde.

Maar het heeft een enorm verschil gemaakt. Mensen merkten natuurlijk niets op, niemand, maar het heeft een ENORM verschil in de atmosfeer gemaakt.

Ik voelde het nog sterk deze laatste enkele dagen.

Een verschil in welke zin?

Al diegenen, die oprecht puja doen (oprecht natuurlijk, niet mechanisch, maar met devotie), trekken altijd een emanatie of een representatie aan, een representatieve vorm, die aanwezig is bij de puja en antwoordt: het antwoordt op de puja. Iedere familie, die Kali aanbidt, bijvoorbeeld, heeft

---

⁶⁴ *Puja*: ritueel, ceremonie. In dit geval de jaarlijkse ceremoniën aan Durga, de goddelijke Moeder.

zijn eigen Kali. En het is waar, zij zijn kleine entiteiten, die niet erg onafhankelijk zijn, maar hun eigen levens hebben. En in Doerga's geval was het erg helder. Dus, wanneer ik zeg, dat het een groot verschil maakt, komt het, omdat nu, op een algemene manier, al die vertegenwoordigingen van Doerga zelf in een beweging van samenwerking zijn.

Natuurlijk deden al die entiteiten meer of minder spontaan het Allerhoogste's werk, maar... (hoe kan ik het uitleggen?) zonder dat zij een bewuste wil hebben: zij deden het eenvoudig en spontaan, omdat er wezens waren van harmonie, die harmonieus werken. Maar nu is het in Doerga's geval erg helder --- erg helder: zij is zo (*gebaar omhoog gekeerd, wachtend op het Allerhoogste's Bevel*) In haar relatie met vijandige wezens, in haar legendarische jaarlijkse strijd (die natuurlijk symbolisch is), is zij zo (*zelfde gebaar*), gretig om de richting, de aanwijzing, het gebaar dat gemaakt moet worden, te kennen.

Toen Sri Aurobindo hier was, ontving ik gewoonlijk ieder jaar op de tijd van Doerga's strijd, van hem de zeer heldere aanwijzing van het aspect van de adverse krachten, die overwonnen en onderworpen moesten worden. (Het was erg interessant, en ik schreef het in het algemeen op, maar ik weet niet, waar dat allemaal heengegaan is.) Het ging zo door gedurende dertig jaar. En na zijn vertrek... bleef er alleen de Allerhoogste.

Zij zou komen, zij was absoluut aanwezig gedurende de zes dagen van *pranam* beneden. Maar nu, sinds... weet ik het niet (ik herinner het niet, omdat voor mij de tijd niet erg helder meer is, het heeft niet langer dezelfde waarde), maar ik herinner, dat het gebeurde, terwijl ik liep voor mijn japa. Ik vertelde haar, dat er iets belangrijkers was dan de semireligieuze herinnering, die mensen hebben, dat de diepere natuur van het werk belangrijker was en de keuze van het adverse aspect (vertegenwoordigd door een universele moeilijkheid, of in ieder geval, wanneer we de aarde beschouwen, een menselijke moeilijkheid), het aspect, dat overwonnen moest worden, gedomineerd om het te leiden naar transformatie. En in verband hiermee vertelde ik haar, dat de aanwijzing ontvangen van de Allerhoogste het ware was; dat Hij beter zag dan wij deden, wat gedaan moest worden en in de volgorde, waarin het gedaan moest worden. En ik voelde... (zij was erg concreet [*Moeder maakte een gebaar, alsof Doerga in haar was*]), ik voelde, dat zij immens geïnteresseerd was. Toen vertelde ik haar, "Wel, ziet u, is de tijd niet gekomen" (ik zet het in woorden, maar het waren geen enige woorden), "is de tijd niet gekomen om van Hem de directe impuls te ontvangen voor uw actie?" En zij reageerde vreugdevol en spontaan.

Het verschil is dat nu, waar zij ook manifesteert, ik voel, dat de roep tot de allerhoogste Waarheid, om het te manifesteren, er werkelijk is.

Wat is het aspect van de moeilijkheid dit jaar?

Ik weet het niet. Ik heb me er recent niet mee bezig gehouden, het begint pas morgen.

Ik weet het niet, ik ben er niet actief mee bezig, ik zal zien....

Oh, ik weet het erg goed, maar... (*Moeder legt haar vingers op haar lippen*).

(*meditatie*)

Oktober 22, 1966

(*Sujata:*) *P. is ziek.*

Weer ziek. Maar wat mankeert dat meisje?

Wat zou zij vanbinnen moeten doen?

Niet bang zijn om ziek te worden! Dat is het.

Zie je, zij zeggen, "Maar ik BEN ziek." Zij keren het om: zij zeggen, dat zij ziek zijn, en dus zijn zij bang. Het is niet waar! Zij zijn eerst bang en worden dan ziek. Zij leven constant in een beduchtheid: "Oh, wat gaat er gebeuren?" Dus gebeurt er iets! (*Moeder lacht*) Het arme lichaam voelt, wat er verwacht wordt en het gehoorzaamt!

Ja, negenennegentig mensen uit honderd zijn zo. En het is meer of minder onderbewust, wat betekent, dat het geen gedachte is, die zij heel helder hebben, dus vertellen ze je, "Nee, dat is niet waar!" --- ze zijn er niet gewaar van, zij zijn niet gewaar van wat er binnenin hen gaande is.

(*Dan geeft Moeder Satprem bloemen. Ze ziet er vermoeid uit.*)

We hebben een half uur van vrede en stilte, tenzij er iets is, dat je wil zeggen?

Bent U misschien niet degene, die wat wil zeggen?

Ik, ik heb niets te zeggen, niets. --- absoluut in een verdoving, ik ben verdoofd.

(Moeder suggereert plotseling, dat Satprem haar kamer direct binnenkomt om 10:15 op de dagen, dat hij komt, zelfs als de secretarissen er nog zijn.)

(Satprem in ongeloof:) Kom ik om 10:15?

Je zou boven kunnen komen, we zullen zien, wat er gebeurt!

Maar ik wil u ook niet in een moeilijke positie plaatsen...

Oh, als je wist tot welk punt... Er zijn geen reacties, begrijp je. Ik kijk er naar met een erg heldere visie, een erg heldere kennis van de consequenties, maar er is geen enkele reactie: ik word eenvoudig een soort machine, die dit tekent, dit doet en dat.... En wanneer ik dan iets moet schrijven, verander ik in een automaat: ik blijf absoluut *blanco*, stil, zo (*gebaar van onbeweeglijkheid naar boven gekeerd*), en dan laat ik het (het hangt van het geval af), ofwel Sri Aurobindo komt of iets anders van bovenaf en dicteert. Ik ben (*zelfde gebaar*) zo steeds meer --- ik ben in toenemende mate zo: niet bestaand, een machine.

Ik heb hen verscheidene keren verteld, dat zou mij net zo goed zouden kunnen vervangen door een goed ontworpen robot, omdat dit (*lachend*) er niet meer hoeft te zijn! Een goed ontworpen robot, met een verfijnd mechanisme: je drukt op een knop voor iets, een andere knop voor iets anders, en het werkt!

Je kent de situatie, ik ben niet alleen gedurende EEN MINUUT, niet gedurende vierentwintig uur van de dag.⁶⁵ En buiten de uiterlijke menigte is er een innerlijke menigte: het blijft steeds constant van overal komen --- oh, constant en in toenemende mate. In toenemende mate. Dus ben ik zo (*gebaar, dat een bewustzijn laat zien, dat tot ver verspreid is*), een soort bewustzijn, dat reageert, dat is alles, zonder enige deelname. Een bewustzijn, dat reageert als een machine.

Ik denk, dat het anders onmogelijk zou zijn.

Ja, menselijk is uw leven hels.

Wanneer ik niet wist, hoe ik dat moest doen, zou ik gek worden of ziek worden: het is onmogelijk. Gelukkig is het binnen de werkelijkheid van de mogelijkheid! Wat betekent, dat het werk automatisch gedaan wordt, ik hoef geen inspanning te doen.

En het aantal dingen blijft toenemen (*Moeder kijkt om zich heen*). Toen ik voor het eerst in deze kamer kwam, was het leeg; toen zij de muziekkamer maakten, was het leeg. Nu (*Moeder maakt een geamuseerd*

---

⁶⁵ Zelfs 's nachts blijft er een "bodyguard" in Moeder's kamer.

gebaar en wijst op op de stapels dingen van de vensterbanken, op de meubels, overal), er is geen ruimte over voor wat dan ook! Het is volgepropt tot overstroming. Dat ik vraag me af over mensen --- diegenen, die zich ontnomen voelen en diegenen, die verveeld zijn: voor mij zijn die twee categorieën ondenkbaar! Hoe kan men tijd hebben om verveeld te zijn en hoe kan men iets missen?

Het werk blijft toenemen (voor iedereen), de post is iets ongelooflijks! Het stroomt binnen van overal. Ik heb... (*Moeder lacht*) een brief uit Amerika van iemand, die ik helemaal niet ken, die luisterde naar de fonograaf opnames van mijn stem. En ik weet het niet, het zijn mensen, die "occulte ervaringen" lijken te hebben of misschien "spiritisme" beoefenen, en hij schrijft om me te vertellen, dat hij mijn stem hoort en dat ik hem "openbaringen" over zichzelf geeft. Maar dan... (*lachend*) fantastische openbaringen! Hij zegt, dat het mijn stem is, hij twijfelt er niet over (hij accepteert ogenschijnlijk de meest fantastische dingen), maar toch wil hij ter wille van de veiligheid aan mij vragen (!) of ik inderdaad degene ben, die hem die dingen vertelde. En onder die dingen wordt verondersteld, dat ik hem verteld heb, dat ik verklaard lijk te hebben, dat hij een gecombineerde reïncarnatie is van Boeddha, Christus, Aartsengel Gabriel, Napoleon en Charlemagne!... Ik ga hem beantwoorden, dat die vijf karakters behoren tot de verschillende "lijnen van manifestatie" En dat zij daarom nogal onwaarschijnlijk gecombineerd zullen worden in een enkel wezen (een enkel menselijk wezen)!

Het zijn klaarblijkelijk kleine vitale entiteiten, die plezier hebben. Zij hebben plezier, en hoe fantastischer, hoe groter de pret, natuurlijk!

Maar te beoordelen aan de brieven --- alle post --- is er een soort occulte activiteit, die zich uitspreidt over de aarde op een erg vreemde manier.... In Korea is er een man, die verklaart, dat hij zelf de "Nieuwe Avatar" is.... Er zijn scores en scores van hen, overal. Met het resultaat, dat van een materieel gezichtspunt mensen hun balans nogal verloren hebben. Je voelt, alsof de hele aarde half gek geworden is. En met hun nieuwe uitvindingen kan het resulteren in vreemde fenomenen.

Maar sinds het begin van deze eeuw en tot nu toe, heeft de verandering plaats gevonden heeft op aarde --- in de werkelijkheden van het denken, de activiteiten, de producten, de uitvindingen --- is fantastisch! Het is zo fantastisch, dat dingen, die dateren van het begin van de eeuw verouderd lijken, alsof zij bijna tweehonderd jaar oud waren. Het is vreemd.

Dingen bewegen duidelijk snel.

Mensen lijken zich te haasten naar... Alsof zij zich vooruit haastten zonder te weten, waarom, en aan het eind is het een groot gat!... Ik weet niet, wat er gaat gebeuren.

(*stilte*)

Wanneer je er niet om geeft... (met een ondeugende glimlach), dat is, wanneer je geen gevoelige zenuwen hebt, kom dan de volgende keer om 10:15 binnen en maak het jezelf gemakkelijk! Het zal tenminste een les zijn. We zullen zien, wat er gebeurt.

Op welke tijd?

Kwart over tien. Je opent stilletjes de deur en komt binnen. Ik zal tenminste veel plezier hebben!

Omdat ik persoonlijk alles geprobeerd heb zonder enig resultaat. Wanneer ik hen vertel, "de tijd is op" met alle autoriteit aan mijn kant, dan vertellen ze mij, "Ja." Dat is alles, wat het voor hen betekent!

Ah, mon petit (zich richtend op Sujata), morgen moet ik er tweeënveertig zien voor jou --- tweeënveertig mensen!⁶⁶

Oktober 26, 1966

Weet je, dat ik gisteren speelde? Ik probeerde het orgel. Het was erg vermakelijk: zo gauw als ik ging zitten, kwam er iets in mijn handen, maar iets, dat van muziek HIELD, en het kwam zo gemakkelijk binnen, zo teder en intens. En plotseling vonden mijn handen hun voorbije vaardigheid weer --- de hele helft van mijn arm werd gegrepen door een klein wezen. Het was werkelijk prachtig, het klonk erg kinderachtig en het was nogal betoverend, nogal betoverend.

Het is de eerste keer, dat het zo compleet was: het waren helemaal niet langer mijn handen, die speelden, helemaal niet langer. Het is de eerste keer. Ik weet niet, of het zo zal zijn voor de 30ste [Satprem's verjaardag].

* * *

Spoedig daarna:

---

⁶⁶ Satprem herinnert zich het effect niet van zijn plotselinge binnendringen om 10:15 --- waarschijnlijk geen, of anders geen plezierige, omdat het experiment niet herhaald werd.

Er is iets, dat ik je wil laten zien. Je weet, dat ik 's anderdaags naar het balkon ging,⁶⁷ in de volle zon, en het veranderde mijn verschijning volledig (*Moeder zoekt naar een serie foto's*). Ik moet zeggen, dat ik me erg verschillend voelde van wat ik ben, wanneer ik daar ga. Ik was erg, erg verschillend. Ik zeg niets, je zal het zien....

(Moeder geeft de foto aan Satprem)

Ik zie eruit als iemand anders.

Oh, yes! Het is vreemd, het ziet er helemaal niet uit als u.

Sommigen zeggen, dat het op me lijkt.

Maar ik zie er uit als een man, is het niet?

Ja, het is iets mannelijks, speciaal in deze.

Ja, ik zie er uit als een man.

Het was iemand anders, die er was --- maar er zijn altijd anderen, dat weten mensen niet! Anderen komen de hele tijd, de hele tijd (*Moeder tekent een cirkel boven haar hoofd om een circulaire dans te suggereren*): oude, nieuwe, toekomstige, er is constant iets. Het is erg vreemd. En dan pakt de foto het.

Ja, het is erg treffend op deze; het is minder geprononceerd op de andere.

En het is iemand, die ik ken, maar ik kan hem geen naam geven. Ik lijk daar op een oude wetenschapper, is het niet? Het is vreemd (*Moeder kijkt weer naar de foto*). Er is iets vreemds: een soort erg scherpe kennis [in de persoon in de foto], dat afstamt van observatie, maar ik kan het land en de tijd niet vinden, waar het vandaan komt.

Er zijn bijzondere toestanden van bewustzijn, die precies werden en bijzonder goed uitgedrukt werden in zekere individuen op zekere momenten --- het is niet gedurende het hele leven van een geheel individu, dat is het niet: het zijn toestanden van bewustzijn, die de hoogte van hun formatie bereikten op zekere momenten. En dan komt alles terug als een grote draaimolen (*Moeder tekent een circulaire dans haar hoofd en om haar heen*), de hele tijd, door alle tijden en alle landen. De foto vangt het, en wanneer het tot me komt, wanneer ik het zie, lijk ik helemaal niet naar deze persoon [Moeder] te kijken, maar naar iemand, die ik nogal veel gekend heb, iemand, die ik nogal goed gekend heb: "Maar natuurlijk, jij bent het, zonder twijfel!" Maar ik kan er geen naam bij plaatsen.

---

⁶⁷ Op 21 Oktober.

Ja, het is als een draaimolen van alle momenten, toen het Bewustzijn zich manifesteerde in mensen. Het is erg interessant. Het lichaam wordt nu erg onpersoonlijk.

Maar eens had ik een curieuze ervaring met u.... Ik had nooit visioenen met open ogen, maar eenmaal (het trof me), veel jaren geleden, vertelde u me beneden een verhaal over katten en sprak over de "koning van katten," die u had ontmoet, het genie van de soorten --- en uw gezicht (het was buitengewoon) was dat van een kat! Maar een superkat, die daar voor me was! Toch heb ik geen visioenen, absoluut geen, maar het was duidelijk zichtbaar. Ik vond het erg treffend. Het was nogal buitengewoon.

De lichaam's verschijning was veranderd.

Ja, uw hele gezicht was van verschijning veranderd. En ik ben zeker, dat een foto het had laten zien, omdat het geen visioen is.

Ja, dat zijn dingen die foto's opvangen. Zij zijn erg gevoelig.

Het is vreemd.

Eenmaal op het balkon was ik Boeddha absoluut! Het duurde een paar minuten. En nogal wat mensen vertelden me, "Oh, u was Boeddha." Als een foto genomen was, was het zichtbaar geweest.

Maar het komt constant zo, als een soort draaimolen van mensen, die langskomen (*zelfde gebaar van een ronde dans*), en hup! zij manifesteren en gaan weg.... En in die foto's heb ik verscheidene keren iemand herkend, maar zonder in staat te zijn om een naam te plaatsen.

Maar dit (*Moeder kijkt weer naar de foto*) is een man, ik ben zeker, dat het een man is, en ik heb een gevoel, dat wanneer hij geen "officiële" wetenschapper was, hij een man was, die een wetenschap had, een erg nabije en scherpe observatie van dingen. En er was een moment, toen dat bewustzijn van observatie op zijn hoogst was. Zij ving het met een foto; de volgende minuut zou het er niet langer zijn. Hij zegt bijna iets, drukt iets uit (*Moeder laat Satprem de foto zien*): kijk naar de mond. Het is erg curieus.

Het is amusant.

Maar vanuit dat gezichtspunt wordt het lichaam erg onpersoonlijk. Het is als met mijn handen: het is nooit zo spontaan en compleet geweest als het gisteren was --- ik kan niet zeggen, dat ik niet langer handen had, omdat er geen "ik" meer was. Zo is het, er komt iets (iets van iemand: een idee, een kracht, een beweging, een uitdrukking), poeff! en het wordt dit [Moeder's lichaam, of haar handen in dit voorbeeld]. En het is erg vreugdevol en erg lieflijk: er was een soort vreugdevolle betovering, erg jong.

Een half uur eerder wist ik niet, dat ik ging spelen: het kwam gewoon zo. En het was niet "om te spelen," er was niets, dat serieus of belangrijk was, niets van dat bestond: er was alleen iets, dat erg jong, erg levendig was.

Het is een fenomeen, dat concreet wordt, er zijn allerlei soorten van... het zijn geen mensen: het zijn toestanden van bewustzijn, die zichzelf uitdrukken of misschien zelfs een precieze vorm aannemen in de levens van allerlei soorten mensen; sommige van hen zijn heel bekend voor me: ik heb ze vaak gezien, zij komen vaak terug en ik ken ze erg goed --- ik kan hen namen geven. Maar deze toestanden van bewustzijn waren niet exclusief in deze of die persoon: zijn waren in veel mensen en in veel tijdperken.

En het is steeds vaker zo. Ik denk dat het is om het [cellulaire] aggregaat soepeler te maken, om het soepelheid te geven.

(stilte)

Sri Aurobindo schreef ergens, ik herinner me niet verbinding waarmee, dat in een zekere toestand van bewustzijn men het vermogen had om HET VERLEDEN TE VERANDEREN. Ik vond dat erg frappant.

Omdat het een ervaring is, die ik verscheidene keren had, en met al het werk, dat ik nu doe, begrijp ik het beter. Zie je, wat er lijkt te worden voortgezet of bewaard zijn niet individuen: het zijn toestanden van bewustzijn --- toestanden van bewustzijn. Die toestanden van bewustzijn manifesteren zich door veel individuen en veel verschillende levens, en die toestanden van bewustzijn zijn wat vooruitgaat naar een steeds lumineuzere perfectie. Er zijn nu, op het moment, allerlei soorten "categorieën" van toestanden van bewustzijn, die de een na de ander opkomen om in contact te brengen met de Waarheid, het Licht, het perfecte Bewustzijn, en tegelijkertijd hebben zij een soort afdruk behouden (als een geheugen) van de momenten, waarop zij manifesteerden.

Er is een groot werk van transformatie gaande van de materiele toestanden van bewustzijn: de toestanden van bewustzijn, die het dichtste bij het Onderbewuste zijn, de meest materiele toestanden van bewustzijn. Zij komen zo [om zichzelf aan Moeder te presenteren], met een of twee voorbeelden van hun voorgaande manifestatie (misschien zelfs hun eerste verschijning uit het Onderbewuste), en dan zie ik de transitie (samen met wat het getransformeerd heeft, hen veranderde, of hen eenvoudig veranderde door een successieve manifestaties), de transitie tot het punt, waarop zij nu gepresenteerd worden aan het allerhoogste Bewustzijn voor de uiteindelijke transformatie. Dit is een eeuwigdurend werk, zagezegd, omdat het interessant een werk is, dat ik kan blijven doen, terwijl ik mensen zie. Over het algemeen werd mijn werk onderbroken, wanneer ik mensen zag, omdat ik bezig was met hen en dat verminderde of beperkte het werk: zij vertegenwoordigden een klein aggregaat van moeilijkheden,

dat enorm de Actie [van de Moeder] inkromp. Maar nu is het niet langer zo. En het interessante punt is, dat het mensen plaatst op deze of die "curve van transformatie" van bewustzijn. Gedurende enige tijd heb ik een aanzienlijk aantal mensen gezien, die ik nooit eerder gezien had (met alle oude en bekende mensen was er geen moeilijkheid, maar met de nieuwe veroorzaakte het over het algemeen een inkrimping van het werk), en nu met deze "studie" van toestanden van bewustzijn worden mensen geplaatst: hier, daar, hier. (*Moeder tekent verschillende niveau's in de ruimte*). En wanneer zij ontvankelijk zijn, moeten zij weggaan [na Moeder gezien te hebben] met een nieuwe impuls om zichzelf te transformeren. Diegenen, die niet ontvankelijk zijn, missen het gewoon; maar zij zijn niet langer een verstoring: zij komen binnen en gaan eruit. En daarvan weet ik, in welke toestand zij zijn --- ik kan het zelfs doen met foto's, maar wanneer ik mensen zie, is het veel completer. Foto's zijn niet meer dan een moment van hun zijn, terwijl er hier zelfs is, wat niet gemanifesteerd is, erachter verborgen, en gezien kan worden, dus zie ik de persoon completer. Het is erg interessant. Het transformeert de hele last van bezoekers in iets, dat interessant is.

Oktober 29, 1966

Dus, wat zou je willen, dat ik vertel voor je verjaardag?

Ik zou meer voor u willen doen en beter.

Beter is moeilijk. Wat meer betreft, hebben we geen tijd! We zouden veel kunnen doen, dat weet ik, maar we zouden tijd nodig hebben.

Maar ik zou u meer willen dienen.

Er zijn veel dingen, veel dingen... We waren vannacht weer een lange tijd samen. Maar we zijn samen om samen te WERKEN; begrijp je, het is niet, alsof je voor me zorgt en ik voor jou zorg, dat is het niet: we ontmoeten, omdat we samen moeten werken. En er zijn grote bewegingen van bewustzijn.

Om de waarheid te vertellen, ik hou niet van mentale activiteit --- ik heb er nooit van gehouden. Ik heb gedurende een tijd veel in het denkvermogen gewerkt: het was een fase, de fase van mentale ontwikkeling, toen ik filosofie deed --- alle filosofieën, vergelijkende filosofieën --- om het intellect soepeler te maken. Maar om de waarheid te vertellen, het interesseert me niet. Terwijl toestanden van bewustzijn --- bewegingen van bewustzijn, toestanden van bewustzijn --- dat is enorm interessant! En er is op het moment een erg scherpe en nauwkeurige

studie gaande van de relatie tussen toestanden van bewustzijn en het fenomeen van de dood.

Uiteindelijk alle geloven, die mensen hebben over wat er gebeurt na de dood... Mensen hebben lang geprobeerd om het te weten, natuurlijk, en enkele religies dachten, dat zij een verklaring gevonden hadden.... Ik heb persoonlijke ervaringen gehad. En nu wordt het probleem op een nieuwe manier neergezet, alsof (ik zeg "alsof," omdat ik niet aan het eind gekomen ben en ik het niet weet), alsof wat bestendig is van leven naar leven, geen persoonlijkheden waren, maar TOESTANDEN VAN BEWUSTZIJN, die onsterfelijk zijn en tegelijkertijd in constante transformatie, en wat getransformeerd wordt gedurende iemand's leven is de toestand van bewustzijn.... Sommigen hebben alleen een toestand van bewustzijn, anderen hebben velen (er zijn zelfs zekere mensen, die twee bijna tegengestelde toestanden van bewustzijn hebben, wat resulteert in die "dubbele persoonlijkheid" en die tegenstellingen in het leven). Sommigen zijn erg eenvoudig en hebben er alleen een, en dat resulteert in bijna primitieve individuen; maar zij hebben soms een prachtige ontwikkeling in hun toestand van bewustzijn.... Dat verklaart veel tegenstellingen. Dat wordt mij op het moment duidelijk getoond: toestanden van bewustzijn, die door ontelbare aggregaten gaan. En dan moet daar ook een geheim gevonden worden voor de prolongatie van een aggregaat, dat is, wat niet het karakter geeft van onsterfelijkheid (dat iets is, dat erg verschillend is), maar van de onbepaalde duur van het leven --- eerder van de VORM (het leven stopt nooit) van de vorm. Dus wanneer deze studie in de diepte eenmaal gedaan is, zal een ander geheim gevonden zijn.

Het is erg interessant.

(*stilte*)

Niet vannacht, maar de nacht ervoor, bracht ik een lange tijd door, bijna twee uur van onze tijd hier, met Sri Aurobindo. Ik heb je verteld, dat hij iets heeft, dat vertaalt als een "verblijfplaats" (het is magnifiek, magnifiek!) in het subtiele fysieke. Het is altijd immens, zo helder, goed gedefinieerd, toch volledig open. En ik krijg een besef van... (*Moeder neemt een diepe ademhaling*) few! Open, lumineus --- altijd, in ieder geval. Hij is er... misschien niet helemaal, zoals hij hier was, (maar het maakt geen verschil voor me, omdat de verandering erg progressief geweest is: ik heb Sri Aurobindo bijna van dag tot dag gevolgd, stap voor stap), en hij is misschien eerder groter met misschien een vorm, die een grotere perfectie heeft. Ik weet het niet, maar voor mij is zijn uitdrukking... (*Moeder glimlacht met gesloten ogen*)... zijn uitdrukking is niet uit te drukken. Ik bracht een erg, erg lange tijd door met hem. In die enorme kamers (zij zijn grenzeloos, weet je, je voelt, dat je eindeloos van de ene kamer naar een andere zou kunnen gaan, van de ene plaats naar een andere), hij gaf de richting aan... Het was in een deel van de plaats met een zeker aantal kamers (vier, vijf of zes, ik weet het niet), grote kamers, waar hij aanwijzingen gaf voor een pottenbakkerij, stel je voor. Maar het was niet, zoals hier. Er waren objecten, die van klei gemaakt waren. Er was geen enkel proces van vuur,

schilderen of iets zoals dat (het was niet als hier), maar er waren vormen, die op pottenbakker vormen leken en zij hadden een vermogen (*Moeder gebaart naar beneden*) om te manifesteren. En toen was er alles: dieren, planten, mensen, dingen, alles, met alle mogelijke kleuren. Ik ging van de ene naar de andere, kijken, verklarend. Ik bracht een lange tijd met hem door, en ik wist precies, waarom en hoe het gedaan werd en naderhand ging ik het werk bestuderen en observeerde. Toen werden de kamers gearrangeerd, de dingen werden op hun plaats gezet: dat was, alsof om het resultaat te laten zien. En dingen... betoverend in hun eenvoudigheid, toch bevatten zij een buitengewoon vermogen van manifestatie! Maar zij hadden een diepe betekenis. Ik nam een object, dat gemaakt was van erg donkere roodachtig bruine aarde, en het was slecht samengesteld, dat is, de vorm klopte niet en ik liet het aan de "pottenbakkerij voorman" zien (er was een pottenbakkerij voorman in iedere kamer, die voor het werk zorgde). Ik liet het hem zien, en vertelde het hem (het was redelijk groot aan de onderkant, met een klein stuk aan de top [*Moeder tekent een soort vaas met een nek*], hoe dan ook, het was niet goed gedaan), ik legde het aan hem uit en zei, "Begrijp je, het is niet juist gebalanceerd." En terwijl ik het in mijn vingers hield --- brak het. Toen zei hij tegen mij, "Oh, ik ga het maken." Ik antwoordde, "Wanneer u wil, maar het is niet, zoals het zou moeten zijn..." Natuurlijk zeggen we het met onze woorden, maar daar had het een erg precieze BETEKENIS. Toen waren er soorten grote openingen tussen een kamer en een andere (het waren geen "kamers," het waren grote hallen), en men ging naar de plaats, waar zij "vis" maakten. Maar de vissen waren geen "vissen"(!), zij hadden een andere betekenis. En er waren vissen zo groot, gemaakt van klei, gekleurd en glanzend, magnifiek: een was blauw-groen, een andere geelachtig wit, maar mooi, zo mooi! En zijn werden op de vloer gehouden, alsof het water was: de vissen werden onmiddellijk op de vloer gehouden. Dus dacht ik, "Dat is niet erg gemakkelijk!" (*Moeder lacht*) En zei zo, het ziet er allemaal uit als kinderachtigheid, maar daar had het een erg diepe betekenis, erg diep.

Het is erg interessant.

Ik bracht tenminste twee uur zo door. Het moet geweest zijn tussen een en drie in de nacht. En het besef van iets, dat zo erg vredig, zo comfortabel en vol van licht en bewustzijn is --- speciaal bewustzijn --- oh, het was prachtig. Het bewustzijn lijkt hier erg, erg beperkt te zijn. Erg beperkt. En omdat het zichzelf uitdrukt door denken, wordt het naar beneden gedrukt: dat drukt het naar beneden, beperkt het... fossiliseert het. Terwijl daar het bewustzijn vrijelijk beweegt in vol licht, oh, zo'n heldere, heldere atmosfeer, zo helder... zonder schaduw... toch heeft alles een vorm. Er zijn zelfs straten (er zijn andere plaatsen), maar alles is zo, in vol licht.

Het gevoel bleef gedurende uren naderhand.

En het lijkt fantastisch snel te ontwikkelen en gecompleteerd te worden: van een bezoek naar de andere (met bij tijden een interval van acht dagen, misschien), is er een buitengewone verandering, enorm. Sri Aurobindo zelf

verandert. Ik vind hem... Eerder (twee jaar geleden, bijvoorbeeld) vond ik hem erg, zoals hij fysiek was; ik zag hem bijna juist in het begin in zijn supramentale werkelijkheid, maar die is erg verschillend: ik spreek over de Sri Aurobindo, die constant, constant contact met ons is --- het is als een emanatie van andere [de supramentale Sri Aurobindo] en als de voortzetting van de Sri Aurobindo, die bij ons leefde. Zo is het. Wel, gedurende een tijd leek hij veel meer op zichzelf dan hij nu doet; nu is het, alsof hij meer op de andere lijkt. Maar hij blijft nog erg dicht bij ons, erg dicht.

En het werk gaat snel, snel verder....

(stilte)

Er zijn enkele mensen daar, die op aarde leefden, maar niet veel. Daar ontmoette ik verscheidene keren (erg vaak gedurende het eerste jaar na haar dood) de vrouw, die gewoonlijk kookte voor Sri Aurobindo. Wat was haar naam?

Mridu.

Mridu! Zij is ook veel veranderd, heel veel, maar... *(Moeder glimlacht geamuseerd)* op een manier is zij nog dezelfde!

Maar ik voelde (het was gisteren, denk ik), dat dingen veel eenvoudiger zijn --- veel eenvoudiger --- en veel minder dramatisch dan het menselijk denken veronderstelt. Het is erg vreemd, ik heb een groeiend gevoel van iets... zonder mysterie, en het is onze manier van denken en voelen, dat het hele mysterie toevoegt en het hele drama --- terwijl er in feite geen zijn.

Oh, hoe mensen alles dramatiseren!

Het is als hun relatie met het Goddelijke.... Gisteren lieten zij, terwijl ik hier werkte in de morgen (eieren uitdelen!), me luisteren naar muziek door Sahana,⁶⁸ een hymne door hun groep, die in de lijn van "religieuze muziek" is. Er zijn geluiden, zekere geluiden, die "religieuze geluiden" genoemd zouden kunnen worden; zij zijn zekere "associaties van geluiden," die universeel zijn, dat is, zij horen niet bij een bepaalde tijd of een bepaald land. In alle tijden en alle landen hebben diegenen, die een religieuze emotie hadden, spontaan dit geluid gegeven. Terwijl de muziek speelde, kwam die perceptie erg duidelijk tot me (het is een associatie van twee of drie geluiden), het kwam met juist de toestand van bewustzijn, die deze geluiden produceert, en dat altijd hetzelfde is: de geluiden reproduceren de toestand van bewustzijn. De hele [instrumentale] begeleiding is anders, en dat bederft het altijd, altijd. Maar deze twee --- twee of drie --- geluiden zijn prachtig expressief, op een precieze, exacte manier, van het religieuze

---

⁶⁸ Bengaalse discipel, die een musicus is.

gevoel, het Contact (*gebaar naar de Hoogten*), de adoratie: het contact van adoratie.

Het was erg interessant.

En in haar stuk herhaalde dit geluid zich twee of drie keer. De hele rest is opvulling. Maar dat... En ik heb het gehoord in kerken, ik heb het gehoord in tempels, ik heb het gehoord in mystieke bijeenkomsten, ik heb het gehoord... Altijd vermengd met allerlei soorten dingen, maar dat is... En deze geluiden zijn absoluut evocatief van het effect --- in feite is het andersom: het is een toestand van bewustzijn, die deze geluiden produceert, maar wanneer je de geluiden hoort, brengt het je in contact met de toestand van bewustzijn. Dus toen begreep ik, waarom mensen naar deze muziek willen luisteren: het komt, omdat het hen plotseling... geeft, ah! zij voelen iets, dat onbekend voor hen is.

Hoe interessant was het!

Hoe verschillend alles wordt! Je leeft in een toestand van bewustzijn, en dan wordt alles verschillend. Je ziet dingen... ja, ik denk, dat dat is wat Sri Aurobindo dingen zien noemt van vanbinnen naar buiten. Het ene veroorzaakt het andere.

Erg interessant.

In Sunil's muziek zijn er twee of drie van die associaties van geluiden, die evocatieve associaties zijn, en in zijn muziek is het de pracht van de toekomstige schepping, oh, het komt als een verblindende zon.

Maar zelfs in erg oude muziek, of onsamenhangende muziek, is er die associatie nu en dan: twee geluiden, een relatie tussen twee geluiden (twee, soms drie). Ik denk niet, dat mensen er gewaar van zijn, maar dat plaatst hen in contact met de toestand van bewustzijn.

In werkelijkheid is het op een manier naar het probleem kijken, maar het maakt dingen eenvoudiger op een waarlijk interessante manier... Met andere woorden, grote transformaties zijn hoofdzakelijk het resultaat van een verandering van de toestand van bewustzijn.

(stilte)

Dus ik wens je een goed jaar.

Ja, Moeder.

Het zal een goed jaar worden. Een erg helder jaar --- erg helder, erg uitgestrekt --- uitgestrekt en helder... Ik weet niet, wat hier gaat gebeuren. Omstandigheden lijken in toenemende mate moeilijk te worden, maar ik moet zeggen, dat het me erg kalm laat. Zij zijn moeilijk. In het land, in de wereld, is het moeilijk, dingen knarsen. Maar het lijkt hoofdzakelijk een

verschijning te zijn; het is de grote druk van het Licht --- een warm, gouden, krachtig, supramentaal licht --- en het gaat door met toenemen en toenemen en toenemen....

Ik zag ook, sinds de dag, dat ik die twee curves voor je zag, dat zij zichzelf gehandhaafd hebben, zichzelf gevestigd, en het omhoog zweven naar de toekomst is magnifiek --- erg sterk, en tegelijkertijd erg lumineus ("lumineus," het is altijd zo geweest: lumineus, zelfs kristallijn op het intellectuele niveau), maar nu heeft het grote kracht. Een grote kracht.

Ik wilde de curve tekenen, maar het zou mooi moeten zijn, goed gedaan, en ik heb de tijd niet --- maar zij zijn hier (Hoe kan ik het neerzetten?...) in het onzichtbare. De ene, die klimt, klimt magnifiek, als een jet van licht.

Voilà.

(Moeder pakt een klein object naast haar op:)

Zou je een klein aapje willen om je te helpen!

November

November 3, 1966

Zou u 200.000 dollars willen winnen?

Wat moet men daarvoor doen?

Men moet het bestaan van de ziel bewijzen na de dood.

Oh, ja, ja ik weet het --- dat artikel....

“Een 200.000 \$ beloning is aangeboden voor iedereen, die enig wetenschappelijk bewijs kan geven van een ziel van een menselijk lichaam, die weggaat bij de dood. Dit werd gevonden in een testament van James Kidd, een Arizona mijnwerker, die stierf in 1951. Advocaten, die het testament uitvoeren, claimen, dat wanneer er geen werkelijk wetenschappelijk bewijs geleverd wordt, het geld gestuurd zal worden naar enig onderzoeksinstituut, dat gericht is op het bewijs van het bestaan van de menselijke ziel.” [The Hindu, 26 Oktober 1966]

Sommige mensen hebben hun argument al klaar, heb ik gehoord.

Een bewijs... zij willen een wetenschappelijk gedemonstreerd bewijs. Maar refereren zij in de eerste plaats naar de ziel? Begrijp je, zij zijn in een verschrikkelijke verwarring: voor hen kan de ziel gewoon alles zijn. Willen zij het bestaan van de ziel bewijzen, die eeuwig, onsterfelijk is, of het bestaan van een leven na dit leven? De twee dingen zijn verschillend. Het leven na dit leven is wetenschappelijk aangetoond door gevallen: er zijn nogal wat gevallen geweest van mensen, die in huidige leven doorgingen met hun voorgaande leven. Er was het verhaal van de vader, die stierf, en het kind van de aangrenzende familie gaf buitengewone details, dingen, die alleen de dode vader wist. Hij alleen wist ze, en zo gauw als het kind onafhankelijk kon bewegen, dat is, op de leeftijd van vijf of zes, probeerde hij zijn vorige leven weet te gaan leiden; hij zou zeggen, “Mijn kinderen wachten op me in dat huis, ik moet voor hen gaan zorgen”! Hij was een kind, toch zei hij, “Mijn kinderen wachten daar op me.” En in dat huis stierf hij. Er waren nogal precieze details, die alleen de vader kende: hij zou zeggen: “Maar ik heb dat daar geplaatst, waarom is het weg?” Allerlei dat soort dingen. Dit is een redelijk recent geval. Er zijn tenminste vier of vijf genoteerde gevallen, daarom is er een leven na dit leven. Maar wat is het, dat overleeft? Natuurlijk is het in het geval van het kind niet de ziel, het heeft niets met de ziel te maken: het zijn wezens van het Vitale⁶⁹ (het gementaliseerde vitale), die intact bleven en door enige speciale omstandigheden onmiddellijk reïncarneerden. Dus was hun vorige leven nog “heel vers.” Het geval van dat kind lijkt me wetenschappelijk

---

⁶⁹ Moeder bedoelt geen “wezens,” in de zin van entiteiten, maar niveau's van zijn.

onweerlegbaar, omdat zij niet kunnen zeggen, "Hij is gek," of "Het is een hallucinatie" --- hij is een kind en hij spreekt over "zijn kinderen." Er zijn andere gevallen geweest, die zo overtuigend waren als deze (ik herinner ze niet). Maar willen zij dit weten? Of willen zij weten, of er een ziel is en of het onsterfelijk is en... In werkelijkheid weten zij niets. Het is een vraag, die gesteld wordt door onwetende mensen. Er zou hen in de eerste plaats verteld moeten worden, "Neem mij niet kwalijk! Voordat je vragen stelt, moet je het probleem bestuderen."

Er was het verhaal van Ford, die een woord naar Sri Aurobindo en mij gestuurd had, dat hij hier zou komen om ons de vraag te stellen, die hem kwelde: "Wat gebeurt er na de dood?" En hij zei, dat hij bereid was om zijn fortuin te geven aan wie dan ook, die hem kon antwoorden. Iemand had hem verteld, "Ja, Sri Aurobindo kan je antwoorden." Dus Ford had zijn woord gestuurd, dat hij zich voorbereidde om te komen en ons zijn vraag te stellen. En toen stierf hij!

Nee, dat zijn vragen, die gesteld worden door onwetende mensen. Zij zouden eerst de materie moeten leren en weten, waarover zij spreken.

Er is de ziel. Er is de ziel, die eenvoudig een emanatie is van... we noemen het het allerhoogste Bewustzijn, de allerhoogste Werkelijkheid, de allerhoogste Waarheid, wat dan ook, wat zij ook willen, het is allemaal hetzelfde voor me --- welke woorden zij ook willen. Maar de ziel is hoe dan ook een emanatie van Dat, een directe emanatie. In het lichaam wordt Dat bekleed in het psychische wezen. Het psychische wezen is een wezen, dat progressief gevormd wordt door alle bestaansvormen. Dus spreek je over de ziel, spreek je over het psychische wezen (dat eerst een embryo is en uiteindelijk een bewust, volmaakt, onafhankelijk wezen wordt), of spreek je eenvoudig over het leven van een individueel bewustzijn na de dood? Omdat dat nog iets anders is. Er zijn daarvan bewijzen; maar in dat geval is het een nogal vitaal bewustzijn van een inferieure orde en het zou kunnen gebeuren, dat het onmiddellijk terugkomt in een ander lichaam door een of andere combinatie van omstandigheden (de vader was in dezelfde familie teruggekomen), en terug te komen met herinnering. Anders houdt, volgens de ervaringen van diegenen, die de kwestie bestudeerd hebben, alleen het psychische wezen in het proces van gevormd worden de herinnering van zijn eerdere bestaansvormen. Maar het houdt de herinnering van het materiele, zuiver fysieke bestaan ALLEEN GEDURENDE DIE MOMENTEN, TOEN HET DEELNAM. Dus in plaats van al die verhalen, die verteld worden (en verzonnen worden) heb je alleen herinneringen, zoals dat (*Moeder tekent een serie punten in de ruimte met haar vingertoppen*), die meer of minder gedetailleerd zouden kunnen zijn, meer of minder compleet, maar die alleen fragmentarische herinneringen zijn van het MOMENT, toen het psychische wezen fysiek gemanifesteerd was. Veel mensen hebben dit soort herinnering, maar zij weten niet, wat het is. De meeste tijd beschouwen zij het als "dromen" of "inbeeldingen." Diegenen, die het weten (dat wil zeggen, die weten, wat er gaande is in hun fysieke bewustzijn), kunnen zien, dat het herinneringen zijn.

Het aantal herinneringen van deze soort, die ik gehad heb, zijn bijna onberekenbaar. Maar het heeft niet hetzelfde karakter als de herinneringen van het hogere bewustzijn (dan is het geen "herinnering": het is een soort visioen, dat hogere wezens⁷⁰ hebben van het leven; maar dat is iets anders). De herinneringen, waar ik over spreek, zijn herinneringen van het psychische wezen, zij hebben een verschillend karakter: een heel persoonlijk karakter, ik bedoel, dat er een besef van een PERSOON is, die iets herinnert. Terwijl de andere, de visioenen van vanboven, herinneringen zijn van een "handelend bewustzijn." Maar de herinneringen van het psychische wezen zijn niet gementaliseerd, dat is, wanneer je bijvoorbeeld op de tijd van de herinnering geen aandacht besteedde aan hoe je gekleed was of aan de omgeving, dan herinner je ze niet. Je herinnert alleen, wat plaatsvond en speciaal wat plaatsvond vanuit het gezichtspunt van het bewustzijn en de gevoelens en de innerlijke bewegingen.

Het zijn over het algemeen fragmenten --- fragmenten van het leven --- die geïndividualiseerd waren, en wanneer je in het huidige leven een normale ontwikkeling volgt met de [verscheidene wezens] verzameld om het centrale bewustzijn, dan komen al die elementen terug om samen te komen. Zij komen terug, ieder met hun eigen herinneringen. Ik had bijvoorbeeld een dergelijke herinnering (ik vertel je, dat ik honderden van hen gehad heb), toen ik erg jong was (ik moet ongeveer twintig geweest zijn). Het was niet 's nachts, maar ik lag te rusten: plotseling voelde ik, dat ik op een paard reed, met een enorm oorlogszuchtig vermogen en het besef... een wil voor victorie en het VERMOGEN van victorie. En het voelde, alsof ik op een paard reed: ik zag een wit paard, ik zag mijn benen, met een rijbroek, begrijp je, en een rood fluwelen kostuum. En daar was ik, in galop. Ik kon niet vertellen, hoe het hoofd was, of wat dan ook natuurlijk! En ook de menigte, de legers, en de rijzende zon. Het was zo sterk, het besef, dat... het was het besef van de wil voor victorie en het VERMOGEN van victorie. Het kwam gewoon zo. Toen las ik enige tijd later ergens het verhaal van Murat (ik vergeet... ik denk, dat zijn victorie Magenta⁷¹ was... ik herinner niet langer dat alles), en ik begreep onmiddellijk, dat mijn visioen het moment was van de aanvang van de strijd: hij had een innerlijke roep voor een Vermogen, dus er was een identificatie [met Moeder's vermogen] en dat herinnerde ik en dat kwam terug. Wanneer ik zei (zoals de Theosofen je vertellen), "Ik was Murat," dan zou het stupide zijn. Maar het was het bewustzijn, dat terugkwam. Het was zo sterk! De indruk duurde lang genoeg, met het besef van de strijd, maar bovenal met het besef van de VERMOGEN, dat je onoverwinnelijk maakt. Het was interessant, omdat in die tijd (het was net in het begin) ik interesse begon te krijgen in deze dingen en ik net het "Kosmische" onderwijs tegengekomen was), ik was ervan overtuigd, dat een vrouw's psychische wezen altijd geïncarneerd werd in een vrouw en een man's psychische

---

⁷⁰ Moeder refereert niet naar een categorie van zogenaamde hogere "wezens," maar naar hogere niveau's van het wezen of toestanden van zijn.

⁷¹ Wanneer het de strijd van Magenta is, is het niet Murat, naar MacMahon. Het is waarschijnlijker, dat het Murat is en een andere strijd.

wezen altijd gereïncarneerd werd in een man (veel scholen leren dat; Théon geloofde het ook zo, hij stond erop). Dus het kwam als een verrassing, omdat het niet in overeenstemming was met wat ik dacht (!). Naderhand (lang naderhand) realiseerde ik me, dat al die dogma's natuurlijk nonsens waren, maar...

Het past bij wat ik je de laatste keer vertelde: de TOESTANDEN VAN BEWUSTZIJN reïncarneren, ontwikkelen, worden perfecter. Dat is eerder, hoe het was, zo kwam de herinnering. Zo is het met herinneringen. En ik weet, dat zeggen, dat "toestanden van bewustzijn reïncarneren," en dat aannemen als de "enige" verklaring, zou niet correct zijn --- het is absoluut niet correct --- maar het is een manier van kijken naar de kwestie voorbij het besef van de kleine persoonlijkheid. Het verbreedt het bewustzijn: men heeft in zichzelf dingen, die veel universeler zijn en veel minder beperkt dan persoonlijke ervaringen. Net zoals in het leven enkele mensen een buitengewoon leven hebben, op dezelfde manier hebben zij ook buitengewone momenten in hun leven, wanneer zij niet langer een enkele kleine persoon zijn: zij zijn een kracht in actie. Zo is het.

Uiteindelijk is deze vraag (ik heb de vraag gelezen, het is ergens gepubliceerd en het werd me voorgelezen) een vraag, die gesteld wordt door onwetende mensen. Zij vragen je iets, maar zij zijn onwetend. Zij zouden moeten beginnen met op de eerste plaats het onderwerp bestuderen en er iets over te leren, dan zouden zij in staat zijn om het bewijs te begrijpen, dat wij hen kunnen geven. Anders zouden zij het niet kunnen begrijpen.

De vraag werd mij gesteld (door iemand, die me het artikel stuurde in de hoop, dat ik het zou beantwoorden), ik zei, "Nee! Zij zijn niet klaar voor het antwoord; laat zij eerst hun huiswerk doen, dan zullen we hen antwoorden."

Zij zijn onwetende mensen, die dingen wille leren --- het voorgekookte diner! (*Lachend*) Dat zal niet gaan.

November 9, 1966

(Satprem leest Moeder enkele uittreksels voor van "The Sannyasin," in het bijzonder de scene, waarin de sannyasin met zijn rug naar de tempeldeur staat en zowel zijn "spirituele hemel" als de aarde verloren had in de vorm van degene, waarvan hij hield.)

Het beeld [van de Sannyasin met zijn rug naar de deur] was zo sterk, weet je!... Iedere keer, dat je het noemt, zie ik mijn visioen weer.⁷² Het was zo sterk! Er was de tempel --- alleen de deur en de muur konden gezien worden --- en de top van een berg met de abrupte helling naar beneden. Toen was er een smal pad tussen de tempel en de afgrond, en een grommende menigte, die omhoogkwam, het pad opkwam, en toen...

En ik zie altijd, altijd hetzelfde.

Het MOET bestaan hebben, omdat het de intensiteit had van iets, dat fysiek was.

In feite was het, in mijn eerste idee van het boek, dit kind, dat sterven moest, en dat was precies, wat veroorzaakte, dat mensen in opstand kwamen en deze Sannyasin achtervolgden. Toen probeerde ik om dingen te presenteren zonder dat zij stierf.

Ja, dat is beter. Het is beter zonder de menigte's achtervolging, anders zou het kunnen suggereren, dat angst hem tegen de muur drijft, en dan heeft het dezelfde kracht niet meer.

Het visioen was een herinnering, dat is, iets, dat bestaat in het "aarde geheugen." Maar dat is geen reden om er een verhaal van te maken. Het is beter voor je boek om een diepere basis te hebben.

Is dat dus, wanneer hij een reactie heeft tegen ascetisme?

Ja, omdat hij haar heeft verloren. Niet fysiek, maar hij verliest haar, omdat zij weigert. Ze zegt, "Maar nu ben je een Sannyasin, dus is het voorbij." Hij is uit zijn hemel gevallen om naar het andere uiterste te gaan en een gewoon leven met haar te leiden. En zij zegt nee. Zij zegt, "Dat is geen nieuw leven."

Maar zal het geen hunkeren zijn naar seksuele genieting? Omdat dat alles naar een heel laag niveau brengt. Slecht gezinde mensen zouden zeggen, "Ah, natuurlijk, seksueel verlangen is sterker dan spiritueel leven."

Het hangt af van de manier, waarop het neergezet is. Deze vrouw... zij is geen vrouw, zij is bijna een meisje. Er is nooit een liefdesrelatie tussen hen geweest; Zij is een twaalf of dertien jaar oud kind en er is een oude relatie. Zelfs het woord "liefde" is niet tussen hen uitgesproken. Er is alleen een behoefte om samen te zijn, een behoefte aan vereniging. Zij voelt een eenheid tussen de Sannyasin en haar; het is een samenzijn, en zij voelt, dat samenzijn niet "trouwen" betekent. Maar zij voelt de vereniging, de eenheid met hem.

Ah, het zou zoiets goeds zijn vanuit een algemeen standpunt, wanneer we mensen zouden kunnen laten begrijpen, dat ware liefde niets te maken

---

⁷² Zie *Agenda I*, 20 en 22 November 1958.

heeft met een seksuele relatie, met vitale aantrekkingskracht, zelfs met sentimentele relaties, dat niets van dit iets te maken heeft met ware liefde.⁷³ Maar mensen begrijpen het niet. Zelfs, wanneer zij het woord "liefde" gebruiken, denken zij onmiddellijk aan seksuele vereniging, en dat is desastreus, het vervormt het idee volledig.

Ik weet het niet, ik heb Pavitra's boek *On Love* niet gelezen. Heb jij? Is het punt duidelijk in zijn boek?

(Satprem trekt een gezicht)

Is het niet duidelijk?

Ik vind, dat er iets vals is in zijn boek --- iets vals of vals uitgedrukt.

Vals?

Volgens hen zijn er twee paden: het "uiterlijke pad" en de "terugweg." Het uiterlijke pad is, wanneer mensen weggaan van de Heer, het leven van de wereld leven, een echtgenoot zijn, vrouw, enz. Dan is de terugweg het "ware pad," het pad van de terugkeer naar de Heer, waarin alle dingen een hinder zijn.... Dus voor mij is dat een valsheid.

Natuurlijk!

Omdat wat is dit "uiterlijke pad," dat weggaat van de Heer en deze "terugweg," waarop menselijke relaties hoofdzakelijk een hinder zijn?... De terugkeer is integendeel, wanneer men helemaal omhoog gegaan is...

Ja, en men brengt het Goddelijke naar beneden.

Exact.

Ja, dat is de terugkeer.

Maar voor hem is de terugkeer terug klimmen naar de Heer --- en dan?...

Dan is het het eind van het leven!

Ik was erg geschokt, toen ik het las. Ik wilde het hem vertellen, toen bleef ik stil... [Moeder keurt het goed]. Wat mij betreft, had ik altijd de terugkeer gezien als het neerdalende pad.

Het is de Heer, die naar beneden komt.

---

⁷³ Satprem vond de volgende notitie onder Moeder's papieren: "Wanneer mensen spreken over een seksueel verlangen, zouden zij, in plaats van het de nobele naam van 'liefde' te geven, het eenvoudig 'vitaal kannibalisme' moeten noemen."

Het is de Waarheid, die naar beneden komt. De terugkeer is geen naar boven klimmen, dat is het niet; dat is het uitwendige pad integendeel.

Maar natuurlijk, dat is het uitwendige pad. Het begint met de steen --- de steen --- en men ziet erg duidelijk het verschil tussen de steen en planten, planten en dieren, dieren en mensen. Men ziet erg duidelijk alle Materie streven en streven en streven naar de Heer --- dat is de uiterlijke reis. Het is zo geweest sinds het begin. Het klimt omhoog met al zijn fouten, al zijn verwarring, al zijn valsheden, al zijn vervormingen --- maar ALLES klimt omhoog. En de terugkeer is beschreven in de "boodschap," die ik ga geven op 4.5.67 [4 Mei 1967]: "de gevangenis verandert in een goddelijk woning."⁷⁴

In feite laat ik in het boek, dat ik schrijf, zien, dat, wanneer men dat Licht heeft aangeraakt, het het keerpunt is, voordat men terug naar beneden komt; dat de waarheid niet het einde boven is --- boven is het een helft.

Ja, *(lachend)* het is het begin van het eind!

Mijn hele boek is daarop gebaseerd.

Dat is erg belangrijk. Omdat bij al diegenen, die beginnen met te walgen van het leven, hun eerste beweging is om weg te gaan --- allemaal. Ik ontvang wagenladingen brieven: zo gauw als zij walgen van het leven, zo gauw als het stopt wonderbaarlijk te zijn, "Oh, genoeg! Ik wil weggaan, ik wil weggaan." Dat is inderdaad de eerste beweging: je klimt naar boven, maar het zal zijn om terug naar beneden te komen en dingen HIER te veranderen --- het is niet om hen te vernietigen, maar hen te veranderen.

Boeddha vertegenwoordigde de hoogte van vernietiging. Hij leidde tot vernietiging. Hij vertegenwoordigde de hoogte van vernietiging. Goed dan, maar... Dat is, toen het hoogtepunt bereikt werd, toen het hoogtepunt gezien werd. Maar we moeten terug naar beneden komen.

Zij begrijpen het niet, zij zijn nog boven, allemaal.

Ja, dat zeg ik. Zijn hele boek is zo: het uiterlijke pad leidt weg van de Heer, en op de terugweg klim je terug naar de Heer. [Zich richtend tot Sujata:] Het is zo in het boek gezet, is het niet?

(Sujata:) Dat boek... Ik weet het niet, ik vond het een beetje vreemd.

Teruggaan naar het Goddelijke, ja, dat is Nirvana.

Alleen, zo gauw als je er bent en in contact met het Goddelijke, vertelt hij je, "Ga naar beneden! Blijf niet hier, het is je plaats niet!"

---

⁷⁴ Het aardse leven is de zelfgekozen woonplaats van een grote Godheid en zijn eonische wil is om het te veranderen van een blinde gevangenis in zijn prachtige woning en hoge tot de hemel reikende tempel." (Sri Aurobindo)

Maar, weet je, ik worstel desperaat tegen al diegenen, die het spirituele leven opvatten als... brrt! Je gaat weg. Dat is alleen het begin. Wat mij betreft, ik antwoord altijd met het verhaal van Boeddha: toen hij bijna Nirvana binnenging, realiseerde hij plotseling, dat de aarde veranderd moest worden... en bleef.

Ik herinner me, dat het eens met Madame David-Neel was. Het is erg interessant. Zij kwam een lezing geven (ik was niet bekend met haar, ik ontmoette haar daar voor de eerste keer), ik denk, dat het het Theosofische Genootschap was (ik ben het vergeten) ik ging naar de lezing, en terwijl zij sprak, zag ik Boeddha --- ik zag hem duidelijk: niet boven haar hoofd, maar een beetje aan de zijkant. Hij was aanwezig. Dus na de lezing werd ik aan haar geïntroduceerd (ik wist niet, wat voor soort vrouw zij was!) en zei tegen haar, "Oh Madam, gedurende uw toespraak zag ik Boeddha aanwezig." Zij antwoordde me (*op een furieuze toon*), "Onmogelijk! Boeddha is in Nirvana!" (*Moeder lacht*) Oho!... "Beter stil te houden!" dacht ik.

Maar hij was er werkelijk, wat zij ook dacht!

Dat is het: weggaan.

Ik begreep niet, waarom Pavitra, die hier is, zo schreef.

Nee, ik begrijp zijn gedachte heel goed: hij ziet dingen van te dichtbij, mon petit! Hij ziet, dat alle inspanning van de aarde naar het Goddelijke moet zijn, naar de vereniging met het Goddelijke; hij ziet... (hoe zal ik het neerzetten?) wat voorafgaat, en ziet het van te dichtbij, niet van voldoende afstand. Dus voor hem is dan de terugkeer de terugkeer naar het Goddelijke.

Maar wanneer er verteld werd, "Vernietiging, Nirvana, "zou hij zeggen, "Nee, nee! Helemaal niet!." Hij ziet dat alleen niet.

In werkelijkheid is het een drievoudige beweging: de schepping, die de "vlucht van het Goddelijke" was (natuurlijk volgens de gewone opvatting, die zegt, dat de schepping "viel," het "dwaalde af" van het Goddelijke en mensen "dwaalden af" van het Goddelijke); dat was de eerste beweging. Maar dat komt, omdat hij van te dichtbij kijkt; hij ziet niet, dat het Goddelijke zich onderdompelde naar juist de bodem van het Onbewuste. (En dat is de vraag: Waarom dompelde Hij zich onder naar juist de bodem van het Onbewuste?... Dat moet "onderzocht" worden [*Moeder lacht*], men weet nog niet, hoe het uit te leggen: iedereen legt het verschillend uit.) Hij dompelde zich onder naar juist de bodem (wat mij betreft, denk ik, dat ik weet waarom, maar dat is voor later). Hij dompelde zich onder naar juist de bodem: onder de steen (*Moeder maakt een gebaar van onbeweeglijkheid, bij juist de bodem*), onder het mineraal; het mineraal is al het ontwaken van het eerste bewustzijn.... Maar je moet het als een geheel zien om te begrijpen, dat het een opstijging is. Wanneer je het menselijke leven ziet, zoals het is, is de indruk, dat mensen verloren raken in de "val," maar dat is

het resultaat van het Denkvermogen; het Denkvermogen moest door de hele ervaring gaan, om naar beneden te gaan naar juist de bodem om alles te begrijpen en alles achterwaarts naar de opstijging brengen. Voor planten is het werkelijk een opstijging. Dus zijn er volgens deze visie drie bewegingen. Maar wanneer je het geheel gelijktijdig ziet, zijn er alleen twee bewegingen: de eerste beweging is de neerdaling van de Heer in het Onbewuste (we kunnen daar op het moment niets over zeggen; wanneer we eruit tevoorschijn gekomen zijn, zullen we in staat zijn om het te zeggen); de tweede (de eerste, die we kunnen waarnemen) is erg, erg langzaam, door alle mogelijke ervaringen, zelfs de meest mentale ontkenningen van het Goddelijke, de opstijging naar het Goddelijke. En dan, wanneer we opgeklommen zijn... (*Moeder maakt een gebaar van neerdalen*), "Kom, kom hier: verander deze gevangenis in een woning van het Goddelijke."

Dat zal een erg goede, een erg goede "boodschap" zijn voor 4.5.67.

Vier is manifestatie. Vijf is vermogen. Zes is schepping, en zeven is realisatie. Vier beelden in een prachtige volgorde. Hier is realisatie (wil je realisatie?), hier is het, de gevangenis veranderd in de Goddelijke's woonplaats. Mensen zeggen, "De aarde is hopeloos, het is ermee gedaan..." Zie! Het zal goed zijn.

* * *

Wanneer de mens niet gedacht had, dat het een "val" was, dan had hij nooit de wil gehad om weer op te klimmen. Hij moest denken, dat het een "val" was --- het is... iets anders, dat ik nu aan het ontdekken ben.

* * *

(Spoedig daarna stopt Moeder, terwijl zij de "boodschap" voor 4.5.1967 (4 Mei 1967) bij een woord, waarvan het Frans niet naar haar toekomt.)

...Ik denk nooit aan iets --- oh, dat is een zegen, weet je, mon petit! Ik denk nooit aan iets zonder een goede reden! Ik ben zo (*gebaar van onbeweeglijke contemplatie, opwaarts gericht*). Het enige, dat met woorden geformuleerd is, is: "Heer, U... wat U wil, wat U weet, wat U doet, er is alleen U. U." Zo (*zelfde gebaar van onbeweeglijkheid*). En plotseling, zonder erover na te denken, zonder er naar te zoeken, plof! Een druppel licht --- ah! Het is handig.

November 12, 1966

Gisteren was Kali puja,⁷⁵ en in het Engels zou ik zeggen, *She has been outspoken (zij is openhartig geweest)*. In de middag drukte zij... *(lachend)* haar "kijk op dingen" uit.

Was ze ontevreden?

(Moeder knikt met haar hoofd) En het was amusant, omdat het niet alleen hier was, het was niet alleen de aarde, maar het was zelfs een ontevredenheid over de manier van handelen van de Natuur's krachten.... Zie deze ironie: gisteren morgen kreeg ik een telegram --- een S.O.S uit Bihar, dat me vertelde, dat zij geen drinkwater hadden, zij zijn in een verschrikkelijke conditie van droogte en ontbering, en roepen om hulp. Tegelijkertijd stijgen hier de wateren weer en is er een dreiging van overstroming! De ironie ervan is belachelijk. Daarop begon zij haar "kijk op dingen" te zeggen. Zij zij nogal amusante dingen (het was in de middag).

Toen begon ik, nadat zij vertrok, te lachen en ik zei, "Maak je geen zorgen! Ik, voor één, lach." *(Moeder lacht)* Dus harten werden getroost.

Wat zij ze?

Ze werd boos, ze vertelde me, "Wanorde, incoherentie, gebrek aan organisatie," enzovoort.

Wat zal er in de wereld moeten gebeuren om enige orde te krijgen in dingen?

Dat is juist de vraag.... Nee, zij plaatste het andersom: Wat moet er gebeuren met JULLIE mensen, zodat jullie beginnen met bewust willen worden? Hoeveel *(gebaar van hameren)* hebben jullie nodig om..."

Hoe dan ook...

Maar ik vond het bijzonder ironisch: in de morgen hadden ze me net verteld, "De vloed start weer, de stroom wordt hoger"; dan het telegram: "We sterven van de dorst, alles is opgedroogd"!

Nogal symbolisch.

Ja, wanorde --- gebrek aan evenwicht.

---

⁷⁵ Kali vertegenwoordigt het strijdersaspect van de universele Moeder. Ceremonieën ter ere van haar vinden ieder jaar plaats in deze tijd.

November 15, 1966

...Ik besta niet.

Vermoeid.

Nee, absoluut weg (*gebaar boven*). Ik realiseer, dat het absoluut nutteloos is om iets te willen en niets gedaan wordt.... Niet bestaand. Zie de tijd, het is 10:45. Ik heb het opgegeven. Ik ben gewoon een robot voor tekenen van papieren, dat is alles. Of ik het wil of niet wil... Natuurlijk stopte "ik" lang geleden met wensen, maar hoe dan ook, dat ik een noodzaak uitdruk is absoluut nutteloos. Absoluut.

Ik ben werkelijk weg.

Ga niet weg!

Oh, het maakt niet uit. Dit (*Moeder wijst op haar lichaam*) is nog hier!

Weet je, een ding na een ander, een na een ander, op ieder gebied: ik zie, wat er moet zijn en wat waar is, en alles, combineert om anders te zijn, dus... (*zelfde gebaar van terugtrekking boven*). Ik ga me niet zelf ziek zorgen maken! --- Ik trek me terug. Ik word weer de Getuige.

Men begrijpt werkelijk de Genade niet.

Ik denk, dat niemand het kan begrijpen!

Luister, net deze morgen ontving ik een notitie, die me vroeg, "Waarom handelt de Waarheid niet?" Ik ga je antwoord lezen.... Het is altijd hetzelfde (het is een voortzetting van een hele uitwisseling van brieven):

"...Het ligt voor de hand, dat de oplossing in de Waarheid ligt."

Dus waarom het uitstel?

"Omdat de Waarheid allerhoogst destructief is voor Valsheid en slechte wil; zou Het ogenblikkelijk handelen op de wereld, zoals het is, dan zou er weinig van overblijven.... Het bereidt zijn komst geduldig voor."

Het is waar, ik voel dit: de weerstand is zo TOTAAL, dat wanneer "Dat" zo zou gaan (*gebaar van neerdaling naar de aarde*), er niets over zou blijven.

Maar voor diegenen, die aan de juiste kant zijn, is het natuurlijk actief met hen.

(Moeder geeft Satprem bloemen)

Begrijp je de Genade niet?... Je zal zien, op een dag zul je het begrijpen.

Het is niet, dat ik het niet begrijp, maar ik bedoel, dat "men" het niet begrijpt.

"Een"!... *(Moeder lacht)* Mon petit, ik ga erg hard zijn: "men" geeft er geen snars om!

Ik bedoel de genade van je aanwezigheid hier.

Oho! *(Moeder lacht)* Oh, wanneer je dat bedoelt, geeft "men" er helemaal geen snars om!

(stilte)

Er is erg sterk --- erg sterk --- de gewaarwording van een Vermogen... de gewaarwording, dat het neerdalende Vermogen geweldig is in vergelijking met... Oh, in vergelijking met, hoe klein, nietig, zonder kracht, zonder generositeit, zonder breedte alles lijkt! Weet je, ik zie een aanzienlijk aantal mensen: nu en dan valt er iets als een erg dunne straal van Dat, en de persoon, die daar is, begint te beven!

En het gebeurt constant.

Alleen de kinderen doen het niet. Zij zijn zo onschuldig. Er is deze kleine Asha, die iedere morgen komt. (Zij is degene, die besliste, dat er niet verondersteld werd, dat ik nee zei! Zei zij, "Ik kom.") Zij komt iedere morgen. In het begin deed zij gewoonlijk een "pranam," maar een serieuze: ze bleef daar en rolde met haar hoofd over mijn voeten! Maar nu heeft ze iets anders gevonden: zij komt, zegt tegen niemand een woord, kijkt naar de mens in de kamer, en wanneer ze ziet, dat iedereen erg bezig is, slipt ze onder mijn tafel, pakt mijn handen, en begint er dan mee te spelen --- het te kussen, het om te draaien, eraan te trekken. Dan komt zij, wanneer zij aan deze kant klaar is, naar de andere kant! En met zo'n liefelijke vreugde en vertrouwen, zo lieflijk, zo vol vertrouwen: "Oh, hoe a-mu-sant dit is!"

Dat is fijn.

Kinderen zijn zo.

Anderen beginnen, wanneer zij binnenkomen, onmiddellijk te janken. Zij komen binnen en kunnen er niet tegen: zij kunnen het niet, zij weigeren, het is een soort woede, die in hem kwam (er zij er erg weinig).

Maar zij zijn erg spontaan. Diegenen, die hier komen en zich vastklampen aan mijn knieën, zij keren en rollen en willen niet meer te verlaten!

Het riep naar het denkvermogen zekere ervaringen van lang geleden (helemaal aan het begin, tenminste twee jaar, voordat ik hier de eerste keer kwam). Ik kende Sri Aurobindo niet, maar ik kende de "Cosmic" en studeerde en werkte ernstig met het occultisme (ik kende Théon nog niet). Ik was diep in mijn eigen ervaringen. Dat was in Parijs. Ik ging gewoonlijk met de bus of met de metro, en er waren mensen (het gebeurde niet een keer, maar nog al wat keren), bijvoorbeeld een vrouw met haar kind: het kind zou abrupt zijn moeder verlaten (drie of vier jaar oude kinderen, erg jong, die gewoon begonnen te rennen) en naar me toekomen. Het gebeurde verscheidene keren. Wat mij betreft, ik was eenvoudig in meditatie, niet gewaar van iets of iemand. Plotseling zou een kind zich wegscheuren van zijn moeder en komen, poeff! En zich zo aan mij vastklampen, klemmen om mijn knieën. Dan zou de moeder om mijn vergeving vragen, en dacht (*Moeder lacht*), dat het slechte manieren waren. Maar ik zou zeggen, "Nee, dat is helemaal okay!"

Ik herinner me, het gebeurde verscheidene keren. En mijn indruk was, dat toen ik rustig was, er iets was (dat helemaal niet menselijk was), dat stil handelde door me heen (ik was er zelfs niet mee bezig) en het deed. Dat was mijn erg heldere indruk. Ik deed zelfs in die tijd enige experimenten. Er was bijvoorbeeld eens in een bus een man, die gespannen was en huilde; je kon zien, dat hij opperst ellendig was. Toen zag ik zonder beroeren, ongemerkt, dat "Kracht" uitging naar de man, en beetje bij beetje ontspande zijn gezicht, alles kalmeerde, hij werd stil. Dat gebeurde ook verscheidene keren. En zo wist ik het... Maar in die tijd was ik nog niet erg goed geïnformeerd; ik voelde het Vermogen altijd boven, maar ik wist niet, wat het was --- er was een "Kracht," die zo kwam en stil handelde. Het is nu hetzelfde, maar volledig bewust. Het is hetzelfde: iets, dat greep krijgt op het lichaam. Het lichaam neemt deel (wat betekent, dat helemaal niet voelt, dat het "handelt," het voelt zichzelf bijna niet), het is alleen gewaar van een... oh, zo'n warme, zo'n lieflijke vibratie, en tegelijkertijd zo verschrik-ke-lijk krachtig! Het komt zo, en het lichaam hoeft niet te willen of te proberen of wat dan ook: het denkt niet, het streeft niet, het beroert niet (*Moeder maakt een gebaar van helemaal baden in de Heer*): het is spontaan en natuurlijk.

Soms, wanneer het moe is of iets niet helemaal okay is of... (dat komt altijd van een contact van buiten; naderhand zie ik, weet ik, wat de oorzaak was, maar terwijl het gebeurde, is er eenvoudig een ongemak of een desorganisatie), dan is het, oh, exact als een kind's vertrouwen achterlaten in... iets... dat overal is, eromheen, erin, zoals dit (*omhullend gebaar*). En de lichaam's aspiratie is alleen, "Moge Dat alleen bestaan." De hele rest... oef! Het is helemaal niets, een ergernis. "Moge Dat alleen bestaan... Wanneer Dat alleen bestaat, wat zou dit een wonderbaarlijke wereld zijn!"

Zo voelt het. De hele rest is ofwel een last of diep ridicul. Oh, het is vaak zo ridicul! In ieder geval zo zwak, zo droog, als een slecht optreden. En het wordt nogal komisch, waarlijk amusant en komisch... (*Moeder blaast haar wangen op*), wanneer het ego opzwellt! Oh, dan...! Het ego, dat zichzelf laat gelden, dat komt en je vertelt, "Ik wil dit, ik wil dat niet, ik heb

beslist, dat..."Oh, mon petit, dat is *veel pret!* En zij zien niet in het minst, dat zij marionetten zijn.

* * *

Niet vannacht, maar de nacht ervoor, bracht ik de hele nacht tenminste vier uur met Sri Aurobindo door in de subtiele fysieke wereld. Hij heeft daar een nogal mooie verblijfplaats! Het is magnifiek --- magnifiek. En het is geen vloeistof: het is erg concreet, maar toch tegelijkertijd niet vast! Het heeft een soepelheid, die zich aanpast aan alle noodzakelijkheden. Het is werkelijk interessant.

Maar het is nog een fase van voorbereiding en aanpassing: het is niet finaal: Het is niet finaal: er zijn experimenten, proeven. Het is extreem soepel, het is in een fase van formatie, ofschoon het zich aan het voorbereiden was voor een manifestatie, of eerder "leren" om te zijn, wat het moet zijn. Het is erg interessant.

November 19, 1966

(Moeder houdt een kleine roos omhoog naar Satprem:)

Ik heb een mooie roos voor je. Weet je wat het is?

Nee, Moeder.

Dat dacht ik al.

Wat is het?

Het is ware tederheid: die van het Goddelijke. Mensen weten het niet, zij denken altijd aan iets, dat erg menselijk is. Maar het is niet menselijk... *(Moeder sluit haar ogen en blijft staan in concentratie)* Het is extreem lumineus, roze gekleurd, licht gouden... altijd glimlachend... Het is een erg bijzondere gewaarwording. *(Na een lange stilte)* Alles is als een mooie roze roos --- een mooie roos. Het is beter dan dat, veel beter... (hoe kan ik het neerzetten?). Er kunnen geen moeilijkheden bestaan --- zij bestaan niet [wanneer men in die Tederheid is]. Het is de kant van het leven ("van het leven," ik bedoel van de manifestatie), die alle schoonheid, glimlach, vrede en licht is --- spontaan, zonder inspanning, met een onmogelijkheid, dat iets anders bestaat. Het is erg bijzonder. En het is erg hoog op, erg hoog op... Toch zie ik nu en dan hier een druppel ervan. De eerste keer,

dat ik het zag... (*Moeder wiebelt op haar voeten*). Ik moet gaan zitten, omdat ik wegga.

(*Moeder gaat zitten en hervat*) Het kan alleen gerealiseerd worden in een wereld, die leeg is van egoïsme. Wat betekent, dat wanneer de hele actie van individualisatie voorbij is en er geen behoefte is voor het element van egoïsme, dan zal het mogelijk zijn, dat "dat" volledig gemanifesteerd is.

We zouden het de "liefelijkheid van Liefde" noemen, maar het woord "lieflijk" is een beetje slap. Het is veel beter dan lieflijk. Het is iets zonder moeilijkheden: er gebeuren geen moeilijkheden, het kent geen moeilijkheden, het ontkent hen volledig --- er zijn geen moeilijkheden, zij bestaan niet. Dus, wanneer het manifesteert, zijn er geen moeilijkheden. Dan kan het natuurlijk niet hier blijven, omdat... omdat er nog moeilijkheden zijn!

Hoe dan ook...

* * *

Spoedig daarna:

Heeft een van de nieuwe stukken van de Ashram roddels jullie twee bereikt?... Er wordt verondersteld, dat ik gezegd heb, dat Maheswari⁷⁶ zich gemanifesteerd heeft in een gouden licht, dat Sri Aurobindo gekomen is (waar vandaan, weet ik niet!) en zei, dat de wereld niet klaar was en dat er daarom catastrofes zijn en cyclonen --- heb je het verhaal niet gehoord? Ik heb het hoe dan ook ontkend. Ik zei eerst, "Waar zou Sri Aurobindo vandaan kunnen komen? Hij is altijd hier, dus hij hoeft niet te komen!"

Het verhaal is onbelangrijk, behalve dat enkele mensen overstuur waren: Zij verwachtten het einde van de wereld! Sri Aurobindo, die zegt, "De wereld is niet klaar" zou betekenen, dat het tot een einde komt.

Hoe dan ook, gisteren (ik denk, dat het een antwoord is op dit verhaal van Maheswari en dat Sri Aurobindo zegt, dat de wereld niet klaar is), schreef ik iets in Frans, maar het was onder de druk van Sri Aurobindo's bewustzijn. Hij zei (*Moeder pakt een notitie en leest*):

"Volgens de wet van mensen moet de schuldige gestraft worden. Maar er is een meer imperatieve wet dan de menselijke wet: het is de wet van het Goddelijke, de wet van compassie en genade. Dankzij deze wet kan de wereld voortduren en vooruitgaan..."

Deze visie was zo helder. Het was zo'n heldere visie... Wanneer je deze wet van de schuldige volgt, die gestraft moet worden, dan zal

---

⁷⁶ Maheshwari: de allerhoogste Moeder.

beetje bij beetje, met het ontvouwen van dingen, alles gestraft moeten worden! (*Moeder lacht*) Er zou niets overblijven! Dus zei Sri Aurobindo:

“Dank zij deze wet kan de wereld voortduren en vooruitgang maken naar Waarheid en Liefde.”

De schuldigen moeten gestraft worden!... Het is altijd hetzelfde idee; mensen hebben altijd dat idee: de schuldige moet gestraft worden --- maar waar leidt dat naartoe??

(*stilte*)

Ik schreef ook iets anders. Ik vertelde je, dat zij kwam op de dag van Kali puja en ontevreden was. Dus schreef ik (*Moeder neemt een andere notitie en leest*):

“Zij weten, wat niet gedaan zou moeten worden
Zij weten, wat gedaan moet worden
Zij weten, hoe het te doen
Zij weten alles!...
Toch is van alle factoren mentale arrogantie het meest ongunstig voor de actie van de goddelijke Genade.”

Deze notitie, weet je, was zuiver en eenvoudig een kwestie van vibratie; het was de vibratie van mentale arrogantie (die waarneembaar is, helder, absoluut helder). Het kwam en nam de hele ruimte in... (*Moeder maakt een gebaar van opblazen*), het nam veel ruimte in!... Het nam de hele ruimte in, en toen deze erg rustige, erg kalme Actie, zo... geluidloos, zonder gedoe, zonder aanname; het gaat zo (*gebaar van onverstoorbare afdaling*), met perfecte eenvoud --- en het was absoluut geblokkeerd, het kon er niet doorkomen! Dus schreef ik deze notitie.

“Zij weten, wat niet gedaan zou moeten worden
Zij weten, wat gedaan moet worden
Zij weten alles!...

Het was het resultaat van Kali. En het was een sterke ervaring (een materiele hier; niet ver weg: hier). Iets is opgehelderd, omdat het gezegd werd. Er was een soort absolute behoefte om het te zeggen. En iets is opgehelderd.⁷⁷

Ik zou ook moeten zeggen, dat altijd sinds de financiële affaires begonnen om niet al te helder te zijn, alle wegen van dingen mijn oren bereikt hebben... Er zijn grote moeilijkheden. Ik ben verplicht om mensen te vertellen, dat ik niet kan betalen en zij niet nodeloos moeten verspillen, en aan de andere kant kijk ik, probeer ik te vinden, waar het obstakel is... Omdat het vermogen om geld aan te trekken blijft, zoals het is en het altijd geweest is (en het is aanzienlijk), dus zouden er geen moeilijkheden

---

⁷⁷ Laten we herinneren, dat Moeder's geschreven notities vaak handelen als occulte instrumenten: zij houdt ze dicht bij haar en "herlaadt" ze van tijd tot tijd.

moeten zijn. Dus schreef ik deze notitie, omdat ik helder in mensen's denken zie, zij blijven allemaal zeggen, "Oh, we zouden dit niet moeten doen, oh, we zouden dat niet moeten doen, Oh, wanneer Moeder dit deed, oh, wanneer Moeder dat niet deed..." Sommigen zijn stoutmoedig genoeg om het te zeggen, anderen zijn het niet, maar denken op die manier --- er zijn enkele, die niet op die manier denken. En nog minder zeggen tegen zichzelf, "Ik kan me er beter niet mee bezig houden, omdat ik er niets van begrijp." Dus als ik gedwongen werd om een pen te nemen en dat op te schrijven: "Zij weten, wat zij zouden moeten doen, zij weten..." (*Moeder maakt een gebaar van hameren op het hoofd van discipelen.*). En het heeft veel goeds gedaan.

Heb ik je de laatste keer verteld, dat de regen in Bihar juist die avond begon?... Ik vond uit, hoe het gebeurde. P. vloog over Bihar, en hij zag een woestijn, verwoesting: droog, droog, droog, er groeide niets, gekraakte aarde. Toen herinnerde hij zekere ervaring hier.⁷⁸ Toen hij het vliegveld bereikte, werd hij officieel ontvangen en zei, "Ik zou de Hoofdminister privé willen zien, zonder iemand anders." Hij zag hem en vertelde hem een ervaring, die hij gehad had en hier [in Pondicherry] getuige van was geweest. En hij zei, "Waarom vraagt u het niet aan de Moeder?" De ander antwoordde heel spontaan, "Het zou beter zijn als u het voor ons vraagt!?" Toen zond hij zijn telegram. Dezelfde avond begon het te regenen. Hij schreef en zei, "Deze eerste regen is als een goddelijke nectar voor me geweest." Hij zei dat de mensen daar volkomen vertrouwden en zo welwillend waren als maar kon. En hij zag een verband tussen die droogtes, die natuurrampen, en de krachten die verhinderen dat er geld komt; hij zag dat ze werden beïnvloed door die ervaring van onverwachte regen. Bijvoorbeeld, op hetzelfde moment (een dag of twee later), ontmoette hij een aantal mensen die niet rijk zijn (de echtgenoot heeft een goede positie, maar zij zijn niet rijk: ze hebben een gezin, kinderen). Om de een of andere reden had de echtgenoot een compensatie van 10.000 roepies gekregen van de overheid, en heel spontaan en natuurlijk gingen ze naar P. en zeiden tegen hem: "Je moet dit aan Moeder geven." Hij vroeg de dame: "Maar waarom geef je dit allemaal?" Ze antwoordde spontaan: "Maar wat zou ik met dit geld doen? Ik heb het niet nodig." Met andere woorden, de ware houding. Dus het deed P. meteen denken dat er iets in beweging is.

En ik zag deze notitie van gisteren als een indicatie van de sleutel (ik bedoel "innerlijk", in de universele houdingen). Het was allemaal duidelijk te zien: mensen geloven altijd dat de schuldige gestraft moet worden, dat het de uitweg is uit de moeilijkheid, maar de ware weg is mededogen en genade. Het is niet dat je onwetend bent van de ware beweging en de valse, maar je hebt SPONTANE genade, moeiteloos – en ten allen tijde. De visie was heel duidelijk dat dit de manier is waarop vooruitgang mogelijk is – als de fout altijd gestraft zou worden, zou er niemand meer overblijven om vooruitgang te boeken!

---

⁷⁸ Van "onverwachte" regenbuien of "onverwacht" ophouden van regen.

Dat is de conclusie.

Weet u, dat er mij wat geld gegeven zal worden!

Oh, je bent een rijk man!

Maar hoe komt het? Je hebt me dit al verteld.... Wanneer kreeg je het nieuws?

Vijf of zes dagen geleden.

Je "vertelde" het me, voordat je de laatste keer kwam.

Ik vertelde het u niet, omdat ik wachtte totdat het zou komen.

Nee, maar je hoeft het me niet te vertellen! (*Moeder lacht*) Dat is, hoe het nu is. Het is erg interessant. Ik zag het: alles komt op die manier. Hoe kan ik het uitleggen?... Het zijn geen woorden, geen gedachten, het is iets, dat absoluut concreet is, dat komt, alsof op een scherm. En het is een scherm binnen mijn bewustzijn: het is niet buiten, het scherm is binnen mijn bewustzijn en dingen komen zo. Het zijn geen woorden, geen gedachten, geen gevoelens, het is... "iets." En ik weet het. En het komt helemaal niet op een objectieve manier, bedoel ik, het is niet alsof iemand me aan het vertellen was, "Satprem gaat zijn pensioen ontvangen," helemaal niet: het is een "beweging van het leven," waarin Satprem, pensioen, regering, alle vermengen (*Moeder draait de ene hand binnen de andere in een soort fluïde onderlinge vermenging*). Het leeft, het neemt vorm aan, en naderhand zeg ik tegen mijzelf, "Oh, dat was het!"

Wanneer ik in een oppervlakkig bewustzijn was, dan zou ik mezelf afvragen, "Waarom denk ik hieraan?" Maar ik "denk" er niet aan en het is geen gedachte... (*hetzelfde fluïde gebaar*)... het is een leven, dat georganiseerd wordt.

Het is erg interessant. Ik moet leren om dingen accuraat te ontvangen. Ik objectiever hen niet, natuurlijk (wat betekent, dat ik ze niet op een ander scherm zet, waar zij objectieve kennis zouden worden), Ik doe dat helemaal niet, dus kan ik geen profeet spelen --- wat zou ik anders een profeet zijn!... Van de kleinste dingen tot de grootste: cyclonen, aardbevingen, revoluties, dat alles, en dan erg kleine dingen, erg klein, zelfs veel kleiner dan een "pensioen," een heel kleine omstandigheid van het leven, of iets, dat zal komen, als een gift, die iemand me gestuurd heeft, of... erg kleine dingen, erg klein, totaal onbelangrijk in verschijning --- alles wordt getoond met dezelfde waarde! Er is geen "groot," geen "klein," niet "belangrijk," niet "onbelangrijk." En zo is het constant!

Gisteren bleven veel en veel dingen komen op die manier, terwijl ik liep in de middag. Toen bleef ik kalm, stil, gedurende vijf of tien minuten na de wandeling, zoals gewoonlijk, en er bleef meer komen en komen. Dus zei ik tegen de Heer, "Kan ik vijf minuten vrede hebben en kalmte hebben met U!"

(*Moeder lacht*) Wanneer je deze atmosfeer kende, dit licht van gelag, en een dergelijk prachtig gelag --- zo wonderbaarlijk... vol genade in feite, en begrip en tederheid, oh!... Dus zei ik tegen mijzelf, "Werkelijk, wat ben ik een imbeciel!"

Het wordt een werkelijk interessant leven.

En de gewoonte van constant klagen over moeilijkheden, oh, hoe futiel, nutteloos leek dat alles --- een tijdsverspilling. We verspillen onze tijd met protesteren tegen wat er niet moet zijn --- we zouden er niet aan moeten denken! We zouden er niet bewust van moeten zijn, dat is alles! Het zou buiten het bewustzijn moeten zijn; wanneer we in staat zijn om een zuiver lumineus bewustzijn te hebben, dit perfect harmonieuze, lumineuze, weldadige bewustzijn... uiteindelijk vrij van alles, dat we meetrekken van een moeilijk verleden.

Dat is het: het vermogen om zichzelf te bevrijden van het verleden, niet dat voor altijd achter zich mee te trekken --- omhoog te stromen in het licht... en daar blijven.

* * *

(Spoedig daarna kijkt Moeder weer naar haar notities voor hen op te bergen, en leest hardop een passage uit een van hen:)

"Het meest ongunstig voor de actie van de goddelijke Genade."⁷⁹

Enkele woorden drukken een vibratie perfect uit. Dat is nog een andere ervaring: er is het woord, dat de vibratie perfect vertaalt, en de andere geven een wazig en onzeker effect. Sommige woorden passen perfect samen: "Ongunstig voor de actie van de goddelijke Genade..."

* * *

(Dan pakt Moeder de vertaling op van een passage van "Savitri." Curieus genoeg keek Satprem juist deze morgen, voordat hij de Moeder ging zien, naar deze passage en gedachte van twee mogelijke manieren om een bepaald woord te vertalen.)

Wanneer de duisternis zich verdiept, en de aarde's borst wurgt
En mensen's lichamelijke denkvermogen de enige lamp is,
Als een dief's in de nacht zal de verborgen tred zijn
Van iemand, wiens stappen ongezien zijn in zijn huis.

(I.IV.55)

---

⁷⁹ ...Van alle factoren is mentale arrogantie het meest ongunstig voor de actie van de goddelijke Genade."

Nog een ander voorbeeld: *Quelqu'un entrera INAPERÇU dans sa maison* ["One who steps UNSEEN into his house" ("Iemand, die ONGEZIEN in zijn huis stapt"]. Het kwam om het "scherm"deze morgen (er komt zoveel, dat het onmogelijk is om te herinneren, maar het is zo interessant), en toen *inaperçu* [ongezien] kwam, ik zei je: "Ja, dat is beter."⁸⁰

Het is vreemd. Het is bijna... (alsof er tijd was om het precies te herinneren), het is bijna als een herinnering van tevoren.

Vreemd.

* * *

*Een paar regels lager,
Moeder aarzelt tussen
twee vertalingen:*

En de aarde [zal] onverwacht goddelijk worden.

Het is weer de kwaliteit van de vibratie: *sans s'y attendre* ["zonder het te verwachten"] is voller – het is voller, meer goudkleurig. De andere, *d'une façon inattendue* ["op een onverwachte manier"] is een beetje koud en droog.

"Et sans s'y attendre, la Terre deviendra divine..."

November 23, 1966

*Na het lezen van een uittreksel van
Het debat met de Dood:*

Als er een God is, dan geeft hij niet om de wereld;
Alle dingen ziet hij met een kalme gelijkmoedige blik,
Hij heeft elk hart gedoemd tot verdriet en begeerte,
Hij heeft alle leven door zijn onverbiddelijke wetten gebonden;
Hij geeft geen antwoord op de onwetende stem van gebed.
Eeuwig, terwijl beneden de eeuwen zwoegen,
Onbewogen, onaangeraakt door al, wat hij heeft gemaakt,

---

⁸⁰ Satprem dacht aan en cacherie voor "ongezien"(letterlijk, "in het geheim" of "sluipend").

Ziet hij de kleinste details onder de sterren,
De dier's doodsangst en het lot van de mens:
Onmeetbaar wijs gaat hij uw denken te boven;
Zijn afgezonderde vreugde heeft uw liefde niet nodig.

(X.IV.646)

Ja, naar we hebben zijn vreugde nodig.

Dit alles werd deze morgen tegen me gezegd. Absoluut hetzelfde (met verschillende woorden, maar juist hetzelfde), en niet "zei": levend, alsof het aan me getoond werd om het zo te voelen. En ik zei, "Waarom? Waarom deze test? Wat is het nut? Het was mijn lichaam, dat zei, "Wat is het nut?" Toen stopte het.

Ik zei, "Waarom? Wat betekent het allemaal?" ik sprak het niet tegen, ik argumenteerde niet, alleen dit "Wat is het nut?" (*Moeder gebaarde alsof om een beetje stof weg te vegen*)

Weet je, het bewustzijn van dit lichaam wordt in leven gelaten in een soort intense discipline, in een galop --- iedere minuut telt.

Maar het ondergaat het goed, ik kan het niet ontkennen.⁸¹

We zullen zien, hoe het de schok opneemt (dat is juist het punt!)

Dus deze andere Heer [de Dood] zou zeggen, "Zie! Zie daar, het soort medelijden, dat mensen voor je hebben!" Maar ik antwoord, "Ik heb geen medelijden nodig... (*lachend*) Dat wil ik niet: ik wil de victorie.

Het is interessant.

Oh, als je wist, wat een menigte er is!... En de laatste minuut komen mensen me vertellen, "Ik ben net aangekomen, ik wil u zien." Goed dan, zeg ik, "Okay." We zullen de dag verlengen! (*Moeder lacht*)

Ah, tot ziens, mijn kinderen, blijf erg stil thuis. Erg stil. Het is genoeg als er een "zwoegt"! Ik zou werkelijk willen, dat het zo was, ik heb er spijt van, dat sommigen ziek moeten zijn,⁸² waarom?... Oh, ik weet, waarom, maar... Het is jammer.

Het is de Genade, die zijn les leert. Het leert, dat Het nog niet is, zoals het zou moeten zijn... Begrijp je, er zijn altijd twee manieren om naar dingen te kijken; we kunnen zeggen, "De wereld is niet klaar" en ernaar kijken met een glimlach (het is een... wat kunnen we het noemen?... We zouden het een zelfzuchtige manier kunnen noemen), en de andere

⁸¹ Er moet aan herinnerd worden, dat het de volgende dag Darshan is en Moeder daarom overladen wordt met bezoekers en brieven.

⁸² Verscheidene discipelen, dicht bij de Moeder, zijn ziek, in het bijzonder haar nabije verzorger.

manier, die is om te zeggen, "Ik ben werkelijk nog niet capabel. Wanneer ik werkelijk capabel was, dan zou dit alles [ziektes, catastrofes, enz.] niet nodig zijn, alles zou gedaan worden in een harmonieus ritme."

We zouden erg goed kunnen zeggen, "Het Goddelijke leert zijn les." *(Lachend)* Hij moet alles leren! Wanneer Hij het goed weet, zal de wereld zijn, zoals het moet zijn, dat is alles.

Waarom niet? We zouden net zo goed dat kunnen zeggen: het ene is net zo waar als het andere.

November 26, 1966

(Moeder ziet er erg moe uit, Deze morgen at zij niet, noch ontving zij iemand. Als Satprem binnenkomt, geeft zij hem bloemen en soeppakketten, die uit Israël ontvangen zijn.)

Maar u bent degene, die niet eet!

Ik had er geen zin in. Toch zijn deze soepen het enige wat ik neem.... Maar je begrijpt, ik doe geen sport, de hele dag blijf ik stil, dus ik mag echt niet te veel eten!

Maar het lichaam moet toch gevoed worden, nietwaar?

Ik weet het niet... Omdat de aanvallen enorm vermenigvuldigen, en vandaag vond ik bijvoorbeeld een oplossing, wat blijven liggen was: terwijl het gaande was, niets te eten, niets te zeggen, niet te bewegen. Dan is het okay. Zo gauw als ik stop bewegen, eten, handelen, is het okay.

Het is lang geleden, sinds deze aanvallen het laatst kwamen. Ik vertelde je verscheidene keren, dat ik in staat was om de aanvallen te weerstaan, maar deze keer, deze morgen, was het formidabel. Formidabel. Het was precies als deze heer [de Dood], die alles probeerde te ontwortelen. Dus ik bood weerstand en weerstand, toen plotseling... kon het niet langer lopen, ik moest gaan liggen en stil blijven. En ook niet eten --- ik had geen zin om te eten. Ik kan alleen eten, wanneer alles goed is.

Zo gauw als er stilte is en contemplatie, is het goed.

(stilte)

Nee, er is een hardnekkigheid (dezelfde hardnekkigheid als die van deze Heer in ieder geval) over de mogelijkheid ervan, en het geeft zo'n klaarlijk bewijs... Natuurlijk geeft het innerlijk niet mee, het glimlacht

--- het geeft niet toe --- maar het lichaam... dat geeft een verschrikkelijke spanning. Omdat het zich heel bewust is van haar zwakte (het kan niet opscheppen over haar transformatie), heel bewust, dat het miljoenen kilometers verwijderd is van transformatie. Dus... dus het heeft niet veel nodig om het te overtuigen. Het is moeilijker om het de zekerheid te geven, dat dingen anders zullen zijn. Het begrijpt niet eens zo goed, hoe ze anders kunnen zijn. Dan komen er alle andere overtuigingen, alle andere zogenaamde openbaringen, de hemelen, enzovoort. Het hele Christendom en de Islam hebben het probleem heel gemakkelijk opgelost: "Oh nee, hier zullen de dingen nooit goed zijn, maar daar kunnen ze perfect zijn." Dat spreekt voor zich. Dan is er het hele Nirvanisme en Boeddhisme: "De wereld is een vergissing die moet verdwijnen." Dus het komt allemaal in golven, en het lichaam voelt heel... begrijp je, het zou graag een zekerheid willen hebben van haar mogelijkheid. Dat overkomt het niet vaak. Maar de aanval was te sterk; het kwam van alles en overal tegelijk, zo sterk: "Deze materie KAN NIET worden getransformeerd." Dus het vocht en vocht en vocht, en plotseling moest het gaan liggen. Maar zodra het gaat liggen en zichzelf volledig overgeeft, is er Vrede, en zo'n sterke Vrede – zo sterk, zo machtig. Dan is het goed.

Het kwam met een heleboel suggesties (het zijn geen suggesties: het zijn formaties), adverse formaties van desorganisatie; bijvoorbeeld degene, die C. [een van Moeder's verzorgers, die ziek geworden is] ontving. Ik werd twee dagen van tevoren gewaarschuwd en deed mijn best: ik kon het niet --- ik kon het niet, hij gaf toegang. Dus nu sleept het zich voort en voort (de dokter zelf zegt dat er geen reden is dat het zo lang duurt), het sleept zich voort, omdat hij het heeft opgegeven. Dus dat moet allemaal langzaam worden teruggewonnen. En het komt naar iedereen, naar iedere omstandigheid --- niet naar mij, niet naar mij, omdat het geen effect op me heeft: wanneer de suggestie komt, zeg ik, "Zo wat! Ik geef er niet om." Dus probeert het niet, het is nutteloos. Maar het komt naar iedereen, om alles en iedereen te desorganiseren, de een na de andere. Deze morgen was het iedereen tegelijkertijd, een complete desorganisatie van alles. Ik bood weerstand en weerstand en weerstand, toen plotseling iets... (*Moeder maakt een gebaar*). Dus zei het lichaam, "Okay."

Wanneer ik stil blijf, is het voorbij. Ik sloeg een maaltijd over. De dokter is niet gelukkig, maar (*lachend*) het maakt MIJ gelukkig! Maaltijden zijn werk (veel werk).

Het is de eerste keer dit jaar, dat het met me gebeurt is. Eerder gebeurde het gewoonlijk redelijk vaak, maar het is de eerste keer dit jaar. Het toont aan, dat dingen niettemin verbeteren.... Oh, maar het was verschrikkelijk, mensen kunnen niet voorstellen, wat het is! Het grijpt iedereen en iedereen, elke omstandigheid en alles, en het geeft vorm aan desintegratie – net als deze Heer (ik denk dat hij degene is!), net als hij. Maar het heeft natuurlijk niet de poëtische vorm [van *Savitri*], het is geen dichter: het heeft alle gemeenheden van het leven. En het dringt daar heel erg op aan. De laatste paar dagen drong het daar heel erg op aan. Ik zei tegen mezelf: "Kijk, alles wat geschreven en gezegd wordt, bevindt zich

altijd in een rijk van schoonheid en harmonie en grootheid, en hoe dan ook, het probleem wordt met waardigheid gesteld; maar zodra het heel praktisch en materieel wordt, is het zo kleinzielig, zo gemeen, zo bekrompen, zo lelijk!..." Dat is het bewijs. Als je eruit komt, is het goed, je kunt alle problemen onder ogen zien, maar als je hier beneden komt, is het zo lelijk, zo kleinzielig, zo ellendig.... We zijn zulke slaven van onze behoeften, oh!... Een uur, twee uur lang, houd je vol, en daarna... En het is waar, het fysieke leven is lelijk – niet overal, maar toch... Ik denk altijd aan planten en bloemen: dat is echt heerlijk, het is daar vrij van; maar het menselijk leven is zo smerig, met zulke grove en heerszuchtige behoeften – het is zo smerig.... Het is pas als je begint te leven in een iets superieure visie dat je daarvan bevrijd wordt; in alle Schriften accepteren maar weinig mensen de smerigheid van het leven. En dat is natuurlijk waar deze Heer op staat. Ik zei: "Heel goed." Het antwoord van dit lichaam is heel eenvoudig: "We zijn er zeker niet bezorgd over dat het leven doorgaat zoals het is." Het vindt het niet mooi. Maar we stellen ons een leven voor – een leven, dat net zo objectief is als ons materiële leven – dat niet al die smerige behoeften heeft, dat meer harmonieus en spontaan is. Dat is wat we willen. Maar hij zegt dat het onmogelijk is – ons is "verteld," dat het niet alleen mogelijk is, maar ook zeker. Dus daar is de strijd.

Dan komt het grote argument: "Ja, ja, ooit zal het gebeuren, maar wanneer?... Voorlopig word je nog overspoeld door dit alles en zie je duidelijk dat het niet kan veranderen. Het zal doorgaan en doorgaan. Over millennia, ja, zal het gebeuren." Dat is het ultieme argument. Hij ontkent de mogelijkheid niet langer, hij zegt: "Oké, omdat je iets te pakken hebt gekregen, hoop je het nu te realiseren, maar dat is kinderachtig."

Dus het lichaam zelf zegt: "Maar natuurlijk accepteer ik dat zeker, ik begrijp het volkomen! Dat is niet wat ik wil; ik wil dit of dat niet: ik wil gewoon wat de Heer wil, niets anders – wat Hij heeft besloten dat zal zijn. Als Hij zegt dat het voorbij is, zal het voorbij zijn; als Hij zegt dat het door moet gaan, zal het door gaan." Maar dan, aangezien deze Heer niet zijn zin kan krijgen, komt het van alle kanten: dit of dat individu, dit of dat ding, die omstandigheid, alles, alles zal ongeorganiseerd zijn. Dan begin ik te werken [om de aanval te dwarsbomen].

Vandaag was het echt heel slim – heel slim. Hij is heel slim.

Hij is een grote grappenmaker.

Daar.

Dus ik heb mijn werk niet gedaan, heb niets gedaan. Maar ik besloot dat ik je zou zien – niet om te werken, maar om je te zien.

(stilte)

Om anderen te beschermen, is het erg effectief, omdat ik begin te werken en te worstelen. Het enige argument voor dit lichaam is: "Je ziet

duidelijk dat het steeds verder achteruitgaat, dus waar hoop je op?... Het zal achteruit blijven gaan tot het stopt."

Maar als je er onbevooroordeeld naar kijkt, heel objectief, is het slechts een schijn van achteruitgang: het is niet waar. Integendeel, op bepaalde punten is het veel steviger dan het vroeger was.

Het belangrijkste punt is wat we de "onwerkelijkheid van achteruitgang" zouden kunnen noemen, met andere woorden, alles wat niet harmonieus is of ongeorganiseerd is, geeft steeds meer het gevoel van een illusie – het is steeds meer een illusie – en het gevoel dat een bepaalde innerlijke beweging van bewustzijn genoeg zou zijn om dat niet te zijn.

Daar komt het probleem weer naar boven. Omdat er verschillende gedetailleerde ervaringen zijn (in kleine details), gedetailleerde ervaringen van verschillende houdingen van bewustzijn om erachter te komen welke daarvan effectief is. Het is een heel vakgebied. Het is microscopisch, natuurlijk, maar buitengewoon interessant. En dan is het antwoord altijd hetzelfde; het is zo mooi: "Wanneer je vergeet dat je bent, wanneer er alleen de Heer overblijft, verdwijnen alle moeilijkheden onmiddellijk." Onmiddellijk: de vorige seconde was de moeilijkheid er; de volgende seconde, verdwenen. Maar het is niet iets dat kunstmatig kan worden gedaan; het is geen mentale of persoonlijke wil om deze houding aan te nemen: het moet spontaan zijn. En wanneer het spontaan is, verdwijnen alle moeilijkheden ONMIDDELIJK.

Stop met bestaan – alleen de Heer bestaat.

En het is de enige remedie.

Maar hoe doe je dat?... Je begrijpt, *overgave*, zelfopoffering, acceptatie, dat wordt allemaal echt steeds meer en meer gedaan, steeds beter, maar het is niet genoeg – het is niet genoeg. Dat is het punt. Zelfs de poging van het bewustzijn om zich te concentreren op het bestaan van de Heer en te proberen te vergeten, zelfs dat is niet genoeg. Het heeft enig effect, maar een gemengd effect: dat is niet "het". Maar als je erin slaagt om... op te houden te bestaan – de Heer alleen – is er onmiddellijk een glorie, dat is wat geweldig is!

Maar het is moeilijk. Er is een heel oude gewoonte die het anders maakt.

Toch is het de enige remedie, er is geen andere. Het is niet eens een *overgave* (het woord "overgave" is niet het ware woord omdat er nog steeds "iets overgeeft", en dat is het niet), het is niet eens een vernietiging omdat er niets wordt vernietigd.... Ik kan het niet uitleggen: alleen de Heer bestaat, niets anders. En dan, wat een wonder! Direct een wonder.

En in microscopische details, weet je; het is geen kwestie van "belangrijke" of "interessante" dingen, helemaal niet: het is van toepassing op een cellulaire actie. En het is de enige remedie.

Wanneer zal Materie klaar zijn voor "dat"? Dat is de vraag.

Innerlijk is het gemakkelijk, maar uiterlijk... Er is plotseling, vooral in de materie van de hersenen, hier (*gebaar naar de slapen*), die beweging van afdaling, van de Heer die bezit neemt, en dan uiterlijk voel je je alsof je flauwvalt. Daarom kun je niet blijven staan en moet je gaan liggen; maar als je gaat liggen, is het bijna onmiddellijk, alles verdwijnt: het besef van tijd, van moeilijkheid, absoluut alles – er blijft alleen een lichtgevende onmetelijkheid over, vredig en zo sterk!

Dat is de les van de dag.

(*Moeder lacht*) Goed, we hebben weer een stap gezet – een grote stap.

November 30, 1966

Gaat het beter dan de vorige keer?

Oh, het is goed.

Dit zijn beslissende momenten... ze komen af en toe. Vanuit occult oogpunt is het een bekend fenomeen: Théon vertelde het me, Madame Théon ook. Maar als je het hebt meegemaakt, dan gaat het meteen beter, naderhand gaan dingen onmiddellijk beter, er is een behoorlijke verbetering.

Maar er zijn veel mensen die een soort zwarte magie doen.

Nogmaals?

Ja, heel veel. Dat is me al meerdere keren verteld, maar natuurlijk... Er zijn heel veel van die zogenaamde *swami's* en *sadhoe's* die gewoonweg bedriegers zijn, maar ze hebben een rudimentaire occulte kennis op een gebied waar het helaas heel weinig kennis kost om veel *kwaad* uit te halen. Er zijn er heel veel – niet een of twee, maar heel veel. En ik ken mensen die ze gingen zien, die ze smeekten en probeerden ze te laten ingrijpen [tegen Moeder]. Ze hebben zich óf tegen de mensen om me heen óf tegen mezelf gekeerd. Niet veel tegen mij, maar een of twee van hen denken dat ze de "heersers van de wereld" zijn, en dus volledig *immuun*, dus ze

hebben het geprobeerd, maar... Het kan een beetje wrijving veroorzaken, dat is alles, het is niets. Maar als het gericht is op mensen om me heen, is het moeilijker om tegen te gaan, omdat er altijd... er is altijd een lichte reactie. Ze zijn niet zuiver genoeg. Dan geeft het me veel problemen. Dat is wat er de vorige keer gebeurde, het was tegen iedereen om me heen: het gaf me veel werk.

Met C. [Moeders verzorger, die ziek was geworden] dacht ik wel dat het zoiets was, want twee dagen van tevoren werd ik gewaarschuwd voor een formatie: een formatie die met een grimas op het gezicht kwam en tegen me zei: "Het is voorbij en gedaan met al C.'s mooie werk." Weet je, het zijn heel kleine bewustzijn met een grote wrok, en ook wat woede of iets anders - waarom? Tegen iets dat ze niet begrijpen. En dan gebruiken ze een vrij rudimentaire occulte kennis. Ik deed wat er gedaan moest worden, maar in het begin dacht ik niet dat het echt magie was: er waren veel redenen. Toen, gisteren, had C. zelf een droom waarin iemand hem achtervolgde (iemand of iets, hij wist niet precies wat), en hij rende en rende om te ontsnappen. Hij rende tot hij wakker werd, en hij werd helemaal buiten adem wakker, zo uitgeput alsof hij echt had gerend. Toen zei ik tegen mezelf dat wat ik dacht juist was.

Gisteravond werd ik aangevallen: ik zag twee enorme zwarte beesten, zoals stieren, of bizens, liever gezegd, enorm, met gigantische borsten – "krachten", eigenlijk, helemaal zwart. Een van hen besteedde geen aandacht aan mij, maar de ander kwam op me af, om me aan te vallen, dus rende ik, en toen werd ik wakker.

Oh, daar ook...

En vreemd genoeg zag ik het andere beest dat me niet aanviel: iemand kwam er naartoe, legde zijn hand erop en het ging heel zachtjes liggen. Het is vreemd – dat soort enorme kracht die als een volgzaam dier ging liggen. Maar de andere viel me aan.

(Moeder concentreert zich even) Nou, dat is het. Dat is het. Maar er zijn er heel veel, weet je! Ik zou kunnen zeggen minstens honderd, constant, altijd.

Mensen zijn echt imbecielen: wat ze niet begrijpen, haten ze.

In plaats van te zeggen: "Ik begrijp dit niet, dus ik ga me er niet mee bemoeien, dat is alles," nee, ze haten het!

Ze willen het vernietigen.

* * *

Spoedig daarna:

Een Amerikaan schreef om te zeggen hoe triest het was om al deze wanorde in India te zien (een hele mooie brief), en aan het einde zei hij: "Als heel India een grote Sri Aurobindo Ashram zou kunnen zijn, dan zou ze maar doorgaan en vooruitgaan." Het was heel mooi.

Er is duidelijk een grote beweging.... Gisteren zag ik weer een man die een tijdje gouverneur van Madras was. Hij kwam hier (hij was op doorreis naar Pondicherry, maar wilde hier stoppen) en de man vroeg me: "Is er een oplossing?" En hij voegde eraan toe: "We bidden allemaal dat u die mag geven." Ik antwoordde... (*Moeder glimlacht*) dat ik niets met politiek te maken had. Maar hij vertegenwoordigt een hele categorie mensen in India die nu denken dat er inderdaad maar één oplossing is, namelijk een poging om een hoger leven te realiseren.

Er is een grote beweging.

Gisteren kwam er een brief van S.M.⁸³ waarin hij zei dat Indira Gandhi echt op hem rekt in de hoop een uitweg te vinden en dat de zaken een beetje zullen verbeteren. En hij zei dat hij hoopte dat hij de ware geest en kennis zou laten zegevieren.... Alleen is zijn gezondheid niet goed, anders zou hij daar een prachtige kans hebben om iets te doen, want ze belt hem elke dag om hem om advies te vragen over wat er gedaan moet worden, en hij is aanwezig bij alle ministersvergaderingen. Wat betekent dat de twee dingen echt samengaan: de nieuwe beweging en de schijnbare wanorde.

* * *

Moeder neemt de vertaling van "Savitri" op:

Het is nog steeds deze Heer...

Onsterfelijke gelukzaligheid leeft niet in de sfeer van mensen

(Lachend) Helaas is het feit gemakkelijk genoeg op te merken! Onsterfelijke gelukzaligheid leeft niet in menselijke sfeer. Maar ze kon hem antwoorden: "Dat komt door jou, dus je hoeft er niet over op te scheppen!"

* * *

(Kort daarna, over de moeilijkheden van een blinde discipel. Het volgende fragment werd uit het geheugen genoteerd, de bandrecorder was kapot.)

...In mijn geval lijkt ik vreemd genoeg door een dikke sluier te zien, dat wil zeggen, alles is wazig. Dan zie ik plotseling, zonder duidelijke reden, een object, een of ander iets, helder, zo helder, precies, met een gedetailleerde nauwkeurigheid, alsof het aan mij werd getoond. Of anders als ik bijvoorbeeld een brief lees, als ik hem lees zonder op iets anders te letten,

---

⁸³ Een leerling van Sri Aurobindo en Moeder die dicht bij de regering staat.

zie ik perfect, maar als ik begin te denken aan een antwoord of concentreer, als het bewustzijn begint te werken, verdwijnt alles en kan ik niets meer zien --- de volgende minuut worden de woorden weer duidelijk. Wat betekent dat het niet afhankelijk is van een defect van het zicht of het materiële orgaan: het is iets anders - iets anders dat men wil dat ik leer. Omdat het constant terugkomt alsof het me iets wil laten zien. Maar er is zoveel werk en zoveel mensen dat ik niet altijd de tijd heb om te stoppen en me te concentreren om te zien wat het is. Ik zou het exacte punt moeten vangen wanneer het zicht komt en wanneer het gaat, en de condities van het bewustzijn op dat moment volgen. Ik heb geen tijd.

Het is echt als een poging om me te laten zien dat zicht niet afhankelijk is van de ogen.

Het orgaan is in goede staat, het heeft geen letsel. Maar het zicht is niet hetzelfde met dit oog als met dat oog. Met dit oog (*rechts*) is het alleen een algeheel, licht wazig zicht. Met dat oog (*links*) is het een nauwkeurig, helder zicht, maar er is een klein vlekje in de hoek, als een zwarte vlek, waardoor ik alles duidelijk zie, maar met een vlekje in de hoek. Als ik me dan concentreer, zie ik dat vlekje helder en lichtgevend worden, als een donkerblauwe ster, en die ster beweegt voor me (het is niet afhankelijk van het oog), het beweegt rond, en als ik mijn ogen bijvoorbeeld op iemand richt, zie ik die donkerblauwe ster hier of daar gaan rusten (*gebaar op verschillende niveaus van de persoon*), op de exacte plek waar wat werk gedaan moet worden. Het betekent dus dat het niet afhankelijk is van het oog, het is onafhankelijk van het oog. En ook als ik naar een foto kijk, met een bepaalde positie tussen het rechteroog en het linkeroog, zie ik de foto ineens tot leven komen, in drie dimensies, met het hoofd van de persoon dat eruit steekt. Zo kan ik het personage zien. Het is echt raar, als een poging om mij te leren op een andere manier te kijken.

We leren onze les

December

December 7, 1966

(Moeder geeft Satprem een bloem genaamd "Grace", en dan een tweede "Grace.")

Wil je een tweede Grace?... Daar is nooit teveel van!

Oh, laatst stelde iemand me een vraag over het bericht van 24 november⁸⁴ en Sri Aurobindo antwoordde. Het was zo interessant! Ik zag opeens iets. Terwijl hij sprak was het absoluut geweldig. Ik zag het Mededogen en de Genade, de "wet" en het Mededogen, en hoe het Mededogen op iedereen inwerkt - op iedereen en alles, zonder onderscheid en zonder voorwaarde - en hoe het Mededogen erin bestaat uit hen in een staat te brengen, waarin ze de Grace kunnen ontvangen.

Ik vond dat geweldig.

Dat was de ervaring: ik zag en voelde dit Mededogen door de mazen van het net werken, en hoe de Genade almachtig is, wat betekent dat de "Wet" geen obstakel meer is. Ik zag dit Mededogen iedereen aanraken en iedereen een kans geven; Ik begreep wat hij werkelijk bedoelde toen hij zei dat het "iedereen zijn kans geeft" – gelijk, zonder het minste onderscheid van belang of voorwaarde of wat dan ook, of van staat: precies dezelfde kans voor iedereen. Dus het resultaat van dit Mededogen was om hen wakker te maken voor het bestaan van de Genade, om hen te laten voelen dat er in het universum iets is als de Genade. En bij degenen die streven en vertrouwen hebben, werkt de Genade onmiddellijk – het werkt altijd, maar bij degenen die vertrouwen hebben, wordt het volledig effectief.

Dit alles was zo duidelijk, zo precies! Het was echt als een nieuwe ervaring, een openbaring. En hoe Sri Aurobindo de uitdrukking was van dit Mededogen.... Het was natuurlijk in zijn ogen te zien, zijn ogen waren vol Mededogen. Maar ik heb begrepen wat dit Mededogen werkelijk is (dat was Zondagmiddag).

Hij schreef ook ergens: "Het is vrij zeldzaam dat de Genade zich van iemand afkeert, maar velen keren zich af van de Genade – *maar mensen keren zich af van de Genade.*" Ik weet de exacte woorden niet meer, maar ik denk dat hij het woord *krom* gebruikte. Dat was ook zo levend: het was

---

⁸⁴ *Er zijn deze drie krachten [die het leven op aarde besturen]: (1) De Kosmische Wet, van Karma of wat dan ook; (2) het Goddelijke Mededogen dat inwerkt op zoveel als het kan bereiken door de netten van de Wet en hen hun kans geeft; (3) de Goddelijke Genade die onberekenbaarder maar ook onweerstaanbaarder werkt dan de anderen." (Sri Aurobindo)*

niet de Genade die haar actie introk, helemaal niet (de Genade bleef acteren), maar mensen waren, ja, *krom*, verwrongen...

Kromgetrokken?

"Kromgetrokken"?... Je bent eens en voor altijd kromgetrokken, dat is het niet. Het is dat in plaats van dat hun kracht en actie recht en direct gaan, het in zichzelf is gekeerd en allerlei windingen en kronkels heeft die alle trillingen vervormen; het is hun eigen manier van zijn die vervormt (het woord *vervormen* blijft bij me opkomen). Het is verwrongen in plaats van recht. Dus de Genade heeft geen effect meer; het kan geen effect hebben.

Destijds was het een heel levendig beeld.

* * *

Kort daarna:

Heb je je boek af?

(Satprem, op een sombere toon:) Ja.

Oho! Dat is geen erg krachtige "ja"!

Ga je het zaterdag aan me gaat voorlezen?

(Satprem trekt een gezicht)

Oh, dat ook!

Ik vind het niet zo geweldig.

Dat maakt niet uit - je vindt het nooit zo geweldig! Het maakt niet uit.

Moeder...

Is er iets dat je me wilt vertellen?

Ja, er is een probleem dat me vaak heeft gekweld, ik vraag me er vaak over af. Als je schrijft, is inspiratie dan gewoon iets globaals, zoals een vorm van licht, en "trek" je een bepaalde algemene trilling naar beneden, of bestaat alles al en komt het gewoon - bestaat alles precies woord voor woord?

Ik denk het niet.

Ik denk het niet, want daarboven is er geen taal. Er is geen taal.

Ja, maar is er niet iets dat precies overeenkomt met de woorden?

"Precies"... Je weet hoe er altijd een vaagheid is. Ik zeg dit omdat ik elke dag, en vrij vaak meerdere keren per dag, iets "direct" ontvang (*gebaar van boven*). Nou, als ik het opschrijf, gewoon wanneer ik het ontvang, heeft het een bepaalde vorm, en dan als ik heel, heel stil blijf, heel stil, verandert een woord of een vorm vaak; dan wordt het preciezer, preciezer, soms harmonieuzer. Daarom is het iets dat van boven komt en een kleed aanneemt in de mentale regio.

Ik hoor geen woorden. Ik ontvang iets, wat altijd direct en dwingend is (en ik voel duidelijk dat het van daar komt [*gebaar hierboven*], ergens in de buurt). Maar het kan bijvoorbeeld bijna tegelijkertijd, bijna op hetzelfde moment, in het Engels en in het Frans worden uitgedrukt. En ik ben ervan overtuigd dat als ik andere talen kende, als ik bekend was met andere talen, het in meerdere talen kon worden uitgedrukt. Het is hetzelfde als wat in het verleden de "gave van tongen" werd genoemd. Er waren profeten die spraken, en iedereen hoorde in zijn moedertaal – hij sprak in een bepaalde taal, maar ieder van de aanwezigen hoorde in zijn moedertaal. Ik heb die ervaring heel lang geleden gehad (ik deed het niet expres, ik wist er niets van): Ik sprak op een "Bahai" bijeenkomst en mensen uit verschillende landen kwamen en feliciteerden me omdat ik hun taal kende (die ik helemaal niet kende!): ze hadden in hun taal gehoord.

Je begrijpt, wat er komt is iets dat opwekt – het wekt woorden op of wordt gekleed in woorden. Dan hangt het ervan af: het kan verschillende woorden opwekken. En het zit in een universeel magazijn, niet per se een individueel magazijn; het is niet per se individueel omdat het gekleed kan worden in woorden. Talen zijn zulke smalle dingen, terwijl dat universeel is.... Hoe zou ik het kunnen noemen?... Het is niet de "ziel" maar de geest van het ding (hoewel het concreter is dan dat): het is de KRACHT van het ding. En vanwege de kwaliteit van de kracht wordt de beste kwaliteit van woorden aangetrokken. Het is inspiratie die de woorden opwekt; de geïnspireerde persoon is niet degene die ze vindt of aanpast, helemaal niet: het is inspiratie die de woorden OPWEKT.

Maar ik begrijp wat je bedoelt. Je wilt weten of het iets kant-en-klaars is, kant-en-klaars, dat je naar beneden trekt zoals het is... (*Moeder blijft stil*). Dat bestaat in een rijk dat veel hoger is dan woorden. Ik heb bijvoorbeeld vaak zoiets ontvangen (*gebaar van boven*), direct, dan vertaal ik het; ik probeer het niet te vinden (hoe stiller ik ben, hoe krachtiger en concreter het wordt – krachtig concreet), maar ik zie vaak, als afkomstig van Sri Aurobindo, iets dat een correctie toevoegt, een precisie (zelden een toevoeging, dat is het niet: het zit alleen in de vorm, vooral in de lijn van precisie); de eerste uitdrukking is een beetje wazig, dan wordt het preciezer. En ik probeer het niet te vinden, ik streef er niet naar, er is geen enkele mentale activiteit: het is altijd zo (*zelfs, stil gebaar naar het voorhoofd*), en het is altijd in deze [stilte] dat het komt: plotseling komt het – plop! plop! Ik zeg: "Oh!" en schrijf het op.

Dit is mijn ervaring.

Ik weet het niet, er kan ergens in de mentale regio iets kant-en-klaars bestaan, maar ik denk dat het dan zou zijn als sommige van die dingen die Sri Aurobindo schreef,⁸⁵ die kant-en-klaar kwamen, zoals ze waren; er waren zelfs dingen die niet overeenkwamen met zijn eigen visie: het kwam dwingend. Maar nu heb ik die ervaring helemaal niet. Of anders zou het zijn zoals wat er laatst gebeurde: twee of drie minuten, zoals ik je vertelde, speelde er "iemand". Het moet hetzelfde fenomeen zijn geweest. Maar dan is het gevoel heel anders: je bestaat niet meer, je bent je nauwelijks bewust van wat er gebeurt. En dat zou "onverbeterlijk" zijn, zou ik kunnen zeggen, in de zin dat het kant-en-klaar zou komen en je er niets aan zou kunnen veranderen, of anders zou het niet meer hetzelfde zijn, het zou iets zijn dat je actief deed. Zodra de geest actief wordt, is het klaar. Af. Het kan van je bovenbewuste komen, maar het wordt iets heel persoonlijks.

Maar die inspiratie komt uit de hoogste regionen, de regionen voorbij alle individualisaties. Daarom is het iets dat we moeilijk kunnen formuleren en uitleggen. Het is compleet, perfect op zichzelf, maar het heeft niets van het karakter van onze mentale formulering, helemaal niet; het heeft niet eens het karakter van een geformuleerd idee. En het is absoluut noodzakelijk, absoluut. Maar zodra het de mentale zone raakt, lijkt het woorden aan te trekken. Mijn indruk is dat hoe stiller ik ben, hoe preciezer het is; met andere woorden, hoe inactiever de geest is, hoe preciezer de expressie. Dus dat is het, het is die kracht die naar beneden komt en woorden aantrekt. Het zijn niet eens ideeën (het komt niet door de regionen van ideeën): het is een ervaring, het is iets levends dat komt en dat, om uiting te krijgen, woorden vasthoudt. Wat er zondag gebeurde was zoiets: mij werd die vraag gesteld over de Grace, toen werd ik overvallen door een geconcentreerde, extreem sterke stilte van misschien een minuut (nog niet eens zo lang), en het kwam. Toen sprak ik. Ik hoorde mezelf spreken. Maar toen kwam het duidelijk via Sri Aurobindo.

Als het al ergens geschreven was, helemaal klaar, kon je er niets aan veranderen; als het er was, zou je voelen dat het op zichzelf perfect is en dat je er niets aan kunt veranderen.

Dat zou prima zijn!... Als ik schrijf, wanhoop ik er voortdurend aan dat ik trouw blijf aan iets dat BUITEN MIJ tot uitdrukking zou moeten komen.

Maar dat is wat ik je heb verteld, het is die directe inspiratie. Want als je wist hoe dwingend wat van boven komt is! Alle gedachten lijken neutraal, krachteloos...

Ja.

...gedeeltelijk, slap. Dat is het gevoel dat ze geven.

---

⁸⁵ *Yogic Sadhana*, een boel, dat geschreven is in automatisch schrift door Sri Aurobindo.

Als de woorden heel spontaan komen, is het goed, maar... Het is een vreemd fenomeen: soms is de pure ervaring er alleen – wat is het? Je kunt het niet formuleren; om het te formuleren, word je onmiddellijk gedwongen om woorden te gebruiken, en woorden verminderen. Maar ik herinner me dat ik op het moment van de ervaring sprak, nauwelijks hoorde wat ik zei, maar ik had de ervaring. (De ervaring was wonderbaarlijk helder, krachtig, immens – universeel, weet je.) Toen luisterde ik naar mezelf die sprak, en ik zag die eerste krimp. Toen begon ik te voelen dat de andere geest een enorme inspanning deed om te proberen te begrijpen (!), en dus liet ik de uitdrukking nog wat meer krimpen: ik was verplicht om het te laten krimpen om mezelf begrepen te maken. En ik volgde al die fasen van opeenvolgende krimpelingen. Maar op dat moment was de toespraak heel krachtig: het was precies Sri Aurobindo's stijl en manier van spreken, en heel krachtig. Nu is het slechts een vage indruk, als een herinnering. Maar je hebt altijd – altijd, in elk geval, zelfs in de beste omstandigheden, zelfs in een geval als dit waarin de formulering door Sri Aurobindo wordt gegeven – het gevoel van een krimp. Een krimp in de zin dat er veel ontsnapt; het is licht verhard, verzwakt, verminderd, en er zijn ook bepaalde subtiliteiten die ontsnappen – ze ontsnappen, ze verdampen, ze zijn te subtiel om in woorden te worden geconcretiseerd. En als je een wil had voor een perfecte uitdrukking, zou het zeker heel teleurstellend zijn. Ik begrijp het heel goed; als je wilt dat je boek de top van zijn perfectie bereikt, is dat onmogelijk. Het is onmogelijk om te realiseren, je voelt het verschil met wat erboven is en dat is erg teleurstellend.

Ik word voortdurend teleurgesteld.

(*Moeder lacht*) Ja, dat verbaast me niet!

Ik heb geen seconde voldoening.

Zelfs als je "het ding" voelt aankomen?

Oh, dan is het heel fijn, ik hoef alleen maar boven te blijven, daarboven ben ik gelukkig.

(*Moeder lacht*) Oh, ik snap het! oh, daarom!

Ik zou voor altijd boven kunnen blijven.

Maar in wat ik van je heb gelezen (ik heb het boek over Sri Aurobindo apart gezet omdat dat een heel bijzonder geval was: alle gevoelige mensen zijn direct in contact gebracht met Sri Aurobindo; dat was een heel bijzonder geval), maar in je eerste boek [*The Goldwasher*] dat ik las, voelde ik dat het van boven kwam. Ik voel dat. Alleen zou het natuurlijk onleesbaar zijn: het moet geconcretiseerd, gematerialiseerd worden. Maar als je zelf een relatie hebt met dit vlak hierboven, moet je het voelen in wat er geschreven staat: veel mensen voelen een "iets" dat het geheel doordringt. Daarom wil ik dat je me je nieuwe boek voorleest, om te zien of "dat" er is... Weet je, ik ben zo (*gebaar naar het voorhoofd dat een enorme stilte laat zien*), het is

een constante staat geworden: een scherm. Een scherm – voor absoluut alles. En werkelijk niets komt van binnenuit: het is ofwel deze kant op (*horizontaal gebaar rond Moeder*) of deze kant op (*gebaar van boven*); horizontaal van buitenaf, of de reactie van bovenaf. Hier (*gebaar naar het niveau van het emotionele hart*), is het iets zo neutraal dat het niet bestaat; en hier (*gebaar naar het voorhoofd*), is het enorm, gelijk, stil.

Dus als ik stop (*gebaar omhoog gericht*), meteen, onmiddellijk, komt het in golven: een continu licht dat naar beneden komt en door, naar beneden en door, naar beneden komt... (*gebaar van een circulatie door Moeder als door een zender-ontvanger apparaat*). Als er iets aan mij wordt voorgelezen of mensen stellen mij vragen of vertellen mij over een of andere kwestie, dan is het altijd zo (een scherm). En wat heel interessant is, is dat als het een vraag is die geen antwoord verdient of een kwestie die mijn tussenkomst niet vereist, of hoe dan ook iets dat kan worden uitgedrukt met "Het gaat mij niet aan, het is mijn zaak niet," dan is er een absolute *leegte*: absoluut leeg, neutraal, zonder antwoord. Ik ben verplicht om te zeggen dat er geen antwoord is (als ik de waarheid zou vertellen, zou ik zeggen: "Ik kan niets horen, ik begrijp het niet"). Dus het is absoluut stil en neutraal, en als het zo blijft, betekent het dat er niets is, ik heb er niets mee te maken. Anders, als er een antwoord is... verstrikt er zelfs geen tijd, is er nauwelijks tijdsverloop: het antwoord lijkt te komen terwijl ik word aangesproken. Dan pak ik het papier of de brief direct en antwoord. Het is automatisch. Het hele werk wordt zo gedaan. Er is hier niets (*gebaar naar het voorhoofd*).

Het is duidelijk dat we ons ermee moeten verzoenen. De wereld verkeert in een staat van aanzienlijke onvolmaaktheid, dus alles wat zich in de wereld manifesteert, deelt in die onvolmaaktheid - wat kunnen we eraan doen?... Het enige wat we kunnen doen, is langzaam proberen te transformeren - maar dat is langzaam, zo langzaam, onophoudelijk - dit lichaam transformeren.

En zoals Sri Aurobindo het heel goed verwoordde (ik begrijp heel goed wat hij bedoelt), wonderen gebeuren wel, maar ze zijn tijdelijk; dat wil zeggen, voor de tijd van een paar minuten, soms een paar uur (maar dat is zeldzaam), zijn de dingen totaal anders. Maar ze blijven niet zo – dat doen ze niet, ze gaan terug naar de oude beweging. Want ALLES moet een bepaalde mate hebben bereikt (denk ik), een bepaalde mate van ontvankelijkheid, van voorbereiding in de ontvankelijkheid, zodat "dat" kan worden vastgesteld; anders blijven de oude beweging en de oude wet bestaan.

Ik zie dat met de cellen van het lichaam: soms, een paar seconden of een paar minuten (hooguit een paar uren, maar niet met fysieke dingen; met fysieke dingen zijn het altijd seconden en minuten), manifesteert zich plotseling een soort perfectie – en dan verdwijnt het. En je ziet heel duidelijk dat het niet kan blijven bestaan vanwege een onophoudelijke invasie van alles om je heen, wat imperfect is. Dus dan wordt het verzvolgen. Zoals de eerste dag dat de supramentale krachten

neerdaalden [in 1956]: Ik zag ze neerdalen, weet je, en ik zag die grote golven van aardkrachten brrf! brrf! (*gebaar van opstijgen en opslokken*) gaan, en toen werd het allemaal opgeslokt. Het daalde neer in ontzagwekkende massa's, maar die golven waren nog ontzagwekkender, opstijgend, brrf! en opslokkend – en Dat verdween.

Het blijft nog steeds zo.

Het is er nog steeds. Het is er en werkt, maar... de tegengestelde trillingen zijn nog steeds te krachtig en te aanzienlijk in hoeveelheid voor Dat om niet in de massa te verdwijnen. Maar van binnenuit werkt Het en werkt....

Zo is het met het lichaam: een paar seconden, hooguit een paar minuten, voelt het lichaam zich plotseling in een staat van onweerstaanbare kracht, onuitsprekelijke vreugde, niet verduisterde helderheid – een wonder, weet je. Je zegt tegen jezelf: "Ah, daar zijn we!" En dan verdwijnt het. Het is er net lang genoeg om het op te merken. Wat betekent dat het je komt laten zien: "Zo is het, zo zal het zijn."

Ja, maar als het zo is, zullen we het opmerken!

Maar hoe zal deze vastigheid worden veranderd in een plasticiteit die voldoende is om uit te drukken wat er binnenin is?... Sri Aurobindo zei driehonderd jaar – dat lijkt me erg kort. Er zijn millennia aan gewoontes! Het is vast, hard, droog, dun.

En natuurlijk is het hetzelfde in de Denkvermogen, maar in veel mindere mate. Gelukkig is het daar iets vloeibaarder.... Maar weet je, als ik die dingen van boven ontvang en opschrijf, op het moment dat ik ze ontvang en opschrijf, hebben ze een intense helderheid en een buitengewone overtuigingskracht. Ik schrijf ze op, geef ze door aan mensen (en aan mensen die het zogenaamd kunnen begrijpen), en dan zeggen ze het terug tegen mij [hun innerlijke reactie komt terug bij Moeder]. Mon petit! Het wordt... (*lachend*) als de bast van een oude, halfdode boom!

Zo is het.

Dus je vraagt je echt af: is het tijd om dingen te vertellen? Wat heeft het voor zin?... Ze denken dat ze het hebben begrepen; ze denken niet alleen dat ze het hebben begrepen, maar ze zijn ook enthousiast, wat betekent dat ze daardoor vooruitgang hebben geboekt – dus waar waren ze eerst!? En het is niets, wat ze hebben begrepen is niets, het is een karikatuur van het ding geworden.

Ik besef dat woorden op zichzelf niets zijn; daar was een kracht... een kracht die woorden niet kunnen vasthouden! Dus tenzij men direct ontvangt, ontvangt men niets. Men ontvangt wel, ja, maar het is zoiets als een uienstil.

(*stilte*)

In principe, wanneer we het einde hebben bereikt (het "einde" dat het begin is van iets anders), het einde van dit werk van transformatie, wanneer het echt de transformatie is en we erin gesetteld zijn, zullen we ons misschien herinneren en er een speciaal genoegen uit halen om ons te herinneren dat we dit hebben doorgemaakt?... In de "hogere sferen" is altijd gezegd dat degenen die de moed hebben om voor de voorbereiding te komen, wanneer het gedaan is, superieure middelen zullen hebben en van een intiemere en diepere kwaliteit dan degenen die in stilte hebben gewacht tot anderen het werk voor hen zouden doen.

Dat kan zo zijn.

Hoe dan ook, vanwege de enormiteit van het werk dat gedaan moet worden, lijkt het van buitenaf gezien een vrij ondankbare taak. Maar dat is slechts een puur oppervlakkige visie. Golven komen op die manier naar me toe vanuit de wereld, vanuit een hele klasse van de manifestatie, die zeggen: "Ah, nee! Ik wil me daar niet druk om maken, ik wil gewoon vreedzaam leven, zo goed als ik kan. We zullen zien als de wereld eenmaal is getransformeerd, dan kunnen we ons er druk om gaan maken." En dat is een van de meest ontwikkelde klassen, de meest intellectuele, zij zijn zo: "Oh, heel goed, we zullen zien als het klaar is." Wat betekent dat ze niet de geest van opoffering hebben. Dat is wat Sri Aurobindo zegt (ik kom steeds citaten van Sri Aurobindo tegen), hij zegt dat om het Werk te doen, je de geest van opoffering moet hebben.

Maar het is waar dat, bijvoorbeeld, die paar seconden (die nu en dan en met steeds grotere frequentie naar me toe komen), als je die paar seconden kalm bekijkt, nou, dan zijn ze een hoop moeite waard. Dat hebben is een paar jaar strijd en inspanning waard, omdat dat... voorbij alles wat waarneembaar, begrijpelijk is, zelfs voorbij alles wat mogelijk is voor het leven zoals het nu is. Het is... het is onvoorstelbaar.

En er is een echte gratie, het is dat het je in een bepaalde staat houdt waardoor het leven zoals het is, de dingen zoals ze zijn, er na die paar seconden niet slechter uitzien. Er is na die paar seconden niet dat soort verschrikking van terugvallen in een afgrond: dat is er niet, je hebt dat gevoel niet. De herinnering is slechts een soort verblindende uitbarsting van licht.

December 14, 1966

...Op de 16e, vrijdag, moet ik achtenvijftig mensen zien!... Het is een wonder als ik niet in een complete waas ben.

Ja, u leidt een onmogelijk leven.

Oh, dag en nacht.

Ik zou uw leven geen minuut kunnen verdragen.

(Moeder lacht) Vanaf 8 uur 's ochtends is het hier angstaanjagend. En ze zijn niet tevreden! Ze willen meer.

Zelfs menselijkerwijs is het niet mogelijk.

Oh, ik kan garanderen dat het menselijkerwijs onmogelijk is. Ik weet wat het is, ik moet constant... verdwijnen in het Allerhoogste. Anders is het niet mogelijk. De fysieke persoonlijkheid verdwijnt constant, constant zo *(gebaar omhoog)* zodat alleen Hij daar kan zijn. Anders zou ik het niet kunnen volhouden.

Gelukkig komen zij [de mensen die Moeder morgen zal zien] om te ontvangen, dus dat vermindert enigszins het... *(glimlachend)* het vriendelijke geschenk van al hun moeilijkheden (maar ze laten er genoeg van achter!). Ze komen met het idee om de kracht te ontvangen, dus ik ben van nature actief *(gebaar van een link tussen boven en beneden)*, en dat is beter, veel beter. Met degenen die echt komen met het idee dat ze gaan ontvangen en versterkt worden, maakt het het werk makkelijker.

December 17, 1966

Een kind van de school vroeg me: "Hoe kunnen wiskunde, geschiedenis of wetenschappen mij helpen om u te vinden?"

Ik vond dat heel amusant!

Ik antwoordde:

"Ze kunnen op verschillende manieren helpen:

1. Om het licht van de Waarheid te kunnen ontvangen en verdragen, moet de geest worden versterkt, verbreed en soepel gemaakt. Deze studies zijn een uitstekende manier om dit te bereiken.
2. Wetenschappen, als je ze diepgaand genoeg bestudeert, zullen je de onwerkelijkheid van verschijnselen leren en je zo naar de spirituele realiteit leiden.
3. De studie van alle aspecten en bewegingen van de fysieke natuur zal je in contact brengen met de universele Moeder, en je zult zo dichterbij mij zijn."

Ik herinner me nog steeds mijn indruk toen ik nog heel klein was en werd verteld dat alles "atomen" is (dat was de term die ze in die tijd gebruikten). Ze zeiden tegen me: "Zie je deze tafel? Je denkt dat het een tafel is, dat hij massief is en van hout is - nou, het zijn alleen maar atomen die bewegen." Ik herinner me dat de eerste keer dat ik dat hoorde, een soort revolutie in mijn hoofd teweegbracht, en een gevoel van de complete onwerkelijkheid van alle verschijnselen teweegbracht. Ineens zei ik: "Maar als het zo is, dan is er niets waar!" Ik kon niet ouder zijn dan veertien of vijftien.

Zijn vraag riep dit in gedachten. Ik zei tegen mezelf: "Het opent een deur naar een andere realiteit."

* * *

(Kort daarna, over een kind van de school dat verdronk tijdens een picknick die was georganiseerd door de schoolgroep van zijn leeftijd.)

Ik heb V.'s notitieboekje.⁸⁶ Hij schrijft me (vrij *bluntly (bot)*, zoals ze in het Engels zeggen): "Toen ik hoorde dat B. was verdronken, was ik niet geschokt en raakte het me niet; ik dacht gewoon dat het niet waar was." En waarom? "Omdat je wist" (dat is wat hij me schrijft), "wist je dat we allemaal waren uitgegaan voor een picknick, en daarom kon er niets gebeuren." (*Moeder lacht*) Ik vond dit heerlijk – heerlijk brutaal!⁸⁷

Maar het is ook leuk!

Ja, maar het ongeluk is gebeurd.

Dus ik vertelde hem... Omdat ik keek, keek ik er meteen vanuit DIE hoek naar... Wat mij betreft, ik zie dingen heel anders, nooit op die manier. Ik ben altijd verbaasd over de manier waarop mensen dingen zien. Voor mij is het helemaal anders, het is... de vibratie van de Heer die kristalliseert. Dat is alles. En altijd, altijd – op alle tijden. Dus er is geen "waarom", geen

⁸⁶ V. is een jonge discipel, die vragen aan Moeder in zijn "notitieboek" zet.

⁸⁷ De vraag van de discipel was als volgt geformuleerd: "Toen ik in Gingy hoorde dat B. in een vijver was verdronken, kon ik het nieuws niet geloven of erdoor geschokt zijn. De enige vraag die ik mezelf stelde was: 'Hoe kon dit gebeuren! Moeder wist dat we in Gingy waren, daarom was Haar bescherming bij ieder van ons. Dus hoe kon dit gebeuren?'"

"hoe" – het is heel eenvoudig, elementair in zijn eenvoud. Maar ik kon hem dat niet vertellen, hij zou het niet hebben begrepen. Dus ik keek ernaar vanuit zijn standpunt, en plotseling zag ik; ik zei: "Jazeker, hoe is dit zo gekomen?" (*Moeder lacht*) Dus ik antwoordde hem (ik weet niet meer welke woorden ik gebruikte, maar in essentie): De bescherming werkt op de hele groep als het op een gecoördineerde en gedisciplineerde manier werkt, maar als individuen erin een actie hebben ONAFHANKELIJK van de groep, vallen ze terug in hun eigen determinisme, wat betekent dat de bescherming handelt volgens hun persoonlijke geloof, helemaal niet als iets collectiefs: volgens hun persoonlijke staat en geloof is de actie van de bescherming groter of kleiner.

Ik zag dat het duidelijk dat was. Ik zag hoe het was gebeurd (omdat zijn vraag me ernaar liet kijken, dus ik zag). Er is een interessant punt, namelijk dat het mentale initiatief om over die vijver te zwemmen van P. was en van een ander – dus, menselijk gesproken, zijn zij degenen die "verantwoordelijk" zijn (maar dat is niet waar, het is niet zo!). Maar goed, ze stonden buiten de groep, het was een actie die niets met de groep te maken had, en ze deden het omdat ze op een bepaald tijdstip weer bij de groep moesten zijn en ze waren te laat. Dus het was duidelijk een individuele uitwas. Rond de vijver lopen zou drie uur hebben geduurd, terwijl er nog maar twee uur over waren voor het donker werd, en ze waren in een jungle, zonder licht of iets. Dat was nog een onmogelijkheid. Dus met zijn verstand en menselijk gezond verstand zei hij: "Het is het beste om naar de overkant te zwemmen." Maar hij had niet voorzien (dat was het roekeloze deel) dat het water ijskoud zou zijn.

(Sujata:) Maar P. was al een keer door het water gezwommen, omdat hij geen deel uitmaakte van de groep die het ongeluk had: ze riepen hem vanuit het kamp, hij kwam en zwom door dat water, en het ongeluk vond plaats op de terugweg. De anderen waren aan de andere kant.

Hij zwom twee keer over, weet je het zeker?

Ja, ze riepen hem; hij was al over het water gezwommen om hen te ontmoeten.

Het was de tweede keer... Toen was het nog roekelozer dan ik dacht! Hij was bijna aan zijn einde gekomen. Want wat mij betreft, ik zag hem, ik wist het voordat ik het nieuws kreeg: ik voelde plotseling een groot gevaar. Maar P. had vertrouwen en dus ontsnapte hij, terwijl de ander aan zijn einde kwam.

Het was nogal roekeloos, want hier is het lichaam niet gewend aan koud water, en als je in water zit dat te koud is, krijg je kramp.

Maar P. was voldoende beschermd om te ontsnappen en gered te worden, terwijl de ander aan zijn einde kwam.

(Sujata:) Het lijkt erop dat de drie jongens je riepen (het waren er vier, weet je), de drie riepen u en degene die verdronk riep alleen P. om hem te helpen. Maar de andere drie herinnerden zich u sterk.

Dat weet ik heel goed! Ik weet het altijd! Ik hoef het niet verteld te worden, ik weet het heel goed. En ik wist dat die jongen niet geroepen had: hij had niet het gevoel dat het hem kon helpen.

Het is niet eens een mentale vraag: je moet hier VOELEN (*gebaar naar het hart*), ervan overtuigd zijn dat "het" [Moeders aanwezigheid] echt actief is, dat het iets echt is, dat het echt beschermt. Geen gedachte "zomaar", een metafysische gedachte: een gevoel. Dat had hij niet.

Als hij in de groep was gebleven, zou hij de bescherming van de groep hebben gedeeld. Zodra hij een afzonderlijke individuele actie had, hing alles af van zijn innerlijke staat – dit is iets dat ze allemaal zouden moeten begrijpen.

* * *

*(Kort daarna, over de overstromingen in Florence.
Dit gesprek heb ik uit mijn geheugen opgeschreven.)*

Ik heb foto's gezien van de overstromingen in Florence.... Het lijkt erop dat het water met een snelheid van 45 mijl per uur naar beneden kwam! Auto's werden weggespoeld en tegen huizen gesmakt. Ze zeggen dat het een vloedgolf was... maar het water stroomde richting de zee (of stroomde het terug?). Het is in ieder geval heel mysterieus.

Het water stond op hoofdhoogte. Alle paleizen en musea waren overstroomd en ze zeggen dat ze vol vuil zaten. Dus de studenten zijn nu bezig om alles schoon te schrapen. Ze proberen de manuscripten te drogen. Maar veel dingen zijn definitief verloren gegaan.

Dat was een van de profetieën van het begin van de eeuw – dat Italië en Engeland onder water zouden komen te staan.

Een profetie van wie?

Van mij.

Maar het vreemde is dat Florence en Napels werden getroffen, niet Rome, dat ertussenin ligt....

Maar waarom Italië? Als het alleen Engeland was, zou ik het helemaal niet erg vinden, maar Italië?

Dat kwam door Mussolini.

Maar hij is dood.

Mussolini's dood had de zaken misschien kunnen verzachten. Maar het is niet uit "straf": er is nooit een straf, nooit een "fout" - nooit de schaduw van een "fout" ergens! Het is puur een kwestie van vibraties.

Waarom Rome dan niet?

Oh, zij zullen niet het laatste woord hebben!

Natuurlijk blazen ze zichzelf op met verwaandheid: "God" beschermd hen....

December 20, 1966

(Brief aan Moeder van Satprem)

Moeder,

Ik schrijf u om u om een genade te vragen. Weet u, u ziet het. Ik wil dat u mij de waarheid vertelt over dit boek: is het onderdeel van de dingen die *moeten* zijn? Of is het de inspanning van de kleine persona van de schrijver? Ik heb het lange eerste hoofdstuk vanmorgen opnieuw gelezen en het is onleesbaar - het zou helemaal opnieuw gedaan moeten worden. Ik vraag me af of het niet hetzelfde is met de andere hoofdstukken? Zou u mij uit genade precies kunnen vertellen wat er moet zijn, of ik moet doorzetten, mijn best moet doen en moet herschrijven wat geschreven moet worden, of alles moet opgeven.

Ik ben natuurlijk een beetje verdrietig, omdat ik heb geprobeerd te schrijven met het beste van mijn ziel, maar ik ben niet gehecht en ben bereid om het offer van deze mislukking aan uw voeten te brengen, met de zekerheid dat alles goed is, zelfs als ik het plan van de Heer nog niet zie. Ik wil alleen dat je me de diepere waarheid over het boek vertelt – als het moet, ben ik bereid om een inspanning te leveren en geduldig te corrigeren of opnieuw te doen wat opnieuw gedaan moet worden. Maar moet het moeten?

Moeder, Dat alleen bestaat. Dat troost me voor alles.

Ik ben uw kind met liefde –
ja, je bestaat, dus de hele
rest is secundair.

Getekend: Satprem

(Moeders antwoord)

Ik weet zeker dat het boek MOET worden geschreven.

Maar om eerlijk te zijn, vanaf het begin en zelfs daarna, heb ik gevoeld dat het schrijven ervan voor jou een soort "sadhana" was om definitief af te komen van een hele manier van zijn, denken en schrijven die tot het verleden behoort en niet langer past bij je huidige staat van bewustzijn.

In de paar pagina's die je me voorlas (behalve misschien de beschrijving van de droom), zag ik duidelijk deze strijd tussen de staat van het verleden en het heden.

Het corrigeren van het boek zal nog steeds de voortzetting zijn van deze "sadhana", maar vanuit die hoek bekeken zal de bevalling minder pijnlijk en veel interessanter zijn.

Ik dacht dat ik je morgenvroeg zou antwoorden, maar ik stuur je dit meteen zodat je naar het probleem kunt kijken en me morgenvroeg andere vragen kunt stellen als je die nog hebt.

Met liefde en zegeningen,

Getekend: Moeder

December 21, 1966

(Moeder leest haar "bericht" voor het jaar 1967 voor het eerst:)

*Mensen, landen, continenten!
De keuze is dwingend:
Waarheid of de afgrond.*

* * *

Heb je me iets te vertellen?

Ik vroeg me af hoe een valse uitdrukking (omdat het vals is, voel ik dat al deze uitdrukkingen vals zijn), hoe het de moeite waard zou kunnen zijn om deze valse uitdrukking te redden? Is het de moeite waard om uitdrukking niet de ware is? Kan het nog steeds nuttig zijn?

Het probleem is niet zo.

Je moet zeker twee dingen hebben opgemerkt: ten eerste de verschillen in conditie terwijl je schreef, en ook een verschil in "druk" tussen de dingen die wilden dat je ze schreef. Je moet deze verschillen hebben opgemerkt tijdens het schrijven?

Ja, zeker.

Zo is het. Dus als het eenmaal op papier is geobjectiveerd, kun je je bewust worden van de relatie tussen de druk die je ontving en de dingen die je schreef, die verschillende kwaliteiten hebben. Toen je me bijvoorbeeld die paar pagina's voorlas, zag ik bij bepaalde dingen het Licht erachter; bij andere was het als een horizontale oorsprong of wil (*horizontaal gebaar op voorhoofdsniveau*), en het was heel mooi, heel fijn (begrijp je, ik kijk er helemaal niet naar vanuit het literaire standpunt, of zelfs het standpunt van de schoonheid van de vorm, dat is het niet). Het is de kwaliteit van de trilling in wat er geschreven staat. En terwijl je voorlas, voelde ik de twee oorsprongen, en ik voelde een soort conflict tussen wat zo kwam (*gebaar van boven*) en wat uit gewoonte kwam, zo (*horizontaal gebaar naar het voorhoofd*): het was vooral een oude gewoonte, iets dat uit het verleden kwam en behoorde tot een mentale, artistieke, literaire regio (alles dat van de vorm houdt, van bepaalde emoties houdt, bepaalde uitdrukkingen, dat alles). En het vormde allemaal een horizontale wereld die een druk uitoefende om zich uit te drukken, grotendeels uit gewoonte, maar ook met een soort wil om te zijn, een wil om te duren. De andere manier was een Licht dat viel en zichzelf heel natuurlijk uitdrukte – spontaan, moeiteloos en ONBEZORGD OM DE EXTERNE VORM. En dat was veel directer in zijn uitdrukking. Maar natuurlijk is het onderscheid niet eenduidig, het is niet gemakkelijk om te zeggen: "Oh, dit komt hier vandaan (*gebaar naar een bepaald niveau*), oh, dat komt daar vandaan (*gebaar naar een ander niveau*)." Maar er is een beweging boven en een andere beneden.

Dus ik denk dat de "sadhana" zou bestaan uit het uitzeven ervan, of liever gezegd uit het ontwikkelen van een gevoeligheid zodat het verschil duidelijk zou worden, heel waarneembaar, zodat het niet langer de geest zou zijn die koos en zei: "Dit is goed, dat niet." Er zou een spontane afhankelijkheid zijn aan wat gekleed is in dit licht van boven en een verwerping van wat dat niet is. De sadhana zou bestaan uit het ontwikkelen van deze gevoeligheid door jezelf af te scheiden van de oude beweging, door de oude beweging buiten jezelf te nemen.

Ik begrijp het heel goed, uw brief was een genade voor mij in de zin dat ik het duidelijk zag. Het enige is dat ik het hele boek... ontoereikend vind.

Ja, ik denk dat het hele boek zo is. Ik weet het niet, je hebt me niet alles voorgelezen, maar in wat je leest, in die droomnotatie bijvoorbeeld, zelfs daar, voelde ik af en toe de indringing van de oude gewoonte.

Maar is het dan de moeite waard om dat allemaal te redden? Ik zou het boek opnieuw moeten maken.

Bedoel je dat het beter zou zijn om een ander boek te schrijven?

Ja.

Ik zei je: "Het boek MOET geschreven worden", maar het is niet per se het boek dat geschreven is: het is het boek dat geschreven moet worden! (*Moeder lacht*). Voor mij, begrijp je, is er een verschil. "Ergens" is er iets dat gezegd MOET worden, en dat iets is erg nuttig: ik zie dat de mensen, bijvoorbeeld, die vertrouwen in je hebben gekregen vanwege het boek over Sri Aurobindo, je zullen lezen met een open geest, en als je ze op dat moment een soort sensatie van de ervaring geeft, zal het hen veel helpen. In die zin zeg ik dat dit boek nuttig is. Maar voor jou persoonlijk, als je het liever volledig herschrijft dan corrigeert, maakt het niet uit.... Alleen, om het te kunnen herschrijven zonder terug te vallen in de oude staat, moet je een vastberaden besef hebben van het verschil in conditie. Stel dat je zou zeggen: "Ik zal het boek herschrijven," en als je eenmaal begon met schrijven, zou hetzelfde conflict terugkeren, dat zou nutteloos zijn.... Er moet daar iets gebeuren, in de geest, dat is waar je je volledig bewust moet worden van de vibraties.

Ik zie vrij duidelijk wat er allemaal geschrapt moet worden... Maar er is nog veel meer te schrappen!

Je ziet het duidelijk.

Ja, maar ik vind dat bijna alles geschrapt moet worden. Het is een hele manier om dingen te zeggen...

Ah, het is vooral een manier – een manier van voelen, een manier van denken.

Maar vanuit het standpunt van de externe vorm blijft de vraag welke methode gemakkelijker is: de al geschreven tekst gebruiken, of alles opnieuw schrijven. Alles opnieuw schrijven... Je begrijpt, tenzij je de meester bent van je activiteit...

Ja, ik ga terugvallen in hetzelfde conflict.

Het heeft geen zin.

Nou, ik ga het corrigeren.

Ja, ik denk dat het beter is om het te corrigeren. Het is misschien niet erg leuk, maar vanuit het oogpunt van mentale discipline is het erg nuttig.

Ik voel uw brief echt als een genade, want wat mij betreft zou ik alles weggooien.

Nee!

U hebt me laten zien hoe vals het was.

Wat nodig is, is niet om te vernietigen, maar om de meester te worden van de expressie van je inspiratie. Je moet de meester zijn, dat wil zeggen, je moet het niet ontvangen "zoals het komt" en het schrijven "zoals het komt." Je moet de inspiratie ontvangen en je bewust zijn van het fenomeen van expressie. Dan zal het perfect zijn.

Ik had de gewoonte om roerloos te zijn en dingen naar beneden te laten stromen.

Ja, maar je denkvermogen is actief – het denkvermogen is actief. Zie je, Sri Aurobindo kon het omdat zijn denkvermogen niet meer bestond; hij was volmaakt, volmaakt stil en inspiratie ging erdoorheen als door zuivere lucht. Maar je denkvermogen... Dat is in feite de discipline die je moet opbrengen, omdat je denkvermogen de gewoonte heeft om weer actief te worden. Het is goed als wat van boven komt er zo doorheen gaat, maar op voorwaarde dat het denkvermogen volmaakt stil is. Als je het anders wilt zeggen, is het leren om je denkvermogen stil te houden, terwijl je tegelijkertijd schrijft.

December 24, 1966

(Over de leerlingen van de School:)

Van alle kanten stellen ze de vraag (ze zijn allemaal zo): "Wat IS de Waarheid? Wat bedoel je als je over de Waarheid spreekt?"

Ze willen een mentale definitie van de Waarheid....

Waarheid kan niet worden uitgedrukt in de termen van het verstand. Dat is het punt. En alle vragen die ze stellen zijn mentale vragen.

Waarheid kan niet worden geformuleerd, kan niet worden gedefinieerd, maar kan wel GELEEFD worden.

En iemand die zich volledig heeft toegewijd aan de Waarheid, die de Waarheid wil leven en de Waarheid wil dienen, zal IEDERE MINUUT weten wat hij moet doen: het zal een soort intuïtie of openbaring zijn (vaker wel dan niet woordloos, maar soms ook uitgedrukt in woorden), die hem elke minuut de waarheid van die minuut zal laten weten. En dat is wat zo interessant is.... Ze willen "de Waarheid" weten, maar als iets dat goed gedefinieerd, goed gesorteerd, goed gevestigd is; en dan ben je lekker rustig, je hoeft niet langer te zoeken! Je neemt het aan en zegt: "Dit is de Waarheid," en dan is het rigide vastgelegd - dat is wat alle religies deden, ze stelden hun waarheid op als een dogma. Maar dat is niet langer de Waarheid.

Waarheid is een levend, veranderend iets, dat zichzelf elke seconde uitdrukt en EEN manier is om de Allerhoogste te benaderen. Iedereen heeft zijn eigen manier om de Allerhoogste te benaderen. Er zijn misschien sommigen die Hem van alle kanten tegelijk kunnen benaderen, maar er zijn er die Hem benaderen door Liefde, die Hem benaderen door Kracht, die Hem benaderen door Bewustzijn en die Hem benaderen door Waarheid. En elk van deze aspecten is net zo absoluut, dwingend en ondefinieerbaar als de Allerhoogste Heer zelf. De Allerhoogste Heer is absoluut, dwingend en ondefinieerbaar, ongrijpbaar in zijn geheel, en zijn eigenschappen hebben dezelfde kwaliteit.

Als hij dit eenmaal weet, zal iemand die zichzelf in dienst stelt van een van deze aspecten weten (het wordt vertaald in het leven, in de Tijd, in de beweging van de tijd), hij zal elk moment weten wat de Waarheid is – dat is heel interessant – of hij zal elke minuut weten wat Bewustzijn is, of hij zal elke minuut weten wat Kracht is, of hij zal elke minuut weten wat Liefde is. En het is een veelvormige Kracht, Liefde, Bewustzijn, Waarheid, die zichzelf ontelbaar uitdrukken in de manifestatie, net zoals de Heer zichzelf ontelbaar uitdrukt in de manifestatie.

December 28, 1966

Over een zieke discipel:

Ze vertrekt voor drie maanden naar Hong Kong.

Drie maanden!

"De dokter heeft het voorgeschreven."

Maar Hong Kong gaat haar niet weer op de been brengen!

De dokter zei iets veel ergers dan dat, hij zei: "Als ze teruggaat naar Pondicherry voordat ze minstens twee maanden in een koel klimaat heeft doorgebracht" (en Hong Kong is niet koel!), "zal ze ongeneeslijk ziek zijn, zal haar lever nooit genezen." Dus geconfronteerd met zo'n suggestie, zei ik: "Ik neem geen enkele verantwoordelijkheid: ga je suggestie in Hong Kong laten genezen!"

Ze zijn vreselijk.

En ze zeiden dat ze stervende was en dat ze haar "gered" hadden, maar dat ze weer zou sterven als ze hier terugkwam.... Ze schreven me dit allemaal (het was de echtgenoot die schreef; wat haar betreft, ze bereidde zich voor om hier terug te komen). Ik zei: "Ik wil de verantwoordelijkheid niet nemen, de suggestie is te sterk, laat haar gaan en laat de suggestie in Hong Kong genezen."

Het is de suggestie die genezen moet worden!

Ja, dat klopt! (*Moeder lacht*)

December 31, 1966

*Moeder geeft Satprem
een rode roos:*

De rode roos is de orde van de "ridders van de Waarheid." Weet je dat niet?... Ik begon het te plaatsen toen Kolonel Répition hier kwam, degene die de Afrika-mars maakte tijdens de oorlog. Elke ochtend gaf ik hem een rode roos, en met hem stelde ik het in. Sindsdien, wanneer ik een man een roos geef (ik geef hen een rode roos), is het zodat hij een ridder van de Waarheid wordt.

Maar ik vertel het hem niet.

* * *

(Kort daarna stelt Satprem voor dat hij zelf een bepaalde tekst zou vertalen om Moeders tijd te besparen. Moeder weigert glimlachend en wil het zelf doen:)

Als ik luister, zal Sri Aurobindo het me vertellen, zodat het beter zal zijn! Opeens vertelt hij me wat ik moet schrijven - het is zo duidelijk! Zo duidelijk, zo evident. Soms is er zelfs een woord dat ik niet goed hoor; Ik zeg, "Wat?", zo, en hij herhaalt het!

Ik denk dat ik daarom doof word! Het komt omdat ik daar constant luister (*gebaar omhoog*) de hele tijd. Dus ik luister hier niet genoeg.

Het is hetzelfde met mijn ogen.... Ik ben dingen gaan zien met mijn ogen open, en, oh!... De staat van mensen, hun gedachten, en vooral de staat van hun vitale (omdat het een visie is op het fysieke, een heel subtiel, heel geïtaliseerd fysiek, en het is een weergave van dingen in afbeeldingen). En hun staat toont zich als... als je wist (*moeder lacht*) de dingen die je kunt zien!... Een veelvoud aan vormen, gezichten, uitdrukkingen. Je zou denken dat het een album is van de scherpste humorist die je je maar kunt voorstellen. Het is buitengewoon humoristisch en scherp in de perceptie en het gevoel van hoe belachelijk mensen zijn. Dan, te midden van dat alles, verschijnt er plotseling een prachtige vorm, een prachtig plaatje, een prachtige uitdrukking; iets zo moois, zo puur, zo wonderbaarlijk nobels! En het draait allemaal rond en rond, constant. Het is echt heel amusant, echt.

Ik had altijd geklaagd dat het een rijk was waarin ik niet zag. Ik zag vooral (in het verleden), ik zag vooral mentaal – mentale visioenen – en natuurlijk zag ik ook helemaal omhoog (maar dat was georganiseerd), en tot op zekere hoogte in het vitale, vooral 's nachts, maar hoe dan ook... Het zicht was zeer ontwikkeld, heel helder en precies, maar fysiek ("fysiek," bedoel ik in het subtiel fysieke en fysieke), had ik nooit met open ogen gezien: ik zag altijd de harde realiteit zoals die is, nooit iets anders, en ik had er altijd over geklaagd. Totdat het plotseling kwam: op een dag begon ik te zien, en toen...! (*Moeder lacht*) Nu moet ik het kalmeren, want (*lachend*) het is te veel. Maar het is ongelooflijk – ongelooflijk hoe vol vormen de lucht is, en zulke expressieve vormen! Het is alsof, ja, een humorist, een karikaturist zelfs, constant een subtiel weergave maakt van wat er materieel gebeurt.

En ik denk dat dat is wat mensen zien als ze hebben wat de medische wetenschap "hallucinaties" noemt, als ze bijvoorbeeld koorts hebben. Maar ik wist dit al omdat ik ooit zo'n hoge koorts had dat ik in de staat was waarin je volgens artsen "gek wordt". Toen zag ik (met het materiële visioen), ik had het visioen van alle vijandige wezens die van alle kanten op me afstormden om me aan te vallen - het was angstaanjagend! Je begrijpt, het is de steun van het materiële bewustzijn dat er niet meer is, je bent volledig in dat visioen, en dat is waarom je over het algemeen bang wordt, terwijl anderen geloven dat het een "hallucinatie" is. Ik herinner me (Sri Aurobindo was erbij), toen ik tegen hem zei: "Ah, nu weet ik wat hallucinaties veroorzaakt door koorts zijn." - Het heeft niets te maken met hallucinaties! Maar het is niet prettig, het is het visioen van een wereld die niet mooi is.

Maar nu is het niet het resultaat van koorts, het is gewoon de visie die ik heb. Maar toen...! Zoals ik al zei, er is alles en nog wat, alle mogelijkheden; en waarschijnlijk vanwege de kwaliteit van de aura [van Moeder], heb ik niet echt iets gezien, dat onrein of lelijk is. Maar het moet bestaan – het moet bestaan, maar het komt er niet binnen.

Maar wat je ziet is het werk van een onbetaalbare humorist! Dingen... zoals de grote ambities van mensen, bijvoorbeeld, ook hun zelfgenoegzaamheid, de mening die ze over zichzelf hebben, oh, het is allemaal zo komisch! Die levens worden getoond in relatie tot (en, om zo te zeggen, in contact met) het Waarheidslicht, en dan wordt het verschil tussen de beweging van mensen (of gedachten of houding of actie, of staat van bewustzijn) en de Waarheid, de staat van Waarheid, duidelijk te zien, oh, als je het wist!... Maar het wordt niet gezien door iemand die streng of hard is, nee, nee! Het wordt gezien door iemand die heel scherp is – heel scherp – met een geweldig gevoel voor humor en een charmante ironie.

Het zwermt en zwermt....

Toen, de andere dag (gisteren of eergisteren), zei ik tegen Hem: "Oké, dat is goed! Nu zou ik willen gaan in stilte en vrede en een lichtgevende immensiteit" (weet je nog, zoals tijdens die meditatie die we hier ooit hadden; dat is veel aangenamer!). Toen kalmeerde het.

* * *

(Nadat Satprem Moeder het gesprek van 30 september heeft voorgelezen, waarin zij de overgang van mens naar nieuw wezen voorzag.)

Mijn gevoel (het is een soort gevoelssensatie) is dat tussenliggende stadia noodzakelijk zijn.

En dan, als je ziet hoe de mens tegen de hele natuur heeft moeten vechten om te kunnen bestaan, krijg je het gevoel dat degenen die deze wezens zullen begrijpen en liefhebben, een relatie van devotie, gehechtheid, dienstbaarheid met hen zullen hebben, zoals dieren met de mens; maar degenen die niet van hen zullen houden... zullen gevaarlijke wezens zijn. Ik herinner me dat ik ooit een heel helder beeld had van de precaire situatie van deze nieuwe wezens, en ik zei (dit was vóór 1956, vóór de afdaling van de supramentale kracht), ik zei: "Het Supramentale zal zich eerst manifesteren in zijn aspect van Kracht, omdat dat onmisbaar zal zijn voor de veiligheid van de wezens." En het was inderdaad Kracht die als eerste neerdaalde – Kracht en Licht. Het Licht dat Kennis en Macht geeft.

Dat is iets wat ik steeds duidelijker voel: de noodzaak van tussenliggende fasen... Het is volkomen duidelijk dat er iets gebeurt, maar het is niet het "iets" dat werd gezien en voorzien en dat de uiteindelijke

uitkomst zal zijn: wat er gaat gebeuren is EEN van de fasen, niet de uiteindelijke uitkomst.

Sri Aurobindo zei ook: "Eerst zal de macht komen om het leven naar believen te verlengen" (het is veel subtieler en wonderbaarlijker dan dat). Maar dat is een staat van bewustzijn die nu wordt gevestigd: het is een soort constante en vaste relatie en contact met de opperste Heer, die het gevoel van slijtage afschaft; het vervangt het door een soort buitengewone flexibiliteit, een buitengewone plasticiteit. Maar de SPONTANE staat van onsterfelijkheid is niet mogelijk – althans niet voorlopig. Deze structuur moet in iets anders worden veranderd, en afgaande op de manier waarop de dingen nu gaan, zal het lang duren voordat het in iets anders is veranderd. Het kan veel sneller gaan dan in het verleden, maar zelfs als we ervan uitgaan dat de beweging versnelt, kost het nog steeds tijd (volgens ons tijdsbesef). En het nogal opmerkelijke is dat om in de staat van bewustzijn te zijn waarin slijtage niet langer bestaat, je je tijdsbesef moet veranderen: je komt in een staat waarin tijd niet langer dezelfde realiteit heeft. Het is iets anders. Het is heel eigenaardig... het is een ontelbaar heden. Ik weet het niet.... Zelfs die gewoonte die we hebben om vooruit te denken of te voorzien wat er gaat gebeuren of... het belemmert, het verbindt je opnieuw met de oude manier van zijn.

Zoveel, zoveel gewoontes die moeten worden veranderd.

Voilà.

Dus ik wens je een gelukkig nieuwjaar.

* * *

(In de middag stuurde Moeder de volgende brief naar Satprem, als een voortzetting van het gesprek van de ochtend, wat betekent dat de integrale realisatie, die van het nieuwe wezen, alleen mogelijk zal zijn als...)

Oh, om spontaan goddelijk te zijn
zonder jezelf te zien zijn,
na voorbij het stadium te zijn
waarin men goddelijk wil zijn.

